

Kanta-asiakasoptioiden haltijoille tarjottavat 553 910 kappaletta B-sarjan osakkeita Merkintähinta 8,29 euroa B-sarjan osakkeelta

---

Tämä Esite liittyy Stockmann Oyj Abp:n ("Stockmann" tai "Yhtiö") vuoden 2008 kanta-asiakasoptio-ohjelmaan, jonka mukaisesti asiakkaille annetut, jäljellä olevat kanta-asiakasoptiot ("Optio-oikeudet") oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 553 910 kappaletta Stockmannin liikkeeseen laskemia uusia B-sarjan osakkeita ("Tarjottavat osakkeet"). Osakkeiden merkintähinta on Yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi OMX Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009 vähennettynä vuoden 2009 merkintäoikeusannin vaikutuksella sekä merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Tämän Esitteen päivämääränä osakkeen merkintähinta on 8,29 euroa ("Merkintähinta"). Tarjottavat osakkeet ovat vapaasti luovutettavissa ja tuottavat samat osakkeenomistajan oikeudet kuin olemassa olevat Yhtiön osakkeet ("Olemassa olevat osakkeet" ja yhdessä Tarjottavien osakkeiden kanssa "Osakkeet").

Merkintäaika, jonka aikana Tarjottavia osakkeita voi merkitä, alkaa 2.5.2012 ja päättyy 31.5.2012 ("Merkintäaika"). Optio-oikeuksien perusteella tehdyt merkinnät ovat sitovia, eikä niitä voi muuttaa tai peruuttaa lukuun ottamatta kohdan "Osakemerkinnän ehdot – Merkintöjen peruuttaminen tietyissä olosuhteissa" mukaisia tilanteita. Käyttämättömät optio-oikeudet raukeavat 31.5.2012.

Stockmannin Olemassa olevat osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalla. Stockmann aikoo jättää hakemuksen merkittävien osakkeiden listaamiseksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle. Uudet osakkeet otetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle Yhtiön arvion mukaan 29.6.2012. Tarjottavat osakkeet yhdistellään Stockmannin B-osakkeiksi arviolta 29.6.2012, jolloin kaupankäynti voi alkaa.

Tarjottavia osakkeita ei ole rekisteröity eikä niitä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain arvopaperilain mukaisesti tai minkään Yhdysvaltain osavaltion arvopaperiviranomaisessa, eikä niitä saa tarjota, myydä, myydä edelleen, pantata, siirtää tai muutoin luovuttaa, toimittaa suoraan tai välillisesti Yhdysvaltoihin tai Yhdysvalloissa. Yhdysvaltojen lisäksi tiettyjen muiden maiden lainsäädäntö saattaa rajoittaa tämän Esitteen jakelua. Ellei tässä Esitteessä ole toisin mainittu, Esitettä ei saa lähettää kenellekään Australiaan, Japaniin, Kanadaan, Yhdysvaltioihin tai muuhun maahan, jossa Tarjottavien osakkeiden tarjoaminen olisi kiellettyä. Tätä Esitettä ei tule pitää arvopaperien tarjoamisena sellaisessa maassa, johon Tarjottavien osakkeiden tarjoaminen olisi kiellettyä. Tarjottavia osakkeita ei saa suoraan tai välillisesti tarjota, myydä, myydä edelleen, siirtää tai toimittaa tällaisiin maihin tai tällaisissa maissa.

Tämä Esite tulee lukea kokonaisuudessaan. Tarjottavien osakkeiden ostamista harkitsevia pyydetään tutustumaan erityisesti kohtaan "Riskitekijät" Esitteen sivulta 17 alkaen.

Tämän Esitteen päivämäärä on 30.4.2012

TIETOJA ESITTEESTÄ

Tämä Esite on laadittu arvopaperimarkkinalain (26.5.1989/495, muutoksineen), Euroopan komission asetuksen (EY) N:o 809/2004, annettu 29. päivänä huhtikuuta 2004 (liitteet I ja III), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY ("Esitedirektiivi") täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta, arvopaperimarkkinalain 2 luvussa tarkoitettusta esitteestä annetun valtiovarainministeriön asetuksen (23.6.2005/452) sekä Finanssivalvonnan määräysten ja standardien mukaisesti. Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän Esitteen, mutta ei vastaa sen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan tätä Esitettä koskevan hyväksymispäätöksen diaarinumero on FIVA 44/02.05.04/2012.

Esite on laadittu suomenkielisenä, ja se on käännetty ruotsin kielelle. Mikäli suomen- ja ruotsinkielisen version välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva. Suomenkielinen ja ruotsinkielinen Esite ovat saatavilla Tarjottavien osakkeiden merkintäpaikoista, ja suomenkielinen Esite NASDAQ OMX Helsinki Oy:n vastaanotosta, osoitteessa Fabianinkatu 14, 00130 Helsinki. Lisäksi Esite on saatavilla Yhtiön internetsivuilla www.stockmangroup.fi.

Tässä Esitteessä "Yhtiö" ja "Stockmann" tarkoittavat asiayhteydestä riippuen joko Stockmann Oyj Abp:tä tai Stockmann Oyj Abp:tä ja sen tytäryhtiöitä yhdessä. Ilmaisuihin "Helsingin Pörssi" tarkoittaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistaa.

Lukuun ottamatta velvollisuuksia ja vastuita, joita Stockmannille voi aiheutua Suomen lain tai jonkun muun sellaisen valtion pakottavan lainsäädännön perusteella, jonka mukaisen vastuun poissulkeminen olisi laitonta, pätemätöntä tai täytäntöönpanokelvotonta, Stockmann ei vastaa tämän Esitteen sisällöstä tai mistään väitteestä, oletuksesta tai lausumasta, joka on tehty tai jonka on oletettu tehdyn Esitteen perusteella tai Stockmannin puolesta liittyen Yhtiöön, merkittäviin osakkeisiin tai osakemerkintään.

Yhtiö julkisti 18.3.2008 kanta-asiakasohjelmaansa liittyvän optio-ohjelman, jossa Stockmannin kanta-asiakkaille tarjotaan merkittäväksi optioita, jotka oikeuttavat merkitsemään Yhtiön B-osakkeita. Yhtiö on laatinut tämän Esitteen osakemerkinnän yhteydessä ja ainoastaan siinä tarkoituksessa, että kanta-asiakasohjelmaan kuuluvat asiakkaat voivat harkita osakkeiden merkitsemistä, ja merkittävien osakkeiden listaamiseksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle. Esitteessä esitettävät tiedot on saatu Yhtiöltä ja muista tässä Esitteessä ilmoitetuista lähteistä. Tämän Esitteen jäljentäminen tai levittäminen taikka sen sisällön paljastaminen tai käyttö missä tahansa muussa tarkoituksessa kuin merkittäviin osakkeisiin tehtävän sijoituksen harkitsemisen yhteydessä on kiellettyä.

Kaikki tässä Esitteessä esitetty Stockmann Oyj Abp:tä ja sen tytäryhtiöitä koskeva taloudellinen ja muu tieto perustuu yksinomaan Yhtiön julkistamiin tilinpäätöksiin ja osavuosi katsauksiin niiltä tilikausilta, joilta tässä Esitteessä on annettu tietoja, sekä muuhun Yhtiön julkistamaan tietoon.

Ketään ei ole valtuutettu Tarjottaviin osakkeisiin liittyen antamaan mitään muuta kuin tähän Esitteeseen sisältyviä tietoja tai lausuntoja. Mikäli tällaisia tietoja tai lausuntoja annetaan, niitä ei tule katsoa Yhtiön hyväksymiksi. Tämän Esitteen luovuttaminen ja siihen perustuvat merkinnät, myynnit tai toimeksiannot eivät missään olosuhteissa merkitse sitä, että Esitteessä esitetyt tiedot pitäisivät paikkansa tulevaisuudessa tai että Yhtiön liiketoiminnassa ei olisi tapahtunut muutoksia tämän Esitteen päivämäärän jälkeen.

Tiettyjen valtioiden lainsäädäntö asettaa rajoituksia tämän Esitteen levittämiseksi ja merkittävien osakkeiden tarjoamiselle tai myymiselle. Merkittäviä osakkeita ei ole rekisteröity eikä tulla rekisteröimään Suomen ulkopuolella, eikä niitä saa tarjota tai myydä Suomen ulkopuolella. Näin ollen Suomen ulkopuolella asuvat henkilöt eivät välttämättä saa ottaa vastaan tätä Esitettä tai merkitä tai muuten hankkia merkittäviä osakkeita. Yhtiö edellyttää, että tämän Esitteen haltuunsa saavat henkilöt hankkivat asianmukaiset tiedot sanotuista rajoituksista ja noudattavat niitä. Tätä Esitettä ei saa levittää tai julkaista osakemerkinnän yhteydessä sellaisissa valtioissa tai muutoin sellaisissa olosuhteissa, joissa merkittävien osakkeiden tarjoaminen tai myyminen olisi lainvastaista tai edellyttäisi muun kuin Suomen lain mukaisia toimia. Tämä Esite ei muodosta tarjousta tai tarjouspyyntöä ostaa tai merkitä osakkeita sellaisessa valtiossa, jossa tarjous tai tarjouspyyntö olisi lainvastainen. Yhtiöllä ei ole minkäänlaisia oikeudellista vastuuta tällaisista rikkomuksista riippumatta siitä, ovatko tällaiset rajoitukset merkittäviin osakkeisiin sijoittamista harkitsevien tiedossa vai eivät.

SISÄLLYSLUETTELO

TIETOJA ESITTEESTÄ.....	2
TIIVISTELMÄ.....	7
Yleistä.....	7
Keskeiset vahvuudet.....	7
Vahvat brändit.....	7
Vahva markkina-asema.....	7
Kokenut, motivoitunut ja työelleen omistautunut johto sekä henkilöstö.....	7
Vahva asema Pohjoismaissa, kasvua ennen kaikkea Venäjällä ja Baltiassa.....	7
Liiketoimintastrategia.....	7
Taloudelliset tavoitteet.....	8
Hallitus, johto ja tilintarkastajat.....	8
Osakkeet, osakkeenomistajat ja lähipiiriliiketoimet.....	8
Osingot.....	8
Yhteenveto riskitekijöistä.....	9
Yhteenveto osakemerkinnästä.....	9
ERÄITÄ TIIVISTETTYJÄ STOCKMANNIN TILINPÄÄTÖSTIETOJA.....	11
RISKITEKIJÄT.....	17
Vallitsevaan makrotaloudelliseen tilanteeseen liittyviä riskejä.....	17
Stockmannin liiketoimintaan liittyviä riskejä.....	17
Venäjään liittyviä riskejä.....	20
Rahoitusriskejä.....	21
Optio-ohjelmaan liittyviä riskejä.....	23
Osakkeiden markkinahinnan vaihtelut.....	23
Stockmannin osakkaiden omistamien osakkeiden suhteellinen arvo voi laskea.....	23
Sijoittajat eivät voi peruuttaa osakemerkintöjään.....	23
YHTIÖ, YHTIÖN HALLITUKSEN JÄSENET JA TILINTARKASTAJAT.....	24
Yhtiö.....	24
Hallitus.....	24
Tilintarkastajat.....	24
VAKUUTUS ESITTEESSÄ ANNETUISTA TIEDOISTA.....	25
TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT.....	25
TILINPÄÄTÖS- JA MUIDEN TALOUDELLISTEN TIETOJEN ESITTÄMINEN.....	25
VERKKOSIVUSTON TIEDOT EIVÄT KUULU ESITTEESEEN.....	26
SAATAVILLA OLEVIA TIETOJA.....	26
OPTIO-OHJELMAN TAUSTA JA SYYT.....	27
OSAKEMERKINNÄN EHDOT.....	28
Osakkeiden merkintä optioiden perusteella.....	28
Osakkeiden merkintäoikeus sekä merkinnän vähimmäis- ja enimmäismäärä.....	28
Osakkeiden merkintäaika.....	28
Osakkeiden merkintäpaikat.....	28
Osakkeiden merkintähinta.....	28
Osakkeiden maksu.....	29
Merkintöjen peruuttaminen tietyissä olosuhteissa.....	29
Merkintöjen hyväksyminen.....	29
Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustilille ja kaupankäynnin alkaminen.....	29
Osakasoikeudet.....	29
Osakeannit, vaihtovelkakirja- ja optiolainat ja muut osakkeisiin oikeuttavat instrumentit.....	29
Optioiden haltijoiden oikeudet eräissä erityistapauksissa.....	29
Tiedottaminen.....	30
Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisu.....	30
Muut seikat.....	30
VALUUTTAKURSSIT.....	31
OSAKEMARKKINATIETOJA.....	32
OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka.....	33
PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS.....	34

YHTEENVETO YHTIÖN KONSERNITILINPÄÄTÖSTIEDOISTA	35
STOCKMANNIN LIIKETOIMINNAN TULOS, TALOUDELLINEN ASEMA JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	42
Yleiskuvaus konsernirakenteen kehityksestä vuosina 2009–2011	42
Yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä	42
Viimeaikaiset tapahtumat	43
Tulosennusteen lähtökohtia	43
Tulevaisuudennäkymät ja tulosennuste	43
Liiketoiminnan tulos	44
31.3.2012 päättynyt kolmen kuukauden jakso verrattuna 31.3.2011 päättyneeseen kolmen kuukauden jaksoon	44
Liikevaihto	44
Myyntikate ja kustannukset	44
Tilikauden voitto	44
Liikevaihto ja tuloskehitys toimintasegmenteittäin	44
Muut laajan tuloksen erät	45
31.12.2011 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2010 päättyneeseen tilikauteen	45
Liikevaihto	45
Myyntikate ja kustannukset	45
Tilikauden voitto	45
Liikevoittoprosentti ja omavaraisuusaste	45
Liikevaihto ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin	46
Muut laajan tuloksen erät	46
31.12.2010 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2009 päättyneeseen tilikauteen	46
Liikevaihto	47
Myyntikate ja kustannukset	47
Tilikauden voitto	47
Liikevoittoprosentti ja omavaraisuusaste	47
Liikevaihto ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin	47
Muut laajan tuloksen erät	48
Kertaluonteiset ja muut poikkeukselliset erät	48
Konsernin kulurakenne	48
Maksuvalmius ja pääomalähteet	49
Käyttöpääomaa koskeva lausunto	50
Tasetietoja	50
Kiinteistöt ja liiketilat	51
Investoinnit	51
Vireillä olevat ja tulevat investoinnit	51
Investoinnit 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla	51
Investoinnit 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella	52
Investoinnit 31.12.2010 päättyneellä tilikaudella	52
Investoinnit 31.12.2009 päättyneellä tilikaudella	53
Sopimusvastuut	53
Rahoitusriskien hallinta	54
Valuuttariski	54
Korkoriski	54
Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski	54
Luotto- ja vastapuoliriski	55
Keskeiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	55
Tuloutusperiaatteet	55
Työsuhde-etuudet	55
Eläkevelvoitteet	55
Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut	55
Arvonalentumiset	56
Vaihto-omaisuus	56
Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta	56
Uusien tai muutettujen IFRS -standardien soveltaminen	56
TOIMIALAKATSAUS	58
Suomi	58
Ruotsi ja Norja	58
Baltian maat	58
Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia	59
Venäjä ja Ukraina	59
Toimintaympäristön muutokset, jotka ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan	59
Myynti, liikevaihto ja liikevoitto toimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain	59
STOCKMANNIN LIIKETOIMINTA	61
Yleistä	61

Historia	61
Keskeiset vahvuudet	62
Vahvat brändit	62
Vahva markkina-asema	62
Kokenut, motivoitunut ja työelleen omistautunut johto sekä henkilöstö	62
Vahva asema Pohjoismaissa, kasvua ennen kaikkea Venäjällä ja Baltiassa	62
Liiketoimintastrategia	63
Taloudelliset tavoitteet	63
Konsernirakenne	63
Liiketoimintayksiköt	63
Tavarataloryhmä	64
Yleistä	64
Tavaratalot	64
Zara-myymälät	64
Bestseller-myymälät Venäjällä	64
Kirjakaupat	64
Stockmann Beauty -myymälät	64
Stockmann Outlet -myymälät	65
Etäkauppa	65
Lindex	65
Seppälä	65
Liikekiinteistöjen omistus	66
Markkina-alueet	66
Asiakkaat ja asiakaspalvelu	66
Tuotteiden hankinta	66
Logistiikka ja vaihto-omaisuuden hallinnointi	66
Tavarataloryhmä	66
Suomi ja Baltian maat	66
Venäjä	67
Lindex	67
Seppälä	67
Yhteiskuntavastuu	67
Ympäristövastuu	67
Vastuullinen tuontikauppa	67
Toiminnan läpinäkyvyys	67
Strategiset franchising-kumppanit	68
Kilpailu	68
Stockmann-brändi ja muu aineeton omaisuus	68
Erikoiskampanjat ja -ohjelmat	68
Kanta-asiakasohjelma	68
Kanta-asiakkaiden optio-ohjelmat	68
Hullut Päivät -kampanja	69
Henkilöstö	69
Merkittävät sopimukset	69
Oikeudenkäynnit	69
Vakuutukset	69
STOCKMANNIN HALLITUS, JOHTO JA TILINTARKASTAJAT	70
Yleistä	70
Hallintoperiaatteet	70
Yhtiökokous	70
Hallitus ja johtoryhmä	70
Hallitus	70
Johtoryhmä	73
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta	74
Toimitusjohtaja	74
Konsernin toiminnallinen rakenne	74
Valvonta ja riskienhallinta	74
Sisäpiiri	75
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä	75
Eräitä tietoja hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä	75
Eturistiriidat	75
Hallituksen jäsenten ja johtoryhmän palkat ja palkkiot	75
Hallituksen jäsenten ja johdon omistus	77
Hallituksen jäsenten omistus 31.3.2012	77
Johtoryhmän jäsenten omistus 31.3.2012	77
Sisäpiirin omistus yhteensä 31.3.2012	77
Kannustejärjestelmät	77

Tilintarkastajat.....	78
OMISTUSRAKENNE.....	79
LÄHIPIIRILIIKETOIMET.....	80
OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA.....	81
Yleistä Yhtiöstä.....	81
Osakkeet ja osakepääoma.....	81
Osakepääoman historiallinen kehitys.....	81
Vaihtovelkakirja- ja pääomalainat sekä optio-oikeudet.....	81
Optio-ohjelmat.....	82
Avainhenkilöoptiot 2006.....	82
Kanta-asiakasoptiot 2008.....	82
Avainhenkilöoptiot 2010.....	82
Kanta-asiakasoptiot 2012.....	82
Osakeantia koskeva valtuutus.....	82
Osakkeenomistajien oikeudet.....	82
Osakkeenomistajien merkintätuoikeus.....	82
Lunastusvelvollisuus.....	83
Yhtiökokoukset.....	83
Osakkeiden tuottama äänioikeus.....	83
Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen.....	84
Omat osakkeet.....	84
Osakkeenomistajien oikeuksia koskevan direktiivin voimaansaattaminen.....	84
Osakkeiden luovutus.....	85
Ulkomaalaisomistusta koskevat rajoitukset.....	85
Valuuttakontrolli.....	85
SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT.....	86
Kaupankäynti Helsingin Pörssissä.....	86
Arvopaperimarkkinoiden sääntely.....	86
Arvo-osuusjärjestelmä.....	87
Yleistä.....	87
Kirjaamismenettely.....	87
Osakkeiden säilyttäminen ja hallintarekisteröinti.....	88
Sijoittajien korvausrahasto.....	88
VEROTUS.....	89
Suomen verotus.....	89
Yleistä.....	89
Osinkojen verotus.....	89
Luovutusvoitot.....	91
Varainsiirtovero.....	92
NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT.....	93
ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT ASIAKIRJAT.....	93
LIITE A: TILINTARKASTAJAN LAUSUNTO ESITTEESEEN SISÄLTÄVÄSTÄ TULOSENNUSTEESTA.....	94
LIITE B: TILINTARKASTAMATON OSAVUOSIKATSAUS 31.3.2012 PÄÄTTYNEELTÄ TILIKAUDELTA.....	95
LIITE C: STOCKMANN OYJ ABP:N YHTIÖJÄRJESTYS.....	110

TIIVISTELMÄ

Seuraavaa tiivistelmää ei ole tarkoitettu kattavaksi esitykseksi, vaan se on johdanto tässä Esitteessä esitettäviin tietoihin ja sitä tulee lukea yhdessä muiden tässä Esitteessä esitettävien yksityiskohtaisten tietojen kanssa, mukaan lukien tämän Esitteen sisältämät Yhtiön konsernitilinpäätökset ja muut taloudelliset tiedot. Sijoittajien tulee perustaa Optio-oikeuksia tai Tarjottavia osakkeita koskeva sijoituspäätöksensä Esitteessä esitettäviin tietoihin kokonaisuutena. Eräät tässä tiivistelmässä käytetyt termit on määritelty muualla tässä Esitteessä. Jos tuomioistuimessa pannaan vireille kanne esitteen tiedoista, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan esitteen käänöskustannuksista. Siviilioikeudellista vastuuta tiivistelmästä sovelletaan henkilöihin, jotka ovat laatineet tiivistelmän ja pyytäneet sen ilmoittamista, ainoastaan silloin, kun tiivistelmä on ollut harhaanjohtava, epätarkka tai epä johdonmukainen esitteen muihin osiin nähden.

Yleistä

Stockmann on Helsingin Pörssissä listattu vähittäiskaupparyitys, joka on perustettu 1.2.1862. Sillä on kolme liiketoimintayksikköä: tavarataloryhmä, johon kuuluu tavarataloja, erikoisliikeketjuja sekä Stockmann.com, Akateeminen Kirjakauppa ja Hobby Hall -etäkaupat, Lindex, joka kuuluu Pohjois-Euroopan johtaviin muotiliikeketjuihin, sekä muotiliikeketju Seppälä. Tavarataloryhmä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Lindex toimii Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tšekin tasavallassa sekä Slovakiassa, ja lisäksi sillä on franchising-myyvälöitä Islannissa, Arabiemiirikunnissa (Dubai), Saudi-Arabiassa ja Bosnia-Hertsegovinassa sekä EU:n alueella ja Norjassa toimiva verkkokauppa. Seppälä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa. Seppälällä on verkkokauppa Suomessa.

Kolmen kuukauden jaksolla, joka päättyi 31.3.2012, Stockmannin liikevaihto oli 450,3 miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja oli -24,9 miljoonaa euroa. Stockmannin liikevaihto vuonna 2011 oli 2 005,3 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 35,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 Stockmannin liikevaihto oli 1 821,9 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 74,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 Stockmannin liikevaihto oli 1 698,5 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 61,1 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 31.12.2011 oli 2 062,7 miljoonaa euroa.

Keskeiset vahvuudet

Stockmannin johto uskoo, että Stockmannin asema suurena, useassa maassa toimivana vähittäiskauppakonsernina perustuu seuraaviin olennaisiin vahvuuksiin:

Vahvat brändit

Stockmannilla on vahvat ja arvostetut brändit Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Venäjällä. Stockmann, Lindex, Seppälä ja Hobby Hall ovat erittäin tunnettuja brändejä markkina-alueillaan. Stockmannin johto uskoo että Stockmannin brändiin liitetään lukuisia myönteisiä ominaisuuksia, kuten laatu, asiakaspalvelu ja luotettavuus.

Vahva markkina-asema

Stockmannilla on vahva markkina-asema Pohjoismaissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Stockmann-tavaratalot sekä Seppälän ja Lindexin myymälät sijaitsevat keskeisillä liikepaikoilla. Stockmannin johto uskoo, että konsernin kyky hankkia hyviä, asiakasprofiilin mukaisia kauppapaikkoja on yksi olennaisista kasvustrategiaa tukevista tekijöistä.

Kokenut, motivoitunut ja työlleen omistautunut johto sekä henkilöstö

Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö kuuluu Stockmannin tärkeimpiin kilpailuvaltteihin. Stockmannin johto on syvällisesti perehtynyt vähittäiskauppaan ja on osoittanut kykynsä johtaa ja kehittää liiketoimintaa menestyksekkäästi. Stockmann toimii aktiivisesti kehittääkseen henkilökuntansa osaamista, sitoutumista ja viihtyvyyttä kiristyvässä kilpailutilanteessa sekä parantaakseen toimintansa joustavuutta, tuottavuutta ja innovaatiokykyä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vahva asema Pohjoismaissa, kasvua ennen kaikkea Venäjällä ja Baltiassa

Stockmannin liiketoiminta on ollut ja sen odotetaan tulevaisuudessa olevan vakaata ja kannattavaa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, joissa kasvumahdollisuudet ovat rajalliset kehittyneiden markkinoiden vuoksi. Stockmannilla on myös ollut nopeasti vahvistuva asema Venäjän ja Baltian maiden markkinoilla, joilla on Stockmannin johdon arvion mukaan pitkällä tähtäyksellä suuret kasvumahdollisuudet näiden alueiden tämänhetkisen kehitysvaiheen ja erityisesti Venäjän suurten luonnonvarojen ansiosta. Muotiketju Lindex hakee myös kasvua laajentamalla uusille markkinoille Keski-Euroopassa, lähinnä Puolaan, Tšekin tasavaltaan ja Slovakiaan, sekä franchising-liiketoiminnan kautta muilla markkinoilla.

Liiketoimintastrategia

Stockmannin strategisena tavoitteena on kannattava kasvu ja johtavan monikanavaisen vähittäiskaupparyityksen asema valituilla markkina-alueilla. Päämarkkina-alueet tällä hetkellä ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja Baltian maat. Stockmannilla on neljä pääasiallista liiketoimintakonseptia; tavaratalot, Seppälä- ja Lindex-muotiketjut sekä laajeneva etäkauppa. Vastedes kasvu tulee yhä enemmän ulkomailta, erityisesti Venäjältä. Yhtiön strategian mukaan tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä laajentavat suunnitelmien

mukaan toimintonsa ulkomailla, tosin aiempaa maltillisempaan tahtiin. Hobby Hall vetäytyi Baltian markkinoilta 31.8.2009 mennessä ja yhdistettiin vuoden 2010 alusta lukien tavarataloryhmään, jossa se jatkaa toimintaansa itsenäisenä brändinä. Sen rinnalla käynnistyi syksyllä 2010 verkkokauppa Stockmann-brändillä. Lisäksi tavarataloryhmässä toimii Akateemisen Kirjakaupan verkkokauppa. Lindexillä on 28:ssa Euroopan maassa toimiva verkkokauppa ja Seppälällä verkkokauppa Suomessa. Kaikilla brändeillä on oma markkinointi-, tuote- ja asiakasprofiilinsa verkkokaupassa.

Konsernin muotiketjut Lindex ja Seppälä jatkavat markkina-asemiensa parantamista ja laajentumista lähinnä niissä maissa, joissa ketjut toimivat jo nyt. Vuosina 2012 ja 2013 avataan arviolta 20 uutta omaa myymälää vuosittain. Lisäksi Lindex-ketju laajenee franchising-yhteistyön avulla. Lindex aloitti Lähi-idän toimintansa vuonna 2008 ja 31.3.2012 franchising-myymälöitä oli Saudi-Arabiassa kahdeksantoista, Arabiemiirikunnissa viisi ja Bosnia-Hertsegovinassa kolme. Vuoden 2011 aikana Lindex aloitti lisäksi uuden franchising-yhteistyön Islannissa, jossa on yksi myymälä.

Taloudelliset tavoitteet

Konsernirakenteen muututtua merkittävästi Lindexin hankinnan myötä vuoden 2007 lopulla Stockmannin hallitus asetti kesäkuussa 2008 uudet pitkäaikaiset taloudelliset tavoitteet. Pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden aikataulua siirrettiin kesällä 2010 kansainvälisen finanssikriisin vaikutusten takia kahdella vuodella eteenpäin, vuoteen 2015. Niiden mukaan tavoitteena on saavuttaa vuoteen 2015 mennessä vähintään 12 prosentin liikevoitto liikevaihdosta, vähintään 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto ja markkinoiden kasvua nopeampi myynnin kasvu. Omavaraisuusasteen tavoitteeksi asetettiin vähintään 40 prosenttia.

Hallitus, johto ja tilintarkastajat

Stockmannin hallitukseen kuuluvat Christoffer Taxell (puheenjohtaja), Kari Niemistö (varapuheenjohtaja), Kaj-Gustaf Bergh, Eva Liljebloom, Per Sjödel, Charlotta Tallqvist-Cederberg, Carola Teir-Lehtinen ja Dag Wallgren. Yhtiön johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Hannu Penttilä, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja Pekka Vähähyyppä, varatoimitusjohtaja ja tavarataloryhmän johtaja Maisa Romanainen, Lindexin toimitusjohtaja Göran Bille, Seppälän toimitusjohtaja Nina Laine-Haaja, konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja Lauri Veijalainen ja lakiasiaintoimitusjohtaja Jukka Naulapää. Katso ”*Stockmannin hallitus, johto ja tilintarkastajat*”.

Stockmannin tilintarkastajina toimivat KHT Jari Härmälä, Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2007, sekä KHT Henrik Holmbom, Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2003. Yhtiön varatilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab.

Osakkeet, osakkeenomistajat ja lähipiiriliiketoimet

Yhtiö ei ole vuosien 2009, 2010, 2011 tai 2012 aikana tehnyt liiketoimintaa, joka olisi epätavanomainen luonteeltaan tai ehdoiltaan tai joka hyödyttäisi Yhtiön hallituksen tai johtoryhmän jäseniä, toimitusjohtajaa, osakeyhtiölain mukaista Yhtiön toista lähipiiriläistä tai lähipiiriyhtiötä. Katso ”*Lähipiiriliiketoimet*”.

Euroclear Finlandin ylläpitämän Yhtiön osakasluettelon mukaan Yhtiöllä oli 56 117 osakkeenomistajaa 31.3.2012. Olemassa olevista osakkeista 5,81 prosenttia oli hallintarekisteröityjä sisältäen ulkomaiset omistajat. Katso ”*Omistusrakenne*”.

Yhtiön osakepääoma oli tämän Esitteen päivämääränä 143 681 658 euroa, ja sillä oli 71 840 829 osaketta, jakautuen 30 627 563 A-sarjan osakkeeseen ja 41 213 266 B-sarjan osakkeeseen. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa, ja molempien sarjojen osakkeet oikeuttavat yhtä suuren osinkoon. Katso ”*Osakkeet ja osakepääoma – Osakkeet ja osakepääoma*”.

Osingot

Stockmannin hallitus on 14.6.2006 määritellyt osingonjakotavoitteeksi vähintään puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Toiminnan kasvun vaatima rahoitus otetaan kuitenkin huomioon osingon jaossa. Mahdollisten tulevien osinkojen määrä riippuu muun muassa Stockmannin liiketoiminnan tuloksesta ja tulevaisuudennäkymistä, taloudellisesta asemasta ja pääomatarpeesta, toiminnan kasvun vaatimasta rahoituksesta, yleisistä liiketoimintaolosuhteista sekä muista tekijöistä, joita Stockmannin hallitus pitää merkittävänä. Stockmannin tähän mennessä maksamat osingot eivät välttämättä ole osoitus Stockmannin osinkojen maksamisesta tulevaisuudessa.

Kolmelta viimeiseltä tilikaudelta on Stockmannin osakkeille maksettu osinkoa seuraavasti:

Tilikausi päättynyt	Osinko (e/osake)	Osingot yhteensä (milj.e)
31.12.2011	0,50	35,9
31.12.2010	0,82	58,3
31.12.2009	0,72	51,2

Osakeyhtiölain osingonjakoa koskevia säännöksiä on kuvattu osiossa ”*Stockmannin osakkeet ja osakepääoma*” – ”*Osakkeenomistajan oikeudet*” – ”*Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen*”. Osinkojen verotusta on kuvattu osiossa ”*Verotus*” – ”*Osinkojen verotus*”.

Yhteenveto riskitekijöistä

Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamiseen liittyy riskejä, joista useimmat kuuluvat Stockmannin toimialan tai liiketoiminnan luonteeseen ja jotka voivat olla merkittäviä. Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamista harkitsevia kehoitetaan tutustumaan huolellisesti tähän Esitteeseen sisältyviin tietoihin ja erityisesti niihin riskeihin, jotka on kuvattu kohdassa ”Riskitekijät”. Sijoituspäätökseen mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä käsitellään myös muualla tässä Esitteessä. Mikäli yksi tai useampi tässä kuvatuista riskeistä toteutuu, tällä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan. Yhden tai useamman Esitteessä kuvatun riskitekijän toteutuminen voi estää Stockmannia saavuttamasta taloudellisia tavoitteitaan. Tässä Esitteessä oleva kuvaus riskitekijöistä perustuu tämän Esitteen laatimishetken tietoihin ja arvioihin, eikä Yhtiön kohdistuvien riskitekijöiden kuvaus ole siten välttämättä tyhjentyvä. Mikäli nämä riskit johtavat Stockmannin osakkeiden markkinahinnan laskuun, sijoittajat voivat menettää sijoituksensa arvon osittain tai kokonaan. Myös muilla seikoilla ja epävarmuustekijöillä, joita ei tällä hetkellä tunneta tai joita pidetään epäolennaisina, voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Vallitsevaan makrotaloudelliseen tilanteeseen liittyviä riskejä ovat muun muassa kansainvälisten markkinoiden häiriöt ja vaihtelut, sekä negatiivinen taloudellinen kehitys ja epäedulliset olosuhteet niissä maissa, joissa Stockmann toimii.

Stockmannin liiketoimintaan liittyviä riskejä ovat muun muassa riski Stockmannin strategian epäonnistumisesta, Yhtiön strategisten yrityskehitysten integroimiseen liittyvät riskit, tietojärjestelmien toimintahäiriöihin liittyvät riskit, avainhenkilöiden menettämiseen tai rekrytoinnissa epäonnistumiseen liittyvä riski, Stockmannin liiketoiminnan kausiluontoisuuden liittyvät riskit, Stockmann-brändin ja kanta-asiakasohjelman arvon laskemiseen liittyvä riski, Stockmannin tuotteiden ja palveluiden houkuttelevuuden säilyttämiseen ja varastojen hallintaan liittyvät riskit, riski liittyen Stockmannin riippuvuuteen kuluttajien rahankäytöstä ja luottamuksesta talouden kehitykseen, vähittäismyyntialan voimakkaaseen kilpailuun liittyvä riski, jakeluverkoston ja varastoinnin ongelmiin liittyvät riskit kansainväliseen kauppaan liittyvät riskit, vähittäiskaupan alttiuteen talouden yleisille muutoksille liittyvät riskit, sekä tuoteturvallisuuteen ja vakuutuksiin liittyvät riskit. Stockmannin ulkomaille laajentumiseen liittyviä riskejä ovat muun muassa eri maiden kulttuurieroista, lainsäädännön muutoksista tai lainsäädäntöön liittyvistä mahdollisista epäohdonmukaisista tulkinnoista tai käytännöistä, hallinnollisista vaikeuksista tai eri maissa vallitsevan oikeussuojan tehokkuudesta ja/tai saatavuudesta johtuvat riskit.

Venäjään liittyviä riskejä ovat muun muassa Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit ja Venäjän tullivaatimuksiin sekä kaupan rajoituksiin liittyvät riskit.

Rahoitukseen liittyviä riskejä ovat muun muassa kassavirran riittävyyteen liittyvä riski etenkin Yhtiön laajentumisen sekä velanmaksukykyyn ylläpitämisen kannalta, Yhtiön rahoituksen saatavuuteen tai sen ehtojen kilpailukykyisyyteen liittyvät riskit, riski siitä, että Stockmannin velkaantuneisuus vaikuttaa epäedullisesti sen liiketoimintaan, korkotason vaihteluihin liittyvät riskit, valuuttakurssien vaihteluista aiheutuvat riskit, rahoitusmarkkinoiden vakavien häiriöiden aiheuttamat vastapuoliriskit, taseriskit, yhtiön osingonmaksukykyyn liittyvät riskit, tuleviin osakeantoihin ja muihin järjestelyihin liittyvät riskit sekä veroriskit.

Stockmannin kanta-asiakasoptio-ohjelmaan liittyviin riskeihin kuuluvat puolestaan riski Tarjottavien osakkeiden markkinahinnan vaihteluista, riski siitä, että Stockmannin osakkaiden omistamien osakkeiden suhteellinen arvo voi laskea sekä osakemerkintöjen peruuttamattomuuteen liittyvä riski.

Yhteenveto osakemerkinnästä

Yhtiö	<i>Stockmann Oyj Abp</i>
Osakemerkintä	<i>Tarjottavat osakkeet liittyvät Stockmannin kanta-asiakasohjelmaan, jonka mukaisesti asiakkaille annetut kanta-asiakasoptiot oikeuttavat merkitsemään Stockmannin liikkeeseen laskemia uusia B-sarjan osakkeita.</i>
Tarjottavat osakkeet	<i>553 910 Tarjottavaa osaketta</i>
Merkintäoikeus	<i>Osakkeiden merkintäoikeus on kanta-asiakkaalla, jonka optiomerkintä on tehty 31.12.2010 mennessä tai kanta-asiakkaan rinnakkaiskortin haltijalla, jolle optiot on optiomerkinnän yhteydessä siirretty tai jolle oikeus optioihin on siirtynyt avio-oikeuden, perinnön tai testamentin kautta.</i> <i>Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden (1) Stockmann Oyj Abp:n kahden (2) euron nimellisarvoisen B-osakkeen. Osakemerkinnän vähimmäismäärä on kaksikymmentä (20) B-osaketta tai sitä pienempään annettujen optioiden määrään perustuva osakkeiden määrä, ja enimmäismäärä merkitsijän optiorekisteriin merkittyjen optioiden kokonaismäärä.</i>
Merkintäaika	<i>Kanta-asiakkaalla on oikeus merkitä osakkeet merkintäaikana 2.5.2012–31.5.2012.</i>

Käyttämättömät optio-oikeudet	<i>Käyttämättömät optio-oikeudet raukeavat 31.5.2012.</i>
Merkintähinta	<p><i>Ajanjaksolla 2.5.2012–31.5.2012 merkittävien osakkeiden merkintähinta on 8,29 euroa.</i></p> <p><i>Merkintähinta on määräytynyt Stockmann Oyj Abp:n B-osakkeen vaihdolla painotetun keskipurssin mukaan Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009, jolloin mainittu keskipurssi oli 11,28 euroa. Osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähintaa on edellä mainittujen osinkojen lisäksi alennettu kesällä 2009 toteutetun merkintätuoikeusannin vuoksi 0,33 eurolla.</i></p> <p><i>Osakkeiden merkitsijöiltä ei peritä osakemerkinnän yhteydessä merkintähinnan lisäksi muita kuluja tai palkkioita.</i></p>
Hankittavien varojen käyttö	<i>Osakemerkinnöistä kerättävä pääoma on enintään 4 591 913,90 euroa, jonka Stockmann käyttää käyttöpääomarahoitukseen.</i>
Optio-oikeuksien käyttäminen	<i>Kanta-asiakkaan tulee käyttää kaikki optio-oikeutensa kerralla. Osakkeet on maksettava merkittäessä käteisellä.</i>
Julkinen kaupankäynti Olemassa olevilla osakkeilla	<i>Stockmannin Olemassa olevat osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalla.</i>
Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustileille ja kaupankäynti	<i>Tarjottavat osakkeet toimitetaan arvo-osuustileille Yhtiön arvion mukaan 29.6.2012 mennessä, jonka jälkeen kaupankäynti Tarjottavilla osakkeilla voi alkaa.</i>
Osakasoikeudet	<i>Optioilla merkityt osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa osakkeet on merkitty. Muut oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.</i>
Riskitekijät	<i>Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamista harkitsevien tulee tutustua kohtaan ”Riskitekijät”.</i>

ERÄITÄ TIIVISTETTYJÄ STOCKMANNIN TILINPÄÄTÖSTIETOJA

Seuraavassa on yhteenveto eräistä Yhtiön taloudellisista tiedoista 31.3.2012 ja 31.3.2011 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta ja konsernitilinpäätöstietoja 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta.

Stockmannin konsernitilinpäätökset on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu kunakin tilinpäätöspäivänä voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja.

Konserni havaitsi vuoden 2010 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä aikaisempia kausia koskevan virheen, joka pienensi raportoitua vuoden 2009 tulosta 0,3 miljoonaa euroa ja 31.12.2009 omaa pääomaa 1,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2009 vertailulukuja on muutettu vastaavasti. Stockmannin johdon käsityksen mukaan tilintarkastamattomissa 31.3.2012 ja 31.3.2011 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta laadituissa osavuositarkastuksissa on käytetty vastaavia laatimisperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin tilintarkastetuissa konsernitilinpäätöksissä.

Konsernin tuloslaskelma

	1.1.–31.3.		1.1.–31.12.		
	2012	2011	2011	2010	2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
milj. euroa					
LIKEVAIHTO	450,3	407,7	2 005,3	1 821,9	1 698,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0		0,2		0,3
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	234,2	214,3	1 028,4	913,0	881,0
Palkat ja muut työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	98,6	98,0	390,0	361,9	327,4
Poistot ja arvonalentumiset	18,4	19,1	77,7	61,8	58,4
Liiketoiminnan muut kulut	115,3	106,2	439,4	396,4	346,8
	466,5	437,6	1 935,5	1 733,1	1 613,7
LIKEVOITTO	-16,2	-29,9	70,1	88,8	85,1
Rahoitustuotot	0,4	0,1	0,5	8,2	4,4
Rahoituskulut	-9,1	-8,5	-34,9	-22,8	-28,4
TULOS ENNEN VEROJA	-24,9	-38,3	35,7	74,2	61,1
Tuloverot	4,0	3,5	-4,9	4,2	-7,3
TILIKAUDEN TULOS	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
TULOKSEN JAKAUTUMINEN					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
Tulos/osake, osakeantikorjattu, euroa	-0,29	-0,49	0,43	1,10	0,82
Tulos/osake, laimennettu, osakeantikorjattu, euroa	-0,29	-0,48	0,43	1,09	0,81
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT					
TILIKAUDEN TULOS	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT					
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	0,7	0,2	2,1	8,5	1,7
Rahavirran suojaus, verolla vähennettynä	-2,3	-1,1	2,4	-0,7	-1,4
Muut laajan tuloksen erät, netto	-1,7	-0,9	4,4	7,8	0,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	-22,6	-35,7	35,2	86,1	54,2

LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-22,6	-35,7	35,2	85,9	54,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-22,6	-35,7	35,2	86,1	54,2
* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.					
Konsernitase	31.3.		31.12.		
	2012	2011	2011	2010	2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
milj. euroa					
VARAT					
PITKÄAIKAISET VARAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Liikearvo	794,4	786,6	788,5	783,8	685,4
Muut aineettomat hyödykkeet	137,0	122,1	133,1	122,3	108,3
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	931,4	908,7	921,5	906,1	793,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	42,2	43,8	42,2	43,8	40,1
Rakennukset ja rakennelmat	467,8	485,7	470,3	485,4	273,9
Koneet ja kalusto	120,3	130,9	125,0	123,8	92,0
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	43,8	53,8	45,7	49,8	50,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6,6	17,3	8,1	23,2	163,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	680,8	731,4	691,2	726,0	619,5
Myytavissä olevat sijoitukset	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pitkäaikaiset saamiset	0,5	0,7	0,5	0,8	0,6
Laskennalliset verosaamiset	11,8	9,0	11,6	8,7	5,1
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 629,6	1 654,9	1 629,9	1 646,7	1 423,9
LYHYTAIKAISET VARAT					
Vaihto-omaisuus	311,4	305,4	264,7	240,3	196,7
Lyhytaikaiset saamiset					
Saamiset, korolliset	43,2	70,8	45,6	41,4	44,5
Saamiset, korottomat	69,9	72,4	13,6	73,2	83,7
Tuloverosaamiset	25,8	19,1	75,6	15,5	0,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	138,9	162,3	134,8	130,1	128,7
Rahavarat	28,2	31,6	33,2	36,7	176,4
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	478,5	499,3	432,8	407,1	501,7
VARAT YHTEENSÄ	2 108,1	2 154,2	2 062,7	2 053,8	1 925,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	143,7	142,3	143,7	142,3	142,2
Ylikurssirahasto	186,1	186,1	186,1	186,1	186,1
Muut rahastot	294,9	286,8	294,9	287,8	287,4
Muuntoerot	6,2	3,7	5,6	3,5	-5,0
Kertyneet voittovarot	180,8	173,1	239,7	266,0	238,1
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	811,7	792,0	869,9	885,7	848,8
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	811,7	792,0	869,9	885,7	848,8

PITKÄAIKAISET VELAT					
Laskennalliset verovelat	68,2	66,2	68,1	63,8	70,1
Pitkäaikaiset velat, korollinen	542,3	520,1	533,9	521,3	786,9
Eläkevelvoitteet	0,4	0,3	0,4	0,2	1,1
Varaukset	0,2	0,1	0,1	0,0	0,3
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	611,1	586,6	602,5	585,2	858,5
LYHYTAIKAISET VELAT					
Lyhytaikaiset velat, korollinen	399,5	459,5	328,6	292,0	2,3
Lyhytaikaiset velat, koroton					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	280,9	314,3	259,5	289,2	213,0
Tuloverovelat	4,4	1,9	2,2	1,7	3,1
Lyhytaikaiset varaukset	0,5				
Lyhytaikaiset velat, koroton yhteensä	285,8	316,1	261,7	290,9	216,1
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	685,3	775,6	590,3	582,9	218,4
VELAT YHTEENSÄ	1 296,4	1 362,2	1 192,8	1 168,1	1 076,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 108,1	2 154,2	2 062,7	2 053,8	1 925,7

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Konsernin rahavirtalaskelma

	31.3.		31.12.		
	2012	2011	2011	2010	2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu	Tilintarkastamaton	
milj. euroa					
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Tilikauden tulos	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
Oikaisut					
Poistot ja arvonalentumiset	18,4	19,1	77,7	61,8	58,4
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,0	0,0	0,3	0,1	-0,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut	9,1	7,7	34,9	22,8	28,4
Korkotuotot	-0,4	0,7	-0,5	-8,2	-4,4
Tuloverot	-4,0	-3,5	4,9	-4,2	7,3
Muut oikaisut	0,8	0,4	1,5	-1,1	-0,4
Käyttöpääoman muutokset					
Myynti- ja muiden saamisten muutos	3,2	-28,5	1,6	-1,1	0,4
Vaihto-omaisuuden muutos	-45,2	-64,8	23,8	-34,3	27,1
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-20,6	-38,9	-27,1	15,7	5,8
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-8,5	-5,3	-32,5	-22,5	-32,9
Saadut korot liiketoiminnasta	0,1	0,1	0,3	0,8	2,1
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	-0,1	-	-	-
Maksetut verot liiketoiminnasta	-5,3	2,5	-2,0	-16,4	1,4
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	-73,3	-145,4	66,2	91,8	146,8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-9,4	-21,3	-63,9	-166,7	-152,9
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	-	-	-	-	5,6
Investoinnit muihin sijoituksiin	-	-	-	0,1	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1	5,2	0,7	71,1
Luovutustuotot muista sijoituksista	0,0	-0,1	-	-	1,8
Saadut osingot	-	-	0,1	0,3	0,2
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-9,3	-21,3	-58,6	-165,7	-74,3

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Maksullinen osakeanti	-	-	6,0	1,5	137,0
Omien osakkeiden myynti	-	-	-	-	5,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot	334,6	160,5	263,7	236,8	-
Lainojen takaisinmaksut	-263,8	-	-284,7	-50,3	-19,3
Pitkääikaisten lainojen nostot	10,0	-	90,4	518,8	200,0
Pitkääikaisten lainojen takaisinmaksut	-4,5	-0,1	-25,5	-721,8	-216,2
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-2,6	-0,5	-2,5	-1,5	-0,7
Maksetut osingot	-	-	-58,3	-51,2	-38,0
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	73,7	160,0	-10,9	-67,7	67,9
Rahavarojen muutos	-8,8	-3,4	-3,4	-141,6	140,4
Rahavarat kauden alussa	33,2	36,7	36,7	176,3	35,2
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0,1	0,1	0,1	2,2	1,0
Luotollinen shekkitali, kauden alussa	-0,1	-0,3	-0,3	-0,5	-0,7
Rahavarat	28,2	31,6	33,2	36,7	176,3
Luotollinen shekkitali	-3,8	-1,9	-0,1	-0,3	-0,5
Rahavarat kauden lopussa	24,4	29,7	33,2	36,4	175,8

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Tunnuslukuja

		31.3.		31.12.		
		2012	2011	2011	2010	2009*
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Liikevaihto	milj. euroa	450,3	407,7	2 005,3	1 821,9	1 698,5
Liikevoitto	milj. euroa	-16,2	-29,9	70,1	88,8	85,1
Osuus liikevaihdosta	%	-3,6	-7,3	3,5	4,9	5,0
Tulos ennen veroja	milj. euroa	-24,9	-38,3	35,7	74,2	61,1
Osuus liikevaihdosta	%	-5,5	-9,4	1,8	4,1	3,6
Osakepääoma	milj. euroa	143,7	142,3	143,7	142,3	142,2
A-osakkeet	milj. euroa	61,3	61,3	61,3	61,3	61,3
B-osakkeet	milj. euroa	82,4	81,0	82,4	81,0	80,9
Osingot	milj. euroa	-	-	35,9	58,3	51,2
Oman pääoman tuotto	%	5,6	5,2	3,5	9,0	7,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,8	4,3	4,1	5,8	5,8
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 753,4	1 672,7	1 715,7	1 668,5	1 551,0
Pääoman kiertonopeus		-	-	1,2	1,1	1,1
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		-	-	3,9	3,8	4,9
Omavaraisuusaste	%	38,5	36,8	42,2	43,1	44,1
Nettovelkaantumisaste	%	112,5	119,7	95,3	87,7	72,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	10,3	23,8	66,0	165,4	152,8
Osuus liikevaihdosta	%	2,3	5,8	3,3	9,1	9,0
Korolliset saatavat	milj. euroa	43,2	70,8	45,6	41,4	44,5
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	941,7	979,6	862,5	813,3	789,2
Korollinen nettovelka	milj. euroa	870,3	877,2	783,7	735,1	568,3
Taseen loppusumma	milj. euroa	2 108,1	2 154,2	2 062,7	2 053,8	1 925,7
Henkilöstökulut	milj. euroa	98,6	98,0	390,0	361,9	327,4
Osuus liikevaihdosta	%	21,9	24,0	19,4	19,9	19,3
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	15 057	15 552	15 964	15 165	14 656
Liikevaihto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	125,6	120,1	115,9
Liikevoitto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	4,4	5,9	5,8
Henkilöstökulut/henkilö	tuhatta euroa	-	-	24,4	23,9	22,3

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot - rahoituskulut
Oman pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Netto velkaantumisaste	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset

Osakekohtaisia tietoja

		31.3.		31.12.		
		2012	2011	2011	2010	2009*
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Tulos/osake, osakeantikorjattu	euroa	-0,29	-0,49	0,43	1,10	0,82
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu	euroa	-0,29	-0,48	0,43	1,09	0,81
Oma pääoma/osake	euroa	11,30	11,13	12,11	12,45	11,94
Osinko/osake	euroa	-	-	0,50	0,82	0,72
Osinko tuloksesta	%	-	-	116,20	74,5	88,0
Rahavirta/osake, osakeantikorjattu	euroa	-	-	0,93	1,29	2,23
Efektiivinen osinkotuotto	%	-	-	-	-	-
- Sarja A		-	-	3,7	2,8	3,5
- Sarja B		-	-	4,2	2,9	3,8
Osakkeiden P/E luku		-	-	-	-	-
- Sarja A**		-	-	31,9	26,7**	25,0
- Sarja B**		-	-	28,0	25,7**	23,2
Pääöskurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		17,00	25,39	13,65	29,40	20,50
- Sarja B		16,16	21,20	11,98	28,30	19,00
Kauden ylin kurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		19,50	29,85	29,85	31,50	22,00
- Sarja B		18,63	28,48	28,48	30,50	20,00
Kauden alin kurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		16,03	24,00	13,44	20,60	10,68
- Sarja B		16,07	21,11	11,60	18,85	9,63
Kauden keskipurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		17,71	26,66	18,71	26,97	16,11
- Sarja B		17,41	23,92	18,68	25,41	14,80
Osakkeiden vaihto	1000 kpl	-	-	-	-	-
- Sarja A		132	79	476	1 022	512
- Sarja B		4 459	4 855	15 402	14 582	17 290
Osakkeiden vaihto	%	-	-	-	-	-
- Sarja A		0,4	0,3	1,6	3,3	1,7

- Sarja B		10,8	12,0	37,4	36,0	42,7
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	1 186,7	1 636,6	911,8	2 047,1	1 396,7
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	1000 kpl	71 841	71 146	71 841	71 146	71 094
- Sarja A		30 628	30 628	30 628	30 628	30 628
- Sarja B		41 213	40 518	41 213	40 518	40 466
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo	1000 kpl	71 841	71 146	71 496	71 120	65 676
- Sarja A		30 628	30 628	30 628	30 628	28 373
- Sarja B		41 213	40 293	40 868	40 493	37 303
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo	1000 kpl	72 108	71 936	71 789	71 897	65 995
Omat osakkeet	1000 kpl	-	-	-	-	-
- Sarja A		-	-	-	-	-
- Sarja B		-	-	-	-	-
Osakkeenomistajien lukumäärä kauden lopussa	kpl	56 117	45 760	56 116	44 596	43 929

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella

** Vuoden 2010 luvuissa on huomioitu optioiden laimennusvaikutus

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{tuloverot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma} - \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}$
Osinko/osake	=	osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake, osakeantikorjattu}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{pörssikurssi kauden lopussa}}$
Osakkeiden P/E luku	=	$\frac{\text{pörssikurssi kauden lopussa}}{\text{tulos/osake, osakeantikorjattu}}$
Kurssi kauden lopussa	=	osakkeiden kurssi tilinpäätöspäivänä
Tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden ylin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden alin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden keskipörssi	=	osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikursilla osakelajeittain
1) Ilman yhtiön omistamia osakkeita		

RISKITEKIJÄT

Osakkeisiin sijoittamiseen liittyy riskejä, joista useimmat kuuluvat Stockmannin toimialaan tai liiketoiminnan luonteeseen ja jotka sijoitusta harkitsevien tulee ottaa huomioon. Seuraavassa esitettävillä riskeillä voi toteutuessaan olla epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Yhden tai useamman alla kuvatun riskitekijän toteutuminen voi estää Stockmannia saavuttamasta taloudellisia tavoitteitaan. Mikäli nämä riskit johtavat Stockmannin osakkeiden markkinahinnan laskuun, sijoittajat voivat menettää sijoituksensa arvon osittain tai kokonaan. Myös muilla seikoilla ja epävarmuustekijöillä, joita ei tällä hetkellä tunneta tai joita pidetään epäoleellisina, voi olla epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Vallitsevaan makrotaloudelliseen tilanteeseen liittyviä riskejä

Kansainvälisten markkinoiden häiriöt ja vaihtelut

Finanssikriisistä alkanut maailmantalouden taantuma oli syvimmillään vuosina 2008–2010. Eräiden euroalueen maiden ylivelkaantuminen tuli korostetusti esiin vuonna 2011. Tämän jälkeen euroalueen rahoitusjärjestelmän tukemiseksi on jouduttu tekemään useita erityyppisiä ja suuria tukipaketteja. Näiden rakentaminen, hyväksyminen ja hyväksyttäminen on vaatinut euromaiden poliittisilta päättäjiltä luovuutta ja uskoa yhtenäiseen euroalueeseen. Mittavien rahoitus- ja tukipakettien avulla euroalueen vakautta on saatu vahvistetuksi. Ylivelkaantuneiden maiden talousongelmat eivät kuitenkaan ole vielä ohi ja riski euroalueen rahoitusongelmista on edelleen olemassa. Rahamarkkinoiden toimivuus ja rahoituksen saatavuus ovat kuluneen vuoden aikana parantuneet, mutta täyttä varmuutta markkinakäänteiden pysyvyydestä ei ole. Pankkisektorin tiukentuva sääntely voi vähentää pankkien mahdollisuuksia luotonantoon sekä nostaa lainarahoituksen hintaa. Levottomuudet joissakin öljyntuottajamaissa voivat aiheuttaa lisäksi painetta öljynhinnan nousuun, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti talouskehitykseen länsimaissa.

Kansainväliset rahoitus- ja talousongelmat saattavat vaikuttaa taloudellisiin toimijoihin merkittävästi ja monin tavoin. Tällaisia vaikutuksia voivat vaihtelevassa laajuudessa olla muun muassa alhaisemmat tuotot, kyvyttömyys saada tarvittavaa luottoa, kyvyttömyys täyttää velka- ja muihin järjestelyihin liittyviä ehtoja, kyvyttömyys täyttää rahoitukseen liittyviä velvoitteita ja kyvyttömyys pitää avainhenkilöstö palveluksessa.

On vaikeaa ennustaa tarkasti, miten markkinatilanne kehittyy, koska kuluttajamarkkinoihin vaikuttavat rahoitusmarkkinoiden makrotason muutokset sekä monet muut tekijät, kuten osake-, joukkovelkakirjalaina- ja johdannaismarkkinat, jotka ovat Yhtiön vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella.

Mikäli mikä tahansa edellä kuvatuista olosuhteista jatkuu tai heikentyy, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Negatiivinen taloudellinen kehitys ja epäedulliset olosuhteet niissä maissa, joissa Stockmann toimii, voivat vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen

Stockmann-konserni harjoittaa liiketoimintaa Suomen, Ruotsin, Norjan sekä Venäjän ja Baltian maiden lisäksi Tšekin tasavallassa, Slovakiassa ja Puolassa, joissa liiketoiminta on alkuvaiheessa. Talouskehitys vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Liiketoimintaympäristön riskitaso vaihtelee konsernin toimialueella. Baltian maiden osalta liiketoimintariskien taso on merkittävästi pienentynyt maiden liittyttyä Euroopan Unionin jäseniksi, eivätkä riskit poikkeaa olennaisilta osiltaan liiketoiminnan riskeistä Suomessa lukuun ottamatta riskitekijöitä, jotka liittyvät maiden talouksien toipumiseen taantumasta. Ei ole varmuutta siitä, että keväällä 2012 euroalueen rahoituksen vakauttamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset ovat pysyviä.

Yleinen taloudellinen tilanne ja epävarmuus kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla voivat vaikuttaa epäedullisesti monien maiden, kuten Suomen, Ruotsin, Venäjän ja Baltian maiden taloudelliseen tilanteeseen. Edellä kuvatun kaltainen epäedullinen taloudellinen kehitys on vaikuttanut ja saattaa edelleen vaikuttaa monin tavoin Stockmannin liiketoimintaan, kuten Yhtiön asiakkaiden tuloihin, varallisuuteen, likviditeettiin, ja taloudelliseen asemaan.

Mikäli mikä tahansa edellä kuvatuista olosuhteista jatkuu tai heikentyy, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin liiketoimintaan liittyviä riskejä

Stockmannin strategian epäonnistuminen saattaa heikentää Stockmannin kasvua ja kannattavuutta tulevaisuudessa

Stockmannin suunnitelmat kehittää toimintaansa sekä laajentua ulkomailla, varsinkin Venäjällä, riippuvat osittain sopivien toimitilojen saatavuudesta ja hintatasosta. Yhtiö kilpailee muiden vähittäismyynti- ja liikealan toimijoiden kanssa sopivista sijainneista sekä uusissa kohteissa että vuokrasopimusten jatkosta sovittaessa. Paikalliset maankäyttösuunnitelmat ja muut säädökset voivat vaikuttaa Stockmannin mahdollisuuksiin löytää sopivia liikepaikkoja. Kiinteistö-, rakennus- ja kehityskulujen nousu voi rajoittaa Stockmannin kasvumahdollisuuksia ja heikentää sen sijoitusten tuottavuutta. Stockmann ei ehkä pysty toteuttamaan suunnittelemaansa laajentumista sekä toimintojen tehostamista suunnittelemaansa aikataulussa tai suunnittelemaansa kannat-

tavuustasolla, tai saavuttamaan jo olemassa olevia tavaratalojaan vastaavaa tulostasoa uusissa liikepaikoissa. Ellei Stockmann pysty toteuttamaan strategiaansa tavalla, joka tuottaa asianmukaista tuottoa sijoitetulle pääomalle, sen tulevaisuuden kasvu ja kannattavuus saattavat heikentyä. Tällä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Ulkomailla laajentumisen yhteydessä Stockmann voi kohdata odottamattomia vaikeuksia, jotka voivat johtua esimerkiksi eri maiden kulttuurieroista, lainsäädännön muutoksista tai lainsäädäntöön liittyvistä mahdollisista epäjohtonmukaisista tulkinnoista tai käytännöistä, hallinnollisista vaikeuksista tai eri maissa vallitsevan oikeussuojan tehokkuudesta ja/tai saatavuudesta. Tällä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöt voivat vaikuttaa haitallisesti Stockmannin liiketoiminnan tehokkuuteen ja/tai tuloksellisuuteen
Stockmannin myyninedistämis-, talous-, henkilöstöhallinto-, jakelu-, logistiikka- ja varastotoiminnot riippuvat merkittävästi tietojärjestelmistä sekä Yhtiön kyvystä operoida niitä tehokkaasti ja ottaa käyttöön uusia teknologioita, järjestelmiä ja varmuus- ja varajärjestelmiä. Stockmannin toiminta on vahvasti sidoksissa sen tietojärjestelmien eheyteen, turvallisuuteen ja vakaaseen toimintaan. Kyseisiin tietojärjestelmiin kuuluvat tavaratalojen kassajärjestelmät, tapahtumatietoja käsittelevät datakeskukset, tietoliikennejärjestelmät, etäkaupan myyntijärjestelmät sekä ohjelmistosovellukset, joiden avulla Stockmann seuraa inventaarivirtoja, käsittelee tapahtumatietoja ja luo toiminta- ja talousraportteja. Stockmannin tietojärjestelmien toiminta voi keskeytyä sähkökatkojen, tietokone- tai tietoliikennevikojen, tietokonevirusten, tietojärjestelmiin kohdistuvan rikollisuuden tai suuronnettomuuksien, kuten tulipalojen ja luonnonmullistusten, sekä omien työntekijöiden tekemien käyttövirheiden vuoksi. Tietojärjestelmien toiminnan olennaiset keskeytymiset tai vakavat häiriöt voivat haitata ja heikentää merkittävästi Stockmannin liiketoimintaa, varallisuutta ja toiminnan tuloksellisuutta. Stockmann käynnisti keväällä 2011 tavarataloryhmän toiminnanohjausjärjestelmän uudistamishankkeen sekä konsernin taloushallinnon järjestelmän uudistamisen. Näiden hankkeiden toteuttaminen ja ratkaisujen käyttöönotto kestää useita vuosia. Stockmann voi kohdata vaikeuksia toteuttaessaan edellä mainittuja tietojärjestelmähankkeita tai kehittäessään muita uusia järjestelmiä sekä ylläpitäessään tai päivittäessään nykyisiä järjestelmiä säilyttääkseen kilpailukykyä. Millä tahansa edellä kuvatuista tietojärjestelmiin liittyvistä ongelmista voi toteutuessaan olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Avainhenkilöiden menettäminen tai uusien avainhenkilöiden rekrytoimisessa epäonnistuminen voivat häiritä Stockmannin liiketoimintaa ja vaikuttaa haitallisesti sen taloudelliseen tulokseen

Stockmannin tulos riippuu osittain avainhenkilöiden työpanoksista. Avainhenkilöihin kuuluvat Yhtiön ylin johto sekä joukko muita keskeisissä asemissa olevia työntekijöitä. Stockmannin ja sen liiketoimialan erityistuntemusta hallussaan pitävien johtajien työpanoksen menettäminen voisi heikentää Stockmannin liiketoiminnan tehokkuutta, taloudellista asemaa ja toiminnan tuloksellisuutta. Stockmannin menestys riippuu pitkälti siitä, kuinka hyvin se pystyy hankkimaan palvelukseensa, motivoimaan ja pitämään palveluksessaan korkeatasoista henkilöstöä organisaation joka tasolla. Erityisesti monet tavaratalojen työntekijät ovat osa-aikaisissa työsuhteissa, joissa vaihtuvuus on perinteisesti suurta. Vähittäiskaupan alalla vallitsee voimakas kilpailu avainhenkilöistä. Jos Stockmann ei pysty hankkimaan palvelukseensa, motivoimaan ja pitämään palveluksessaan korkeatasoista henkilökuntaa organisaationsa joka tasolla, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin liiketoiminnan kausiluontoisuuden vuoksi vuoden viimeisen neljänneksen voiton jääminen alle odotetun tason vaarantaa koko vuoden tuloksen

Stockmannin toimiala on luonteeltaan syklinen. Asiakkaiden ostopäätökset ovat sidoksissa useisiin erilaisiin tekijöihin, jotka vaikuttavat kuluttajien käyttövaroihin, kulutusluottojen saatavuuteen, korkotasoon, verotukseen ja kuluttajien luottamukseen talouden kehityksestä. Asiakkaiden kulutusmieltymykset ja varallisuus eroavat toisistaan ja vaihtelevat Stockmannin kaikilla markkina-alueilla. Vuoden viimeisen neljänneksen tulos muodostaa huomattavan osan koko Stockmannin vuoden tuloksesta. Tilikauden viimeisen neljänneksen kokonaisymyynnin heikentymisellä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmann voi epäonnistua Stockmann-konserniin kuuluvien yhtiöiden brändien ja kanta-asiakasohjelmien kehittämisessä

Stockmannin menestys riippuu merkittävältä osin Stockmann-brändin arvostuksesta. Stockmannin nimellä on suuri merkitys sekä sen liiketoiminnassa että sen strategioiden toteuttamisessa. Stockmann-brändin ylläpito ja asemointi riippuvat vahvasti markkinointi- ja myyninedistämis-toimenpiteiden onnistumisesta sekä Yhtiön kyvystä tuottaa tasaisen laadukkaita asiakaskokemuksia. Tavoitteiden toteutumatta jääminen, epäonnistuminen yhteiskuntavastuuseen liittyvien toimenpiteiden ja politiikkojen toteuttamisessa tai Stockmannin yrityskuvan tai maineen heikkeneminen negatiivisen julkisuuden vuoksi vaikuttaisivat haitallisesti brändin kehitykseen.

Osa Stockmann-brändistä perustuu kanta-asiakasohjelmaan, joka on suunniteltu edistämään pitkäaikaisten asiakassuhteiden syntymistä ja parantamaan asiakkaille tarjotun palvelun laatua. Stockmannin on jatkuvasti seurattava ja päivitettävä kanta-asiakasohjelmansa sopimusehtoja ja jäsenetuja, jotta ohjelma vastaisi asiakkaiden toiveita ja pystyisi säilyttämään kilpailukykyä muiden saman sektorin toimijoiden kanta-asiakasohjelmiin nähden. Jos Stockmann ei onnistu tarjoamaan asiakkailleen laadukasta palvelua ja ylläpitämään kanta-asiakasohjelmansa kilpailukykyisyyttä, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin menestyksen edellytyksenä on myös Lindex- ja Seppälä-brändien arvostus. Näillä brändeillä on suuri merkitys Stockmannin liiketoiminnassa ja strategioiden toteuttamisessa.

Stockmannin liikevoitto ja tulos riippuvat siitä, kuinka hyvin se pystyy tarjoamaan vetovoimaisia tuotteita ja palveluita kuluttajille kilpailukykyiseen hintaan, ennakoimaan trendejä sekä reagoimaan kulutustottumusten muutoksiin riittävän nopeasti

Jotta Stockmannin liiketoiminta olisi tuloksellista, sen on kyettävä tunnistamaan, hankkimaan ja myymään asiakkailleen houkuttelevia, innovatiivisia ja korkealaatuisia tuotteita. Tavaratalo- ja muotiketjut erottuvat toisistaan ennen kaikkea tuotevalikoimiensa perusteella. Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli puolet. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenterista johtuva myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Stockmannin on räätälöitävä tuotteensa ja palvelunsa jokaisen markkina-alueensa kysyntää vastaaviksi. Kunkin markkina-alueen myymälöissä on oltava oikea tuotevalikoima, jotta ne olisivat houkuttelevia Stockmannin asiakkaille. Stockmannin on kyettävä tyydyttämään asiakkaidensa toiveet, jotka saattavat muuttua tulevaisuudessa nopeasti. Sen on siten kyettävä ennakoimaan ja vastaamaan useisiin vaihteleviin muoti- ja trendimuuttujiin ja muihin markkina-alueillaan vaikuttaviin tekijöihin. Vaikka Stockmann on yleisesti ottaen onnistunut toistaiseksi varsin hyvin valikoimaan ja hankkimaan riittäviä määriä vetovoimaisia tuotteita ja myymään niitä asiakkailleen kilpailukykyisillä hinnoilla, markkinatilanteen, tuotteiden kysynnän tai asiakkaiden ostotottumusten ja kulutusmieltymysten virheellinen arvioiminen jatkossa voi kuitenkin johtaa menetettyihin myyntimahdollisuuksiin tai alennusmyynteihin. Tällä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Epäonnistuminen varastotason hallinnassa voi vaikuttaa haitallisesti Stockmannin toiminnan tuloksellisuuteen

Toimiakseen tehokkaasti Stockmannin on pystyttävä ylläpitämään riittäviä tuotevarastoja. Kausivaihtelut vaikuttavat tuotteiden varastomääriin. Vaikka Stockmannin on ylläpidettävä riittävää varastotasoa, sen on myös varottava varastoylijäämien kertymistä. Stockmann hankkii merkittävän osan tuotteistaan ulkomaisilta toimittajilta, jotka edellyttävät usein pitkiä tilausaikoja. Mahdollisilla tavaroiden toimituksissa esiintyvillä häiriötilanteilla ja/tai epäonnistumisella tuotteiden varastotason hallinnassa voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin kasvu ja liikevoitto riippuvat kuluttajien rahankäytöstä ja luottamuksesta talouden kehitykseen

Stockmannin toiminnan tuloksellisuus on sidoksissa vallitseviin taloudellisiin ja poliittisiin olosuhteisiin, jotka vaikuttavat kuluttajien rahankäyttöön Stockmannin markkina-alueilla. Kuluttajien rahankäyttöön ja luottamukseen talouden kehittymisestä vaikuttavat useat tekijät, joihin Stockmann ei voi vaikuttaa. Näihin tekijöihin kuuluvat muun muassa sisä- ja ulkopoliittiset tapahtumat, yleiset liiketoimintaolosuhteet, asuntomarkkinoiden tila, korkokehitys, valuuttakurssit, taloustaantuma, inflaatio ja deflaatio, energian hinta ja saatavuus, kuluttajaluottojen saatavuus ja sopimusehdot, kuluttajien velkaantuneisuus, osakemarkkinat, verotus ja veropolitiikka sekä työllisyystilanteen kehitys. Myös terrorismi tai sen uhka, kansainväliset ja kansalliset sota- ja kriisitilanteet, yleinen poliittinen epävakaus sekä luonnonkatastrofit voivat vaikuttaa Stockmannin tulokseen. Talouden kasvun hidastuminen tai epävarmuus markkina-alueilla, joilla Stockmann toimii, voi vaikuttaa asiakkaiden kulutus päätöksiin, millä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Vähittäismyyntialan voimakas kilpailu voi heikentää Stockmannin myyntiä ja liikevoittoa

Vähittäismyyntialalla vallitsee voimakas kilpailu, ja kynnys markkinoille pääsyyn on melko matala. Menestyminen voimakkaasti kilpailluilla markkinoilla perustuu lukuisiin tekijöihin, kuten hintoihin, tuotevalikoimaan, tuotteiden laatuun, asiakaspalveluun, tavaratalojen sijaintiin ja niiden maineeseen, asioinnin helppouteen, mainontaan, kanta-asiakasohjelmiin, kulutusluoton saatavuuteen sekä myymälöiden yleiseen ilmapiiriin ja tunnelmaan. Kilpailu aiheuttaa haasteita muun muassa Stockmannin kyvyllä ylläpitää tavaratalojensa ja myyntinsä kasvukehitystä ja tarjota asiakkailleen houkuttelevia tuotteita kilpailukykyisillä hinnoilla. Stockmannin menestys on sidoksissa sen kykyyn erottaa kilpailijoista muun muassa asioimisen mukavuuden, laadukkaan tuotevalikoiman ja ensiluokkaisen asiakaspalvelun avulla. Ei voida taata, että Stockmann pystyy tulevaisuudessa kilpailemaan menestyksekkäästi nykyisiä tai uusia kilpailijoita vastaan. Kilpailijoiden toimet, kuten uusien brändien lanseeraaminen, myymälöiden lukumäärän kasvattaminen, uusien myyntikanavien kuten verkkokaupan oletettua nopeampi kasvu, hinnoittelua koskevat uudistukset, parannukset myyninedistämis- ja markkinointitoiminnoissa sekä liiketoimintastrategioissa voivat vähentää Stockmannin kilpailukykyä ja laskea myyntiä tai kannattavuutta taikka nostaa kustannuksia, millä puolestaan voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Ongelmat jakeluverkostossa ja varastoinnissa voivat vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan

Stockmann ylläpitää laajaa jakeluverkostoa markkina-alueillaan ja tukee kasvutavoitteitaan kehittämällä jakelujärjestelmäänsä. Jakelukanavien tai niihin liittyvien varastojen avaamisen viivästyminen saattaa vaikuttaa haitallisesti Stockmannin toimintaan tulevaisuudessa hidastamalla yksiköiden tuottojen kasvua. Jakelukanavien ja niihin liittyvien varastojen toimintaan epäsuotuisasti vaikuttavilla tekijöillä kuten työvoima- tai käyttökustannusten nousulla voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin myymät tuotteet ovat suurelta osin peräisin ulkomaisilta toimittajilta; kansainväliseen kauppaan liittyvät riskit voivat vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan

Stockmann ostaa tuotteita sekä kotimaisilta että ulkomaisilta toimittajilta, ja monet Stockmannin kotimaisista toimittajista tuovat suuren osan tuotteistaan ulkomailta. Stockmannin menestys on sidoksissa luotettavien toimittajien löytämiseen ja viivytyksettömiin tuotetoimituksiin, minkä vuoksi tuotteita hankitaan lukuisilta eri toimittajilta. Stockmann on kuitenkin altis ulkomaisilta toimittajilta ostamiseen liittyville riskeille, joihin kuuluvat muun muassa kansainväliset kriisitilanteet sekä Suomeen tai tuotteiden alkuperämaihin

kohdistuvat sotatoimet tai terroristihyökkäykset, rahtikulujen nousu sekä kuljetusten viivästyminen tai keskeytyminen, työtaistelut ja lakot, valuuttakurssien epäsuotuisa vaihtelu, Suomen tuontikauppaan vaikuttava lainsäädäntö, mahdollinen taloudellinen, poliittinen tai työvoimapolitiittinen epävakaus toimintamaissa, pakkolunastukset ja valtiollistamiset, paikallisten hallintojen tai hallinnointikäytäntöjen muuttuminen, kauppa- ja verolainsäädäntö, luonnonkatastrofit sekä paikalliset liiketoimintatavat. Millä tahansa yllä mainituista tekijöistä tai niiden yhdistelmistä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Vähittäiskauppa on altis talouden yleisille muutoksille

Stockmannin toimiala on altis talouden yleisille muutoksille kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Muutokset voivat vaikuttaa tuotteiden kokonaisyksyntään ja siten myös Stockmannin myyntiin. Stockmannin tuotteiden hintojen nousu, mukaan lukien inflaatiopaineen tai devalvaation aiheuttamat hintojen korotukset, voivat heikentää Stockmannin myyntiä ja kannattavuutta. Hintojen ja kustannusten nousu, mukaan lukien energian hinnan, raaka-aineiden hintojen, kauppatarvikkeiden hintojen, kiinteistöjen vuokrien tai käyttökustannusten muutokset, voivat nostaa Stockmannin tuotteiden hintoja tai käyttökustannuksia ja siten heikentää Yhtiön tulosta. Ei voida taata, että Stockmann pystyy tulevaisuudessa ylläpitämään nykyiset myyntilukemat tai jatkamaan voitollista toimintaa etenkin jos vähittäiskaupan kehitys jollakin sen markkina-alueella lamaantuu tai taantuu. Tällä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Tuoteturvallisuuteen liittyvät riskit ja vakuutusriskit

Stockmannin myymiin tuotteisiin liittyy lakiin perustuva tuotevastuu, ja kulutustavaran myymistä tai kuluttajapalvelujen tuottamista koskevat erityiset säännökset. Tuotteen myyjän on tietyissä tapauksissa vedettävä virheellinen ja mahdollisesti vaaraa aiheuttava tuote markkinoilta. Vaikka Stockmann panostaa toiminnassaan erityisesti tuoteturvallisuuteen ja tuotteiden laadun tarkkailuun muun muassa tavarantoimittajaketjun auditoinneilla sekä tuotteiden ja palvelujen laatureannalla, ei voida antaa takeita siitä, ettei tuoteturvallisuuteen liittyvä riski toteudu tulevaisuudessa. Tuoteturvallisuuteen liittyvän riskin toteutuminen voi aiheuttaa Stockmannille taloudellisia menetyksiä ja heikentää Stockmann-brändin arvostusta.

Stockmannin vakuutuksissa on vastuuvapauksia ja vastuunrajoituksia sekä määrän että vakuutustapahtuman osalta. Yhtiöllä ei ole vakuutusturvaa sellaisten vahinkojen varalta, jotka eivät ole vakuutuskelpoisia tai joille ei ole saatavilla vakuutusta taloudellisesti kohtuullisin ehdoin. Ei myöskään voi olla varmuutta siitä, ettei Yhtiön nykyistä vakuutusturvaa irtisanota tai että se on tulevaisuudessa saatavilla taloudellisesti kohtuullisin ehdoin. Näiden riskien toteutumisella voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin strategiset yrityshankinnat eivät ehkä integroidu menestyksekkäästi osaksi sen nykyisiä liiketoimintoja tai hankintojen integroimiseen kuluu arvioitua enemmän resursseja

Stockmann voi lisätä markkinaosuuttaan strategisten yrityshankintojen kautta. Ellei Stockmann pysty integroimaan hankkimiaan yrityksiä omaan liiketoimintaansa menestyksekkäästi, sen kyky kasvattaa liiketoimintaansa ja toimia tehokkaasti saattaa heikentyä ja vaikuttaa haitallisesti sen liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen. Varsinkin erilaisista liiketoimintaympäristöistä ja yrityskulttuureista peräisin olevan henkilöstön sekä erilaisten myyntijärjestelmien ja muiden teknologioiden integroimisen sekä liikesuhteiden hallinnan voidaan odottaa aiheuttavan haasteita. Ei voida taata, että Stockmann pystyy integroimaan tulevaisuudessa tekemiensä strategisten hankintojen toiminnot sujuvasti osaksi liiketoimintaansa. On myös mahdollista, että integroimisesta aiheutuvat kulut ovat huomattavasti arvioitua suuremmat tai että integraatioprosessiin kuluu arvioitua enemmän johdon voimavaroja, mikä saattaa haitata tilapäisesti muun liiketoiminnan kehittämistä. Lisäksi hankkeet eivät välttämättä toteudu oletetulla tavalla. Minkä tahansa edellä kuvatun riskin toteutumisella voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Venäjään liittyviä riskejä

Venäjän liiketoimintaympäristöön voi liittyviä riskejä

Liiketoimintariskit ovat Venäjällä suurempia kuin Pohjoismaissa ja Baltiassa. Toimintaympäristö on paikallisen liiketoimintakulttuurin ja kehittymättömän infrastruktuurin kaltaisten tekijöiden vuoksi epävakampi kuin Pohjoismaissa. Esimerkiksi harmaan talouden osuus erityisesti kulutustavaroitten tuonnissa on edelleen suuri, ja se vääristää osaltaan kilpailua. Venäjän liiketoimintaympäristö ja poliittinen tilanne sekä Venäjän lainsäädännön ja viranomaiskäytännön erilaisuus Pohjoismaihin verrattuna, mukaan luettuna Venäjän oikeusjärjestelmän, hallinnollisten menettelyjen ja täytäntöönpanomekanismien puutteet, saattavat aiheuttaa merkittäviä riskejä Stockmannille. Venäjä ei esimerkiksi ole osapuolena kansainvälisissä investointisuojasopimuksissa. Venäjän federaation lainsäädäntö saattaa olla puutteellista tai ennalta arvaamatonta, tai sen voimaantulo voi viivästyä, mikä voi aiheuttaa riskejä Stockmannin Venäjän-investointien toteuttamiselle. Energian hinnan kehitys vaikuttaa olennaisella tavalla talouden kehitykseen Venäjällä myös lähivuosien aikana.

Stockmann on saanut päätökseen tavaratalon ja kauppakeskuksen rakennushankkeen Pietarissa 2010. Stockmannin strategian onnistuminen riippuu osin etenkin Pietarin tavaratalon ja kauppakeskuksen liiketoiminnan menestymisestä. Tähän vaikuttavat muiden muassa tavaratalon ja kauppakeskuksen asiakasvirtojen kehitys sekä kauppakeskuksen vuokratilojen vuokrausaste ja hintataso. Epäonnistuminen tavaratalojen, muotiketjujen ja Pietarin kauppakeskuksen liiketoiminnan kehittämisessä voi vaikuttaa

olennaisen epäedullisesti Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Uudet kaupan rajoitukset tai ankarammat Venäjän tullivaatimukset voivat vaikuttaa Stockmannin toiminnan tuloksellisuuteen ja sen liikevoittoon

Kaupan rajoitukset, kuten tullitariffit, tuonti- ja vientimaksut, kauppasaarrot sekä tuonti- ja vientikiintiöt voivat nostaa Stockmannin ostamien tuotteiden hintaa, rajoittaa niiden saatavuutta tai vaikuttaa muutoin haitallisesti Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja toiminnan tuloksellisuuteen. Mahdollisten vaikutusten laajuutta ei voida ennakoida etukäteen. Stockmann ei pysty ennakoimaan, kohdistaaako esimerkiksi Euroopan unioni, Suomi tai jokin muu valtio uusia kaupan rajoituksia maihin, joissa sen myymiä tuotteita valmistetaan tai saatetaan tulevaisuudessa valmistaa. Samoin on vaikea ennakoida mahdollisten rajoitusten todennäköisyyttä, muotoa tai vaikutusta. Venäjän tullilainsäädännön mahdolliset muutokset, mukaan lukien pakollisia tuotesertifikaatteja koskevien vaatimusten tiukentuminen tai tuontikiintiöt, voivat muiden tekijöiden ohella aiheuttaa viiveitä vientiin. Venäjän tuleva WTO-jäsenyys voi vaikuttaa vähittäiskaupan toimijoiden määrään ja rakenteeseen Venäjällä. Näillä asioilla voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Rahoitusriskejä

Stockmannin laajentaminen sekä velanmaksukyvyyn ylläpitäminen edellyttävät vahvaa kassavirtaa

Jotta Stockmann pystyisi toteuttamaan strategiaansa, se tulee tarvitsemaan vahvaa kassavirtaa, joka tukee Yhtiön kannattavuuden parantamiselle asettamien vaatimusten toteuttamista, toimintojen ylläpitämistä, velkojen takaisinmaksun rahoittamista sekä rahoituslähteiden saatavuutta tulevaisuudessa. Kassavirran kasvun on perustuttava nykyisten tavaratalojen ja muotiketjujen myynnin kasvuun sekä Stockmannin onnistumiseen tavaratalojen laajentumishankkeissa ja muotiketjujen liikkeiden avaamisessa.

Hyvien liikepaikkojen saatavuusongelmat, nykyisten tavaratalojen uudistamiseen liittyvät viivästyksset ja kulut, vaikeudet uusien tavaratalojen toiminnassa ja henkilökunnan hankkimisessa niihin sekä vaara siitä, että kuluttajat eivät kiinnostu Stockmannin tarjoamista tuotteista uusilla markkina-alueilla, voivat vaikuttaa haitallisesti Stockmannin kykyyn lisätä kasvuaan uudistettavien tavaratalojen ja muotiketjujen laajentumisen avulla.

Mikäli Stockmann ei kykene saamaan aikaan riittäviä kassavirtoja, jotka tukevat näitä toimintoja, taikka saamaan riittävää rahoitusta hyväksyttävillä sopimusehdoilla, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmann ei välttämättä saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan

Epävarmuus rahoitusmarkkinoilla voi merkitä sitä, että Stockmannin liiketoiminnan harjoittamiseen tarvittavan rahoituksen hinta nousee ja sen saatavuus heikkenee. Jäljempänä kohdassa ”*Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Rahoitusriskien hallinta – Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski*” kuvataan, kuinka Stockmann pyrkii pienentämään rahoituksen saatavuuteen liittyvää riskiä.

Stockmannin taseeseen sisältyy lainoja, joiden velkapääomien tai korkojen maksamisessa epäonnistuminen voi aiheuttaa epäsuotuisia seurauksia ja kilpailuaseman heikentymistä verrattuna niihin kilpailijoihin, joilla velkaa on vähemmän. Lainat altistavat Stockmannin myös korkomuutoksiin liittyville riskeille, sillä osa lainoista on sidottu vaihtuviin korkoihin.

Osaan Stockmannin velkarahoituksesta liittyy tavanomaisia ehtoja, jotka koskevat muun muassa rahoittajien tasa-arvoista asemaa, tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja ja Yhtiön vakuuksien käyttöä Yhtiön liiketoiminnan ulkopuolisiin kohteisiin. Yhtiön lainasopimuksissa oleva Yhtiön taseasemaa kuvaava kovenantti voi vaikuttaa Stockmannin tulevaan rahoitukseen ja edellyttää neuvotteluja rahoittajien kanssa. Stockmannin kykyyn täyttää tämä rahoitukseen liittyvä kovenantti voi vaikuttaa merkittävät investoinnit tai muut muutokset toimintaedellytyksissä ja Yhtiön pääomarakenteessa, mutta myös Yhtiön vaikutusmahdollisuuksien ulkopuoliset tapahtumat, kuten muutokset pääoma- ja velkamarkkinoilla sekä suhdannevaihtelut. Ei voi olla varmuutta siitä, että Stockmann kykenee tarvittaessa täyttämään tämän rahoitukseen liittyvän taloudellisen kovenantin. Stockmannin velkaantuneisuusaste saattaa myös vaikuttaa sen kykyyn jälleenrahoittaa olemassa olevia luottojaan. Yhtiön velkaantuneisuus saattaa vaikuttaa myös sen kilpailukykyyn ja rajoittaa sen kykyä reagoida markkinatilanteeseen, kuluttajatuotemarkkinoihin ja talouden laskusuhdanteisiin. Lisäksi kovenantin uudelleenneuvottelemisesta tilanteissa, joissa se saattaisi rikkoutua, saattaa aiheutua Yhtiölle merkittäviä kuluja. Näillä seikoilla voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Stockmannin velkaantuneisuus saattaa vaikuttaa epäedullisesti sen liiketoimintaan

Stockmann tarvitsee ja odottaa tarvitsevansa myös tulevaisuudessa liiketoimintansa rahoittamiseen merkittävästi likviditeettiä ja pääomaa. Stockmannin konsernitason korollinen vieras pääoma 31.12.2011 oli 862,5 miljoonaa euroa. Laajamittainen velkaantuminen saattaisi vaikuttaa merkittävästi Yhtiön liiketoimintaan, kuten (i) rajoittaa Yhtiön kykyä hankkia lisärahoitusta nykyisiä vastaavin tai edullisemmin rahoitusehdoin ja muin ehdoin sen tulevien käyttöpääomatarpeiden, investointien, yritysostojen tai muiden yleisten liiketoiminnallisten tarpeiden rahoittamiseksi, (ii) edellyttää, että merkittävä osa Yhtiön liiketoiminnan kassavirrasta käytetään lainapääoman ja lainojen korkojen maksuun, mikä vähentäisi liiketoimintaan ja liiketoiminnan kehittämiseen

käytettävissä olevia varoja ja kassavirtaa, (iii) altistaa Yhtiön sen kilpailijoita voimakkaammin epäedullisille taloudellisille olosuhteille, mikä saattaisi heikentää Yhtiön kilpailukykyä ja (iv) altistaa Yhtiön korkotason nousulle. Mikäli Stockmann ei kykene säilyttämään riittävää rahavirtaa ja rahoitusrakennetta tulevaisuudessa, saattaisi velkakovenantin rikkoutuminen johtaa siihen, että Stockmannille syntyy tarve neuvotella Yhtiön rahoitus uudelleen, minkä johdosta rahoituksen ehdot saattavat heikentyä ja mistä saattaa aiheutua Yhtiölle lisäkustannuksia. Lisäksi mainitut seikat voivat vaikuttaa Stockmannin mahdollisuuksiin saada rahoitusta tulevaisuudessa. Näillä seikoilla voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Korkotason vaihtelut voivat vaikuttaa epäedullisesti Stockmannin liiketoiminnan tulokseen

Korkotason olennainen nousu voi vaikuttaa yksityiseen kulutukseen negatiivisesti. Lisäksi korkotason nousu voi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti rahoituksen hintaan ja Yhtiön tämänhetkisiin rahoituskuluihin. Stockmann seuraa tiiviisti korkotason kehitystä ja pyrkii aktiivisesti hallitsemaan korkoriskiään. Katso jäljempänä ”*Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Rahoitusriskien hallinta*”. Vaikka Yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen tällaista mahdollista kehitystä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Valuuttakurssien vaihtelut saattavat vaikuttaa epäedullisesti Stockmannin liiketoiminnan tulokseen

Stockmannin valuuttariskit muodostuvat ulkomaan valuutoilla suoritetuista myynti- ja ostotapahtumista, ulkomaanvaluuttamääräisistä tase-eristä ja ulkomaanyksiköiden investoinneista. Stockmannin tärkeimmät myyntivaluutat ovat euro, Venäjän rupla, Ruotsin ja Norjan kruunut, Latvian lati ja Liettuan liti. Tärkeimmät ostovaluutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Ison-Britannian punta, Hongkongin dollari, Ruotsin kruunu ja Norjan kruunu. Vuonna 2011 ulkomaanvaluuttamääräisen liikevaihdon osuus konsernin koko liikevaihdosta oli 45 prosenttia ja ulkomaanvaluuttamääräisten ostojen osuus konsernin ostoista 24 prosenttia.

Kohdassa ”*Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät – Rahoitusriskien hallinta – Valuuttariski*” on kuvattu menetelmiä, joilla Yhtiö pyrkii suojautumaan valuuttariskeiltä.

Vaikka Stockmann käyttää valuuttariskiensä hallintaan rahoitusinstrumentteja, ei voida taata, etteivät valuuttakurssit tulevaisuudessa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Rahoitusmarkkinoiden vakavat häiriöt altistavat Yhtiön vastapuoliriskeille

Rahoitusmarkkinoiden vakavat häiriöt tai yksittäisten rahalaitosten ongelmat saattavat johtaa siihen, että Stockmannin vastapuoli ei kykene noudattamaan olemassa olevia rahoitussopimuksia taikka takaamaan talletusten takaisinmaksua. Stockmannilla ei ole perusteita uskoa, että se ei kyseisten lainasitoumusten aikana voisi tehokkaasti vedota niihin sitoumuksiin. Mikäli Stockmann ei voisi käyttää rahoituslaitoksissa olevia käteistalletuksia tai se ei saisi nykyisten luottojärjestelyjensä mukaista rahoitusta käyttöönsä taikka se ei saisi rahoitusta vaihtoehtoisten järjestelyjen kautta, se ei välttämättä kykenisi täyttämään rahoitukseen liittyviä velvoitteitaan (mukaan luettuna koronmaksut, lainan takaisinmaksut, liiketoiminnan kulut, kehityskustannukset ja osingot) niiden erääntyessä taikka hankkimaan uutta rahoitusta liiketoimintaansa varten. Vastapuoliriskin realisoitumisen seurauksena Yhtiölle saattaa aiheutua kuluja luoton uudelleenjärjestelystä tai luottoehtojen muuttumisesta epäedullisemmiksi esimerkiksi Yhtiön rahoituksen asteittaisen hinnannousun johdosta. Sellaisten vastapuolten toimenpiteet, jotka laiminlyövät velvoitteensa Yhtiötä kohtaan, saattavat vaikuttaa Stockmannin kassavirtaan ja likviditeettiin.

Minkä tahansa edellä kuvatun riskin toteutumisella voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Taseriskit

Stockmann-konsernin aineettomiin oikeuksiin 31.12.2011 sisältyy liikearvo 788,5 miljoonaa euroa ja tavaramerkki 102,3 miljoonaa euroa. Liikearvon ja tavaramerkin osuus taseen loppusummasta on 43,2 prosenttia. Liikearvon suhde Yhtiön omaan pääomaan on 90,6 prosenttia. Liikearvolle ja tavaramerkille tehdään arvonalentumistestaus vuosittain ja lisäksi mikäli viitteitä arvonalentumisesta havaitaan. Arvonalentumistestausta varten tavaramerkki on kohdistettu kokonaisuudessaan Lindex-segmentille ja liikearvo Lindex-, tavarataloryhmä- ja Seppälä-segmenteille. Siinä tapauksessa, että omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän odotetaan olevan pienempi kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo, omaisuuserän kirjanpitoarvoa on alennettava siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää, ja kirjattava arvonalentumistappio välittömästi tulosvaikutteisesti. Tällä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Yhtiön kyky maksaa osinkoa tulevaisuudessa riippuu Stockmannin taloudellisesta tuloksesta

Tulevien osinkojen mahdollinen maksaminen ja niiden määrä riippuvat Stockmannin tulevasta tuloksesta, taloudellisesta asemasta, kassavirrasta, investoinneista, maksukyvyistä ja muista tekijöistä. Osakeyhtiölain (624/2006 muutoksineen) ja Suomessa vallitsevan käytännön mukaan osakeyhtiöiden osakkeille on maksettu osinkoa pääsääntöisesti vain kerran vuodessa ja osinkoa voidaan maksaa vasta yhtiökokouksen hyväksytyä yhtiön tilinpäätöksen ja päätettyä mahdollisesta osingonjaosta yhtiön hallituksen osingonjakoehdotuksen perusteella. Katso ”*Osingot ja osinkopolitiikka*” sekä ”*Osakkeet ja osakepääoma—Osakkeenomistajien oikeudet—Osingot ja muu voitonjako*”.

Tuleviin osakeanteihin tai muihin järjestelyihin liittyviä riskejä

Tulevat osakeannit tai merkittävien osakemäärien myynnit voivat vaikuttaa epäedullisesti Osakkeiden markkinahintaan. Merkittävien osakemäärien liikkeeseenlasku tai myynti taikka käsitys siitä, että tällaisia liikkeeseenlaskuja tai myyntejä saattaa tapahtua tulevaisuudessa, voi vaikuttaa haitallisesti Osakkeiden markkina-arvoon ja Stockmannin kykyyn hankkia tulevaisuudessa varoja pääoman korotusten avulla.

Veroriskejä

Stockmannin veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai mahdollisiin virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin seuraamuksiin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin. Vaikka Stockmann käyttää voimavaroja veroriskien hallintaan, riskien toteutumisella voisi olla haitallinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin sekä Osakkeiden hintaan.

Optio-ohjelmaan liittyviä riskejä

Osakkeiden markkinahinnan vaihtelut

Stockmannin osakkeet listataan Helsingin Pörssissä. Osakkeiden markkinahinta saattaa olla altis merkittäville vaihteluille ja volatiliteetille. Osakkeiden markkinahinta voi merkintäaikana tai sen jälkeen olla alhaisempi kuin merkintähinta optioiden perusteella. Osakemarkkinoilla voi ajoittain tapahtua merkittäviä hinta- ja muita muutoksia, jotka eivät liity Stockmannin toiminnan tulokseen tai tulevaisuudennäkymiin. Lisäksi Stockmannin liiketoiminta, tulokset ja tulevaisuudennäkymät voivat ajoittain alittaa markkina-analyttikkojen ja sijoittajien odotukset. Kaikki edellä mainitut seikat saattavat johtaa Stockmannin osakkeiden markkinahinnan laskuun. Optioiden perusteella merkittävät osakkeita ei voi myydä ennen niiden kaupankäynnin alkamista Helsingin Pörssissä.

Stockmannin osakkaiden omistamien osakkeiden suhteellinen arvo voi laskea

Annissa annetaan merkittäväksi enintään 553 910 uutta osaketta, mikä tarkoittaa Stockmannin rekisteröityjen osakkeiden lukumäärän kasvua noin 0,77 %:lla Esitteessä mainittuna päivämääränä, jos kaikki osakkeet merkitään. Anti mahdollistaa Stockmannin osakkeiden merkinnän myös muille kuin Stockmannin nykyisille osakkeenomistajille, jolloin Stockmannin omistuspohja voi laajentua. Annin toteuttamisen seurauksena nykyisten osakkeenomistajien suhteellinen omistusosuus ja äänimäärä voi pienentyä jossain määrin, mikä voi vaikuttaa määräysvallan käyttöön yhtiössä.

Sijoittajat eivät voi peruuttaa osakemerkintöjään

Osakkeiden merkintä on peruuttamaton; kun osakkeet on merkitty, merkintää ei voi peruuttaa tai muuttaa lukuun ottamatta osakemerkinnän ehdoissa mainitussa poikkeustapauksessa. Osakeannin onnistuminen voi vaikuttaa Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen ja siten osakekurssiin, joka voi laskea ja aiheuttaa osakkeita merkitsevien sijoittajien sijoituksen arvon osittaisen tai täydellisen menetyksen.

YHTIÖ, YHTIÖN HALLITUKSEN JÄSENET JA TILINTARKASTAJAT

Yhtiö

Stockmann Oyj Abp
PL 220
FI 00101 Helsinki
Puhelin (09) 121 1

Hallitus

Puheenjohtaja: Christoffer Taxell
Varapuheenjohtaja: Kari Niemistö
Jäsenet: Kaj-Gustaf Bergh
Eva Liljeblom
Per Sjödel
Charlotta Tallqvist-Cederberg
Carola Teir-Lehtinen
Dag Wallgren

Henkilöstön edustajat hallituksessa 1.4.2012–31.3.2013:

Rolf Feiring
Rita Löwenhild

Henkilöstön edustajilla on hallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.
He eivät ole hallituksen jäseniä.

Tilintarkastajat

Jari Härmälä, KHT
KPMG Oy Ab

Henrik Holmbom, KHT
KPMG Oy Ab

varatilintarkastaja
KPMG Oy Ab, Mannerheimintie 20 B, 00100 Helsinki

VAKUUTUS ESITTEESSÄ ANNETUISTA TIEDOISTA

Stockmann vastaa tähän Esitteeseen sisältyvistä tiedoista. Yhtiö vakuuttaa varmistaneensa riittävän huolellisesti, että sen parhaan ymmärryksen mukaan tässä Esitteessä esitetyt tiedot vastaavat tosiseikkoja eikä tietoista ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT

Eräät tässä Esitteessä esitetyt lausumat, kuten muun muassa kohdissa ”Tiivistelmä”, ”Riskitekijät”, ”Osingot ja osinkopolitiikka”, ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät”, ”Toimialakatsaus” ja ”Stockmannin liiketoiminta” esitetyt lausumat, perustuvat Yhtiön johdon näkemyksiin ja käsityksiin sekä tällä hetkellä Yhtiön johdon tiedossa olevien seikkojen perusteella tekemiin oletuksiin, ja siten ne voivat olla tulevaisuutta koskevia lausumia. Tällaiset tulevaisuutta koskevat lausumat sisältävät tunnettuja ja tuntemattomia riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita tärkeitä tekijöitä, joiden johdosta Yhtiön todellinen tulos, toiminta, saavutukset ja toimialan tulos voivat poiketa olennaisesti tällaisissa tulevaisuutta koskevista lausumissa nimenomaisesti tai välillisesti esitetyistä tuloksista, toiminnasta, saavutuksista ja toimialan tuloksista. Tällaisia riskejä, epävarmuustekijöitä ja muita tärkeitä tekijöitä ovat muun muassa yleinen talous- ja markkinatilanne, Stockmannin kilpailuympäristö, Yhtiön kyky palkata pätevää henkilöstöä, Konsernin liiketoimialan markkinakehitys sekä muut kohdassa ”Riskitekijät” kuvatut riskit. Tulevaisuutta koskevat lausumat eivät ole takuita Stockmannin tulevasta toiminnallisesta tai taloudellisesta suorituskyvystä. Muualla tässä Esitteessä kuvattujen tekijöiden ohella kohdassa ”Riskitekijät” käsitellyt tekijät saattavat johtaa siihen, että Stockmannin liiketoiminnan todellinen tulos tai taloudellinen asema poikkeavat olennaisesti tulevaisuutta koskevista lausumissa kuvatusta. Mikäli yksi tai useampi kyseisistä riskeistä tai epävarmuustekijöistä toteutuu tai jokin asetetuista olettamuksista osoittautuu virheelliseksi, Stockmannin liiketoiminnan todellinen tulos tai taloudellinen asema saattavat poiketa olennaisesti tässä Esitteessä ennakoitusta, uskotusta, arvioidusta tai odotetusta. Yhtiön tarkoituksena ei ole eikä sillä ole velvollisuutta päivittää tähän Esitteeseen sisältyviä tulevaisuutta koskevia lausumia, ellei soveltuva lainsäädäntö sitä edellytä. Lisätietoja seikoista, jotka voivat vaikuttaa Stockmannin tulokseen, toimintaan tai tavoitteiden saavuttamiseen, on esitetty kohdassa ”Riskitekijät”.

TILINPÄÄTÖS- JA MUIDEN TALOUDELLISTEN TIETOJEN ESITTÄMINEN

Sijoituspäätöstä harkitsevien sijoittajien on luotettava omaan arvioonsa Stockmannista, merkittävien osakkeiden tuottamista oikeuksista ja Esitteessä esitetyistä taloudellisista tiedoista.

Yhtiön tilintarkastamaton osavuosikatsaus 31.3.2012 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta ja tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Konserni havaitsi vuoden 2010 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tilikautta 2009 koskevan virheen. Virhe oikaistiin takautuvasti tilikaudelle 2009 IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardin vaatimusten mukaisesti.

Tietyt tässä Esitteessä esitetyt luvut, mukaan lukien taloudelliset tiedot, on pyöristetty. Siten tietyissä tilanteissa sarakkeen tai rivin lukujen summa ei aina vastaa tarkalleen sarakkeen tai rivin loppusummana esitettyä lukua. Lisäksi tietyt Esitteen taulukoissa esitetyt prosenttiluvut on laskettu tarkoilla luvuilla ennen pyöristystä, eivätkä ne siten välttämättä vastaa prosenttilukuja, joihin olisi päästy, mikäli lukujen laskenta olisi perustunut pyöristettyihin lukuihin.

Tähän Esitteeseen sisältyy markkinoihin, talouteen ja toimialaan liittyviä tietoja, jotka ovat joko peräisin yhdestä tai useammasta nimetystä lähteestä taikka ne on johdettu useista itsenäisistä lähteistä, mukaan lukien Stockmann. Stockmann on hankkinut ulkopuolisten toimittamat tiedot julkisista lähteistä, ja sikäli kuin Stockmann on tietoinen ja on pystynyt kyseisissä ulkopuolisissa lähteissä esitettyjen tietojen perusteella varmistamaan, tietoista ei ole jätetty pois seikkoja, jotka tekisivät toistetuista tiedoista harhaanjohtavia tai epätarkkoja. Teollisuudenalan julkaisuissa on yleensä todettu, että niiden sisältämät tiedot on hankittu luotettavina pidetyistä lähteistä, mutta niiden oikeellisuutta ja täydellisyyttä ei taata. Stockmann ei ole varmentanut tällaisia tietoja itsenäisesti.

Toisaalla tässä Esitteessä olevat lausumat, jotka koskevat Stockmannin markkina-alueita, sen markkina-asemia noilla alueilla sekä muita markkinoilla toimivia yrityksiä, perustuvat yksinomaan Stockmannin kokemuksiin, sisäisiin tutkimuksiin ja arvioihin sekä Stockmannin omiin markkinaoloja koskeviin selvityksiin, joiden Stockmann katsoo olevan luotettavia. Stockmann ei voi kuitenkaan antaa takeita siitä, että mikään näistä olettamuksista olisi täsmällinen tai antaisi oikean kuvan Stockmannin asemasta kyseisillä markkinoilla, eikä mitään Stockmannin sisäisiä selvityksiä tai tietoja ole varmennettu ulkopuolisten lähteiden avulla. Stockmann

arvioi toiminta-alueensa markkinoiden kasvuvauhtia ja markkinaosuuksiensa kehitystä pääasiassa tuotteidensa ja palveluidensa nykyisen kysynnän, kilpailijoiden julkistamien tietojen, kilpailijoiden kapasiteettia koskevien arvioiden, käytettävissä olevien toimialajulkaisujen, raporttien ja muiden tilastojen perusteella. Ellei muuta ole mainittu, markkinoiden kasvuun ja markkinaosuuksiin liittyvät lausumat tarkoittavat myyntiarvoa, eivät myynnin volyymia.

Ellei tässä Esitteessä muuta mainita, kaikki viittaukset ”euroon”, ”EUR” tai ”€” tarkoittavat Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen mukaisesti Euroopan talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alussa käyttöön otettua valuuttaa. Vastaavasti kaikki viittaukset ”SEK”, ”NOK”, ”RUB”, ”LVL”, ”LTL”, ”USD” ja ”HKD” tarkoittavat Ruotsin, Norjan, Venäjän, Latvian, Liettuan, Yhdysvaltojen ja Hongkongin laillisia valuttoja.

VERKKOSIVUSTON TIEDOT EIVÄT KUULU ESITTEESEEN

Suomenkielinen Esite julkistetaan Stockmannin internetsivuilla osoitteessa www.stockmanngroup.fi. Stockmannin verkkosivustolla tai millä tahansa muulla verkkosivustolla esitetyt tiedot eivät kuitenkaan ole osa tätä Esitettä (pois lukien tiedot, jotka on sisällytetty viittaamalla tähän Esitteeseen, katso ”*Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt asiakirjat*”), eikä sijoituspäätöstä harkitsevien tule perustaa päätöstään Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamisesta tällaisiin tietoihin.

SAATAVILLA OLEVIA TIETOJA

Yhtiö julkistaa konsernitilinpäätöksen, osavuositarkastukset ja muut keskeiset tiedot NASDAQ OMX Helsingin sääntöjen määräämällä tavalla. Kaikki vuosikertomukset, osavuositarkastukset ja pörssitiedotteet julkistetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Näiden dokumenttien jäljennöksiä voi pyytää osoitteesta Stockmann Oyj Abp, Konserniviestintä, PL 70, 00621 Helsinki, puhelin (09) 121 3809 tai sähköpostitse osoitteesta info@stockmann.com.

OPTIO-OHJELMAN TAUSTA JA SYYT

Stockmann on jo kolme kertaa toteuttanut kanta-asiakkailleen suunnatun optio-ohjelman. Kokemukset niistä ovat olleet hyviä niin yhtiön kuin kanta-asiakkaidenkin kannalta. Lisäksi Stockmannin yhtiökokouksessa 15.3.2012 hyväksyttiin vuoden 2012 kanta-asiakasoptio-ohjelma, jonka mukaiset merkintäajat ovat keväällä 2014 ja 2015. Tämän Esitteen mukainen osakeanti toteutetaan osana Stockmannin vuoden 2008 kanta-asiakasoptio-ohjelmaa, jossa osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen osalle Stockmannin kanta-asiakkaista annetaan optio-oikeuksia, joiden nojalla optio-oikeuden haltija on oikeutettu merkitsemään yhden (1) Stockmann Oyj Abp:n kahden (2) euron nimellisarvoisen B-osakkeen merkintäehtojen mukaisesti. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeamiselle on osakeyhtiölain edellyttämä painava taloudellinen syy, koska optio-oikeuksien antamisella on tarkoitus tarjota Yhtiössä paljon asioiville kanta-asiakkaille merkittävä etu, joka voi palkita kanta-asiakkaita ostouuskollisuudesta ja samalla parantaa Stockmannin kilpailuasemaa.

OSAKEMERKINNÄN EHDOT

Osakkeiden merkintä optioiden perusteella

Vuoden 2010 aikana merkittiin yhteensä 1 248 739 vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaista kanta-asiakasoptiota. Merkintäaikana 2.5.2011–31.5.2011 kanta-asiakasoptioiden perusteella merkittiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen yhteensä 694 829 uutta 2 euron nimellisarvoista Stockmannin B-osaketta. Merkintäoikeuttaan käytti 17 812 kanta-asiakasta. Merkintöjen johdosta Yhtiön osakepääomaa korotettiin 1 389 658 eurolla 143 681 658 euroon. Jäljellä olevilla optioilla voi merkintäaikana 2.5.2012–31.5.2012 merkitä 553 910 uutta 2 euron nimellisarvoista Stockmannin B-osaketta. Yhtiön osakepääoma voi merkintöjen perusteella nousta enintään 1 107 820 eurolla 144 789 478 euroon. Jäljellä olevien kanta-asiakasoptioiden perusteella merkittävistä osakkeista kerättävä pääoma on yhteensä enintään 4 591 913,90 euroa, jonka Stockmann käyttää käyttöpääomarahoitukseen. Liikkeeseenlaskun arvioidut kokonaiskustannukset ovat yhteensä alle 300 000 euroa.

Osakkeiden merkintäoikeus sekä merkinnän vähimmäis- ja enimmäismäärä

Osakkeiden merkintäoikeus on kanta-asiakkaalla, jonka optiomerkintä on tehty 31.12.2010 mennessä tai kanta-asiakkaan rinnakkaiskortin haltijalla, jolle optiot on optiomerkinnän yhteydessä siirretty tai jolle oikeus optioihin on siirtynyt avio-oikeuden, perinnön tai testamentin kautta.

Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden (1) Stockmann Oyj Abp:n kahden (2) euron nimellisarvoisen B-osakkeen. Osakemerkinnän vähimmäismäärä on kaksikymmentä (20) B-osaketta tai sitä pienempään annettujen optioiden määrään perustuva osakkeiden määrä, ja enimmäismäärä merkitsijän optiorekisteriin merkittyjen optioiden kokonaismäärä.

Osakkeiden merkintäaika

Kanta-asiakkaalla on oikeus merkitä osakkeet merkintäaikana 2.5.2012–31.5.2012. Merkintään oikeutetun tulee merkitä kaikki osakkeensa yhdellä kertaa.

Osakkeiden merkintäpaikat

Merkintäpaikkoina toimivat Stockmannin tavaratalot Suomessa (Helsingin keskustan, Tapiolan, Itäkeskuksen, Jumbon, Oulun, Tampereen ja Turun Stockmann-tavaratalojen kanta-asiakaspalvelupisteet tavaratalojen aukioloaikoina) sekä Svenska Handelsbanken AB (julk), Suomen sivukonttorit niiden aukioloaikoina.

Kanta-asiakaspalvelupisteiden osoitteet ovat:
Helsingin keskustan tavaratalo, Helsinki, Aleksanterinkatu 52 B
Tapiolan tavaratalo, Espoo, Länsituulentie 5
Itäkeskuksen tavaratalo, Helsinki, Itäkatu 1
Jumbon tavaratalo, Vantaa, Valuuttakatu 2
Oulun tavaratalo, Oulu, Kirkkokatu 14
Tampereen tavaratalo, Tampere, Hämeenkatu 4
Turun tavaratalo, Turku, Yliopistonkatu 22

Osakkeiden merkintähinta

Ajanjaksolla 2.5.2012–31.5.2012 merkittävien osakkeiden merkintähinta on 8,29 euroa osakkeelta.

Merkintähinta on määräytynyt Stockmann Oyj Abp:n B-osakkeen vaihdolla painotetun keskikurssin mukaan Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009, jolloin mainittu keskikurssi oli 11,28 euroa. Osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähintaa on edellä mainittujen osinkojen lisäksi alennettu kesällä 2009 toteutetun merkintäetuoikeusannin vuoksi 0,33 eurolla.

Osakkeiden merkitsijöiltä ei peritä osakemerkinnän yhteydessä merkintähinnan lisäksi muita kuluja tai palkkioita.

Osakkeiden maksu

Osakkeet on maksettava merkittäessä käteisellä.

Merkintöjen peruuttaminen tietyissä olosuhteissa

Sijoittajilla, jotka ovat merkinneet tarjottavia osakkeita, on oikeus arvopaperimarkkinalain mukaan peruuttaa merkintänsä, mikäli Esitettä täydennetään sellaisen siinä esitettyihin tietoihin liittyvän olennaisen virheen tai puutteen johdosta, joka saattaa vaikuttaa arvioon tarjottavista osakkeista. Merkintä on peruutettava kahden (2) pankkipäivän kuluessa siitä, kun Esitteen täydennys on julkistettu. Finanssivalvonnalla on oikeus erityisestä syystä päättää peruutusoikeuden määräajaksi enintään neljä (4) pankkipäivää. Peruutusoikeuden käyttämisen edellytyksenä on, että sijoittaja on sitoutunut merkintään ennen Esitteen täydennyksen julkistamista ja että täydennys julkistetaan sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt Esitteen ja ennen kuin kaupankäynti osakkeilla alkaa. Merkinnän peruuttamisen mahdollistavat toimenpiteet julkistetaan pörssitiedotteella samanaikaisesti Esitteen mahdollisen täydentämisen kanssa.

Merkintöjen hyväksyminen

Yhtiön hallitus hyväksyy kaikki optiorekisterin ja merkintäehtojen mukaiset merkinnät. Yhtiö julkistaa osakemerkinnän tuloksen pörssitiedotteella arviolta 29.6.2012.

Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustilille ja kaupankäynnin alkaminen

Osakkeet lasketaan liikkeeseen arvo-osuusmuotoisina. Sijoittajalla tulee olla tai hänen tulee avata arvo-osuustili ennen kuin hän voi vastaanottaa merkitsemänsä osakkeet ja käyttää osakasoikeuksiaan.

Yhtiön tavoitteena on, että osakkeet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille arviolta 29.6.2012 mennessä.

Osakkeet tulevat kaupankäynnin kohteeksi ja ovat vapaasti luovutettavissa, kun osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin, mikä tapahtuu yhtiön arvion mukaan 29.6.2012. Osakkeiden ISIN-koodi on FI4000024070 ja kaupankäyntitunnus STCBVN0108.

Osakasoikeudet

Optioilla merkityt osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa osakkeet on merkitty. Muut oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Osakeannit, vaihtovelkakirja- ja optiolainat ja muut osakkeisiin oikeuttavat instrumentit

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakkeiden merkintäajan päättymistä korottaa osakepääomaansa uusmerkinnällä tai laskee liikkeeseen uusia vaihtovelkakirja- tai optiolainoja tai optio-oikeuksia taikka muita osakeyhtiölain mukaan osakkeisiin oikeuttavia instrumentteja siten, että osakkeenomistajalla on merkintäetuoikeus, on optioiden haltijoilla sama tai yhdenvertainen oikeus osakkeenomistajien kanssa. Yhdenvertaisuus toteutetaan Yhtiön hallituksen päättämällä tavalla siten, että merkittävässä olevien osakkeiden määriä, merkintähintoja tai molempia muutetaan.

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakkeiden merkintäajan päättymistä korottaa osakepääomaansa rahastoannilla, muutetaan merkintäsuhdetta Yhtiön hallituksen päättämällä tavalla siten, että optioiden nojalla merkittävien osakkeiden suhteellinen osuus osakepääomasta säilyy muuttumattomana ja merkintähintaa muutetaan vastaavasti.

Optioiden haltijoiden oikeudet eräissä erityistapauksissa

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakemerkintää alentaa osakepääomaansa, muutetaan optio-oikeuden ehtojen mukaista merkintäoikeutta vastaavasti osakepääoman alentamispäätöksessä tarkemmin sanotulla tavalla.

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakemerkintää asetetaan selvitystilaan, varataan optio-oikeuksien omistajille tilaisuus käyttää merkintäoikeuttaan hallituksen asettamana määräaikana ennen selvitystilän alkamista. Tämän jälkeen merkintäoikeutta ei enää ole.

Mikäli Stockmann Oyj Abp päättää sulautua sulautuvana yhtiönä toiseen yhtiöön tai kombinaatiofuusiossa muodostuvaan yhtiöön tai jakautua, annetaan optio-oikeuksien omistajille oikeus merkitä osakkeet hallituksen asettamana määräaikana ennen sulautumista tai jakautumista. Tämän jälkeen merkintäoikeutta ei enää ole.

Mikäli Stockmann Oyj Abp osakkeiden merkintäajan alettua päättää hankkia omia osakkeitaan kaikille osakkaille tehtävällä tarjouksella, on optio-oikeuksien omistajille tehtävä yhdenvertainen tarjous. Muissa tapauksissa omien osakkeiden hankkiminen ei edellytä yhtiöltä optioita koskevia toimenpiteitä.

Mikäli ennen osakkeiden merkintäajan päättymistä syntyy Suomen osakeyhtiölain 18 luvun 1 pykälän mukainen tilanne, jossa jollakin on yli 90 prosenttia Stockmann Oyj Abp:n osakkeista ja siten lunastusoikeus ja -velvollisuus loppuja osakkeenomistajia kohtaan tai mikäli syntyy Stockmann Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen mukainen lunastusvelvollisuus, varataan optio-oikeuden omistajalle tilaisuus käyttää merkintäoikeuttaan hallituksen asettamana määräaikaana.

Osakkeen nimellisarvon muuttuessa siten, että osakepääoma säilyy ennallaan, muutetaan optio-oikeuksien osakemarkintäehtoja niin, että merkittävien osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo ja yhteenlaskettu merkintähinta säilyvät ennallaan.

Stockmann Oyj Abp:n muuttuminen julkisesta osakeyhtiöstä yksityiseksi osakeyhtiöksi ei aiheuta muutoksia optio-oikeuksien ehtoihin.

Tiedottaminen

Osakeyhtiölain 5 luvun 21 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ovat nähtävillä Yhtiön pääkonttorissa osoitteessa Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki sekä Yhtiön internetsivuilla www.stockmanngroup.fi.

Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisu

Optio-ohjelmaan ja osakeantiin sovelletaan Suomen lakia. Osakeannista mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa Suomessa.

Muut seikat

Stockmann Oyj Abp:n hallitus päättää muista optio-oikeuksien antamiseen ja osakkeiden merkintään liittyvistä seikoista ja antaa tarkemmat ohjeet merkintöjen toteutustavasta. Optio-oikeuksia koskevat asiakirjat ovat nähtävissä Yhtiön pääkonttorissa Helsingissä.

VALUUTTAKURSSIT

Seuraavassa taulukossa esitetään Euroopan keskuspankin julkaisema euron keskimääräinen, ylin, alin ja jakson lopun noteeraus Yhdysvaltain dollariin nähden jäljempänä mainittuina ajanjaksoina tai päivinä.

	Viitteelliset valuuttakurssit, EUR/USD			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2009.....	1,3948	1,5120	1,2555	1,4406
2010.....	1,3257	1,4563	1,1942	1,3362
2011.....	1,3920	1,4882	1,2889	1,2939
2012 (31.3. asti).....	1,3108	1,3454	1,2669	1,3356

Seuraavassa taulukossa esitetään Euroopan keskuspankin julkaisema euron keskimääräinen, ylin, alin ja jakson lopun noteeraus Venäjän ruplaan nähden jäljempänä mainittuina ajanjaksoina tai päivinä.

	Viitteelliset valuuttakurssit, EUR/RUB			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2009.....	44,1376	46,7135	38,8859	43,1540
2010.....	40,2629	43,4300	37,6030	40,8200
2011.....	40,8846	43,7214	39,0585	41,765
2012 (31.3. asti).....	39,5496	41,6448	38,413	39,295

Seuraavassa taulukossa esitetään Euroopan keskuspankin julkaisema euron keskimääräinen, ylin, alin ja jakson lopun noteeraus Ruotsin kruunuun nähden jäljempänä mainittuina ajanjaksoina tai päivinä.

	Viitteelliset valuuttakurssit, EUR/SEK			
	Keskikurssi	Ylin	Alin	Päätöskurssi
2009.....	10,6191	11,7135	10,0778	10,2520
2010.....	9,5373	10,2723	8,9630	8,9655
2011.....	9,0298	9,3127	8,7090	8,9120
2012 (31.3. asti).....	8,8529	8,9312	8,7605	8,8455

Edellä esitetyt valuuttakurssit esitetään ainoastaan havainnollistamistarkoituksessa, eivätkä ne välttämättä vastaa Yhtiön tilinpäätösten tai taloudellisen informaation laatimisessa käytettyjä valuuttakursseja. Ei myöskään ole takeita siitä, että euroja olisi voitu vaihtaa dollareiksi tai rupliksi, tai dollareita tai ruplia euroiksi, edellä esitetyillä valuuttakursseilla tai muilla kurseilla kyseisinä ajanjaksoina tai päivinä.

OSAKEMARKKINATIETOJA

Stockmannin osakkeet ovat olleet pörssilistalla Helsingin Pörssissä vuodesta 1942. Yhtiön A-sarjan osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja ISIN-tunnus FI0009000236 ja B-sarjan osakkeen kaupankäyntitunnus on STCBV ja ISIN-tunnus FI0009000251. Seuraavassa taulukossa esitetään Yhtiön osakkeiden ylin ja alin kaupantekokurssi esitetyiltä ajanjaksoilta Helsingin Pörssissä.

	Osakkeen hinta, euroa			
	Sarja A		Sarja B	
	Ylin	Alin	Ylin	Alin
2009				
Ensimmäinen vuosineljännes	12,97	10,88	12,25	9,81
Toinen vuosineljännes	17,78	11,50	16,30	10,10
Kolmas vuosineljännes	20,00	14,71	19,22	14,51
Neljäs vuosineljännes	22,00	18,00	20,00	16,68
2010				
Ensimmäinen vuosineljännes	29,10	20,60	27,79	18,85
Toinen vuosineljännes	31,50	25,24	30,50	23,56
Kolmas vuosineljännes	30,49	26,01	28,80	23,92
Neljäs vuosineljännes	31,50	26,90	29,30	24,80
2011				
Ensimmäinen vuosineljännes	29,85	24,00	28,48	21,11
Toinen vuosineljännes	26,50	19,02	23,54	17,95
Kolmas vuosineljännes	21,73	14,00	20,06	12,25
Neljäs vuosineljännes	16,48	13,44	14,55	11,60
2012				
Ensimmäinen vuosineljännes	19,50	13,65	18,68	12,12

Seuraavassa taulukossa esitetään Yhtiön osakkeiden ylin ja alin Merkintäoikeuden irtoamisen vaikutuksella korjattu kaupantekokurssi esitetyiltä ajanjaksoilta Helsingin Pörssissä.

	Osakkeen hinta, euroa			
	Sarja A		Sarja B	
	Ylin	Alin	Ylin	Alin
2009				
Ensimmäinen vuosineljännes	12,74	10,68	12,03	9,63
Toinen vuosineljännes	17,46	11,29	16,01	9,92
Kolmas vuosineljännes	20,00	14,44	19,22	14,25
Neljäs vuosineljännes	22,00	18,00	20,00	16,68
2010				
Ensimmäinen vuosineljännes	29,10	20,60	27,79	18,85
Toinen vuosineljännes	31,50	25,24	30,50	23,56
Kolmas vuosineljännes	30,49	26,01	28,80	23,92
Neljäs vuosineljännes	31,50	26,90	29,30	24,80
2011				
Ensimmäinen vuosineljännes	29,85	24,00	28,48	21,11
Toinen vuosineljännes	26,50	19,02	23,54	17,95
Kolmas vuosineljännes	21,73	14,00	20,06	12,25
Neljäs vuosineljännes	16,48	13,44	14,55	11,60
2012				
Ensimmäinen vuosineljännes	19,50	13,65	18,68	12,12

OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka

Osakeyhtiölain mukaisesti Stockmannin yhtiökokous päättää osinkojen jakamisesta Yhtiön hallituksen esityksen perusteella. Osinkoa jaetaan yleensä kerran vuodessa, ja osinko voidaan maksaa vasta sen jälkeen, kun yhtiökokous on hyväksynyt Yhtiön tilinpäätöksen. Yhtiön hallitus on 14.6.2006 määritellyt osingonjakotavoitteeksi vähintään puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Osingon jaossa otetaan kuitenkin huomioon toiminnan kasvun vaatima rahoitus. Mahdollisten tulevien osinkojen määrä riippuu muun muassa Stockmannin liiketoiminnan tuloksesta ja tulevaisuudennäkymistä, taloudellisesta asemasta ja pääomatarpeesta, toiminnan kasvun vaatimasta rahoituksesta, yleisistä liiketoimintaolosuhteista sekä muista tekijöistä, joita yhtiökokous pitää merkittävänä. Stockmannin tähän mennessä maksamat osingot eivät välttämättä ole osoitus Yhtiön osinkojen maksamisesta tulevaisuudessa. Osakeyhtiölain osingonjakoa koskevia säännöksiä on kuvattu osiossa ”*Osakkeet ja osakepääoma*” – ”*Osakkeenomistajan oikeudet*” – ”*Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen*”.

Kolmelta viimeiseltä tilikaudelta on Stockmannin osakkeille maksettu osinkoa seuraavasti:

<u>Tilikausi päättynyt</u>	<u>Osinko (e/osake)</u>	<u>Osingot yhteensä (milj.e)</u>
31.12.2011	0,50	35,9
31.12.2010	0,82	58,3
31.12.2009	0,72	51,2

PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS

Seuraavassa taulukossa esitetään Yhtiön toteutunut pääomarakenne ja velkaantuneisuus per 31.3.2012. Seuraava taulukko tulee lukea yhdessä kohdan ”Liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymät” sekä tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytettyjen Yhtiön konsernitilinpäätösten ja jäljempänä tässä Esitteessä esitettävän Yhtiön 31.3.2012 päättyneen kolmen kuukauden jakson tilintarkastamattoman osavuositarkastuksen kanssa. Osakemerkinnöistä saatava pääoma käytetään Stockmannin käyttöpääomarahoitukseen.

	31.3.2012
	Toteutunut
	(tilintarkastamaton)
	(miljoonaa euroa)
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	399,5
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	542,3
Korollinen vieras pääoma yhteensä *	941,7
Osakepääoma	143,7
Ylikursisirahasto	186,1
Muut rahastot	294,9
Muuntoerot	6,2
Kertyneet voittovarot	180,8
Oma pääoma yhteensä	811,7
Oma pääoma ja korolliset velat yhteensä	1 753,4
Rahat ja pankkisaamiset	28,2
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	43,2
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	12,7
Eläkelainat	53,3
Muut lyhytaikaiset korolliset lainat	331,1
Rahoitusleasing	2,4
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	399,5
Lyhytaikainen nettovelkaantuneisuus**	328,1
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	485,3
Eläkelainat	53,2
Rahoitusleasing	3,8
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	542,3
Nettovelkaantuneisuus	870,4

* Korollisesta vieraasta pääomasta on 106,7 miljoonaa euroa vakuudellista velkaa. Vakuutena on kiinteistökiinnitys.

** Lyhytaikainen nettovelkaantuneisuus = lyhytaikainen korollinen vieras pääoma – rahat ja pankkisaamiset – muut lyhytaikaiset korolliset saamiset

Yhtiön taseen ulkopuoliset vastuut

Vastuusitoumukset, konserni, milj. euroa

	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastettu)
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	201,7	201,7	201,7
Pantit	0,5	0,5	0,4
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	28,0	34,5	35,0
Yhteensä	230,2	236,6	237,0

Liikeyritysten vuokrasopimukset, konserni, milj. euroa

Sitovien liikeyritysten vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat

Yhden vuoden kuluessa	161,5	156,0	180,1
Yli vuoden kuluessa	682,4	670,0	669,2
Yhteensä	843,9	826,1	849,3

Leasingsopimusten maksut, konserni, milj. euroa

Yhden vuoden kuluessa	7,3	7,3	7,3
Yli vuoden kuluessa	4,8	11,2	6,4
Yhteensä	12,1	18,5	13,7

YHTEENVETO YHTIÖN KONSERNITILINPÄÄTÖSTIEDOISTA

Seuraavassa on yhteenveto eräistä Yhtiön taloudellisista tiedoista 31.3.2012 ja 31.3.2011 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta ja konsernitilinpäätöstietoja 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta.

Stockmannin konsernitilinpäätökset on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu kunakin tilinpäätöspäivänä voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja.

Konserni havaitsi vuoden 2010 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä aikaisempia kausia koskevan virheen, joka pienensi raportoitua vuoden 2009 tulosta 0,3 miljoonaa euroa ja 31.12.2009 omaa pääomaa 1,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2009 vertailulukuja on muutettu vastaavasti. Stockmannin johdon käsityksen mukaan tilintarkastamattomissa 31.3.2012 ja 31.3.2011 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta laadituissa osavuosikatsauksissa on käytetty vastaavia laatimisperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin tilintarkastetuissa konsernitilinpäätöksissä.

Konsernin tuloslaskelma	1.1.–31.3.		1.1.–31.12.		
	2012	2011	2011	2010	2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
milj. euroa					
LIKEVAIHTO	450,3	407,7	2 005,3	1 821,9	1 698,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0		0,2		0,3
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	234,2	214,3	1 028,4	913,0	881,0
Palkat ja muut työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	98,6	98,0	390,0	361,9	327,4
Poistot ja arvonalentumiset	18,4	19,1	77,7	61,8	58,4
Liiketoiminnan muut kulut	115,3	106,2	439,4	396,4	346,8
	466,5	437,6	1 935,5	1 733,1	1 613,7
LIKEVOITTO	-16,2	-29,9	70,1	88,8	85,1
Rahoitustuotot	0,4	0,1	0,5	8,2	4,4
Rahoituskulut	-9,1	-8,5	-34,9	-22,8	-28,4
TULOS ENNEN VEROJA	-24,9	-38,3	35,7	74,2	61,1
Tuloverot	4,0	3,5	-4,9	4,2	-7,3
TILIKAUDEN TULOS	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
TULOKSEN JAKAUTUMINEN					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
Tulos/osake, osakeantikorjattu, euroa	-0,29	-0,49	0,43	1,10	0,82
Tulos/osake, laimennettu, osakeantikorjattu, euroa	-0,29	-0,48	0,43	1,09	0,81
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT					
TILIKAUDEN TULOS	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT					
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	0,7	0,2	2,1	8,5	1,7
Rahavirran suojaus, verolla vähennettynä	-2,3	-1,1	2,4	-0,9	-1,4
Muut laajan tuloksen erät, netto	-1,7	-0,9	4,5	7,6	0,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	-22,6	-35,7	35,2	85,9	54,2

LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-22,6	-35,7	35,2	85,9	54,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-22,6	-35,7	35,2	85,9	54,2

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Konsernitase	31.3.		31.12.		
	2012	2011	2011	2010	2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
milj. euroa					
VARAT					
PITKÄAIKAISET VARAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Liikearvo	794,4	786,6	788,5	783,8	685,4
Muut aineettomat hyödykkeet	137,0	122,1	133,1	122,3	108,3
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	931,4	908,7	921,5	906,1	793,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	42,2	43,8	42,2	43,8	40,1
Rakennukset ja rakennelmat	467,8	485,7	470,3	485,4	273,9
Koneet ja kalusto	120,3	130,9	125,0	123,8	92,0
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	43,8	53,8	45,7	49,8	50,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6,6	17,3	8,1	23,2	163,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	680,8	731,4	691,2	726,0	619,5
Myytavissä olevat sijoitukset	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pitkäaikaiset saamiset	0,5	0,7	0,5	0,8	0,6
Laskennalliset verosaamiset	11,8	9,0	11,6	8,7	5,1
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 629,6	1 654,9	1 629,9	1 646,7	1 423,9
LYHYTAIKAISET VARAT					
Vaihto-omaisuus	311,4	305,4	264,7	240,3	196,7
Lyhytaikaiset saamiset					
Saamiset, korolliset	43,2	70,8	45,6	41,4	44,5
Saamiset, korottomat	69,9	72,4	13,6	73,2	83,7
Tuloverosaamiset	25,8	19,1	75,6	15,5	0,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	138,9	162,3	134,8	130,1	128,7
Rahavarat	28,2	31,6	33,2	36,7	176,4
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	478,5	499,3	432,8	407,1	501,7
VARAT YHTEENSÄ	2 108,1	2 154,2	2 062,7	2 053,8	1 925,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	143,7	142,3	143,7	142,3	142,2
Ylikurssirahasto	186,1	186,1	186,1	186,1	186,1
Muut rahastot	294,9	286,8	294,9	287,8	287,4
Muuntoerot	6,2	3,7	5,6	3,5	-5,0
Kertyneet voittovarot	180,8	173,1	239,7	266,0	238,1
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	811,7	792,0	869,9	885,7	848,8
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0			0,0	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	811,7	792,0	869,9	885,7	848,8

PITKÄAIKAISET VELAT					
Laskennalliset verovelat	68,2	66,2	68,1	63,8	70,1
Pitkäaikaiset velat, korollinen	542,3	520,1	533,9	521,3	786,9
Eläkevelvoitteet	0,4	0,3	0,4	0,2	1,1
Varaukset	0,2	0,1	0,1	0,0	0,3
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	611,1	586,6	602,5	585,2	858,5
LYHYTAIKAISET VELAT					
Lyhytaikaiset velat, korollinen	399,5	459,5	328,6	292,0	2,3
Lyhytaikaiset velat, koroton					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	280,9	314,3	259,5	289,2	213,0
Tuloverovelat	4,4	1,9	2,2	1,7	3,1
Lyhytaikaiset varaukset	0,5				
Lyhytaikaiset velat, koroton yhteensä	285,8	316,1	261,7	290,9	216,1
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	685,3	775,6	590,3	582,9	218,4
VELAT YHTEENSÄ	1 296,4	1 362,2	1 192,8	1 168,1	1 076,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 108,1	2 154,2	2 062,7	2 053,8	1 925,7

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Konsernin rahavirtalaskelma	31.3.		31.12.		
	2012	2011	2011	2010	2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
milj. euroa					
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Tilikauden tulos	-20,9	-34,8	30,8	78,3	53,8
Oikaisut					
Poistot ja arvonalentumiset	18,4	19,1	77,7	61,8	58,4
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)	0,0	0,0	0,3	0,1	-0,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut	9,1	7,7	34,9	22,8	28,4
Korkotuotot	-0,4	0,7	-0,5	-8,2	-4,4
Tuloverot	-4,0	-3,5	4,9	-4,2	7,3
Muut oikaisut	0,8	0,4	1,5	-1,1	-0,4
Käyttöpääoman muutokset					
Myynti- ja muiden saamisten muutos	3,2	-28,5	-23,8	-1,1	0,4
Vaihto-omaisuuden muutos	-45,2	-64,8	1,6	-34,3	27,1
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-20,6	-38,9	-27,1	15,7	5,8
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-8,5	-5,3	-32,5	-22,5	-32,9
Saadut korot liiketoiminnasta	0,1	0,1	0,3	0,8	2,1
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	-0,1	-	-	-
Maksetut verot liiketoiminnasta	-5,3	2,5	-2,0	-16,4	1,4
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	-73,3	-145,4	66,2	91,8	146,8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-9,4	-21,3	-63,9	-166,7	-152,9
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	-	-	-	-	5,6
Investoinnit muihin sijoituksiin	-	-	-	0,1	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1	5,2	0,7	71,1
Luovutustuotot muista sijoituksista	0,0	-0,1	-	-	1,8
Saadut osingot	-	-	0,1	0,3	0,2
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-9,3	-21,3	-58,6	-165,7	-74,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Maksullinen osakeanti	-	-	6,0	1,5	137,0
Omien osakkeiden myynti	-	-	-	-	5,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot	334,6	160,5	263,7	236,8	-

Lainojen takaisinmaksut	-263,8	-	-284,7	-50,3	-19,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot	10,0	-	90,4	518,8	200,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4,5	-0,1	-25,5	-721,8	-216,2
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-2,6	-0,5	-2,5	-1,5	-0,7
Maksetut osingot	-	-	-58,3	-51,2	-38,0
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	73,7	160,0	-10,9	-67,7	67,9
Rahavarojen muutos	-8,8	-3,4	-3,4	-141,6	140,4
Rahavarat kauden alussa	33,2	36,7	36,7	176,3	35,2
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0,1	0,1	0,1	2,2	1,0
Luotollinen shekkitili, kauden alussa	-0,1	-0,3	-0,3	-0,5	-0,7
Rahavarat	28,2	31,6	33,2	36,7	176,3
Luotollinen shekkitili	-3,8	-1,9	-0,1	-0,3	-0,5
Rahavarat kauden lopussa	24,4	29,7	33,2	36,4	175,8

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Tunnuslukuja

		31.3.		31.12.		
		2012	2011	2011	2010	2009*
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Liikevaihto	milj. euroa	450,3	407,7	2 005,3	1 821,9	1 698,5
Liikevoitto	milj. euroa	-16,2	-29,9	70,1	88,8	85,1
Osuus liikevaihdosta	%	-3,6	-7,3	3,5	4,9	5,0
Tulos ennen veroja	milj. euroa	-24,9	-38,3	35,7	74,2	61,1
Osuus liikevaihdosta	%	-5,5	-9,4	1,8	4,1	3,6
Osakepääoma	milj. euroa	143,7	142,3	143,7	142,3	142,2
A-osakkeet	milj. euroa	61,3	61,3	61,3	61,3	61,3
B-osakkeet	milj. euroa	82,4	81,0	82,4	81,0	80,9
Osingot	milj. euroa	-	-	35,9	58,3	51,2
Oman pääoman tuotto	%	5,6	5,2	3,5	9,0	7,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,8	4,3	4,1	5,8	5,8
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 753,4	1 672,7	1 715,7	1 668,5	1 551,0
Pääoman kiertonopeus		-	-	1,2	1,1	1,1
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		-	-	3,9	3,8	4,9
Omavaraisuusaste	%	38,5	36,8	42,2	43,1	44,1
Nettovelkaantumisaste	%	112,5	119,7	95,3	87,7	72,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	10,3	23,8	66,0	165,4	152,8
Osuus liikevaihdosta	%	2,3	5,8	3,3	9,1	9,0
Korolliset saatavat	milj. euroa	43,2	70,8	45,6	41,4	44,5
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	941,7	979,6	862,5	813,3	789,2
Korollinen nettovelka	milj. euroa	870,3	877,2	783,7	735,1	568,3
Taseen loppusumma	milj. euroa	2 108,1	2 154,2	2 062,7	2 053,8	1 925,7
Henkilöstökulut	milj. euroa	98,6	98,0	390,0	361,9	327,4
Osuus liikevaihdosta	%	21,9	24,0	19,4	19,9	19,3
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	15 057	15 552	15 964	15 165	14 656
Liikevaihto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	125,6	120,1	115,9
Liikevoitto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	4,4	5,9	5,8
Henkilöstökulut/henkilö	tuhatta euroa	-	-	24,4	23,9	22,3

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot - rahoituskulut
Oman pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Netto velkaantumisaste	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset

Osakekohtaisia tietoja

		31.3.		31.12.		
		2012	2011	2011	2010	2009*
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Tulos/osake, osakeantikorjattu	euroa	-0,29	-0,49	0,43	1,10	0,82
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu	euroa	-0,29	-0,48	0,43	1,09	0,81
Oma pääoma/osake	euroa	11,30	11,13	12,11	12,45	11,94
Osinko/osake	euroa	-	-	0,50	0,82	0,72
Osinko tuloksesta	%	-	-	116,20	74,5	88,0
Rahavirta/osake, osakeantikorjattu	euroa	-	-	0,93	1,29	2,23
Efektiivinen osinkotuotto	%	-	-	-	-	-
- Sarja A		-	-	3,7	2,8	3,5
- Sarja B		-	-	4,2	2,9	3,8
Osakkeiden P/E luku		-	-	-	-	-
- Sarja A**		-	-	31,9	27,0**	25,2
- Sarja B**		-	-	28,0	26,0**	23,3
Päätöskurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		17,00	25,39	13,65	29,40	20,50
- Sarja B		16,16	21,20	11,98	28,30	19,00
Kauden ylin kurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		19,50	29,85	29,85	31,50	22,00
- Sarja B		18,63	28,48	28,48	30,50	20,00
Kauden alin kurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		16,03	24,00	13,44	20,60	10,68
- Sarja B		16,07	21,11	11,60	18,85	9,63
Kauden keskikurssi	euroa	-	-	-	-	-
- Sarja A		17,71	26,66	18,71	26,97	16,11
- Sarja B		17,41	23,92	18,68	25,41	14,80
Osakkeiden vaihto	1000 kpl	-	-	-	-	-
- Sarja A		132	79	476	1 022	512
- Sarja B		4 459	4 855	15 402	14 582	17 290
Osakkeiden vaihto	%	-	-	-	-	-
- Sarja A		0,4	0,3	1,6	3,3	1,7
- Sarja B		10,8	12,0	37,4	36,0	42,7
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	1 186,7	1 636,6	911,8	2 047,1	1 396,7
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	1000 kpl	71 841	71 146	71 841	71 146	71 094
- Sarja A		30 628	30 628	30 628	30 628	30 628
- Sarja B		41 213	40 518	41 213	40 518	40 466
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä,	1000 kpl	-	-	-	-	-
painotettu keskiarvo		71 841	71 146	71 496	71 120	65 676
- Sarja A		30 628	30 628	30 628	30 628	28 373
- Sarja B		41 213	40 293	40 868	40 493	37 303
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä,	1000 kpl	-	-	-	-	-
laimennettu painotettu keskiarvo		72 108	71 936	71 789	71 897	65 995
Omat osakkeet	1000 kpl	-	-	-	-	-
- Sarja A		-	-	-	-	-
- Sarja B		-	-	-	-	-
Osakkeenomistajien lukumäärä kauden lopussa	1000 kpl	56 117	45 760	56 116	44 596	43 929

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella

** Vuoden 2010 luvuissa on huomioitu optioiden laimennusvaikutus

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{tuloverot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma} - \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}$
Osinko/osake	=	osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake, osakeantikorjattu}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{pörssikurssi kauden lopussa}}$
Osakkeiden P/E-luku	=	$\frac{\text{pörssikurssi kauden lopussa}}{\text{tulos/osake, osakeantikorjattu}}$
Kurssi kauden lopussa	=	osakkeiden kurssi tilinpäätöspäivänä
Tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden ylin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden alin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden keskikurssi	=	osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikursilla osakelajeittain

1) Ilman yhtiön omistamia osakkeita

STOCKMANNIN LIIKETOIMINNAN TULOS, TALOUDELLINEN ASEMA JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Seuraava katsaus tulee lukea yhdessä muualla tässä Esitteessä esitettyjen tai tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytettyjen Stockmannin konsernitilinpäätöstietojen kanssa. Stockmannin tilintarkastamaton osavuositarkastus 31.3.2012 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta mukaan lukien tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.3.2011 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta ja tilintarkastetut vertailutiedot 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta sekä Stockmannin tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta on laadittu Euroopan unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Yhtiön tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta on sisällytetty tähän Esitteeseen viittaamalla. Stockmannin tilintarkastamaton osavuositarkastus 31.3.2012 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta mukaan lukien vertailutiedot 31.3.2011 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta ja 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta on sisällytetty tähän Esitteeseen.

Yleiskuvaus konsernirakenteen kehityksestä vuosina 2009–2011

Stockmann myi tytäryhtiönsä Kiinteistö Oy Mannerheimintien Pysäköintilaitoksen osakekannan Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalle 30.9.2009 osana takaisinvuokrausjärjestelyä, jonka mukaisesti Stockmann jatkaa Helsingin tavaratalon pysäköintilaitostoimintaa käyttäen ulkopuolista operaattoria.

Hobby Hallin liiketoiminta siirtyi tavarataloryhmälle vuoden 2010 alusta lukien, ja Oy Hobby Hall Ab fuusioitiin emoyhtiöön 30.6.2010.

Venäjän toiminnan yhtiörakennetta on selkeytetty fuusioimalla pietarilainen ZAO Kalinka-Stockmann STP emoyhtiönsä, moskovalaisen ZAO Kalinka-Stockmanniin lokakuussa 2009 ja moskovalainen ZAO Kalinka-Stockmann emoyhtiönsä ZAO Stockmanniin lokakuussa 2010.

Yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä

Kansantalouden suhdanteet ja kuluttajien ostovoiman kehitys voivat vaikuttaa Stockmannin liiketoiminnan volyyymiin sekä tulokseen. Myös valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa Stockmannin tulokseen. Stockmannilla on myymälöitä ja tavarataloja 15 maassa. Liiketoiminnan maantieteellinen hajautus voi vakauttaa edellä kuvattujen tekijöiden vaikutuksia, koska eri maiden suhdannekehitys voi poiketa toisistaan.

Stockmannin liiketoimintaan vaikuttaa myös mm. organisaation kyky

- ostaa oikeita tuotteita sopiva määrä
- hinnoitella myytävät tuotteet kilpailukykyisesti siten, että tuotteista saadaan riittävä kate
- markkinoida ja myydä tuotteet
- palvella asiakasta hyvin ja ansaita asiakkaan luottamus
- kehittää ja ylläpitää tehokasta liikepaikkaverkostoa sekä
- kehittää ja ylläpitää liiketoimintaa tukevia logistisia ja tietoteknisiä järjestelmiä.

Stockmann seuraa systemaattisesti mm. näiden tekijöiden kehittymistä ja pyrkii toiminnan jatkuvaan parantamiseen.

Viimeaikaiset tapahtumat

Stockmann-konserni on jatkanut laajentumistaan alkuvuonna 2012. 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla avattiin 7 uutta Lindexin myymälää 5 maassa ja yksi uusi Seppälän myymälä Venäjällä. Jakson aikana suljettiin kaksi Lindexin myymälää, kolme Seppälän myymälää ja yksi Stockmann Beauty -myymälä.

Stockmann-tavaratalojen huhtikuussa 2012 järjestetty Hullut Päivät -kampanja teki jälleen kerran myyntiennätyksen. Kampanjan liikevaihto kasvoi yhteensä 13 prosenttia. Suomessa kampanjan liikevaihto kasvoi 5 prosenttia, Baltian maissa 4 prosenttia ja Venäjällä 38 prosenttia

Stockmann on päättänyt lopettaa konsernin kannattamattomat Ukrainan toiminnot. Liiketoiminta aloitettiin Ukrainassa vuonna 2008 ja kattaa tällä hetkellä kaksi Seppälän myymälää, jotka suljetaan vuoden 2012 loppuun mennessä. Seppälän liiketoiminnalla on testattu Ukrainan markkinoita ja liiketoimintaympäristöä konsernin muiden yksiköiden mahdollista laajentumista varten. Stockmannin arvion mukaan laajentumiselle ei ole lähitulevaisuudessa mahdollisuuksia.

Stockmann ja Bestseller A/S ilmoittivat syyskuussa 2011 lopettavansa franchising-yhteistyön Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä. Toiminta on ollut Stockmannille tappiollista joka vuosi toiminnan alettua vuonna 2005. 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla lopetettiin 4 Bestseller-myymälää.

Konsernin taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa ei ole tapahtunut viimeisen tilikauden päättymisen jälkeen merkittäviä muutoksia.

Tulosennusteen lähtökohtia

Maa- ja talouden vakiintumaton tila ja ratkaisematon Euroopan velkakriisi luovat haastavat lähtökohdat tulevaisuuden arvioinnille, erityisesti vähittäismarkkinoiden pitkän aikavälin kehityksen osalta. Venäjän markkinat jatkanevat Pohjoismaita parempaa kehitystä, jollei raakaöljyn hinta merkittävästi laske nykyiseltä tasoltaan. Baltian maiden kuluttajamarkkinoiden positiivisen kehityksen arvioidaan jatkuvan. Toisaalta korkea epävarmuus ja kuluttajien alhainen luottamus voivat edelleen heikentää kuluttajien ostohalukkuutta kaikilla markkinoilla.

Kohtuuhintaisten muotivaatteiden markkinat kehittyivät heikosti vuonna 2011 erityisesti Ruotsissa. On merkkejä, että tilanne on parantumassa vuoden 2012 aikana.

Vuonna 2012 Stockmann keskittyy hyödyntämään täydellä teholla aiemmin tehtyjä investointeja ja pyrkii pääomien tehokkaaseen käyttöön. Lisäksi kaikissa yksiköissä keskitytään kustannustehokkaaseen toimintaan. Stockmannin päätös lopettaa tappiollinen Bestseller-franchising-toiminta vuonna 2012 vähentää hieman Venäjän liikevaihtoa mutta parantaa liikevoittoa vuodesta 2013 alkaen.

Tulosennusteen perustana olevista oletuksista johto voi vaikuttaa Stockmannin myynnin ja kannattavuuden kehitykseen tavanomaisin liikkeenjohdollisin toimenpitein. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi myynti- ja markkinointikampanjoiden ja investointien ajoitusta sekä tuotevalikoimaa ja hinnoittelua koskevat päätökset. Muihin tulosennusteen perustana oleviin oletuksiin johto ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudennäkymät ja tulosennuste

Stockmann arvioi konsernin liikevaihdon ja liikevoiton olevan vuonna 2012 suurempia kuin vuonna 2011, jollei markkinatilanne heikkene merkittävästi.

Konsernin investointien arvioidaan jäävän selvästi poistojen alle ja olevan yhteensä noin 50 miljoonaa euroa vuonna 2012.

Liiketoiminnan tulos

31.3.2012 päättynyt kolmen kuukauden jakso verrattuna 31.3.2011 päättyneeseen kolmen kuukauden jaksoon.

Liikevaihto

Epävarma markkinakehitys jatkui alkuvuonna 2012 pääosin ratkaisemattoman Euroopan velkakriisin takia. Tällä ei kuitenkaan ollut merkittävää vaikutusta kuluttajien käyttäytymiseen vuosineljänneksen aikana. Kohtuuhintaisen muodin markkinat parantuivat hiukan vuosineljänneksen loppua kohden. Venäjällä ja Baltian maissa markkinakehitys oli edelleen hyvää.

Stockmann-konsernin katsauskauden liikevaihto kasvoi 10,4 prosenttia ja oli 450,3 miljoonaa euroa (407,7 miljoonaa euroa). Kaikki liiketoimintayksiköt ja markkina-alueet paransivat liikevaihtoaan. Liikevaihto Suomessa kasvoi 5,6 prosenttia ja oli 224,0 miljoonaa euroa. Liikevaihto ulkomailla kasvoi 15,7 prosenttia ja oli 226,2 miljoonaa euroa. Kasvu oli voimakkainta Venäjällä erityisesti Pietarin tavaratalon liikevaihdon merkittävän kasvun ansiosta. Ulkomaisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 50,2 prosenttia (48,0 prosenttia).

Liiketoiminnan muita tuottoja ei ollut vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edellisvuoden tavoin.

Myyntikate ja kustannukset

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 22,7 miljoonalla eurolla ja oli 216,1 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 48,0 prosenttia (47,4 prosenttia). Kasvu johtui tavarataloryhmän ja Seppälän kasvaneesta suhteellisesta myyntikatteesta. Toiminnan kustannukset kasvoivat 4,7 prosenttia eli 9,7 miljoonaa euroa ja olivat 213,9 miljoonaa euroa. Poistot olivat 18,4 miljoonaa euroa (19,1 miljoonaa euroa).

Konsernin liiketulos kasvoi katsauskaudella 13,7 miljoonalla eurolla ja oli -16,2 miljoonaa euroa (-29,9 miljoonaa euroa). Kaikki liiketoimintayksiköt paransivat liikutulostaan. Konsernin kannattamattomien Ukrainan toimintojen lopetuksesta tehtiin päätös katsauskaudella. Liiketulos sisältää 0,5 miljoonaa euroa kertaluontoisia kuluja lopetuksen johdosta. Liiketoiminta aloitettiin Ukrainassa vuonna 2008 ja kattaa tällä hetkellä kaksi Seppälän myymälää, jotka suljetaan vuoden 2012 loppuun mennessä. Seppälän liiketoiminnalla on testattu Ukrainan markkinoita ja liiketoimintaympäristöä konsernin muiden yksiköiden mahdollista laajentumista varten. Stockmannin arvion mukaan laajentumiselle ei ole lähitulevaisuudessa mahdollisuuksia.

Nettorahoituskulut kasvoivat katsauskaudella 0,4 miljoonaa euroa ja olivat 8,7 miljoonaa euroa (8,3 miljoonaa euroa). Kasvu johtui pääosin Ruotsin kruunumääräisten lainojen korkojen noususta. Kertaluontoiset valuuttakurssitappiot olivat 0,1 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna nettorahoituskuluja rasittivat 0,7 miljoonan euron kertaluontoiset valuuttakurssitappiot.

Tilikauden voitto

Katsauskauden tulos ennen veroja oli -24,9 miljoonaa euroa eli 13,3 miljoonaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Katsauskauden tappiollisesta tuloksesta kirjattiin 4,0 miljoonan euron verohyvitys (3,5 miljoonaa euroa). Katsauskauden tulos oli -20,9 miljoonaa euroa (-34,8 miljoonaa euroa).

Tammi-maaliskuun osakekohtainen tulos oli -0,29 euroa (-0,49 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna -0,29 euroa (-0,48 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 11,30 euroa (11,13 euroa).

Liikevaihto ja tuloskehitys toimintasegmenteittäin

31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla Stockmann-konserni jakautui kolmeen toimintasegmenttiin: tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä.

Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi 9,5 prosenttia ja oli 280,5 miljoonaa euroa (256,4 miljoonaa euroa). Liikevaihto Suomessa kasvoi 4,2 prosenttia ja oli 188,3 miljoonaa euroa (180,8 miljoonaa euroa). Vuoden alun suhteellisen pienistä varastoista johtuen tavarataloilla ei ollut alkuvuonna suuria alennusmyyntejä. Kasvu kiihtyi vuosineljänneksen loppua kohden.

Ulkomaantoimintojen euromääräinen liikevaihto kasvoi 22,2 prosenttia ja 92,2 miljoonaa euroa (75,4 miljoonaa euroa). Ulkomaisen liikevaihdon osuus ryhmän liikevaihdosta oli 32,9 prosenttia (29,4 prosenttia). Venäjän liikevaihdon kasvua kiihdytti Pietarin tavaratalon vahvasti kasvanut liikevaihto. Myös muut Venäjän tavaratalot ja Baltian maiden tavaratalot kehittyivät hyvin.

Katsauskauden suhteellinen myyntikate kasvoi 40,4 prosenttiin (39,7 prosenttia). Tavarataloryhmän liiketulos kasvoi 8,3 miljoonalla eurolla ja oli -6,5 miljoonaa euroa (-14,8 miljoonaa euroa). Toiminnan kustannukset kasvoivat liikevaihdon kasvua hitaammin. Vuoden 2012 aikana lopetettavien Bestsellerin franchising-toimintojen liiketulos oli -1,5 miljoonaa euroa (-1,6 miljoonaa euroa).

Lindexin liikevaihto oli katsauskaudella 138,2 miljoonaa euroa, joka oli 12,1 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna (123,3 miljoonaa euroa). Paikallisvaluutoissa liikevaihto kasvoi 10,2 prosenttia. Liikevaihto kasvoi erittäin hyvin kaikilla markkinoilla paitsi Ruotsissa, jossa kasvu oli kohtuullista. Liikevaihto kasvoi Suomessa 16,4 prosenttia ja muissa maissa 11,6 prosenttia.

Katsauskauden suhteellinen myyntikate oli edellisvuoden tasolla, 61,9 prosenttia (62,1 prosenttia). Toiminnan kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatteen kasvua hitaammin erityisesti Ruotsissa. Lindexin katsauskauden liiketulos kasvoi 5,3 miljoonaa euroa ja oli -2,5 miljoonaa euroa (-7,9 miljoonaa euroa), erityisesti erittäin hyvän maaliskuun kehityksen ansiosta.

Seppälän liikevaihto kasvoi 12,3 prosenttia katsauskaudella ja oli 31,3 miljoonaa euroa (27,9 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi Suomessa 12,1 prosenttia ja ulkomailla 12,7 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus oli 36,3 prosenttia (36,2 prosenttia) kokonaisliikevaihdosta.

Suhteellinen myyntikate nousi 54,2 prosenttiin (53,8 prosenttia). Seppälän liiketulos oli -4,7 miljoonaa euroa (-4,9 miljoonaa euroa). Liiketulos sisältää 0,5 miljoonaa kertaluonteisia kuluja, jotka on kirjattu Ukrainan liiketoiminnan lopettamisen takia. Maan kaksi myymälää suljetaan vuoden loppuun mennessä.

Muut laajan tuloksen erät

31.3.2012 ja 31.3.2011 päättyneillä kolmen kuukauden jaksoilla konsernitilinpäätöksen muut laajan tuloksen erät koostuvat pääosin muuntoeroista, jotka ovat syntyneet sijoituksista ulkomaisiin tytäryrityksiin sekä Lindexin valuuttamääräisten ostojen suojauksista Ruotsin kruunun kurssimuutoksilta. Konsernissa katsauskausilla merkittävin valuuttamääräinen sijoitus tytäryrityksiin oli Ruotsin kruunumääräinen sijoitus Lindex-konserniin. Katsauskausilla Ruotsin kruunu vahvistui euroon nähden, mikä aiheutti Lindexin oman pääoman suojaamattomasta osuudesta johtuvaa positiivista muuntoeroa 0,7 miljoonaa euroa 31.3.2012 päättyneellä kaudella ja 0,2 miljoonaa euroa 31.3.2011 päättyneellä kaudella. Valuuttamääräisten ostojen suojauslaskennan tehokas osuus kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin kurssitappioksi, 2,3 miljoonaa euroa 31.3.2012 päättyneellä kaudella 1,1 miljoonaa euroa 31.3.2011 päättyneellä kaudella.

31.12.2011 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2010 päättyneeseen tilikauteen

Liikevaihto

Yleinen markkinakehitys oli hyvä vuoden 2011 alussa. Ratkaisematon Euroopan velkakriisi lisäsi markkinatilanteen epävarmuutta toisen vuosineljänneksen jälkeen, mikä heikensi loppuvuoden aikana kuluttajien luottamusta Suomessa. Ruotsissa kohtuuhintaisten muotivaatteiden kysyntä oli heikkoa koko vuoden. Venäjällä ja Baltian maissa jatkui positiivinen markkinakehitys.

Stockmann-konsernin tilikauden liikevaihto kasvoi 10,1 prosenttia ja oli 2 005,3 miljoonaa euroa (2010: 1 821,9 miljoonaa euroa). Suomessa liikevaihto kasvoi 3,9 prosenttia ja oli 1 026,2 miljoonaa euroa. Ulkomailla liikevaihto kasvoi 17,4 prosenttia ja oli 979,1 miljoonaa euroa. Kasvu oli vahvinta Venäjällä erityisesti marraskuussa 2010 Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskukseen avatun tavaratalon ansiota. Ruotsin ja Norjan kruunut vahvistuivat tilikaudella euroon verrattuina, kun taas Venäjän rupla heikkeni hieman vuoden aikaan. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna konsernin liikevaihto ulkomailla olisi kasvanut 15,1 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 48,8 prosenttia (45,8 prosenttia).

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa) ja ne syntyivät Espoossa sijaitsevan kiinteistöyhtiön osakkeiden myynnistä syyskuussa.

Myyntikate ja kustannukset

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi tilikaudella 68,1 miljoonalla eurolla ja oli 976,9 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate laski 48,7 prosenttiin (49,9 prosenttia), mikä johtui kohtuuhintaisen muotiin keskittyneiden liiketoimintayksiköiden myyntikatteen laskusta. Toiminnan kustannukset kasvoivat 71,1 miljoonaa euroa pääosin laajentumisen ja korkean inflaation vuoksi. Poistot kasvoivat 15,9 miljoonaa euroa. Konsernin tilikauden liikevoitto oli 70,1 miljoonaa euroa (88,8 miljoonaa euroa).

Nettorahoituskulut kasvoivat tilikaudella 19,8 miljoonaa euroa ja olivat 34,4 miljoonaa euroa (14,6 miljoonaa euroa). Kasvu johtui korollisen vieraan pääoman määrän kasvusta ja markkinakorkojen noususta. Lisäksi katsauskautta rasittivat 1,1 miljoonan euron kertaluonteiset valuuttakurssitappiot. Vertailuvuonna nettorahoituskuluja pienensivät 7,2 miljoonan euron kertaluonteiset valuuttakurssivoitot.

Tilikauden voitto

Tilikauden tulos ennen veroja oli 35,7 miljoonaa euroa (74,2 miljoonaa euroa). Tulosta rasitti 4,9 miljoonan euron verot. Vuonna 2010 verojen positiivinen vaikutus tulokseen oli 4,2 miljoonaa euroa, johon sisältyy laskennallisesta valuuttakurssitappiosta kirjattu verohyvitys. Tilikauden tulos oli 30,8 miljoonaa euroa (78,3 miljoonaa euroa).

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,43 euroa (1,10 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna 0,43 euroa (1,09 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 12,11 euroa (12,45 euroa).

Liikevoittoprosentti ja omavaraisuusaste

Stockmann-konsernin hallitus vahvisti kesällä 2008, juuri ennen kansainvälisen finanssikriisin alkamista, seuraavien viiden vuoden strategiset suuntaviivat ja saman aikavälin taloudelliset tavoitteet. Konsernin tavoitteena on saavuttaa vuosittain 12 prosentin liikevoittomarginaali ja 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto, vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste sekä myynnin yleistä markkinakehitystä nopeampi kasvu. Kansainvälisen talouskriisin vaikutukset ovat osin lykänneet tavoitteiden realistista

saavuttamisaikataulu. Tämän vuoksi yhtiön hallitus on päättänyt todeta, että tavoitteet pidetään voimassa, mutta tavoiteaikataulu kaikkien tavoitteiden saavuttamisen osalta siirtyy kahdella vuodella vuoteen 2015.

Tilikauden 2011 liikevoittomarginaali oli 3,5 prosenttia (4,9 prosenttia), sijoitetun pääoman tuotto oli 4,1 prosenttia (5,8 prosenttia) ja omavaraisuusaste oli 42,2 prosenttia (43,1 prosenttia).

Liikevaihto ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

31.12.2011 päättyneellä tilikaudella Stockmann –konserni jakautui kolmeen toimintasegmenttiin: tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä.

Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi 12,5 prosenttia ja oli 1 236,9 miljoonaa euroa (1 099,9 miljoonaa euroa). Liikevaihto Suomessa kasvoi 4,2 prosenttia ja oli 861,4 miljoonaa euroa (826,4 miljoonaa euroa). Liikevaihdon kasvua vauhditti erityisesti Helsingin keskustan laajentuneen tavaratalon hyvä kehitys ja onnistuneet Hullut Päivät -kampanjat huhti- ja lokakuussa.

Ulkomaantoimintojen euromääräinen liikevaihto kasvoi 37,3 prosenttia ja sen osuus ryhmän liikevaihdesta oli 30,4 prosenttia (24,9 prosenttia). Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi Baltiassa 11,5 prosenttia 91,3 miljoonaan euroon ja Venäjällä 48,3 prosenttia 284,3 miljoonaan euroon. Venäjän liikevaihto kasvoi merkittävästi Pietarin ja Jekaterinburgin uusien tavaratalojen sekä Moskovan tavaratalojen hyvän kehityksen ansiosta.

Tilikauden suhteellinen myyntikate pysyi hyvällä tasolla ja oli 41,2 prosenttia (41,7 prosenttia). Tavarataloryhmän liikevoitto kasvoi 35,2 miljoonaan euroon (32,9 miljoonaa euroa) neljännen vuosineljänneksen hyvän kehityksen ansiosta. Äskettäin avatut tavaratalot nostivat toiminnan kustannuksia ja poistoja vuonna 2011, kun taas vuonna 2010 avauksiin liittyneet kustannukset heikensivät liikevoittoa.

Bestseller-franchising-toiminnan liikevaihto Venäjällä oli 22,5 miljoonaa euroa (25,5 miljoonaa euroa) ja liiketulos -5,7 miljoonaa euroa (-1,3 miljoonaa euroa). Toiminta on ollut Stockmannille tappiollista joka vuosi toiminnan alettua vuonna 2005. Aiemmin ilmoitetun tiedon mukaisesti Stockmann ja Bestseller A/S ovat päättäneet lopettaa franchising-yhteistyön Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä.

Lindexin tilikauden liikevaihto oli 624,1 miljoonaa euroa, joka oli 7,8 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna (578,7 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi Suomessa 5,9 prosenttia ja muissa maissa 8,1 prosenttia. Paikallisvaluutoissa liikevaihto kasvoi 3,4 prosenttia.

Liikevaihtoa kasvatti hyvä kehitys kaikilla markkinoilla Ruotsia lukuun ottamatta, erityisesti uusilla markkinoilla itäisessä Keski-Euroopassa ja Venäjällä. Ruotsissa Lindexin markkinaosuus kasvoi vuonna 2011 vaikka liikevaihto paikallisvaluutassa laski 2,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Tilikauden suhteellista myyntikatetta laskivat kohonneet hankintahinnat ja myyntiä vauhdittaneet toimenpiteet. Suhteellinen myyntikate oli kuitenkin hyvällä tasolla eli 61,3 prosenttia (63,1 prosenttia). Heikko myynti Ruotsissa, laajennuskustannukset ja myymälöiden vuokratkustannusten kasvu laskivat liikevoiton 41,2 miljoonaan euroon (54,8 miljoonaa euroa).

Seppälän liikevaihto kasvoi 0,4 prosenttia edelliseen tilikauteen verrattuna ja oli 143,8 miljoonaa euroa (143,2 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski Suomessa 0,8 prosenttia ja kasvoi ulkomailla 2,9 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus Seppälän liikevaihdesta oli 34,9 prosenttia (34,1 prosenttia). Liikevaihto kasvoi parhaiten Baltian maissa.

Tilikauden suhteellinen myyntikate oli 58,5 prosenttia (59,8 prosenttia). Lasku johtui kohonneista hankintahinnoista ja myyntiä vauhdittaneista toimenpiteistä. Seppälän liikevoitto laski 1,4 miljoonaan euroon (9,0 miljoonaa euroa). Tulos parantui Baltian maissa, mutta laski Suomessa ja erityisesti Venäjällä, jossa myyntikate laski ja myymälöiden vuokratkustannukset nousivat.

Muut laajan tuloksen erät

31.12.2011 ja 31.12.2010 päättyneillä tilikausilla konsernitilinpäätöksen muut laajan tuloksen erät koostuvat pääosin muuntoeroista, jotka ovat syntyneet sijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin sekä Lindexin valuuttamääräisten ostojen suojauksista Ruotsin kruunun kurssimuutoksilta. Konsernissa tilikausilla 2011 ja 2010 merkittävin valuuttamääräinen sijoitus tytäryhtiöihin oli Ruotsin kruunumääräinen sijoitus Lindex-konserniin. Tilikausilla 2011 ja 2010 Ruotsin kruunu vahvistui euroon nähden, mikä aiheutti Lindexin oman pääoman suojaamattomasta osuudesta johtuvaa positiivista muuntoeroa 2,1 miljoonaa euroa tilikausilla 2011 ja 8,5 miljoonaa euroa tilikaudella 2010. Valuuttamääräisten ostojen suojauslaskennan tehokas osuus kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin kurssitappioksi, 0,7 miljoonaa euroa tilikaudella 2010 ja kurssivoitoksi 2,4 miljoonaa euroa tilikaudella 2011.

31.12.2010 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2009 päättyneeseen tilikauteen

Stockmann raportoi vuoden 2010 alusta lukien arvonlisäverollisen myynnin sijasta liikevaihdon ilman arvonlisäveroa, jotta raportoidut luvut ovat vertailukelpoisia ja kuvaavat todellista kehitystä arvonlisäveron muutoksista huolimatta. Myös vuoden 2009 luvut on esitetty ilman arvonlisäveroa.

Konserni havaitsi vuoden 2010 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä aikaisempia kausia koskevan virheen, joka pienensi raportoitua vuoden 2009 avaavaa tasetta 1,1 miljoonaa euroa, raportoitua vuoden 2009 tulosta 0,3 miljoonaa euroa ja 31.12.2009 omaa pääomaa 1,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2009 vertailulukua on muutettu vastaavasti.

Liikevaihto

Kulutuskysynnän elpyminen, kuluttajien luottamuksen vahvistuminen ja kaikkien liiketoimintayksiköiden toimenpiteet kilpailuasemansa vahvistamiseksi näkyivät Stockmann-konsernin tilikauden liikevaihdossa (ilman alv), joka kasvoi 7,3 prosenttia ja oli 1 821,9 miljoonaa euroa (2009: 1 698,5 miljoonaa euroa). Liikevaihto Suomessa kasvoi 4,2 prosenttia ja oli 987,8 miljoonaa euroa. Liikevaihto ulkomailla oli 834,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 11,1 prosenttia. Ruotsin ja Norjan kruunut sekä Venäjän rupla vahvistuivat tilikaudella euroon verrattuina. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna konsernin liikevaihto ulkomailla olisi kasvanut 2,3 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 45,8 prosenttia (44,2 prosenttia).

Liiketoiminnan muita tuottoja ei tilikaudella ollut.

Myyntikate ja kustannukset

Tilikaudella konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi 91,4 miljoonalla eurolla ja oli 908,8 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 49,9 prosenttia (48,1 prosenttia). Kaikkien liiketoimintayksiköiden suhteelliset myyntikatteen kasvoivat edellisen vuoteen verrattuna. Toiminnan kustannukset kasvoivat 84,1 miljoonaa euroa ja poistot 3,4 miljoonaa euroa.

Konsernin liikevoitto kasvoi tilikaudella 3,7 miljoonaa euroa ja oli 88,8 miljoonaa euroa (85,1 miljoonaa euroa).

Nettorahoituskulut pienenivät tilikaudella 9,4 miljoonaa euroa ja olivat 14,6 miljoonaa euroa (24,0 miljoonaa euroa). Nettorahoituskulujen pienemiseen vaikuttivat alhainen korkotaso ja kertaluonteiset valuuttakurssivoitot.

Tilikauden voitto

Tilikauden voitto ennen veroja oli 74,2 miljoonaa euroa eli 13,1 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aiemmin. Tilikauden tulosta rasitti 12,1 miljoonan euron verokulujaksotus. Tilikauden veroihin sisältyi myös valuuttalainan realisoitumattomasta kurssitappiosta kirjattu 16,3 miljoonan euron laskennallisen verovelan vähennys, joka paransi tulosta. Yhteensä tilikauden veroerät paransivat poikkeuksellisesti tulosta 4,2 miljoonalla eurolla. Edellisen tilikauden tulosta rasittavat verot olivat 7,3 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 78,3 miljoonaa euroa (53,8 miljoonaa euroa).

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 1,10 euroa (0,82 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna 1,09 euroa (0,82 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 12,45 euroa (11,94 euroa).

Liikevoittoprosentti ja omavaraisuusaste

Stockmann-konsernin hallitus vahvisti kesällä 2008, juuri ennen kansainvälisen finanssikriisin alkamista, seuraavien viiden vuoden strategiset suuntaviivat ja saman aikavälin taloudelliset tavoitteet. Konsernin tavoitteena on saavuttaa vuosittain 12 prosentin liikevoittomarginaali ja 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto, vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste sekä myynnin yleistä markkinakehitystä nopeampi kasvu. Kansainvälisen talouskriisin vaikutukset ovat osin lykänneet tavoitteiden realistista saavuttamisaikataulua. Tämän vuoksi yhtiön hallitus on päättänyt todeta, että tavoitteet pidetään voimassa, mutta tavoiteaikataulu kaikkien tavoitteiden saavuttamisen osalta siirtyy kahdella vuodella vuoteen 2015.

Tilikauden 2010 liikevoittomarginaali oli 4,9 prosenttia (5,0 prosenttia), sijoitetun pääoman tuotto oli 5,8 prosenttia (5,8 prosenttia) ja omavaraisuusaste oli 43,1 prosenttia (44,1 prosenttia).

Liikevaihto ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

Hobby Hallin liiketoiminta siirtyi tavarataloryhmälle 1.1.2010, josta alkaen tavarataloryhmän lukuihin on sisältynyt Hobby Hallin luvut. Vuoden 2009 vertailuluvut on muutettu vastaavasti.

31.12.2010 päättyneellä tilikaudella Stockmann-konserni jakaantui kolmeen toimintasegmenttiin: tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä.

Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi 7,7 prosenttia, kun vertailuluvuissa ei huomioida vuonna 2009 lopetettua Hobby Hallin ulkomaan liiketoimintaa. Liikevaihto oli 1 099,9 miljoonaa euroa (1 030,0 miljoonaa euroa). Liikevaihto Suomessa kasvoi 5,2 prosenttia ja oli 826,4 miljoonaa euroa (785,8 miljoonaa euroa). Liikevaihdon kasvua vauhditti erityisesti Helsingin tavaratalon laajennus- ja uudistusprojektin valmistuminen asteittain vuoden aikana.

Tavarataloryhmän ulkomaantoimintojen euromääräinen liikevaihto kasvoi 16,0 prosenttia, kun vertailuluvuissa ei huomioida vuonna 2009 lopetettua Hobby Hallin ulkomaan liiketoimintaa. Ulkomaisen liikevaihdon osuus ryhmän liikevaihdosta oli 24,9 prosenttia (23,1 prosenttia). Tavarataloryhmän liikevaihto oli Baltiassa 81,9 miljoonaa euroa (84,5 miljoonaa euroa) ja Venäjällä 191,7 miljoonaa euroa (151,3 miljoonaa euroa). Venäjän liikevaihto kasvoi merkittävästi Pietarin ja Moskovan uusien tavaratalojen hyvin käynnistyneen myynnin myötä. Myös ruplan vahvistuminen euroon verrattuna vaikutti liikevaihdon kasvuun.

Hyvän myynnin ja varastotilanteen seurauksena tavarataloryhmän tilikauden suhteellinen myyntikate kasvoi kaikkien aikojen korkeimmalle tasolle ja oli 42,4 prosenttia (39,8 prosenttia). Tavarataloryhmän liikevoitto kasvoi 10,1 miljoonaa euroa ja oli 32,9 miljoonaa euroa. Helsingin tavaratalon laajennukseen sekä Pietarin Nevsky Centren ja Stockmann-verkkokaupan avaamisiin liittyvät kustannukset rasittavat tilikauden liikevoittoa.

Lindexin liikevaihto oli tilikaudella 578,7 miljoonaa euroa, joka oli 9,8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna (527,0 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi Suomessa 1,7 prosenttia ja muissa maissa 11,0 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat muun muassa uusien myymälöiden avaukset erityisesti Keski-Euroopassa ja Venäjällä. Myös Ruotsin ja Norjan kruunujen vahvistuminen euroon verrattuna nostivat liikevaihtoa.

Lindexin tilikauden suhteellinen myyntikate pysyi korkealla tasolla ja oli 63,1 prosenttia (62,9 prosenttia), mutta laajenemisen nopeutuessa kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatteen kasvua nopeammin. Liikevoitto pieneni erityisesti loppuvuonna Pohjoismaiden kehityksen seurauksena. Lindexin tilikauden liikevoitto pieneni 7,3 miljoonaa euroa ja oli 54,8 miljoonaa euroa (62,1 miljoonaa euroa).

Seppälän liikevaihto kasvoi 2,6 prosenttia edelliseen tilikauteen verrattuna ja oli 143,2 miljoonaa euroa (139,5 miljoonaa euroa). Liikevaihto oli Suomessa edellisen vuoden tasolla ja kasvoi ulkomailla 8,1 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus Seppälän liikevaihdosta oli 34,1 prosenttia (32,4 prosenttia). Liikevaihto kasvoi Venäjällä 13,5 prosenttia.

Seppälän tilikauden suhteellinen myyntikate kasvoi ja oli 59,8 prosenttia (58,2 prosenttia), mikä on Seppälän kaikkien aikojen paras suhteellinen myyntikate. Kasvu johtui erityisesti alkuvuoden hyvästä myynnistä ja varastotilanteesta sekä tehokkaasta ostotoiminnasta. Seppälän liikevoitto kasvoi 1,0 miljoonaa euroa ja oli 9,0 miljoonaa euroa (8,0 miljoonaa euroa). Tulos parantui Venäjällä, mutta Suomessa kehitys oli heikompaa.

Muut laajan tuloksen erät

31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneillä tilikausilla konsernitilinpäätöksen muut laajan tuloksen erät koostuvat pääosin muuntoeroista, jotka ovat syntyneet sijoituksista ulkomaisiin tytäryrityksiin sekä Lindexin valuuttamääräisten ostojen suojauksista Ruotsin kruunun kurssimuutoksilta. Konsernissa tilikausilla 2010 ja 2009 merkittävin valuuttamääräinen sijoitus tytäryrityksiin oli Ruotsin kruunumääräinen sijoitus Lindex-konserniin. Tilikausilla 2010 ja 2009 Ruotsin kruunu vahvistui euroon nähden, mikä aiheutti Lindexin oman pääoman suojaamattomasta osuudesta johtuvaa positiivista muuntoeroa 8,5 miljoonaa euroa tilikausilla 2010 ja 1,7 miljoonaa euroa tilikaudella 2009. Kun Ruotsin kruunu vahvistui tilikausilla 2010 ja 2009 valuuttamääräisten ostojen suojauslaskennan tehokas osuus kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin kurssitappioksi, 0,7 miljoonaa euroa tilikaudella 2010 ja 1,4 miljoonaa euroa tilikaudella 2009.

Konserni havaitsi vuoden 2010 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä aikaisempia kausia koskevan virheen, joka pienensi raportoitua vuoden 2009 tulosta 0,3 miljoonaa euroa ja 31.12.2009 omaa pääomaa 1,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2009 lukuja on muutettu vastaavasti.

Kertaluonteiset ja muut poikkeukselliset erät

31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden katsauskaudella ei ole ollut merkittäviä kertaluonteisia tai poikkeuksellisia eriä.

Vuosien 2011, 2010 ja 2009 tuloksiin ei sisälly merkittäviä kertaluonteisia tai poikkeuksellisia eriä.

Konsernin kulurakenne

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin kulurakenne 31.3.2012 ja 31.3.2011 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta sekä 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta.

KULURAKENNE

milj. euro	1.1.–31.3.			1.1.–31.12.				
	2012	2011	muutos %	2011	2010	muutos %	2009*	muutos %
	Tilintarkastamaton			Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton		
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	234,2	214,3	9	1 028,4	913,0	13	881,0	4
Palkat ja muut työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	98,6	98,0	1	390,0	361,9	8	327,4	11
Poistot ja arvonalentumiset	18,4	19,1	-4	77,7	61,8	26	58,4	6
Liiketoiminnan muut kulut	115,3	106,2	9	439,4	396,4	11	346,9	14
Rahoituskulut	9,1	8,5	7	34,9	22,8	53	28,4	-20
Tuloverot	-4,0	-3,5	15	4,9	-4,2	-218	7,3	-157
Myyntikate %	48,0	47,4	1	48,7	49,9	-2	48,1	4
Efektiiäinen vero %	16,1	9,1		13,7	-5,6		12,0	

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

Tammi-maaliskuussa 2012 Stockmann konsernin liikevaihto kasvoi 10,4 prosenttia ja aineiden ja tarvikkeiden käyttö 9,3 prosenttia. Suhteellinen myyntikate kasvoi ja oli 48,0 prosenttia kun se edellisenä vuonna oli 47,4 prosenttia. Kasvu johtui tavarataloryhmän ja Seppälän kasvaneesta suhteellisesta myyntikatteesta. Toiminnan kustannukset kasvoivat liikevaihtoa hitaammin ja poistot olivat hieman pienemmät kuin edellisenä vuonna. Rahoituskulut kasvoivat katsauskaudella 0,6 miljoonaa euroa ja olivat 9,1 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääosin Ruotsin kruunumääraisten lainojen korkojen noususta.

Vuonna 2011 Stockmannin liikevaihto kasvoi 10,1 prosenttia ja aineiden ja tarvikkeiden käyttö kasvoi 12,6 prosenttia. Suhteellinen myyntikate laski ja oli 48,7 prosenttia kun se edellisenä vuonna oli 49,9 prosenttia. Suhteellisen myyntikatteen laskuun vaikutti kohtuuhintaiseen muotiin keskittyneiden liiketoimintayksiköiden myyntikatteen lasku. Äskettäin avatut tavaratalot sekä Lindexin laajentuminen ja myymälöiden vuokratilustusten nousu nostivat toiminnan kustannuksia ja poistoja. Rahoituskulujen kasvu johtui vieraan pääoman määrän kasvusta ja markkinakorkojen noususta. Lisäksi tilikautta rasittivat 1,1, miljoonan euron kertaluonteiset valuuttakurssitappiot.

Vuonna 2010 Stockmannin liikevaihto kasvoi 7 prosenttia, kun aineiden ja tarvikkeiden käyttö kasvoi 4 prosenttia. Tämän vuoksi suhteellinen myyntikate parani ja oli 49,9 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli 48,1 prosenttia. Suhteellista myyntikatetta paransi erityisesti alkuvuoden hyvä myynti ja varastotilanne sekä tehokas ostotoiminta. Helsingin tavaratalon laajennuksen käyttöönotto ja Pietarin Nevsky Centren avaaminen lisäsivät osaltaan vuoden 2010 kustannuksia ja poistoja. Rahoituskuluja pienensi edelliseen vuoteen nähden alhaisempi korkotaso. Tilikauden 2010 veroihin sisältyy valuuttalainan realisoitumattomasta kurssitappiosta kirjattu 16,3 miljoonan euron laskennallisen verovelan vähennys, ja sen vuoksi tilikauden veroerät yhteensä paransivat poikkeuksellisesti tilikauden tulosta.

Maksuvalmius ja pääomalähteet

Stockmannin liiketoiminnan nettorahavirta oli 66,2 miljoonaa euroa vuonna 2011, 91,8 miljoonaa euroa vuonna 2010 ja 146,8 miljoonaa euroa vuonna 2009. Liiketoiminnan nettorahavirta pieneni 25,6 miljoonaa euroa vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010, mikä johtui pääasiassa lyhytaikaisten velkojen pienenemisestä. Liiketoiminnan nettorahavirta pieneni 55 miljoonaa euroa vuonna 2010 verrattuna vuoteen 2009, mikä johtui pääasiassa liiketoiminnan kasvun myötä kasvaneesta vaihto-omaisuudesta sekä suuremmista veromaksuista. Liiketoiminnan nettorahavirta oli -73,3 miljoonaa euroa 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla verrattuna -145,4 miljoonan euron nettorahavirtaan vuoden 2011 vastaavalla jaksolla.

Stockmannin investointien nettorahavirta oli -58,6 miljoonaa euroa vuonna 2011, -165,7 miljoonaa euroa vuonna 2010 ja -74,3 miljoonaa euroa vuonna 2009. Investointien negatiivinen nettorahavirta pieneni 107,1 miljoonaa euroa vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010. Syy tähän oli käyttöomaisuusinvestointien pieneneminen 102,8 miljoonalla eurolla. Investointien negatiivinen nettorahavirta kasvoi 91,4 miljoonaa euroa vuonna 2010 verrattuna vuoteen 2009. Keskeisimmät syyt tähän olivat käyttöomaisuusinvestointien kasvu 13,8 miljoonalla eurolla sekä 70,4 miljoonaa euroa pienemmät käyttöomaisuushyödykkeiden luovutukset. Investointien nettorahavirta oli -9,3 miljoonaa euroa 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla verrattuna -21,3 miljoonan euron nettorahavirtaan vuoden 2011 vastaavalla jaksolla.

Stockmannin rahoituksen nettorahavirta oli -10,9 miljoonaa euroa vuonna 2011, -67,7 miljoonaa euroa vuonna 2010 ja 67,9 miljoonaa euroa vuonna 2009. Rahoituksen nettorahavirta kasvoi 56,7 miljoonaa euroa vuonna 2011 verrattuna vuoteen 2010. Kasvuun vaikutti edellisvuotta pienemmät lainojen takaisin maksut. Rahoituksen nettorahavirta pieneni 135,6 miljoonaa euroa vuonna 2010 verrattuna vuoteen 2009. Vertailuvuonna 2009 toteutettiin 138,0 miljoonan euron suuruinen maksullinen osakeanti.

Rahoituksen nettorahavirta oli 73,7 miljoonaa euroa 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla verrattuna 160,0 miljoonaan euroon vuoden 2011 vastaavalla jaksolla.

Stockmannin rahavarat 31.3.2012 olivat 28,2 miljoonaa euroa. Konsernilla oli 305,2 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komittoituja lainalimiittejä ja 310,2 miljoonaa euroa ei-komittoituja lainalimiittejä 31.3.2012.

Stockmannin korollinen nettovelka oli 870,3 miljoonaa euroa 31.3.2012.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Stockmannin korollisen velan erääntymisajankohdat 31.3.2012.

milj. euroa	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lainat rahoituslaitoksilta *	8,3	75,5	8,9	351,1	56,3	
Eläkelainat **	53,3	53,3				
Muut korolliset velat	331,1	0,1	0			
Rahoitusleasing	1,7	2,5	1,4	0,4	0,1	
Yhteensä	394,4	131,4	10,3	351,5	56,4	

* ei sisällä 2,1 milj. euron lainanjärjestelykuluja

** ei sisällä 0,1 milj. euron lainanjärjestelykuluja

Heinäkuussa 2010 uudelleenrahoitettiin ennenaikaisesti joulukuussa 2011 erääntyvä osuus pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta. Uudesta vakuudettomasta lainarahoituksesta 50 miljoonaa euroa erääntyy vuonna 2013 ja 650 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vuonna 2011 allekirjoitettiin viisivuotinen sopimus 50 miljoonan lainarahoituksesta sekä nostettiin yritystodistusohjelman kokonaismäärä 631 miljoonaan. Eläkelainoille on annettu lakisääteinen vakuus. Muut lainat ovat vakuudettomia. Stockmann ei ole rikkonut lainasopimustensa ehtoja.

Yhtiön lainajärjestelyissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen jälkeen. Yhtiön johdon tiedossa ei ole sellaisia oikeudellisia tai taloudellisia rajoitteita, jotka estävät tytäryhtiöitä siirtämästä varoja emoyhtiölle.

Vuoden 2012 investointien ennakoidaan olevan yhteensä noin 50 miljoonaa euroa. Tampereen tavaratalon laajentamishankkeeseen tullaan investoimaan noin 6 miljoonaa euroa, Tapiolan laajennus- ja uudistusinvestointisuunnitelmat tarkentuvat Espoon kaupungin kaava- ja lupamenettelyn edetessä, ja Itäkeskuksen tavaratalon muuton uusiin tiloihin rahoittaa pääosin tilojen vuokranantaja. Stockmann konsernin tulevat investoinnit tullaan rahoittamaan pääosin vuotuisilla kassavirroilla.

Konsernille vuokrattujen liiketilojen vuokravastuut 31.3.2012 olivat 843,9 miljoonaa euroa. Vuokravastuut tullaan kattamaan harjoittamalla kannattavaa liiketoimintaa ko. vuokratiloissa vuokrasopimuskausien loppuun.

Käyttöpääomaa koskeva lausunto

Stockmannin johdon käsityksen mukaan Yhtiön käyttöpääoman määrä riittää kattamaan Yhtiön nykyiset tarpeet seuraavien 12 kuukauden ajan tämän Esitteen päivämäärästä lukien.

Tasetietoja

Stockmann-konsernin pitkäaikaiset varat muodostuvat pääasiassa Stockmannin ja Lindexin liiketoimintojen yhdistämisessä syntyneestä liikearvosta ja tavaramerkistä sekä maa-alueista, rakennuksista, koneista ja kalustosta. Lyhytaikaisiin varoihin sisältyy vaihto-omaisuus, korollisia ja korottomia myyntisaamisia sekä muita saamisia ja rahavaroja. Pitkäaikaiset velat muodostuvat pääasiassa korollisista veloista ja laskennallisista verovelkoista. Lyhytaikaiset velat sisältävät ostovelkoja sekä muita korottomia ja korollisia velkoja. Yhtiöllä ei ole sellaisia omistuksia muissa yhtiöissä kuin tytäryhtiöissä, joista pitäisi antaa esiteasetuksen (EY Komission asetus n:o (EY) 809/2004) perusteella erikseen tietoa.

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2011 oli 2 062,7 miljoonaa euroa, kun se 31.12.2010 oli 2 053,8 miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma 31.3.2012 oli 2 108,1 miljoonaa euroa.

Kiinteistöt ja liiketilat

Stockmannin omistamat kiinteistöt ovat pääosin liiketoimintayksiköiden käytössä. Tärkeimmät Stockmannin omistamat kiinteistöt ovat Helsingissä sijaitsevat Helsingin tavaratalon ja Akateemisen Kirjakaupan kiinteistöt, Venäjällä Pietarissa sijaitseva Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistö, jossa sijaitsee myös Pietarin Stockmann-tavaratalo, sekä Tallinnan tavaratalokiinteistö. Stockmann on enemmistöomistaja kiinteistöyhtiössä, joka omistaa Stockmann-tavaratalorakennuksen Riiassa ja joka on tehnyt sitovan sopimuksen rakennuksen maapohjan ostamisesta. Lisäksi Stockmann omistaa Espoossa liikekiinteistön, joka on vuokrattu kolmannelle osapuolelle.

Helsingin tavarataloa lukuun ottamatta muut Suomen tavaratalot, joita on yhteensä kuusi, toimivat vuokratiloissa. Muut tärkeimmät Stockmannin käytössä olevat vuokratilat Suomessa ovat toimisto- ja varastorakennus Helsingissä, Seppälän toimisto- ja varastorakennus Vantaalla, konsernihallinnon toimitilat Helsingissä ja logistiikkakeskus Vantaalla, keskuskeittiö Vantaalla, tavarataloryhmän käytössä oleva varastorakennus Vantaalla sekä Hobby Hallin myymälän, Outlet-myyvälän ja tavarataloryhmän varastotilaa sisältävä rakennus Vantaalla.

Moskovan viisi Stockmann-tavarataloa, Jekaterinburgin Stockmann-tavaratalo, Moskovan logistiikkakeskus sekä Latvian logistiikkakeskus toimivat vuokratiloissa. Lindexin pääkonttori ja logistiikkakeskus Göteborgissa Ruotsissa toimivat niin ikään vuokratiloissa. Myös Stockmannin muutoketjujen myymälät toimivat vuokratiloissa.

Kiinteistöihin ei liity merkittäviä tavanomaisesta poikkeavia rasitteita. Siihen vähittäiskauppa- ja varastotoimintaan, jota Stockmannin käytössä olevissa kiinteistöissä ja liiketiloissa harjoitetaan, ei liity ympäristönsuojelullisia erityistarpeita tai merkittäviä ympäristöriskejä. Stockmannin toimintaa ympäristövastuun kehittämiseksi on selostettu tämän Esitteen kohdassa ”*Stockmannin liiketoiminta – Ympäristövastuu*”.

Investoinnit

Vireillä olevat ja tulevat investoinnit

Investointien arvioidaan olevan noin 50 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja jäävän koko vuoden poistoja pienemmiksi, joiden arvioidaan olevan 75 miljoonaa euroa.

Lindexin myymäläverkosto kasvaa noin 20 uudella myymälällä vuonna 2012, kun mukaan ei lasketa franchising-myyvälöitä. Seppälä avaa ja sulkee muutamia myymälöitä vuonna 2012. Myymälöiden kokonaismäärä pysyy arviolta samana kuin vuonna 2011. Stockmann sulkee Bestseller-franchising-myyvälät Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä. Joitakin Bestseller-myyvälöitä muutetaan Lindexin myymälöiksi.

Stockmann allekirjoitti vuonna 2010 sopimuksen vuokratiloissa toimivan Tampereen tavaratalon laajentamisesta. Tavaratalon myyntipinta-ala kasvaa laajennuksen myötä noin 4 000 neliometrillä 15 000 neliometriin. Kaupungin kaavoitusprosessin viivästysten takia laajennushankkeen valmistumistavoitetta on lykätty vuodelle 2014. Stockmannin investointi hankkeeseen on noin 6 miljoonaa euroa.

Stockmann allekirjoitti Tapiolan tavarataloa koskevan esisopimuksen Tapiola-yhtymän kanssa kesäkuussa 2011. Sopimuksen tavoitteena on avata laajennettu ja täysin uudistettu tavaratalo vuonna 2016 Tapiola-yhtymän uudisrakennuksessa, nykyisen tavaratalokiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hanke on osa laajempaa Tapiolan uudistamissuunnitelmaa ja edistyy yhteistyössä kiinteistön omistajan kanssa. Suunnitelmat tarkentuvat kaupungin kaava- ja lupamenettelyn edetessä.

Stockmannin Itäkeskuksen tavaratalo Helsingissä muuttaa uusiin tiloihin kauppakeskuksen itäpähän loppuvuonna 2013. Alkuvuonna 2012 tehdyn sopimuksen mukaisesti tavaratalon myyntipinta-ala säilyy entisellään, noin 11 000 neliometrissä, mutta tilat uusiutuvat täydellisesti uuden konseptin mukaisesti. Investoinnin rahoittaa pääosin tilojen vuokranantaja.

Tavarataloryhmässä tehtiin joulukuussa 2010 päätös uuden toiminnanohjausjärjestelmän hankkimisesta. Mittava järjestelmäprojekti käynnistyi alkuvuonna 2011 ja se tulee kestämään useita vuosia. Hankkeeseen investoitiin 7,2 miljoonaa euroa vuonna 2011 ja 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla 1,5 miljoonaa euroa. Konsernin taloushallinnon järjestelmät tullaan vaihtamaan vaiheittain tavarataloryhmän toiminnanohjausjärjestelmän uusimisen yhteydessä.

Investoinneista yli puolet kohdistuu Suomeen ja loput konsernin muille markkina-alueille. Vireillä olevat investoinnit on suunniteltu rahoitettavaksi tulo-rahoituksella ja yhtiön pitkäaikaisella rahoitusjärjestelyllä, jota on kuvattu kohdassa ”*Maksuvalmius ja pääomalähteet*”.

Investoinnit 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla

Investoinnit olivat 31.3.2012 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla yhteensä 10,3 miljoonaa euroa. Poistot olivat 18,4 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmässä jatkuu vuonna 2012 uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojekti. Hankkeeseen investoitiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,5 miljoonaa euroa. Tavarataloryhmä sulki yhden Stockmann Beauty -myymälän ja 4 Bestseller-

franchising-myymlää katsauskaudella. Tavarataloryhmän investoinnit olivat katsauskaudella yhteensä 4,1 miljoonaa euroa (15,5 miljoonaa euroa).

Lindex avasi katsauskaudella seitsemän myymälää: yhden Ruotsissa, yhden Venäjällä, yhden Tšekin tasavallassa, yhden franchising-myymlän Saudi-Arabiassa ja kolme franchising-myymlää Arabiemiirikunnissa. Katsauskaudella suljettiin yksi myymälä Suomessa ja yksi Norjassa. Lindexin investoinnit olivat yhteensä 4,8 miljoonaa euroa (6,6 miljoonaa euroa).

Seppälä avasi katsauskaudella yhden myymälän Venäjällä ja sulki kolme: yhden Suomessa ja kaksi Venäjällä. Seppälän investoinnit olivat yhteensä 0,4 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa).

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 1,0 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa). Konsernin taloushallinnon järjestelmät vaihdetaan vaiheittain tavarataloryhmän toiminnanohjausjärjestelmän uusimisen yhteydessä.

Investoinnit 31.12.2011 päättyneellä tilikaudella

Vuoden 2011 investoinnit olivat 66,0 miljoonaa euroa eli selvästi poistoja vähemmät, jotka olivat 77,7 miljoonaa euroa.

Stockmann avasi uuden tavaratalon Jekaterinburgissa, Venäjällä 30.3.2011. Tavaratalo toimii vuokratiloissa Greenwich-kauppakeskuksessa, ja sen myyntipinta-ala on noin 7 800 neliometriä. Stockmannin investointi hankkeeseen oli 14,7 miljoonaa euroa, josta tilikaudelle 2011 kohdistui 8,4 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmän uusi Venäjän logistiikkakeskus Moskovan luoteisosassa avattiin alkuvuonna. Investointi hankkeeseen oli 4,7 miljoonaa euroa.

Pietarissa avattiin elokuussa muotiin ja kodin tuotteisiin keskittyvä Stockmann-konseptimyymlä samoihin vuokratiloihin, joissa toimi yhtiön myymälä ennen Pietarin tavaratalon avaamista. Vuoden aikana suljettiin yksi Stockmann Beauty -myymälä Suomessa ja kolme Bestseller-myymlää Venäjällä. Tavarataloryhmän investoinnit olivat tilikaudella 35,4 miljoonaa euroa.

Lindex avasi vuoden aikana 18 omaa myymälää ja 8 franchising-myymlää. Yksi uusista franchising-myymläistä avautui Islannissa, joka on uusi markkina-alue Stockmann-konsernille. Lindex avasi myös verkkokauppansa koko EU-alueella ja Norjassa. Vuoden aikana lopetettiin seitsemän myymälää. Lindexin investoinnit olivat tilikaudella 23,7 miljoonaa euroa.

Seppälä avasi vuoden aikana neljä myymälää Suomessa ja viisi Venäjällä. Marraskuussa Seppälä avasi verkkokaupan Suomessa. Vuoden aikana suljettiin neljä myymälää. Seppälän investoinnit olivat tilikaudella 4,3 miljoonaa euroa.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 2,6 miljoonaa euroa.

Investoinnit 31.12.2010 päättyneellä tilikaudella

Vuoden 2010 investoinnit olivat yhteensä 165,4 miljoonaa euroa. Suurimmat investointikohteet olivat Helsingin tavaratalon uudistus- ja laajennushanke sekä Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskuksen rakennustyöt.

Moskovan viides ja koko konsernin neljästoista Stockmann-tavaratalo avattiin 4.3.2010 Rostokinon kaupunginosassa Pohjois-Moskovassa sijaitsevassa Golden Babylon -kauppakeskuksessa. Tavaratalon myyntipinta-ala on noin 10 000 neliometriä ja Stockmannin investointi siihen 16,0 miljoonaa euroa, josta tilikauden 2010 osuus oli 8,0 miljoonaa euroa.

Helsingin keskustan tavaratalon mittava laajennus- ja uudistushanke, jonka rakennustyöt käynnistyivät vuonna 2006, valmistui loppuvuonna 2010. Hankkeessa laajennettiin tavaratalon kaupallisia tiloja noin 10 000 neliometrillä muuttamalla tiloja kaupalliseen käyttöön ja rakentamalla uusia tiloja. Tämän lisäksi hankkeeseen kuuluivat uudet tavarankäsittely- ja huoltotilat sekä pysäköintilaitos. Uudistetut tilat otettiin käyttöön asteittain. Laajennuksen jälkeen Helsingin tavaratalo on Euroopan suurimpia, ja sen myyntipinta-ala on noin 50 000 neliometriä. Hankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 38,5 miljoonaa euroa. Laajennusosan kokonaisinvestointi oli 198 miljoonaa euroa, minkä lisäksi toteutettiin merkittäviä vanhan kiinteistön korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä.

Stockmann osti vuonna 2006 noin 10 000 neliometrin suuruisen liiketontin Pietarin kaupungin pääkadulta Nevski Prospektilta. Stockmann rakennutti tälle Vosstanija-aukion metroaseman vieressä ja Moskovan rautatieaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevalle tontille kokonaispinta-alaltaan noin 100 000 neliometrin suuruisen Nevsky Centre -kauppakeskuksen, jonka avajaisia vietettiin 11.11.2010. Kauppakeskuksessa on yhteensä noin 50 000 neliometriä myymälä- ja toimistotilaa. Siinä toimiva noin 20 000 neliometrin suuruinen Stockmann-tavaratalo on yhtiön toiseksi suurin tavaratalo ja Stockmannin Venäjän-toiminnan lippulaiva. Kauppakeskuksessa sijaitsevat myös Stockmann-konsernin muotiketjujen Lindexin ja Seppälän sekä Bestsellerin myymälät sekä yli 70 muuta myymälää, ravintoloita ja palveluja. Lisäksi keskuksessa on toimistotiloja ja maanalainen paikoituslaitos noin 560 autolle. Hankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 61,0 miljoonaa euroa. Stockmann ja kauppakeskuksen rakentamisesta vastannut rakennusyhtiö OOO CSCEC:n ("Kitai Stroi") sopivat toukokuussa 2011 rakennusurakkasopimuksen lopullisesta arvosta. Hankkeen kokonaisinvestointi oli kustannusarvion mukaisesti 185 miljoonaa euroa.

Stockmann.com-verkkokauppa avautui syyskuussa 2010 Suomessa. Venäjällä avattiin tilikauden aikana kaksi Bestseller-myymlää ja suljettiin yksi. Suomessa suljettiin yksi Stockmann Beauty -myymälä. Stockmann osti heinäkuussa 1,6 miljoonalla eurolla

Tallinnan tavaratalon vieressä sijaitsevan kiinteistön, mikä mahdollistaa tavaratalon laajentamisen tulevaisuudessa. Tavarataloryhmän investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 131,1 miljoonaa euroa

Lindex avasi katsauskaudella yhteensä 36 Lindex-myymälää. Omia myymälöitä avattiin kahdeksan Tšekin tasavallassa, kuusi Norjassa, viisi Venäjällä, neljä Ruotsissa, kaksi Slovakiassa ja Suomessa sekä yksi Virossa ja Liettuaassa. Franchising-yhteistyökumppani avasi neljä Lindex-myymälää Saudi-Arabiassa sekä yhden uudella markkina-alueella Dubaissa, Arabiemiirikunnissa. Toinen franchising-kumppani avasi ensimmäiset kaksi myymäläänsä uudella markkina-alueella Bosnia-Hertsegovinassa. Lisäksi Suomessa avattiin toukokuussa Lindex Shop Online -verkkokauppa. Tilikauden aikana suljettiin kaksi Lindexin myymälää Suomessa ja yksi Norjassa. Lindexin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 28,2 miljoonaa euroa.

Seppälä avasi tilikaudella 12 myymälää: kuusi Venäjällä, neljä Suomessa ja kaksi Virossa. Seppälän investoinnit olivat yhteensä 4,7 miljoonaa euroa.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 1,4 miljoonaa euroa.

Investoinnit 31.12.2009 päättyneellä tilikaudella

Vuoden 2009 investoinnit olivat yhteensä 152,8 miljoonaa euroa.

Stockmann avasi 13.2.2009 uuden tavaratalon vuokratiloissa Metropolis-kauppakeskuksessa Moskovan keskustan tuntumassa. Tavaratalon kokonaispinta-ala on noin 8 000 neliometriä ja Stockmannin investointi kohteeseen 14,2 miljoonaa euroa, josta 2,8 miljoonaa euroa sitoutui vuonna 2009.

Helsingin keskustan tavaratalossa oli käynnissä mittava laajennus- ja uudistushanke. Hankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 42,2 miljoonaa euroa. Nevsky Centre -kauppakeskushankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 35,3 miljoonaa euroa. Moskovan viides tavaratalo avattiin maaliskuussa 2010 Rostokinon kaupunginosassa Pohjois-Moskovassa Golden Babylon -kauppakeskuksessa. Tavaratalon myyntipinta-ala on noin 10 000 neliometriä ja Stockmannin investointi siihen 16,0 miljoonaa euroa. Tilikauden 2009 aikana hankkeeseen sitoutui 7,7 miljoonaa euroa.

Suomessa avattiin tilikauden aikana yksi Stockmann Beauty -myymälä ja suljettiin yksi. Venäjällä avattiin kolme ja suljettiin kaksi Bestseller-myymälää. Vuonna 2007 käynnistetty Nike-franchising-liiketoiminta ei täyttänyt sille asetettuja myynti- ja tuotto-odotuksia, ja loppuvuonna Stockmann luopui Nike-myymälöistä, joita oli Venäjällä seitsemän. Tallinnassa avattiin syyskuussa Outlet-myymälä, ja Riian Outlet-myymälä suljettiin. Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 123,2 miljoonaa euroa.

Lindex avasi tilikaudella 27 myymälää, joista yhdeksän Ruotsissa, viisi Venäjällä, kolme Suomessa ja Liettuaassa, kaksi Tšekin tasavallassa, yksi Norjassa, Virossa ja Latviassa sekä kaksi Lindexin ja koko Stockmann-konsernin uudella markkina-alueella Slovakiassa. Norjassa ja Latviassa suljettiin yksi myymälä. Franchising-yhteistyökumppani avasi kuusi uutta Lindex-myymälää Saudi-Arabiassa ja sulki yhden. Lindex shop online -verkkokaupan menestyttyä hyvin Ruotsissa avasi Lindex loppuvuonna 2009 verkkokaupan myös tanskalaisille asiakkaille. Lindexin investoinnit olivat yhteensä 22,2 miljoonaa euroa.

Seppälä avasi tilikauden aikana 14 myymälää, joista neljä Suomessa ja Venäjällä, kaksi Latviassa ja Liettuaassa sekä yksi Virossa ja Ukrainassa. Suomessa suljettiin kaksi myymälää, Venäjällä ja Liettuaassa kummassakin yksi. Seppälän investoinnit olivat yhteensä 4,5 miljoonaa euroa.

Hobby Hallin uudistettu verkkokauppa otettiin käyttöön heinäkuussa. Hobby Hallin investoinnit olivat yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Osana taloutensa tervehdyttämistä Hobby Hall lopetti toimintansa Baltian maissa kannattamattomana vaiheittain elokuun loppuun mennessä. Myös Hobby Hallin myymälä Helsingin Hämeentiellä suljettiin joulukuussa.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,4 miljoonaa euroa.

Sopimusvastuut

Stockmann-konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokra- ja muita sopimuksia.

Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteenvedo sopimusvastuista.

Sopimusvastuut

	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Liiketilöiden vuokrasopimukset, milj. euroa					
Sitovien liiketilöiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat					
Yhden vuoden kuluessa	161,5	156,0	180,1	174,1	155,6
Yli vuoden kuluessa	682,4	670,0	669,1	651,9	625,8
Yhteensä	843,9	826,1	849,3	826,0	781,4
Leasingsopimusten maksut, milj. euroa					
Yhden vuoden kuluessa	7,3	7,3	7,3	7,4	7,5
Yli vuoden kuluessa	4,8	11,2	6,4	12,8	19,1
Yhteensä	12,1	18,5	13,7	20,2	26,6

Vireillä oleviin investointeihin ei liity vuokrasopimusvastuiden lisäksi muita merkittäviä vastuuta.

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmannin rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän ohjeiston mukaisesti. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa ja vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Konsernin rahoitustoiminto vastaa Stockmann Oyj Abp:n toimitusjohtajan alaisuudessa konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä. Stockmannin rahoitustoiminto toimii myös konsernin sisäisenä pankkina. Rahoitusjohdolle on määritetty yksityiskohtaiset toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja rahoituksen hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, likviditeetti- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoliriski.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin kassavirtoihin liittyvät rahoitusriskit ja niihin liittyvät suojaukset raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohdolle kuukausittain. Lisätietoja Yhtiön rahoitusriskien hallinnasta esitetään tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytetyn, 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta laaditun Yhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 29, sivuilla 47-51.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariski koostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettosijoituksista. Tärkeimmät myyntivaluutat ovat euro, Ruotsin kruunu, Venäjän rupla, Norjan kruunu ja Latvian lati. Tärkeimmät ostovaluutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Hongkongin dollari, Norjan kruunu ja Ison-Britannian punta.

Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin hallinta perustuu kuuden kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään kuusi kuukautta ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 prosenttia. Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa rahoitusjohto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 prosenttia.

Stockmann suojautuu valuuttamääräisiin nettosijoituksiin liittyvältä valuuttariskiltä valikoidusti valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla. Suojauspäätökset tekee Stockmannin toimitusjohtaja rahoitusjohdon esityksestä, jossa on huomioitu mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset. Valuuttariskien hallinnassa voidaan käyttää johdannaisia ja valuuttalainoja.

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja korkotuottoihin. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisii instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on korkeintaan viisi vuotta. Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia.

Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömäksi likvidien varojen riittämättömyyden tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Stockmann pyrkii pienentämään rahoituksen saatavuuteen liittyvää riskiä eripituisilla luottosopimuksilla, laajalla rahoittajapohjalla, luottolimiiteillä sekä ylläpitämällä Yhtiön mainetta luotettavana velallisenä velkojien keskuudessa. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee keskimäärin olla vähintään kuukauden

liiketoiminnan kassastamaksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat ja käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit.

Luotto- ja vastapuoliriski

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin perustuvat saatavat altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja hyvän luottokelpoisuuden omaaviksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia tehdään rahoitusinstrumentteihin, joiden arvioidaan olevan likvidejä ja joihin liittyvän riskin katsotaan olevan alhainen. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia, ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

Keskeiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Stockmann-konsernin noudattamat tilinpäätöksen laadintaperiaatteet on kuvattu yksityiskohtaisesti tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytetyssä Yhtiön konsernitilinpäätöksessä 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta. Kun laaditaan konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan, joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisiin eriin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa, kun tilinpäätöksen laadintaperiaatteita sovelletaan, ja tekemään arvioita esimerkiksi poistoaikoihin, arvonalentumistestaustauksiin, laskennallisiin verosaamisiin ja varauksiin liittyen. Toteumat voivat poiketa arvioista ja oletuksista. Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Alla on kuvattu keskeisimpiä laadintaperiaatteita ja tärkeimpiä alueita, joissa arvioita ja oletuksia on käytetty.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia. Tuotot kirjataan tavarantoimituksen myyntihetkellä.

Etämyynnin palautuksiin varaudutaan tekemällä tilinpäätöshetkellä kokemusperäisesti määritelty palautusjaksotus, jolla oikaistaan myyntiä. Etäkaupan kertaluottoihin liittyvä korko on osa myyntihintaa ja se kirjataan liikevaihtoon. Käyttämättömistä asiakkaille kertyneistä Lindex Club -pisteistä ja Venäjällä kertyneistä Stockmann Master Card -pisteistä kirjataan liikevaihtoa pienentäen varaus, jonka määrä perustuu kokemukseen ja myyntitilastoihin. Varaus kirjataan samalle tilikaudelle kuin myynti, jota se koskee. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperäisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa ja useimmissa muissa Stockmann-konsernin toimintamaissa lakisäätöiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuusperäiset eläkejärjestelyt perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka puolestaan perustuvat oletuksiin diskonttorokosta, eläkejärjestelyyn liittyvien varojen odotettavissa olevista tuotoista, tulevista palkkojen korotuksista, inflaatiosta ja henkilöstön ikärakenteesta. Arviot, jotka on tehty näiden oletusten perusteella, vaikuttavat eläkevelvoitteen ja eläkejärjestelyyn liittyvien varojen kokonaismäärään. Se osa vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista, joka ylittää suuremman seuraavista arvoista: kymmenen prosenttia olemassa olevan eläkevelvoitteen määrästä tai kymmenen prosenttia eläkejärjestelyyn liittyvien varojen käyvästä arvosta, kirjataan tuloslaskelmaan tulevien tilikausien aikana henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot.

Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut

Konsernin avainhenkilöille ja kanta-asiakkaille myönnetty osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson kuluessa. Myönnettyjen optioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan avainhenkilöoptioiden osalta henkilöstökuluihin ja kanta-asiakasoptioiden osalta liiketoiminnan muihin kuluihin ja vastaavan suuruinen erä kirjataan omaan pääomaan. Myönnettyjen optioiden käypä arvo määritellään käyttäen Black-Scholes-mallia, joka huomioi myöntämishetken option hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi myöntämishetkellä arvioidaan lopullisesti toteutuvien optioiden määrä ja todennäköinen voimassaoloaika. Kuluksi kirjattava määrä oikaistaan myöhemmin vastaamaan lopullisesti myönnettyjen osakeoptioiden määrää.

Kun optio-oikeuksia käytetään, rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuina järjestelmän ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Konsernin johdon osakepalkkiojärjestelmästä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluiksi sille tilikaudelle, jonka tuloksen perusteella oikeus osakepalkkioon on syntynyt.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistappio syntyy, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräisiä pääomakustannuksia ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi poistolla vähennettynä, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihankintahinnan menetelmää tai IAS 2 -standardin sallimaa vähittäishintamenetelmää käyttäen ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. Kaikissa liiketoimintayksiköissä käytetään painotetun keskihankintahinnan menetelmää vaihto-omaisuuden arvostukseen. Lisäksi tavarataloryhmässä Suomessa on käytössä IAS 2 -standardin mukainen vähittäishintamenetelmä.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovelletaan tiettyihin valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen ja sillä täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa ja mahdollinen tehoton osa tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisu-eriniin samalla kaudella kuin suojauslaskennan kohteena olevat ennakoituvat tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista suoraan omaan pääomaan kirjattu käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan tiettyihin valuuttamääräisiin lainoihin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet sekä tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä.

Uusien tai muutettujen IFRS -standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin, standardimuutoksen ja tulkinnan voimaantulopäivänä, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

Muutos IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu - standardiin, joka on voimassa 1.2.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos koskee muussa kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaluutassa olevien osakkeiden, optioiden tai merkintäoikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpitokäsittelyä (luokittelua). Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla - tulkinta. Tulkinta, joka on voimassa 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, selvittää kirjanpitokäsittelyä, jos yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeelle oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen, kuolettaakseen rahoitusvelkoja joko kokonaan tai

osittain. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset tulkintaan *IFRIC 14 Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut*. Muutoksella korjataan ei-toivottu vaikutus, joka on seurannut tulkinnasta *IFRIC 14 IAS 19 – Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys*. Muutoksen jälkeen yritykset saavat merkitä varoiksi taseeseen joitakin vapaaehtoisesti etukäteen suoritettuja vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvia maksuja. Muutokset ovat voimassa 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Uudistettu *IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* -standardi, joka on voimassa 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Lähipiirin määritelmää on täsmennetty ja tietyt julkiseen valtaan sidoksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset on muutettu. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutos IFRS 1:een *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto – Rajoitettu helpotus ensilaatijoille IFRS 7:n mukaisten vertailutietojen esittämisestä*, joka on voimassa 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Improvements to IFRSs), jotka ovat voimassa pääsääntöisesti 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyssä standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat seitsemää standardia, mutta muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

TOIMIALAKATSAUS

Yhdysvaltain finanssikriisistä alkaneet talousongelmat aiheuttivat syksyllä 2008 laskusuhdanteen, joka laajeni nopeasti ja voimakkaasti globaaliin talouteen. Kulutuskysyntä heikkeni merkittävästi kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Suhdannetaantuma syveni vuonna 2009 aikana, ja Stockmannin markkinoista erityisesti Baltian maissa talouskriisi oli erittäin vaikea. Myös eräät Stockmannille tärkeät valuuttakurssit heikkenivät voimakkaasti suhteessa euroon.

Maaikmantalous kääntyi nousuun vuoden 2010 aikana kehittyvien markkinoiden vetämänä. Kulutuskysyntä elpyi, ja kuluttajien luottamus vahvistui Pohjoismaissa ja Venäjällä. Vuoden loppua kohden käänne tapahtui myös Baltian maissa.

Yleinen markkinakehitys oli hyvä vuoden 2011 alussa. Ratkaisematon Euroopan velkakriisi lisäsi markkinatilanteen epävarmuutta kesän 2011 jälkeen, mikä heikensi loppuvuoden aikana kuluttajien luottamusta Suomessa. Ruotsissa kohtuuhintaisten muotivaatteiden kysyntä oli heikkoa koko vuoden. Venäjällä ja Baltian maissa jatkui positiivinen markkinakehitys.

Maaikmantalouden vakiintumaton tila ja ratkaisematon Euroopan velkakriisi voivat edelleen heikentää kuluttajien ostohalukkuutta vuonna 2012. Vähittäismarkkinatilanteen näkyvyys on heikko. Stockmannin johto arvioi Venäjän markkinoiden jatkavan Pohjoismaita parempaa kehitystä, jollei raakaöljyn hinta merkittävästi laske nykyiseltä tasoltaan. Baltian maiden kuluttajamarkkinoiden positiivisen kehityksen arvioidaan jatkuvan.

Kuluttajahintojen nousupaine sekä nopeat ja odottamattomat käänneet markkinoilla voivat kuitenkin vaikuttaa kuluttajien käyttäytymiseen. Rahoitusmarkkinoiden epävakauden johdosta valuuttakurssien muutokset voivat jatkua voimakkaina, ja rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on olennainen vaikutus myös euroalueen yleiseen talouskehitykseen.

Suomi

Vähittäiskaupan kilpailu on viime vuosina kiristynyt Suomessa merkittävästi. Uusien kauppakeskusten avaaminen lisää vähittäiskauppaneliömetrien ohella myös tarjonnan monipuolisuutta ja antaa mahdollisuuksia uusille, etenkin kansainvälisille kauppaketjuille. Suuri osa esim. muotialan myynnin kasvusta onkin suuntautunut uusiin, usein kansainvälisiin kauppaketjuihin kuuluviin myymälöihin.

Suomen vähittäiskauppa on varsin keskittynyttä. Sitä hallitsevat integroidut kaupparyhmät, kauppakonsernit ja eri toimialojen myymäläketjut, joista suuri osa on kansainvälisiä. Markkinat ovat suhteellisen kehittyneet, ja esimerkiksi nykyisen konseptin mukaisia Stockmann-tavarataloja ei ole Stockmannin johdon käsityksen mukaan taloudellisesti järkevää perustaa Suomeen nykyistä useampia. Samoin Stockmannin johto arvioi, että Seppälän myymälöitä on Suomessa jo optimaalinen määrä ja että kasvaakseen Yhtiön on kansainvälistyttävä ja haettava kasvunsa ensisijaisesti kehittyviltä markkinoilta ulkomailta.

Verkkokaupassa Stockmannin johto kuitenkin näkee varteenotettavia kasvumahdollisuuksia Suomessa. Stockmann on panostanut voimakkaasti verkkokauppaan sekä monikanavaisuuteen Suomen markkinoilla. Kaikki konsernin liiketoimintayksiköt ovat avanneet verkkokaupat Suomessa.

Ruotsi ja Norja

Ruotsin ja Norjan markkinatilanne muistuttaa Suomea. Myös näiden maiden markkinat ovat varsin kehittyneet sekä kilpailutilanne kireä. Lindexillä on niissä vankka markkina-asema, mutta kasvun mahdollisuudet myös näissä maissa ovat rajalliset. Vuonna 2011 kohtuuhintaisten muotivaatteiden kysyntä oli Ruotsissa heikkoa, ja koko muotialan myynti laski. Lindex vahvisti markkina-asemaansa, vaikka liikevaihto ei markkinatilanteen vuoksi kasvanut. Stockmannin johdon mukaan myös Lindexin on haettava tuleva kasvunsa ulkomailta muiden Stockmannin muotiketjujen tapaan.

Baltian maat

Baltian maiden väkiluku ja kansantalous ovat varsin pienet ja kilpailu etenkin Virossa erittäin kovaa, joten markkinoiden kyllästyminen asettaa rajat kasvulle myös suhdannetilanteen parannuttua. Kuhunkin Baltian maahan on Stockmannin johdon mukaan mahdollista perustaa kannattavasti vain yksi nykyisen konseptin mukainen Stockmann-tavaratalo, ja samoin niihin voidaan kannattavasti perustaa vain rajallinen määrä Stockmannin muotiketjujen myymälöitä.

Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia

Lindex harjoittaa liiketoimintaa Puolassa, Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa, joissa liiketoiminta on alkuvaiheessa. Puolassa on miltei 40 miljoonaa asukasta ja maa on pärjännyt hyvin taloudellisesta kriisistä huolimatta. Stockmannin johdon näkemys on, että Puola tarjoaa potentiaalisen kasvumarkkinan Lindexin muotiketjulle tulevaisuudessa. Lindexin ensimmäinen myymälä Puolassa aloitti toimintansa maaliskuussa 2011.

Tšekin tasavallan ja Slovakian markkinat eivät oleellisesti poikkea Länsi-Euroopan maiden markkinoista. Muotikaupan kilpailutilanne on kova, ja suuret kansainväliset ketjut ovat mukana markkinoilla. Lindex aloitti toimintansa Tšekin tasavallassa vuonna 2007 ja laajentui Slovakian markkinoille vuonna 2009.

Venäjä ja Ukraina

Venäjän nopea taloudellinen kehitys piti vuosikausia sen kansantalouden kasvun huomattavasti Suomea korkeammalla tasolla. Se tarjosi Stockmannille erinomaiset mahdollisuudet laajentaa toimintaansa nopeasti kehittyvillä markkinoilla. Moskova on Euroopan suurin kaupunki, ja myös Pietari kuuluu maanosan suurimpiin kaupunkeihin. Venäjällä on lisäksi kymmenen muuta miljoonakaupunkia sekä 40 yli puolen miljoonan asukkaan kaupunkia. Stockmannin tavaratalokaupan uusperustanta keskittyi aluksi Moskovaan. Marraskuussa 2010 Pietariin avattiin Stockmannin omistama Nevsky Centre -kauppakeskus tavarataloineen. Maaliskuussa 2011 avattiin Stockmann-tavaratalo Jekaterinburgissa, jossa on noin 1,4 miljoonaa asukasta ja se on Venäjän neljänneksi suurin kaupunki. Stockmann-konsernin muotiketjut ovat avanneet myymälöitä jo useissa Venäjän kaupungeissa.

Venäjän suurissa kaupungeissa on runsaasti suuria nykyaikaisia kauppakeskuksia, joissa on hypermarketien ohella kansainvälisten erikoisliikeketjujen ja merkkitarvayritysten myymälöitä. Sekä Stockmann-tavaratalot että konsernin muotiketjut ovat sijoittuneet tällaisiin uusiin kauppakeskuksiin. Stockmannin johdon käsityksen mukaan Stockmannin tavaratalot ovat saaneet Venäjällä asiakkailta hyvän vastaanoton. Kuluttajien luottamus omaan talouteensa on vahvistunut Venäjällä. Yhtiön johdon mukaan Stockmannin muotiketjujen tarjoamat edulliset muotivaatteet vastaavat venäläisten tarpeita, mutta toisaalta vähittäiskaupan kilpailu on viime vuosina kiristynyt ja maahan on avattu useiden kansainvälisten muotiketjujen myymälöitä. Lisäksi vähittäiskauppatilojen vuokramarkkinoiden kehitys on nostanut myymälöiden kustannuksia ja voi vaikuttaa Stockmann-konsernin laajentumis- mahdollisuuksiin Venäjällä.

Seppälä on avannut kaksi myymälää Ukrainassa, joka kuuluu Stockmannin tilinpäätösinformaatiossa samaan maantieteelliseen segmenttiin kuin Venäjä. Toimintaympäristönä Ukraina muistuttaa Venäjää. Ukraina ei kuitenkaan kasvanut nousukautena yhtä ripeästi kuin Venäjä, ja maalla on vartenotettavia poliittisia ongelmia, jotka saattavat vaikuttaa liiketoimintaympäristöön. Stockmann onkin päättänyt lopettaa konsernin toiminnot Ukrainassa. Seppälän Ukrainan myymälät suljetaan vuoden 2012 loppuun mennessä. Seppälän liiketoiminnalla on testattu Ukrainan markkinoita ja liiketoimintaympäristöä konsernin muiden yksiköiden mahdollista laajentumista varten. Stockmannin arvion mukaan laajentumiselle ei ole lähitulevaisuudessa mahdollisuuksia.

Toimintaympäristön muutokset, jotka ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan

Stockmannin johdon tiedossa ei ole sellaisia konsernin markkina-alueita koskevia talous-, finanssi- ja rahapoliittisia tai muita poliittisia päätöksiä tai seikkoja, jotka suoraan tai välillisesti ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa merkittävästi Stockmannin liiketoimintaan.

Liiketoiminnan riskit Venäjällä ovat Pohjoismaita ja Baltiaa korkeammat, ja toimintaympäristö on muun muassa liiketoimintakulttuurin ja maan infrastruktuurin kehittymättömyyden vuoksi epävakaampi. Byrokratia on keskeinen osa toimintaympäristöä Venäjällä. Harmaan talouden osuus erityisesti kulutustavaroiden tuonnissa on edelleen suuri, ja se vääristää osaltaan kilpailua. Venäjän jäsenyys Maailman kauppajärjestö WTO:ssa, jonka arvioidaan toteutuvan vuonna 2012, selkeyttää todennäköisesti kilpailutilannetta mm. tullimaksujen vähentymisen seurauksena. Energian, erityisesti öljyn, hinnalla on merkittävä vaikutus Venäjän yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja kuluttajien ostokäyttäytymiseen.

Myynti, liikevaihto ja liikevoitto toimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain

Seuraavissa taulukoissa esitetään Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton jakautumista toimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain.

Konserni havaitsi vuoden 2010 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tilikautta 2009 koskevan virheen. Virhe oikaistiin takautuvasti tilikaudelle 2009 IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardin vaatimusten mukaisesti.

Toimintasegmentit

Liikevaihto	1-3/2012	1-3/2011	1-12/2011	1-12/2010	1-12/2009
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Tavarataloryhmä	280,5	256,4	1 236,9	1 099,9	1 030,0
Lindex	138,2	123,3	624,1	578,7	527,0
Seppälä	31,3	27,9	143,8	143,2	139,5
Jakamaton	0,1	0,1	0,5	0,0	1,9
Konserni	450,3	407,7	2 005,3	1 821,9	1 698,5

Markkina-alueet

Liikevaihto	1-3/2012	1-3/2011	1-12/2011	1-12/2010	1-12/2009
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Suomi	224,0	212,2	1 026,2	987,8	948,0
Ruotsi ja Norja **	111,6	102,5	509,3	480,6	439,2
Baltia ja Keski-Eurooppa***	33,0	28,5	141,3	123,7	129,6
Venäjä ja Ukraina	81,6	64,5	328,5	229,8	181,8
Konserni	450,3	407,7	2 005,3	1 821,9	1 698,5

Liikevoitto toimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain

Toimintasegmentit

Liikevoitto, milj. euroa	1-3/2012	1-3/2011	1-12/2011	1-12/2010	1-12/2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Tavarataloryhmä	-6,5	-14,8	35,2	32,9	22,8
Lindex	-2,5	-7,9	41,2	54,8	62,1
Seppälä	-4,7	-4,9	1,4	9,0	8,0
Jakamaton	-2,5	-2,3	-7,8	-7,9	-7,9
Konserni	-16,2	-29,9	70,1	88,8	85,1

Markkina-alueet

Liikevoitto, milj. euroa	1-3/2012	1-3/2011	1-12/2011	1-12/2010	1-12/2009*
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		Tilintarkastamaton
Suomi	-8,8	-10,7	37,8	44,9	54,3
Ruotsi ja Norja **	1,9	-3,1	47,9	57,1	61,2
Baltia ja Keski-Eurooppa ***	-2,0	-2,5	3,3	1,0	-4,4
Venäjä ja Ukraina	-7,3	-13,6	-19,0	-14,2	-26,0
Konserni	-16,2	-29,9	70,1	88,8	85,1

* Oikaistu vuoden 2009 virheen korjauksella.

** Lindex

***Viro, Latvia, Liettua, Tsekki, Slovakia, Puola

STOCKMANNIN LIIKETOIMINTA

Yleistä

Stockmann on Helsingin Pörssissä listattu vähittäiskauppayritys, joka on perustettu 1.2.1862. Sillä on kolme liiketoimintayksikköä: tavarataloryhmä, johon kuuluu tavarataloja, erikoisliikkeetjuja sekä Stockmann.com, Akateeminen Kirjakauppa ja Hobby Hall -etäkaupat, Lindex, joka kuuluu Pohjois-Euroopan johtaviin muotiliikkeetjuihin, sekä muotiliikkeetju Seppälä. Tavarataloryhmä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Lindex toimii Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tšekin tasavallassa sekä Slovakiassa, ja lisäksi sillä on franchising-myymlöitä Islannissa, Arabiemiirikunnissa, Saudi-Arabiassa ja Bosnia-Hertsegovinassa sekä EU:n alueella ja Norjassa toimiva verkkokauppa. Seppälä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa. Seppälällä on verkkokauppa Suomessa.

Stockmannin liikevaihto vuonna 2011 oli 2 005,3 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 35,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 Stockmannin liikevaihto oli 1 821,9 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 74,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 Stockmannin liikevaihto oli 1 698,5 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 61,1 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 31.12.2011 oli 2 062,7 miljoonaa euroa.

Historia

Stockmann perustettiin 1.2.1862. Tuolloin saksalaissyntyinen G. F. Stockmann otti haltuunsa Helsinkiin Kauppatorin laidalle perustamansa liikkeen, jonka alkuperäinen omistaja oli liikemies Adolf Törngren. G. F. Stockmann oli alusta asti kolmen vuoden ajan johtanut liikettä omissa nimissään. Vuonna 1880 liike muutti Helsingin Senaatintorin varrelle, jossa se avasi ajanmukaisen tavaratalon.

Vuonna 1902 yhden henkilön yritys muutettiin G. F. Stockmann Aktiebolag -nimiseksi osakeyhtiöksi. Osakkaita olivat G. F. Stockmann ja hänen poikansa Karl ja Frans. Vuoden 1918 lopussa perustettiin uusi osakeyhtiö, jolla oli laajempi omistus pohja. Aktiebolaget Stockmann Osakeyhtiö G. F. Stockmann Aktiebolagille kuuluneet liiketoiminta, kiinteistöt ja vaihto-omaisuus siirrettiin uuden yrityksen omistukseen seuraavana vuonna. Vuosien 1911 ja 1920 välillä Stockmann hankki asteittain omistukseensa nykyisen tavaratalokorttelin Helsingin keskustassa. Tavaratalo valmistui vuonna 1930. Samana vuonna Stockmann osti Akateemisen Kirjakaupan, jolla on nykyään Stockmannin kaikkien Suomen tavaratalojen yhteydessä yhteensä seitsemän myymälää. Vuonna 1942 Stockmannin osakkeet otettiin listalle Helsingin Pörssissä.

Stockmann myi autoja 1900-luvun alusta alkaen. Vuonna 1955 Stockmann ryhtyi harjoittamaan nykyaikaista autokauppaa, aluksi Fordin piirimyyjänä. Vuonna 2006 Stockmann myi autoliiketoimintansa kolmelle vähittäiskaupan toimijalle.

Stockmannin ensimmäinen paikallistavaratalo avattiin Tampereella vuonna 1957. Vuonna 1962 Stockmann perusti päivittäistavaramyymäläketju Seston, jonka se myi vuonna 1999. Vuonna 1985 Stockmann osti tytäryhtiökseen ja liiketoimintayksikkökseen postimyntiyritys Oy Hobby Hall Ab:n, jonka liiketoiminta siirtyi emoyhtiön tavarataloryhmälle vuoden 2010 alusta lukien.

Stockmannin liiketoiminnan kannalta merkittävät Hullut Päivät pidettiin ensimmäistä kertaa huhtikuussa 1986.

Vuonna 1988 Stockmann osti Seppälän, josta tuli Stockmannin tytäryhtiö ja liiketoimintayksikkö. Se on Suomen ja Viron laajin muotiketju, jolla on myymälöitä myös Venäjällä, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa. Vuonna 1989 Stockmann avasi Venäjällä ensimmäiset myymälänsä yhdessä Kalinka-yhteistyöyrityksen kanssa; kaksi valuuttamyymälää Moskovaan. Vuonna 1990 Stockmann luopui tukkukaupasta, jota se oli harjoittanut perustamisestaan asti. Vuonna 1993 Stockmann avasi vaate- ja kodinkonemyymälän Tallinnaan. Stockmann avasi ensimmäisen ulkomaisen tavaratalonsa, Tallinnan tavaratalon, vuonna 1996.

Yhtiön yhtiömuoto muutettiin julkiseksi osakeyhtiöksi vuonna 1998. Yhtiön toiminimi muuttui STOCKMANN Oyj Abp:ksi, englanniksi STOCKMANN plc. Samana vuonna Stockmann avasi Moskovaan ensimmäisen tavaratalonsa. Vuonna 2000 avattiin Hobby Hall Online, josta kehittyi nopeasti yksi Suomen johtavista kuluttajille tarkoitetuista verkkokaupoista. Stockmann avasi franchising-pohjalta Suomen ensimmäisen kansainväliseen Zara-muotiketjuun kuuluvan liikkeen Helsingissä vuonna 2002. Samana vuonna avattiin ensimmäiset Stockmann Beauty -kosmetiikkaketjun myymälät. Vuonna 2003 Stockmann avasi tavaratalon Riian keskustassa. Samana vuonna Stockmann avasi ensimmäisen Zara-myymlän Venäjällä. Zaran liiketoiminta Venäjällä myytiin Zara-brändin omistavalle espanjalaiselle Inditex-konsernille vuonna 2006. Vuonna 2005 Stockmann avasi franchising-pohjalta ensimmäiset Bestseller-muotiketjun myymälät Moskovassa.

Stockmannin seitsemäs Suomen tavaratalo avasi ovensa vuonna 2005 Vantaalla, kauppakeskus Jumbossa. Stockmannin johdon mukaan Yhtiö ei näillä näkymin avaa enempää nykyisen konseptin mukaisia tavarataloja Suomeen, vaan tavaratalokaupan laajentaminen tapahtuu ulkomailla.

Vuonna 2007 ensimmäiset kaksi Nike-myymlää avattiin Pietarissa yhteistyösopimuksen puitteissa. Joulukuussa 2007 Stockmannin tytäryhtiön Stockmann Sverige AB:n Suomen sivuliike osti julkisella ostotarjouksella 97,8 prosenttia ruotsalaisen muotiketju AB Lindexin (publ) osakkeista. Lindexin koko osakekannan hankintameno on 851,7 miljoonaa euroa. Lindex on konsolidoitu Stockmann-konserniin 6.12.2007 alkaen. Lindexin osakkeiden julkinen noteeraus OMX Pohjoismaisessa Pörssissä Tukholmassa päättyi 18.1.2008. Stockmann hankki vuoden 2008 aikana lunastusmenettelyn kautta omistukseensa Lindexin koko osakekannan. Lindexin ensimmäinen myymälä Venäjällä ja ensimmäiset viisi Lindex-franchising-myymlää avattiin vuonna 2008 Saudi-Arabiaan.

Toukokuussa 2008 Stockmann joutui Yhtiön johdon näkemyksen mukaan vuokranantajan sopimuksenvastaisen toiminnan vuoksi sulkemaan Smolenskaja Passage -kauppakeskuksessa Moskovassa sijainneen tavaratalonsa.

Helmikuussa 2009 avattiin uusi Stockmann-tavaratalo Moskovon uudessa Metropolis-kauppakeskuksessa. Hobby Hallin Venäjän ja Baltian liiketoiminnat lopetettiin vuoden 2009 loppuun mennessä. Lindex käynnisti toimintansa Slovakiassa. Nike-liiketoiminta ei täyttänyt Stockmannin sille asettamia myynti- ja tuotto-odotuksia, ja loppuvuonna 2009 Stockmann luopui Nike-myymlöistä, joita oli yhteensä seitsemän.

Etäkauppayhtiö Hobby Hallin toiminnot yhdistettiin Stockmannin tavarataloryhmään vuoden 2010 alusta lukien. Maaliskuussa avattiin uusi Stockmann-tavaratalo Golden Babylon -kauppakeskuksessa Moskovassa. Vuoden 2010 huhtikuussa Lindexin franchising-yhteistyökumppani avasi myymälän uudella markkina-alueella, Arabiemiirikunnissa ja toukokuussa uusi franchising-yhteistyökumppani avasi myymälän Bosnia-Hertsegovinassa. Stockmann-tavaratalot siirtyivät monikanavaisuuteen Stockmann-verkkokaupan avautuessa syyskuussa. Marraskuussa 2010 juhlittiin Pietarin ydinkeskustaan valmistuneen Nevsky Centre -kauppakeskuksen ja tavaratalon avajaisia. Kauppakeskukseen ovat sijoittuneet myös Lindexin, Seppälän ja Bestsellerin myymälät. Helsingin keskustan tavaratalon mittava laajennus- ja uudistushanke valmistui marraskuussa suunnitelmien mukaisesti.

Lindexin 28 Euroopan maassa toimiva verkkokauppa avattiin tammikuussa 2011. Lindexin ensimmäinen myymälä uudessa toimintamaassa Puolassa avattiin maaliskuussa 2011. Marraskuussa avautui Lindexin ensimmäinen myymälä Islannissa, joka on niin ikään uusi markkina-alue Stockmann-konsernille. Stockmannin seitsemäs tavaratalo Venäjällä avattiin Jekaterinburgissa 30.3.2011, ja se on Stockmannin ensimmäinen tavaratalo Pietarin ja Moskovon ulkopuolella Venäjällä. Alkuvuodesta 2011 avattiin tavarataloryhmän uusi Venäjän logistiikkakeskus Moskovassa. Syyskuussa Stockmann tiedotti lopettavansa Bestseller-franchising-myymlät Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä. Joitakin Bestseller-myymlöitä muutetaan Lindex-myymlöiksi. Marraskuussa 2011 Seppälä avasi verkkokaupan Suomessa.

Suunniteltuja investointiprojekteja tuleville vuosille ovat Tampereen, Tapiolan ja Itäkeskuksen tavaratalojen laajennukset ja uudistukset vuosien 2013–2016 aikana.

Stockmann täytti 150 vuotta 1.2.2012. Stockmann on kasvanut yhden miehen yrityksestä pörssilistatuksi vähittäiskaupan edelläkävijäksi, jolla on yli 700 myymälää viidessätoista maassa. Stockmann juhlistaa merkkipuottaan asiakkaidensa kanssa erilaisin kampanjoin ja tapahtumin.

Keskeiset vahvuudet

Stockmannin johto uskoo, että Stockmannin asema suurena, useassa maassa toimivana vähittäiskauppakonsernina perustuu seuraaviin olennaisiin vahvuuksiin:

Vahvat brändit

Stockmannilla on vahvat ja arvostetut brändit Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Venäjällä. Stockmann, Lindex, Seppälä ja Hobby Hall ovat erittäin tunnettuja brändejä markkina-alueillaan. Stockmannin johto uskoo, että Stockmannin brändiin liitetään lukuisia myönteisiä ominaisuuksia, kuten laatu, asiakaspalvelu ja luotettavuus.

Vahva markkina-asema

Stockmannilla on vahva markkina-asema Pohjoismaissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Stockmann-tavaratalot sekä Seppälän ja Lindexin myymälät sijaitsevat keskeisillä liikepaikoilla. Stockmannin johto uskoo, että konsernin kyky hankkia hyviä, asiakasprofiiliin mukaisia kauppapaikkoja on yksi olennaisista kasvustrategiaa tukevista tekijöistä.

Kokenut, motivoitunut ja työlleen omistautunut johto sekä henkilöstö

Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö kuuluu Stockmannin tärkeimpiin kilpailuvaltteihin. Stockmannin johto on syvällisesti perehtynyt vähittäiskauppaan ja on osoittanut kykynsä johtaa ja kehittää liiketoimintaa menestyksekkäästi. Stockmann toimii aktiivisesti kehittääkseen henkilökuntansa osaamista, sitoutumista ja viihtyvyyttä kiristyvässä kilpailutilanteessa sekä parantaakseen toimintansa joustavuutta, tuottavuutta ja innovaatiokykyä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vahva asema Pohjoismaissa, kasvua ennen kaikkea Venäjällä ja Baltiassa

Stockmannin liiketoiminta on ollut ja sen odotetaan tulevaisuudessa olevan vakaata ja kannattavaa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, joissa kasvumahdollisuudet ovat rajalliset kehittyneiden markkinoiden vuoksi. Stockmannilla on myös ollut nopeasti vahvistuva asema Venäjän ja Baltian maiden markkinoilla, joilla on Stockmannin johdon arvion mukaan pitkällä tähtäyksellä suuret kasvumahdollisuudet näiden alueiden tämänhetkisen kehitysvaiheen ja erityisesti Venäjän suurten luonnonvarojen ansiosta.

Muotiketju Lindex hakee myös kasvua laajentamalla uusille markkinoille Keski-Euroopassa, lähinnä Puolaan, Tšekin tasavaltaan ja Slovakiaan sekä franchising-liiketoiminnan kautta muilla markkinoilla.

Liiketoimintastrategia

Stockmannin strategisena tavoitteena on kannattava kasvu ja johtavan monikanavaisen vähittäiskaupparyityksen asema valituilla markkina-alueilla. Päämarkkina-alueet tällä hetkellä ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja Baltian maat. Stockmannilla on neljä pääasiallista liiketoimintakonseptia; tavaratalot, Seppälä- ja Lindex-muotiketjut sekä laajeneva etäkauppa. Vastedes kasvu tulee yhä enemmän ulkomailta, erityisesti Venäjältä. Yhtiön strategian mukaan tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä laajentavat suunnitelmien mukaan toimintojaan ulkomailla, tosin aiempaa maltillisempaan tahtiin. Hobby Hall vetäytyi Baltian markkinoilta 31.8.2009 mennessä ja yhdistettiin vuoden 2010 alusta lukien tavarataloryhmään, jossa se jatkaa toimintaansa itsenäisenä brändinä. Sen rinnalla käynnistyi syksyllä 2010 verkkokauppa Stockmann-brändillä. Lisäksi tavarataloryhmässä toimii Akateemisen Kirjakaupan verkkokauppa. Lindexillä on 28:ssa Euroopan maassa toimiva verkkokauppa ja Seppälällä verkkokauppa Suomessa. Kaikilla brändeillä on oma markkinointi-, tuote- ja asiakasprofiilinsa verkkokaupassa.

Konsernin muotiketjut Lindex ja Seppälä jatkavat markkina-asemiensa parantamista ja laajentamista lähinnä niissä maissa, joissa ketjut toimivat jo nyt. Vuosina 2012 ja 2013 avataan arviolta 20 uutta omaa myymälää vuosittain. Lisäksi Lindex-ketju laajenee franchising-yhteistyön avulla. Lindex aloitti Lähi-idän toimintansa vuonna 2008 ja 31.3.2012 franchising-myyvälöitä on Saudi-Arabiassa kahdeksantoista, Arabiemiirikunnissa viisi ja Bosnia-Hertsegovinassa kolme. Vuoden 2011 aikana Lindex aloitti lisäksi uuden franchising-yhteistyön Islannissa, jossa on yksi myymälä.

Taloudelliset tavoitteet

Konsernirakenteen muututtua merkittävästi Lindexin hankinnan myötä vuoden 2007 lopulla Stockmannin hallitus asetti kesäkuussa 2008 uudet pitkäaikaiset taloudelliset tavoitteet. Pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden aikataulua siirrettiin kesällä 2010 kansainvälisen finanssikriisin vaikutusten takia kahdella vuodella eteenpäin, vuoteen 2015. Niiden mukaan tavoitteena on saavuttaa vuoteen 2015 mennessä vähintään 12 prosentin liikevoitto liikevaihdosta, vähintään 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto ja markkinoiden kasvua nopeampi myynnin kasvu. Omavaraisuusasteen tavoitteeksi asetettiin vähintään 40 prosenttia.

Konsernirakenne

Stockmann-konsernin emoyhtiö on Stockmann Oyj Abp. Emoyhtiön toimintaan kuuluvat tavarataloryhmän toiminta Suomessa sekä kiinteistöhallinto ja konsernin hallintotoiminnot. Tavarataloryhmän liiketoimintaa harjoittaa Suomessa emoyhtiön lisäksi sen täysin omistama tytäryhtiö Z-Fashion Finland Oy, joka franchising-sopimuksen perusteella harjoittaa Zara-liiketoimintaa Suomessa. Tavarataloryhmän liiketoimintaa Venäjällä harjoittaa emoyhtiön täysin omistaman holdingyhtiön Oy Stockmann Russia Holding Ab:n täysin omistama venäläinen tytäryhtiö ZAO Stockmann, Virossa emoyhtiön täysin omistama virolainen tytäryhtiö Stockmann AS sekä Latviassa emoyhtiön täysin omistama latvialainen tytäryhtiö SIA Stockmann. Lisäksi Oy Stockmann Russia Holding Ab omistaa Venäjällä tytäryhtiö OOO Stockmann Stp Centren, joka omistaa Pietarin keskustassa sijaitsevan Nevsky Centre -kauppakeskuksen.

Ruotsalainen muotiketju AB Lindex hankittiin Stockmannin omistukseen joulukuussa 2007. Se on nyt Stockmann Oyj Abp:n täysin omistaman tytäryhtiön Stockmann Sverige AB:n Suomen sivuliikkeen täysin omistama tytäryhtiö. AB Lindex omistaa kokonaan muun muassa Ruotsissa (Lindex Sverige AB), Norjassa (Lindex AS), Suomessa (Lindex Oy), Virossa (Lindex AS), Latviassa (Lindex SIA), Liettuassa (Lindex UAB), Puolassa (Lindex PL.sp.zo.o), Tšekin tasavallassa (Lindex s.r.o.) ja Slovakiassa (Lindex Slovakia s.r.o.) sijaitsevat tytäryhtiönsä. Liiketoimintaa Venäjällä harjoittaa ZAO Stockmann.

Hobby Hall-liiketoiminta on siirtynyt vuoden 2010 alusta lukien emoyhtiön täysin omistamalta tytäryhtiöltä Oy Hobby Hall Ab:ltä emoyhtiölle. Oy Hobby Hall Ab fuusioitiin emoyhtiöön kesäkuussa 2010.

Seppälän liiketoimintaa Suomessa harjoittaa emoyhtiön täysin omistama tytäryhtiö Seppälä Oy, Virossa emoyhtiön täysin omistama virolainen tytäryhtiö Stockmann AS, Latviassa emoyhtiön täysin omistama latvialainen tytäryhtiö SIA Stockmann, Liettuassa emoyhtiön täysin omistama liettualainen tytäryhtiö UAB Stockmann, Ukrainassa emoyhtiön täysin omistaman holdingyhtiön, Oy Stockmann Russia Holding Ab:n täysin omistama ukrainalainen tytäryhtiö TOV Stockmann sekä Venäjällä Oy Stockmann Russia Holding Ab:n täysin omistama tytäryhtiö ZAO Stockmann.

Tässä kohdassa kuvataan Stockmannin tärkeimmät tytäryhtiöt. Lisätietoja konsernin tytäryhtiöistä esitetään tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytetyyn, 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen sivulla 63.

Liiketoimintayksiköt

Stockmannilla on vuoden 2010 alusta lukien kolme liiketoimintayksikköä: tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä. Tavarataloryhmä koostuu tavarataloista, erikoisliikeketjuista sekä etäkaupasta ja myy seuraavia tuoteryhmiä: muoti, elintarvikkeet, vapaa-aikaan ja harrastuksiin liittyvät tuotteet, kodin tuotteet sekä kirjat, lehdet ja paperi. Lindex myy vaatteita ja asusteita naisille ja lapsille, Ruotsissa myös kosmetiikkaa. Seppälä myy vaatteita ja asusteita naisille, miehille ja lapsille sekä naisten kenkiä ja kosmetiikkaa. Stockmannilla on verkkokaupat Stockmann, Hobby Hall, Akateeminen Kirjakauppa, Seppälä ja Lindex -brändeillä.

Seuraavassa taulukossa esitetään Stockmannin kunkin liiketoimintayksikön vuosittainen liikevaihto ja osuus konsernin liikevaihdosta.

	Tavarataloryhmä*	Lindex	Seppälä
2009	1 030,0 Me, 61 %	527,0 Me, 31 %	139,5 Me, 8 %
2010	1 099,9 Me, 60 %	578,7 Me, 32 %	143,2 Me, 8 %
2011	1 236,9 Me, 62 %	624,1 Me, 31 %	143,8 Me, 7 %

* *Hobby Hallin liiketoiminta on yhdistetty tavarataloryhmään 1.1.2010 alkaen ja vertailuluvut on muutettu vastaavasti.*

Tavarataloryhmä

Yleistä

Tavarataloryhmä on liikevaihdoltaan konsernin suurin liiketoimintayksikkö. Vuonna 2011 tavarataloryhmän liikevaihto oli 62 prosenttia Stockmannin liikevaihdosta. Suomessa tavarataloryhmällä on seitsemän tavarataloa; lippulaiva Helsingin keskustassa ja yhteensä kuusi muuta tavarataloa suurissa kaupungeissa. Lisäksi tavarataloryhmään kuuluu Suomessa seitsemän tavaratalojen yhteydessä toimivaa Akateemista Kirjakauppaa ja 12 Stockmann Beauty -myymälää eri puolilla Suomea, neljä franchising-pohjalla toimivaa Zara-myymlää ja Outlet-myymlä sekä Stockmann.com ja Akateeminen.com -verkkokaupat. Hobby Hall harjoittaa Suomessa postimyyntiä ja verkkokauppaa, ja lisäksi sillä on yksi etäkauppaa tukeva myymälä.

Venäjällä tavarataloryhmällä on viisi tavarataloa Moskovassa, kauppakeskus ja tavaratalo Pietarissa sekä tavaratalo Jekaterinburgissa. Tavarataloryhmällä on tavaratalo myös sekä Tallinnassa Virossa että Riiassa Latviassa. Tavarataloryhmällä on lisäksi Venäjällä franchising-pohjalla toimiva Bestseller-muotiliikeketju. Bestseller-toiminnasta luovutaan 31.12.2012 mennessä. Venäjällä ja Virossa on myös Outlet-myymlät ja Pietarissa muotiin ja kodin tuotteisiin keskittyvä Stockmann-konseptimyymlä.

Tavarataloryhmän vuoden 2011 liikevaihto oli 1 236,9 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 35,2 miljoonaa euroa. Tavarataloryhmällä oli vuoden 2011 lopussa 9 672 työntekijää.

Tavaratalot

Suomessa Stockmannilla on seitsemän tavarataloa: Helsingin keskustan tavaratalo, Itäkeskuksen tavaratalo Helsingissä, kauppakeskus Jumbon tavaratalo Vantaalla, Tapiolan tavaratalo Espoossa, Tampereen tavaratalo, Turun tavaratalo ja Oulun tavaratalo.

Tavarataloryhmän Suomen lippulaivatavaratalo Helsingin keskustassa on Pohjoismaiden suurin tavaratalo. Sen myyntipinta-ala on noin 50 000 neliometriä. Vuonna 2006 Stockmann aloitti Kaikkien Aikojen Stockmann -nimisen Helsingin keskustan tavaratalon laajennus- ja uudistamishankkeen. Hankkeen myötä tavaratalon myyntipinta-alaa laajennettiin noin 10 000 neliometrillä muuttamalla muussa käytössä olleita tiloja myyntitiloiksi ja rakentamalla uutta tilaa. Tavaratalo sai myös uudet tavaroiden käsittely- ja huoltotilat sekä uudet asiakaspysäköintitilat. Hankkeen investointi oli 198 miljoonaa euroa, minkä lisäksi toteutettiin merkittäviä korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä.

Ulkomailla Stockmannilla on seitsemän tavarataloa Venäjällä ja tavaratalot Tallinnassa Virossa ja Riiassa Latviassa. Venäjällä on viisi tavarataloa Moskovassa: Metropolis-kauppakeskuksen tavaratalo, Mega Etelä -tavaratalo, Mega Pohjoinen -tavaratalo, Mega Itä -tavaratalo ja Golden Babylon -kauppakeskuksen tavaratalo, sekä Nevsky Centre -kauppakeskus ja tavaratalo Pietarin Nevsky Prospektilla. Nevsky Centre -kauppakeskuksen kokonaispinta-ala on 98 000 neliometriä, josta kaupallista tilaa on lähes 50 000 neliometriä. Venäjän suurin Stockmann-tavaratalo on laajuudeltaan 20 000 neliometriä ja lisäksi kauppakeskuksessa on yli 70 kaupallista toimintaa harjoittavaa vuokralaista. Nevsky Centren kokonaisinvestointi oli 185 miljoonaa euroa. Stockmannin seitsemäs tavaratalo Venäjällä avattiin maaliskuun 2011 lopulla Jekaterinburgissa.

Zara-myymlät

Stockmannilla on neljä franchising-pohjalla toimivaa Zara-myymlää, jotka sijaitsevat Helsingin keskustassa, Helsingin Itäkeskuksessa, Vantaalla ja Turussa.

Bestseller-myymlät Venäjällä

Stockmannilla on Venäjällä franchising-periaatteella toimiva Bestseller-myymläketju, jossa on 14 (31.3.2012) muotimyymlää. Bestseller-toiminnasta luovutaan 31.12.2012 mennessä.

Kirjakaupat

Stockmannilla on seitsemän Akateemista Kirjakauppaa, jotka sijaitsevat kaikkien Suomen Stockmann-tavaratalojen yhteydessä sekä verkkokauppa Akateeminen.com.

Stockmann Beauty -myymälät

Stockmannilla on 12 (31.3.2012) kosmetiikkaa myyvää Stockmann Beauty -myymälää Suomessa.

Stockmann Outlet -myymälät

Stockmannilla on yksi Outlet-myymälä Suomessa, yksi Venäjällä ja yksi Virossa.

Etäkauppa

Etäkauppaan keskittynyt yksikkö Hobby Hall yhdistettiin vuoden 2010 alusta lukien tavarataloryhmään. Markkinointi, logistiikka, hallinto ja osittain myös ostotoiminta on integroitu osaksi tavarataloryhmän organisaatiota, ja synergioita on saavutettu useilla eri alueilla. Keskittyminen pelkästään Suomen toimintaan on auttanut kannattavuuden paranemisessa ja ohjannut resursseja erityisesti verkkokaupan kehittämiseen. Integroinnin tavoitteena on vahvistaa konsernin etäkaupan kilpailukykyä ja parantaa sen kokonaiskannattavuutta.

Hobby Hall markkinoi tuotteita ja palveluita asiakkailleen kuvastojen, verkkokaupan ja oman myymälänsä avulla. Hobby Hallin valikoima koostuu pääasiassa kodinkoneista, elektroniikasta sekä sisustus- ja vapaa-ajantuotteista. Hobby Hall on etäkaupan markkinajohtaja Suomessa. Hobby Hallilla on Suomessa yksi etäkauppaa tukeva myymälä.

Syyskuussa 2010 avattiin Stockmann-tavaratalojen oma verkkokauppa, joka tarjoaa laajan valikoiman muodin, kodin ja elektroniikan merkkituotteita Suomen markkinoille. Stockmann.com-verkkokauppaan on yhdistetty perinteisen kaupan palveluja, ja samalla se on tehnyt tavarataloista aidosti monikanavaisen ostospaikan. Hobby Hallin etäkaupan osaamista ja siihen tehtyjä investointeja on hyödynnetty Stockmann-verkkokaupan prosesseissa ja taustatoiminnoissa mahdollisimman kattavasti. Lisäksi tavarataloryhmässä toimii Akateemisen Kirjakaupan verkkokauppa, joka uudistuu vuoden 2012 aikana.

Seuraavassa taulukossa esitetään tavarataloryhmän liikevaihdon jakauma tuoteryhmittäin vuonna 2011.

Tuoteryhmä	Osuus myynnistä 2011
Muoti	47 %
Elintarvikkeet	22 %
Vapaa-aika ja harrastukset	13 %
Koti	12 %
Kirjat, lehdet ja paperi	5 %

Lindex

Lindex on muotivaateketju, jolla oli 31.3.2012 yhteensä 446 myymälää. Näistä 209 sijaitsee Ruotsissa, 96 Norjassa, 55 Suomessa, 7 Virossa, 7 Latviassa, 10 Liettuassa, 4 Puolassa, 14 Tšekissä, 4 Slovakiassa ja 18 Venäjällä. Lisäksi Lindexillä on 18 franchising-myymälää Saudi-Arabiassa, viisi Arabiemiirikunnissa, kolme Bosnia-Hertsegovinassa ja yksi Islannissa. Lindexin liiketoimintakonsepti on inspiroivien muotivaatteiden myyminen muotitietoisille naisasiakkaille. Sen tuotevalikoimiin kuuluu naisten vaatteita ja alusvaatteita, lasten vaatteita sekä kosmetiikkaa.

Lindexin pääkonttori on Göteborgissa Ruotsissa. Pääkonttoriin on keskitetty yhtiön hallinto ja johto. Lindex muodostaa alakonsernin, jonka emoyhtiö on AB Lindex. Konserniin kuuluvat myyntiyhtiöt Ruotsissa, Norjassa, Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa sekä lähinnä hankintatoimintaa harjoittavia yhtiöitä Aasiassa.

Myymäläketjun laajentuminen on Lindexin strategian keskeinen tavoite. Pääosa laajentumisesta tapahtuu nykyisillä markkinoilla Venäjällä, Puolassa, Slovakiassa ja Tšekin tasavallassa. Lisäksi Lindex on franchising-kumppaninsa kanssa avannut Lähi-idässä kolmessa vuodessa yli 20 myymälää. Lindex on myös solminut uusia franchising-sopimuksia, joiden seurauksena Lindex avasi kolme liikettä Bosnia-Hertsegovinassa vuosien 2010–2011 aikana ja yhden liikkeen Islannissa vuonna 2011.

Lindexin verkkokauppa laajentui Ruotsista, Suomesta ja Tanskasta koko EU:n alueelle tammikuussa 2011. Huhtikuussa verkkokauppa avautui vielä Norjassa, jolloin verkkokauppa toimi 28 Euroopan maassa.

Lindexin liikevaihto vuonna 2011 oli 624,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto 41,2 miljoonaa euroa. Lindexin osuus Stockmann-konsernin liikevaihdosta oli 31 prosenttia vuonna 2011. Henkilöstöä oli vuoden 2011 lopussa 4 653.

Seppälä

Seppälä on Suomen ja Viron laajin muotiliikeketju. Suomessa myymälöitä on 137 ja Virossa 20. Venäjällä Seppälällä on 47 myymälää, Latviassa 11, Liettuassa 10 ja Ukrainassa kaksi. Vuonna 2012 Seppälä keskittyy nykyisen myymäläverkoston kehittämiseen ja tuottavuuden parantamiseen. Joitakin myymälöitä avataan ja joitakin suljetaan kaikilla markkina-alueilla. Seppälän laajentuminen Baltian maihin alkoi jo vuonna 1996, jolloin Virossa avattiin ensimmäinen myymälä. Latviassa toiminta alkoi vuonna 2003 ja Liettuassa 2005. Venäjällä Seppälä avasi ensimmäisen myymälänsä vuonna 2004 ja Ukrainassa 2008. Ukrainan myymälät tullaan lopettamaan vuoden 2012 loppuun mennessä.

Seppälän liikevaihto vuonna 2011 oli 143,8 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 1,4 miljoonaa euroa. Seppälän osuus Stockmann-konsernin liikevaihdosta oli 7 prosenttia vuonna 2011. Seppälällä oli 1 506 työntekijää 31.12.2011.

Seuraavassa taulukossa esitetään Seppälän myymälämäärän kehitystä maittain vuosina 2009–2011.

	Suomi	Venäjä	Viro	Latvia	Liettua	Ukraina
2009	134	37	19	11	10	2
2010	137	43	21	11	10	2
2011	137	47	20	11	10	2

Liikekiinteistöjen omistus

Stockmann omistaa Helsingin ja Tallinnan tavaratalokiinteistöt sekä Pietarin tavaratalo- ja kauppakeski kiinteistön. Latvian Riiassa Stockmann omistaa tavaratalorakennuksen, jonka maapohjan ostamisesta on tehty sitova sopimus. Muut tavaratalot toimivat vuokratiloissa.

Markkina-alueet

Ennen Lindexin ostamista Stockmannilla oli toimintaa jo Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Lindexin myötä Yhtiön toiminta laajeni Ruotsiin, Norjaan, Tšekin tasavaltaan ja Slovakiaan. Vuonna 2008 Yhtiön toiminta laajeni Ukrainaan Seppälän avattua siellä ensimmäisen myymälänsä, mutta toiminta Ukrainassa lopetetaan vuoden 2012 loppuun mennessä. Vuoden 2011 alussa toiminta laajeni Puolaan Lindexin avatessa ensimmäisen myymälänsä siellä. Lisäksi Lindexin franchising-kumppanit ovat avanneet Lindex-myymlöitä Saudi-Arabiassa, Arabiemiirikunnissa ja Islannissa sekä Bosnia-Hertsegovinassa. Stockmannin kasvustrategian mukaisesti tulevaisuuden kasvu tapahtuu yhä enemmän ulkomaisilla markkinoilla, erityisesti Venäjällä.

Asiakkaat ja asiakaspalvelu

Asiakkaiden tyytyväisyys on Stockmannin liiketoiminnan kulmakivi kaikilla sen toimialoilla. Kilpailukykyiset hinnat, luotettava laatu ja hyvä asiakaspalvelu ovat ratkaisevia tekijöitä tämän tavoitteen saavuttamisessa. Stockmann-konserni tarjoaa laajan valikoiman tuotteita laajalle asiakasryhmälle. Stockmannin brändi on Stockmannin johdon käsityksen mukaan erittäin arvostettu kaikissa ikäryhmissä ja kaikissa väestöryhmissä. Lindexin, Seppälän ja Hobby Hallin brändit ovat vahvoja omissa kohderyhmissään. Stockmann pyrkii tarjoamaan asiakkailleen ostoselämyksiä hyvän asiakaspalvelun ja laajan tuotevalikoimansa avulla. Olennaisia osa-alueita ovat

- asiantunteva, ammattitaitoinen ja hyvin koulutettu myyntihenkilökunta
- markkinointiohjelmat, jotka tukevat mielikuvaa ajankohtaisuudesta, edelläkävijyydestä ja kansainvälisyydestä sekä
- kanta-asiakasohjelma, jonka tavoitteena on pitkäaikaisten asiakassuhteiden luominen ja ylläpitäminen.

Stockmannin tavoitteena on, että henkilökunta on ammattitaitoista ja hyvin koulutettua ja tarjoaa erinomaista palvelua asiakkaille. Eri osastoilla on myyjilleen omat asiakaspalvelu- ja tuotetietokoulutusohjelmansa.

Tuotteiden hankinta

Stockmannin ostajat ovat muodostaneet pitkäaikaisia suhteita monien tavarantoimittajien kanssa. Stockmann tarjoaa asiakkailleen sekä kansainvälisiä merkkituotteita että omia tuotemerkkejään. Stockmann pyrkii varmistamaan, että kaikki sen tavarantoimittajat noudattavat korkeita laatustandardeja sekä Stockmannin antamia ohjeita. Suuren kokonsa ja myymäläverkkonsa laajuuden ansiosta Stockmann on monille tavarantoimittajille tärkeä jakelukanava kohdeasiakkaiden saavuttamiseksi.

Stockmann pitää tiivistä yhteyttä tavarantoimittajiinsa, antaa palautetta näiden tarjoamien tuotteiden kysynnästä ja asiakkaiden tarpeista, osallistuu tuotekehittelyyn tarpeen mukaan sekä saa tavarantoimittajiltaan tietoa tulevista treندهistä.

Lindexin hankintakonttoreista Kiinassa, Intiassa, Bangladeshissa, Pakistanissa ja Turkissa on muodostettu Stockmann-konsernin ostokonttoreita, jotka palvelevat myös tavarataloryhmää ja Seppälää.

Logistiikka ja vaihto-omaisuuden hallinnointi

Stockmannin toiminta perustuu joustavaan logistiikkaan ja tehokkaisuuteen tavaravirtoihin. Stockmannin tavaranhankinta on hajautettu tavarataloryhmän, Lindexin ja Seppälän erilaisten tarpeiden mukaisesti. Jokainen liiketoimintayksikkö vastaa itse tuotevalikoimastaan, hankittavista määristä ja niiden jakelusta omiin myyntikanaviinsa.

Tavarataloryhmä

Suomi ja Baltian maat

Tavaratalojen Suomen logistiikkakeskus on jaettu kolmeen kiinteistöön, jotka sijaitsevat Helsingissä ja Vantaalla. Baltian tavarataloja palvelee Riiassa sijaitseva Baltian logistiikkakeskus. Suomen ja Baltian maiden tavarataloihin toimitetaan tuotteita päivittäin.

Hobby Hallin logistiikkakeskus Vantaalla aloitti toimintansa vuoden 2000 alussa. Keskukselta lähetetään myös stockmann.com – verkkokaupan lähetykset. Keskuksen pinta-ala on yhteensä noin 22 000 neliometriä ja sieltä lähetetään 3 000–5 000 pakettia päivässä. Maksimimäärä on 13 000 pakettia päivässä. Paketit toimitetaan asiakkaille postin välityksellä.

Venäjä

Tavarataloryhmän Venäjän logistiikkakeskus muutti uusiin tiloihin Moskovan luoteisalueelle vuoden 2011 alussa. Logistiikkakeskuksesta toimitetaan tuotteita Venäjän tavarataloihin päivittäin. Tuotteiden jakelu Bestseller-myymälöihin tapahtuu viikoittain.

Lindex

Keväällä 2008 otettiin käyttöön Lindexin jakelukeskus, joka sijaitsee Partillessa Göteborgin lähellä. Tuotteet kuljetetaan jakelukeskukseen, josta ne toimitetaan suoraan myymälöihin. Loput varastoidaan ja lähetetään erillistoimituksina tarpeen mukaan. Lindex vastaa nyt itse koko logistiikkaketjusta, kun siitä aiemmin vastasi ulkoinen osapuoli. Oman logistiikkakeskuksen merkittävin etu on tehokkaampi ja joustavampi jakelu. Vuoden 2010 aikana Lindex on aloittanut Pohjoismaiden ulkopuolisen logistiikan hoitamisen tšekkiläisen logistiikkakumppaninsa avulla. Toiminnan laajentuessa lisäkapasiteetin tarve on kasvanut.

Seppälä

Seppälän logistiikkakeskus sijaitsee Vantaalla. Sen pinta-ala on noin 7.000 neliometriä. Vantaan logistiikkakeskus palvelee kaikkia Seppälän myymälöitä eri maissa. Suomeen ja Baltian maihin toimitetaan tuotteita päivittäin ja Venäjän myymälöihin viikoittain.

Yhteiskuntavastuu

Vastuullisuus on yksi Stockmann-konsernin kuudesta perusarvosta, ja yhteiskuntavastuu on osa Stockmannin normaalia pitkäjänteistä toimintaa. Yhteiskuntavastuutyöskentely pohjautuu Stockmannin johtoryhmän hyväksymään yhteiskuntavastuun strategiaan. Stockmann sitoutui vuonna 2011 YK:n Global Compact -aloitteeseen. Sitoumus koskee kaikkia konsernin liiketoimintayksiköitä. Stockmann on sitoutunut tukemaan ja edistämään Global Compactin 10 periaatetta koskien ihmisoikeuksia, työelämää, ympäristöä ja korruption vastaista toimintaa. Yhteiskuntavastuun toteuttamista ja siihen liittyvää kehitystyötä ohjaa kahdeksanhenkinen ohjausryhmä, jota johtaa tavarataloryhmän johtaja, joka on myös toinen konsernin varatoimitusjohtajista. Ohjausryhmässä on edustajat kaikista liiketoimintayksiköistä ja merkittävimmistä toiminnoista. Kaikissa liiketoimintayksiköissä on omat yhteiskuntavastuu- ja ympäristöasiantuntijat.

Ympäristövastuu

Liiketoimintayksiköiden ympäristötyö pohjautuu Stockmannin hallituksen hyväksymään konsernin ympäristöpolitiikkaan ja konsernin johtoryhmän hyväksymään yhteiskuntavastuun strategiaan. Ympäristöpolitiikkansa mukaisesti Stockmann on sitoutunut edistämään ja tukemaan kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista liiketoiminnassa. Yhteinen ympäristöpolitiikka tarjoaa yhtenäiset toimintaohjeet liiketoimintayksiköiden ympäristötyölle. Bureau Veritas Certificationin Stockmannin tavarataloryhmän ympäristöjärjestelmälle myöntämä ISO 14001 -sertifikaatti käsittää Stockmannin kotimaan tavaratalojen ja Akateemisen Kirjakaupan myymälöiden toiminnot sekä tavarataloryhmän yhteiset osto- ja varastotoiminnot Helsingin Pitäjänmäellä.

Vastuullinen tuontikauppa

Stockmann-konserni edellyttää tavarantoimittajiltaan sosiaalisesti vastuullista toimintaa ja vaatii näiltä sitä koskevan sitoumuksen, joka perustuu Yhdistyneiden Kansakuntien sekä Kansainvälisen työjärjestön lausuntoihin ja sopimuksiin. Sen mukaisesti Stockmannin tavarantoimittaja sitoutuu olemaan käyttämättä lapsi- tai pakkotyövoimaa, olemaan harjoittamatta syrjintää sekä takaamaan työntekijöille turvalliset työolosuhteet ja riittävät palkat. Stockmann on jäsenenä BSCI:ssä, joka on eurooppalaisten yritysten ja järjestöjen yhteistoimintajärjestö. BSCI yhdistää jäsentensä voimat tavarantoimittajien auditoinnissa, ja sen tarkoituksena on parantaa jäsenyritystensä tavarantoimittajien työntekijöiden työolosuhteita riskimaissa sekä samalla selkeyttää ja sovitaa yhteen keinoja, joilla tavarantoimittajia valvotaan. Kaikissa konsernin ostokonttoreissa on paikallisia tarkastajia, jotka valvovat tuotanto-olosuhteita koskevien vaatimusten noudattamista tekemällä tarkastuksia tehtailla. Lindex on myös kouluttanut tavarantoimittajia työolosuhteita koskevissa asioissa paikallisissa seminaareissa ja workshoppeissa, jotka ovat olleet joko Lindexin tai BSCI:n järjestämiä.

Toiminnan läpinäkyvyys

Stockmann on perustajajäsenenä mukana kansainvälisen lahjonnan vastaista toimintaa edistävässä Transparency Suomi ry:ssä. Kattojärjestö Transparency International toimii 90 maassa. Konsernin voimakkaasti kasvava kansainvälinen toiminta asettaa haasteita myös korruption vastaisen toiminnan suhteen. Konsernin lähtökohta kaikissa tilanteissa on, että toiminta on jokaisessa maassa konsernin perusarvojen ja ohjeiden sekä paikallisten lakien ja määräysten mukaista.

Strategiset franchising-kumppanit

Stockmannin vuonna 2004 solmima Venäjän-toimintaa koskeva franchising-sopimus tanskalaisen Bestseller-muotikonsernin kanssa on päätetty lopettaa vuoden 2012 loppuun mennessä. Bestseller-franchising on ollut Stockmannille tappiollista joka vuosi toiminnan alettua vuonna 2005. Stockmannilla oli Venäjällä 14 (31.3.2012) Bestseller-myymälää, joista joitakin muutetaan Lindex-myymäloiksi.

Vuonna 2006 käynnistynyt franchising-kumppanuus Nike Russian kanssa päättyi loppuvuonna 2009, koska Nike-liiketoiminta Venäjällä ei täyttänyt sille asetettuja myynti- ja tuotto-odotuksia. Stockmannilla oli Venäjällä seitsemän Nike-myymälää.

Suomessa Stockmannin franchising-kumppanina on espanjalainen Inditex-konserni, jonka kanssa tehdyn sopimuksen perusteella Stockmannilla on Suomessa neljä Zara-myymälää.

Lindex on solminut saudiarabialaisen kumppanin kanssa franchising-sopimuksen Lindex-myymäloiden avaamisesta Lähi-idän maissa. Sopimuksen perusteella vuosina 2008–2011 avattiin yhteensä 17 Lindex-myymälää Saudi-Arabiassa ja kaksi Arabiemiirikunnissa. Toisen franchising-kumppanin kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti avattiin kolme Lindexin myymälää vuosien 2010–2011 aikana Bosnia-Hertsegovinassa. Vuoden 2011 aikana avattiin uuden franchising-kumppanin kanssa liike Islantiin. Franchising-kumppani tekee myymäläinvestoinnit, palkkaa henkilökunnan ja vastaa koko vähittäiskauppatoiminnasta. Franchising-yhteistyö mahdollistaa Lindexille brändinsä hyödyntämisen etabloitumalla uudelle, laajalle ja ostovoimaiselle markkina-alueelle ja kasvattaa siten volyymiaan varsin vähäisin liiketoimintariskein.

Kilpailu

Vähittäiskaupan kilpailu on kireää kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Kilpailutekijöitä ovat muun muassa brändikuva ja maine, tyyli, laatu, hintataso, myymälöiden ulkoasu, asiakaspalvelu, viihtyisyys ja ostomukavuus. Stockmann kilpailee pääasiassa muiden tavaratalojen, muiden vähittäisliikkeiden ja verkkokauppojen kanssa. Tuotekauppaa koskevan kilpailun lisäksi Stockmann kilpailee muun muassa pätevistä työvoimasta, hyvistä kauppapaikoista ja liiketilöiden vuokraehdoista.

Stockmann-brändi ja muu aineeton omaisuus

Stockmann-brändi on tärkeä osa Stockmannin liiketoimia ja tukee Stockmannin mainetta ja markkinointia. Stockmannin johdon käsityksen mukaan Yhtiön brändi on yhdistetty laatuun, arvoihin ja innovaatiokykyyn jo yli sadan vuoden ajan ja Stockmann-brändi voidaan katsoa yhdeksi tunnustetuimmista ja arvostetuimmista brändeistä Suomessa.

Stockmann pitää rekisteröimiään tavaramerkkejä ja muuta aineetonta omaisuuttaan arvokkaina kilpailuvaltteina markkinoinnissa. Myymäläketjujen brändien ja kampanjabrändien (esim. Hullut Päivät) lisäksi Stockmannilla on useita Yhtiön omia tuotemerkkejä kuten VILLA STOCKMANN, CASA STOCKMANN, GLOBAL ESSENTIALS, BODYGUARD, BOGI, CAP HORN, STOCKMANN HERKKU DELIKATESS ja STOCKMANN HERKKU GOURMET. Stockmann pyrkii estämään kaikki niihin kohdistuvat rikkomukset ja on valmis oikeudellisiin toimiin Suomessa ja tarvittaessa missä tahansa muualla suojellakseen brändejään, tavaramerkkejään, tekijänoikeuttaan ja muuta aineetonta omaisuuttaan. Stockmannin tavaramerkit ovat suojeltuja kaikissa niissä maissa, joissa Stockmannilla on kaupallista toimintaa. Stockmann on myös rekisteröinyt käyttämänsä internet-osoitteet nimiinsä.

Erikoiskampanjat ja -ohjelmat

Kanta-asiakasohjelma

Stockmann oli uranuurtaja Suomessa aloittaessaan oman kanta-asiakasohjelmansa vuonna 1986. Kanta-asiakassuhdetta ylläpidetään kuukausittain tarjottavilla eduilla. Kanta-asiakasmarkkinointia uudistettiin vuonna 2010. Kaikille Suomen kanta-asiakkaille lähetetään kotiin Premiere-asiakaslehti ja etuvihko, joka on lisäksi luettavissa Stockmannin verkkosivuilla. Exclusive-asiakkaille lähetettävä Exclusive-lehti keskittyy Helsingin keskustan tavaratalon laajentuneeseen tuote- ja palvelutarjontaan. Helmikuussa 2011 lanseerattiin Suomessa eniten ostaneille kanta-asiakkaille uusi First-taso, joka toi mukanaan useita uusia etuja ja palveluja. Suomessa, Venäjällä ja Baltiassa on yhteensä jo yli 2,5 miljoonaa Stockmannin kanta-asiakasta.

Kanta-asiakkaiden optio-ohjelmat

Stockmann oli uranuurtaja kehittäessään kanta-asiakasoptiot. Kanta-asiakasoptioiden avulla Stockmann on kasvattanut onnistuneesti osakkeenomistajien lukumäärää.

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous päätti kanta-asiakasoptio-ohjelmasta, joka ehdoiltaan vastaa vuonna 2006 liikkeeseen laskettua kanta-asiakasoptio-ohjelmaa. Vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous muutti kanta-asiakasoptio-ohjelman ehtoja siten, että optioilla merkittävien osakkeiden merkintähinta on vuoden 2009 helmikuun vaihdolla painotettu keskikurssi vuoden 2008 vastaavan keskikurssin sijasta. Lähes 18 000 kanta-asiakasta hyödynsi vuoden 2008 kanta-asiakasoptioitaan ja merkitsi niillä Stockmannin osakkeita vuonna 2011. Stockmann sai merkintöjen seurauksena noin 10 000 uutta osakkeenomistajaa. Vuoden 2012 varsinainen yhtiökokous päätti uudesta kanta-asiakasoptio-ohjelmasta, joka vastaa vuonna 2008 lanseerattua kanta-asiakasoptio-ohjelmaa.

Hullut Päivät -kampanja

Stockmannin Hullut Päivät -kampanja on yksi Euroopan suurimmista ja tunnetuimmista tavaratalokampanjoista. Kampanja toteutetaan Stockmann-tavarataloissa Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä sekä keväisin että syksyisin. Hullut Päivät -kampanja täytti 25 vuotta vuonna 2011. Hulluilla Päivillä myydään erityisesti kampanjaa varten hankittuja tuotteita tavarataloissa viiden päivän ajan. Hullujen Päivien myynti on ollut noin 12 prosenttia tavarataloryhmän vuosimyynnistä.

Henkilöstö

Stockmann-konsernin henkilöstön määrä on kasvanut ja kansainvälistynyt erityisesti Venäjällä vuosien 2009, 2010 ja 2011 aikana avattujen uusien tavaratalojen johdosta. Lindexin laajentuminen vuonna 2009 Slovakiaan sekä vuonna 2011 Puolaan ovat tuoneet uusia maita henkilöstön piiriin. Konsernin henkilöstön määrä oli vuoden 2011 lopussa 15 960 (vuoden 2010 lopussa 16 184 ja vuoden 2009 lopussa 14 836). Ulkomailla työskenteli noin 55 prosenttia henkilöstöstä eli 8 723 henkilöä (8 754 vuonna 2010 ja 7 683 henkilöä vuonna 2009). Vuoden 2011 lopussa henkilöstön määrä jakautui markkina-alueittain siten, että 42 prosenttia henkilöstöstä työskenteli Suomessa, 20 prosenttia Ruotsissa ja Norjassa, 27 prosenttia Venäjällä ja Ukrainassa, 10 prosenttia Baltian maissa, Tšekin tasavallassa, Slovakiassa ja Puolassa sekä 1 prosentti konsernin ostokonttorimaissa Aasiassa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Stockmann-konsernin henkilöstölukuja kolmelta viimeiseltä tilikaudelta.

Konsernin henkilöstölukuja

	1.1.2011 - 31.12.2011	1.1.2010 - 31.12.2010	1.1.2009 - 31.12.2009
Henkilöstön määrä jakson lopussa	15 960	16 184	14 836
Henkilöstön määrä Suomessa jakson lopussa	7 237	7 430	7 153
Henkilöstön määrä ulkomailla jakson lopussa	8 723	8 754	7 683
Ulkomailla työskentelevien osuus koko henkilöstöstä, %	55	54	52
Henkilöstö keskimäärin	15 964	15 165	14 656
Henkilöstö kokoaikaiseksi muutettuna, keskimäärin	12 172	11 503	11 133

Merkittävät sopimukset

Stockmann myi tytäryhtiönsä Kiinteistö Oy Mannerheimintien Pysäköintilaitoksen koko osakekannan 30.9.2009 allekirjoitetulla sopimuksella Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmalle. Samassa yhteydessä Stockmann solmi pysäköintilaitoksen tiloista vuokrasopimuksen, jonka perusteella Stockmann jatkaa Helsingin tavaratalon pysäköintilaitostoimintaa käyttäen ulkopuolista operaattoria.

Oikeudenkäynnit

AB Lindex on vaatinut oikeusteitse Lindex-konsernin Saksan-yhtiön noin 70 miljoonan euron suuruisten tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa. Göteborgin kamarioikeus kumosi vuonna 2008 AB Lindexin lääninoikeudessa saamat myönteiset päätökset, minkä seurauksena Lindex joutui palauttamaan veronsaajalle noin 23,8 miljoonaa euroa veroja ja korkoja. Yhtiön jatkotoimet tässä asiassa riippuvat jäljempänä kerrottavan AB Lindexin ja Lindex GmbH:n kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevan prosessin lopputuloksesta.

AB Lindex ja tämän saksalainen tytäryhtiö Lindex GmbH ovat pyytäneet EU:n arbitraatiosopimuksen sekä Saksan ja Ruotsin välisen verosopimuksen nojalla näiden maiden toimivaltaisia viranomaisia poistamaan konsernin sisäisen kaksinkertaisen verotuksen, joka koskee verovuosia 1997–2004. Kaksinkertainen verotus on seurausta Lindex GmbH:n harkintaverotuksesta, jolla Lindex GmbH:n verotettavaan tuloon lisättiin yhteensä 94 miljoonaa euroa. Prosessi eteni vuonna 2011 ja voi olla mahdollista, että asiaan saadaan ratkaisu vuoden 2012 aikana. Viranomaisten päätöksestä riippuen AB Lindex voi saada palautuksena mainitun summan perusteella maksamansa verot eli noin 26 miljoonaa euroa tai osan niistä. Vaatimuksen verovaikutusta ei ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Stockmann-konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole vireillä muita merkittäviä oikeudenkäyntejä.

Vakuutukset

Stockmannin johto uskoo, että Yhtiön toiminta ja varat on vakuutettu toimialan markkinakäytäntöä vastaavalla tavalla sekä kaikkien Yhtiötä koskevien lainsäädäntöön ja sopimukseen perustuvien vaatimusten mukaisesti.

STOCKMANNIN HALLITUS, JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Yleistä

Osakeyhtiölain ja Stockmann Oyj Abp:n (Yhtiön) yhtiöjärjestyksen mukaisesti vastuu Yhtiön valvonnasta ja hallinnosta on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Osakkeenomistajat osallistuvat Yhtiön valvontaan ja hallintoon yhtiökokouksissa tehtyjen päätöksiensä kautta. Yleensä hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Tämän lisäksi yhtiökokous on pidettävä, mikäli Yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista Yhtiön liikkeeseen lasketuista osakkeista, kirjallisesti vaativat yhtiökokouksen koollekutsumista.

Hallintoperiaatteet

Konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat emoyhtiö Stockmann Oyj Abp:n toimielimet ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

Yhtiökokous

Yhtiön ylin päättävä elin on yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Stockmannilla on kaksi osakesarjaa, joista jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä. A-sarjan osake voidaan muuntaa B-sarjan osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, jos muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa.

Yhtiöjärjestykseen sisältyy osakkeiden kaksiportaista lunastusvelvollisuutta koskeva määräys. Osakkeenomistaja, jonka osuus Yhtiön kaikista Osakkeista tai Osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit. Jos aiempi lunastustarjous ei ole johtanut Yhtiön kaikkien osakkeiden lunastamiseen, joutuu osakkeenomistaja tekemään uuden lunastustarjouksen, kun osakkeenomistajan osuus Yhtiön kaikista Osakkeista tai Osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 50 prosenttia.

Varsinainen yhtiökokous mm. hyväksyy vuosittain Yhtiön tilinpäätöksen sekä päättää osingosta ja hallituksen jäsenten valitsemisesta.

Hallitus ja johtoryhmä

Hallitus

Hallituksella on yleinen vastuu Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden hallinnosta sekä Yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vahvistaa Yhtiön strategiaa, organisaatiota, kirjanpitoa ja varainhoidon valvontaa koskevat periaatteet sekä nimittää Yhtiön toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa Yhtiön strategian toteuttamisesta ja Yhtiön juoksevien asioiden hoitamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Laissa ja yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltyjen tehtävien lisäksi hallitus muun muassa vahvistaa Yhtiön pitkän aikavälin strategiset ja taloudelliset tavoitteet, hyväksyy budjetin sekä päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritys- ja kiinteistökaupoista ja muista strategisesti merkittävistä hankkeista. Hallitus hyväksyy myös Yhtiön riskienhallinnan periaatteet.

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on tällä hetkellä kahdeksan jäsentä, joista kukaan ei ole päätoiminen. Yhtiön toimivasta johdosta osallistuvat hallituksen kokouksiin säännöllisesti toimitusjohtaja, varatoimitusjohtajat ja lakiasiaintohtaja, jotka eivät ole hallituksen jäseniä. Lakiasiaintohtaja toimii hallituksen sihteerinä. Hallituksen kokouksiin osallistuu myös kaksi henkilöstön edustajaa, jotka eivät myöskään ole hallituksen jäseniä. Toisen henkilöstön edustajan valitsevat Stockmannin yhtymälautakunnan työntekijäedustajat ja toisen Stockmannin ylempiä toimihenkilöitä edustava yhdistys.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen kokoonpanoon ja valintamenettelyyn liittyvät periaatteet, hallituksen tehtävät, päätöksentekomenettely ja kokouskäytäntö sekä hallituksen itsearviointin periaatteet. Hallitus kokoontui 9 kertaa vuonna 2011. Osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Hallitus on perustanut nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan, joka kokoontui 6 kertaa vuonna 2011. Hallitukseen kuuluvat tämän Esitteen päivämääränä seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymävuosi	Asema	Vuosi, jolloin nimitetty hallitukseen
Christoffer Taxell *	1948	Puheenjohtaja	1985
Kari Niemistö *	1962	Varapuheenjohtaja, jäsen	1998
Kaj-Gustaf Bergh *	1955	Jäsen	2007
Eva Liljebloom **	1958	Jäsen	2000
Per Sjödel **	1972	Jäsen	2012
Charlotta Tallqvist-Cederberg *	1962	Jäsen	2010
Carola Teir-Lehtinen **	1952	Jäsen	2004
Dag Wallgren *	1961	Jäsen	2011

* Riippumaton yhtiöstä

** Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajasta

Christoffer Taxell on ollut Stockmannin hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2007 ja hallituksen jäsen vuodesta 1985. Taxell on ollut Partek Oyj Abp:n konsernihoitaja vuosina 1990–2002, Ruotsalaisen kansanpuolue rp:n puheenjohtaja 1985–1990, opetusministeri 1987–1990, oikeusministeri 1979–1987, kansanedustaja 1975–1991 ja kauppaoikeuden assistentti Handelshögskolan vid Åbo Akademissa 1973–1975. Taxell on ollut Åbo Akademian kanslerina vuosina 2004–2009.

Taxell on ollut hallituksen puheenjohtaja Finnair Oyj:ssä vuosina 2003–2011, Oy Mizar Ab:ssa vuosina 2002–2004, Lifim Oy Ab:ssa vuosina 2003–2005 ja Elinkeinoelämän keskusliitto ry:ssä 2005–2006. Stiftelsen för Åbo Akademian hallituksen jäsenenä Taxell on ollut vuosina 1988–2003 ja puheenjohtajana vuodesta 2003 sekä Föreningen Konstsamfundet rf:n hallituksen jäsenenä vuosina 1996–2004 ja puheenjohtajana vuodesta 2004 lukien.

Hallituksen jäsenenä Taxell on ollut Sampo Oyj:ssä vuodesta 1998, Furuviik Invest Ab:ssa vuodesta 2002, Luvata Oy:ssä vuodesta 2002, William Thuringin Stiftelsestä vuodesta 1996, Rettig Group Oy Ab:ssa vuodesta 2012, Konecranes Oyj:ssä 1995–2001, Wärtsilä Oyj Abp:ssä vuosina 1996–2002, Boliden Ab:ssa vuosina 2003–2005, Försäkringsaktiebolaget Skandiassa vuonna 2004, Hormos Medical Oyj Ltd:ssä vuosina 2003–2005, Raisio Oyj:ssä vuosina 2003–2006, Raisio Oyj:n tutkimussäätiössä vuosina 2004–2006 sekä Nordkalk Oy Ab:ssa vuosina 2003–2012.

Näiden lisäksi Taxell on ollut Partiosäätiö-Scoutstiftelsen rs:n hallintoneuvoston puheenjohtaja vuodesta 2009, Ab Kelonia Oy:n hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2002 ja Svenska litteratursällskapet i Finland rf:n sijoitusvaliokunnan jäsen vuodesta 1982.

Taxellin palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 82 000 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 1 504 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 32 290,08 euroa, ja rahapalkkiona 49 709,92 euroa.

Kaj-Gustaf Bergh on ollut Stockmannin hallituksen jäsen vuodesta 2007. Bergh on ollut Föreningen Konstsamfundet rf:n toimitusjohtaja vuodesta 2006, Skandinaviska Enskilda Bankenin johtoryhmän jäsen vuosina 2000–2001, SEB Asset Managementin johtaja vuosina 1998–2000, Ane Gyllenberg Ab:n toimitusjohtaja vuosina 1986–1998, Oy Bensow Ab:n varatoimitusjohtaja vuosina 1985–1986, Ane Gyllenberg Ab:n hallintopäällikkö vuosina 1984–1985 ja Ky von Konov & co:n hallintopäällikkö 1982–1983.

Bergh on ollut hallituksen puheenjohtaja Oy Finnovator Agency Ab:ssa vuodesta 1997, Fiskars Oyj:ssä vuodesta 2006, Oy City Forum Ab:ssa vuosina 2006–2009, Schildts & Söderströms Ab:ssa vuodesta 2006, Graafinen teollisuus Oy - Grafiska Industri Ab:ssa vuodesta 2006, Oy Insulanova Ab:ssa vuodesta 2006, Ab Mercator Oy:ssä vuodesta 2006, Ab Forum Capita Oy:ssä vuodesta 2007, November Sierra Ab:ssa vuosina 2007–2011, Mike Whiskey Ab:ssa vuodesta 2007, KSF Media Ab:ssa vuodesta 2007, KSF Invest Ab:ssa vuosina 2007–2009, KSF Media Holding Ab:ssa vuodesta 2008, K-Develop Oy:ssä vuodesta 2008, SEB Funduz Polen:issa vuosina 2002–2003, Finaref Sverige Ab:ssa vuosina 2000–2004, Helsingin Pörssiklubi ry Helsingfors Börsklubb rf:ssä vuosina 2002–2005, Ellos Tili Oy:ssä vuosina 1999–2006, Ag Fastighetsförmedling Ab:ssa vuosina 2002–2006, Redcats Oy:ssä vuosina 2002–2006, Oy JL-Outsourcing:issa vuosina 2005–2006, Finaref Oy:ssä vuodesta 2004, sekä Insulanova Invest Ab:ssa vuodesta 2008 sekä PALSK Oy Ab:ssa vuodesta 2011.

Näiden lisäksi Bergh on toiminut hallituksen jäsenenä Aktia Sparbank Abp:ssa vuosina 2003–2004 ja puheenjohtajana vuosina 2005–2009, hallituksen jäsenenä Hufvudstadsbladet Ab:ssa vuonna 2006 ja puheenjohtajana vuosina 2006–2008, hallituksen jäsenenä Österbottningen Ab:ssa vuosina 2006–2007 ja puheenjohtajana vuonna 2007, hallituksen jäsenenä Västra Nylands Tidningar Ab:ssa vuosina 2006–2007 ja puheenjohtajana vuosina 2007–2008, hallituksen jäsenenä Jotex Finans Aktiebolag:issa vuonna 2007 ja puheenjohtajana vuosina 2004–2007, hallituksen jäsenenä Kamppiparkki Oy Ab:ssa vuonna 2006 ja puheenjohtajana vuosina 2006–2011, hallituksen jäsenenä Ab Kelonia Oy:ssa vuodesta 2006 ja hallintoneuvoston jäsen vuosina 2006–2008 sekä hallituksen jäsenenä Fastighetsaktiebolaget Seminarieparken:issa vuosina 2006–2011 ja hallituksen puheenjohtajana Fastighets Ab Kustregionens utbildningsfastigheter:ssa vuodesta 2011.

Bergh on ollut hallituksen jäsen Hasselinvest Ab:ssa vuodesta 2002, Oy Julius Tallberg Ab:ssa vuodesta 2004, Ramirent Oyj:ssä vuodesta 2004, Beck & Joergensen A/S:ssa vuodesta 2005, Sigurd Frosterus Stiftelse:ssä vuodesta 2006, Östra Nylands Tidningar Ab:ssa vuosina 2006–2008, Forum för ekonomi och teknik:issa vuodesta 2006, , Finlandssvenska Upplagsverk:issa vuodesta 2006, Oy Kelonia Placering Ab:ssa vuodesta 2006, varajäsen Nya Ålands Tidningar:issa vuodesta 2006, hallituksen jäsen Bokförlaget Atlantis Aktiebolag:issa vuodesta 2007, Järsö Invest Ab:ssa vuodesta 2007, Investmentbolaget Torggatan 14 Ab:ssa vuodesta 2007, Kelonia Service Ab Oy:ssä vuosina 2007–2009, Mike Alpha Ab:ssa vuosina 2007–2011, Mike Bravo Ab:ssa vuosina 2007–2011,

Mike Charlie Ab:ssa vuosina 2007-2011, Oy Realinvest Ab:ssa vuosina 2007-2011, Pension försäkringsaktiebolaget Veritas eläkevakuutusosakeyhtiössä vuodesta 2007, Tenala Buccaneers Ab:ssa vuodesta 2007, Tenala Invest Ab:ssa vuodesta 2007, Wärtsilä Oyj Ab:ssa vuodesta 2008, Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj:ssä vuosina 1998-2004, Gyllenberg Investment Management Ab:ssa vuosina 1998-2004, Oy Agnivi Ab:ssa vuosina 1996-2006, Treisladon Oy:ssä vuosina 2002-2006, Ellos Eesti Osauhing:issa vuosina 2003-2006, Konstsamfundet Föreningen rf:ssä vuosina 2004-2006, Konsulttitoimisto Jaakko Lehto Oy:ssä vuosina 2004-2006, Sponda Oyj:ssä vuosina 2004-2006, Helsingin Pörssiklubi ry Helsingfors Börsklubb rf:ssä vuosina 2005-2007, Finaref Securiteis Aktiebolag:issa vuonna 2007, Stiftelsen för utbildningsfastigheter i kustregionen:issa vuodesta 2009, Utbildningsstiftelsen Sydväst:issä vuodesta 2009, Fastighetsaktiebolaget Axxell:issa vuosina 2010-2011 sekä Ålandsbankenissa vuodesta 2011.

Berghin palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 42 000 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 982 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 21 082,97 euroa, ja rahapalkkiona 20 917,03 euroa.

Eva Liljebloom on ollut Stockmannin hallituksen jäsen vuodesta 2000. Liljebloom on ollut Svenska Handelshögskolanin rehtori vuodesta 2010, rahoitustieteen professori vuodesta 1990, kansantaloustieteen vt. professori vuosina 1985-1990, rahoituksen vt. apulaisprofessori vuosina 1984-1985, yliassistentti ja assistentti vuosina 1980-84. Liljebloomilla on ollut myös post-doc virka Handelshögskolan i Stockholm:issa 1990-1992.

Liljebloom on ollut hallituksen jäsen Kuntarahoitus Oyj:ssä vuodesta 2003 ja hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011. Liljebloom on ollut hallituksen jäsen Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa vuodesta 2003, Stiftelsen Svenska Handelshögskolanissa vuodesta 2005, Catella Property Oy:ssä vuodesta 2010, Veikkaus Oy:ssä vuodesta 2010, Sonera Oyj:ssä vuosina 2001-2003, TeliaSonera AB (publ):ssa vuosina 2002-2007 sekä Metso Oyj:ssä vuosina 2007-2008.

Lisäksi Liljebloom on ollut Valtion Eläkerahaston sijoitusneuvottelukunnan puheenjohtaja vuodesta 2003, Kirkon keskusrahaston eläkerahaston johtokunnan jäsen vuodesta 2008, Valtion ydinjätehuoltorahaston johtokunnan puheenjohtaja vuodesta 2009, Statens pensjonsfond - Utland (Norja) sijoitusneuvottelukunnan jäsen vuosina 2005-2010 sekä OMX:n indeksiasiamies vuosina 1993-2007.

Liljebloomin palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 42 000 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 601 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 12 903,15 euroa, ja rahapalkkiona 29 096,85 euroa.

Kari Niemistö on ollut Stockmannin hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2012 ja jäsen vuodesta 1998. Niemistö on ollut Oy Selective Investor Ab:n toimitusjohtaja vuodesta 1993, sekä Suomen Suunto Yhtymä Oy:n hallintojohtaja vuosina 1992-1993. Niemistö on ollut hallituksen puheenjohtaja Oy Dextra Ab:ssa vuodesta 2003, hallituksen jäsenenä Oy Pertitet Ab:ssa vuosina 1980-2004 ja puheenjohtajana vuosina 2004-2010, puheenjohtajana Kuvataidesäätiö Ars Fennicassa vuodesta 2004 ja varapuheenjohtaja vuosina 1990-2004.

Näiden lisäksi Niemistö on ollut hallituksen jäsen Oy Selective Investor Ab:ssa vuodesta 1993, Tykkimiehet ry:ssä vuosina 1999-2009, Oy Finn-Engineering Ltd:ssä vuosina 2007-2011, Suomen Suunto Yhtymä Oy:ssä 1992-1993 ja H.G. Paloheimo Oy:ssä 2003-2007.

Niemistö on ollut myös Raisio Oyj:n hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2008, Maanpuolustuksen Tuki ry:n neuvottelukunnan jäsen vuodesta 1999, Nordea Pankki Suomi Oyj:n (Helsingin Yrityspankki) valvoja vuodesta 1999, Lastenpsykiatrian tutkimussäätiön neuvottelukunnan jäsen vuosina 2000-2009 ja Suomen Aivosäätiön hallituksen jäsen vuodesta 2009.

Niemistön palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 41 500 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 969 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 20 803,81 euroa, ja rahapalkkiona 20 696,19 euroa.

Per Sjödel on ollut Stockmannin hallituksen jäsen vuodesta 2012. Sjödel on toiminut Pocket Shop AB:n toimitusjohtajana vuodesta 2010. Hän on ollut H&M AB:n globaali markkinointijohtaja vuosina 2008-2010. Sjödel on ollut Gant Sweden AB:n toimitusjohtaja vuosina 2005-2008 sekä Gant AB:n globaali markkinointijohtaja vuosina 2007-2008. ICA Sverige AB:n markkinointiviestintäpäällikkönä Sjödel on toiminut vuosina 2004-2005 sekä ICA Sverige AB:n markkinointipäällikkönä vuosina 2002-2004. Per Sjödel on ollut Adlern Mindren hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2008 alkaen. Gant Home AB:n hallituksen jäsenenä Sjödel toimi vuosina 2007-2008.

Charlotta Tallqvist-Cederberg on ollut Stockmannin hallituksen jäsen vuodesta 2010. Tallqvist-Cederberg toiminut Citicorp Investment Bankin palveluksessa päällikkönä rahoitusjärjestelyiden ja pääomamarkkinoiden alueella vuosina 1990-1991, Deutsche Bankin palveluksessa yritysrahoituksen apulaisjohtajana Frankfurtissa ja strukturoidun rahoituksen apulaisjohtajana Lontoossa vuosina 1991-1995, Quartal Oy:n palveluksessa tuotepäällikkönä vuosina 2001-2002, Nordic Investment Bankin palveluksessa kansainvälisen luotonannon aluepäällikkönä Helsingissä ja luotonannon ja rahoituksen päällikkötehtävissä Pietarissa vuosina 2002-2008.

Tällä hetkellä Tallqvist-Cederberg on CTC Consulting Oy:n toimitusjohtaja ja osakas. Tallqvist-Cederberg on vuosina 2008-2010 ollut Karelia-Upofloor Oy:n hallituksen jäsen. Hän on myös ollut Hartwall Capital Oy:n hallituksen jäsen vuosina 1996-2003 ja yhtiön nimitysvaliokunnan jäsen vuosina 2007-2010 sekä Handelsbanken Rahastoyhtiö Oy - Handelsbanken Fondbolag Ab hallituksen jäsen vuodesta 2012.

Tallqvist-Cederbergin palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 44 000 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 1 221 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 26 214,17 euroa, ja rahapalkkiona 17 785,83 euroa.

Carola Teir-Lehtinen on ollut Stockmannin hallituksen jäsen vuodesta 2004. Teir-Lehtinen on ollut Fortum Oyj:ssä kestävän kehityksen johtaja vuosina 2007–2010, viestintäjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen vuosina 2000–2007, sekä ympäristöjohtaja vuosina 1998–2000. Neste Oyj:ssä Teir-Lehtinen on ollut ympäristöjohtajana vuosina 1992–1998, ympäristöntutkimuspäällikkönä vuosina 1986–1991 sekä teknisenä neuvojana vuonna 1979. Näiden lisäksi hän on myös ollut Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning:issa (Ruotsi) sektoripäällikkönä vuosina 1982–1986 ja vanhempana tutkijana vuosina 1979–1982.

Teir-Lehtinen on ollut hallituksen puheenjohtaja Fortum Espoo Oyj:ssä vuonna 2006 ja hallituksen varapuheenjohtaja Fortumin taidesäätiössä vuosina 2005–2010. Teir-Lehtinen on ollut hallituksen jäsen Espoon kauppakamarissa vuosina 2002–2006, Aktia Säästöpankki Oyj:ssä vuosina 2003–2006, Aker Yards ASA:ssa vuosina 2006–2008, Suomen Kamariorkesterissa vuosina 2000–2009 ja Fortum Marketsissa vuosina 2002–2009. Lisäksi hän on toiminut hallituksen jäsenenä Stiftelsen Arcadassa vuodesta 2009 ja hallituksen varapuheenjohtajana vuodesta 2011. Teir-Lehtinen on ollut myös ruotsalaisen Sweco AB:n (publ) hallituksen jäsen vuodesta 2011. Lisäksi hän on ollut Suomen WWF:n hallintoneuvoston jäsen vuosina 1998–2004 sekä uudestaan vuodesta 2011, Suomen Lasten ja nuorten säätiön neuvottelukunnan jäsen vuodesta 2004, Walter ja Andrée de Nottbeckin säätiön hallituksen jäsen vuodesta 2009 ja Stiftelsen för det tvåspråkiga Finlandin hallituksen jäsen vuodesta 2011.

Teir-Lehtisen palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 42 000 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 1 000 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 21 469,45 euroa, ja rahapalkkiona 20 530,55 euroa.

Dag Wallgren on ollut Stockmannin hallituksen jäsen vuodesta 2011. Wallgren on toiminut Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.:n toimitusjohtajana vuodesta 2008 ja rahoitusjohtajana vuosina 1997–2008. Hän on ollut Ab Kelonia Oy:n toimitusjohtaja vuosina 2000–2008 ja hallituksen jäsen vuodesta 2009. Wallgren on toiminut Ab Kelonia Placering Oy:n toimitusjohtajana vuosina 2002–2008 ja hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2008. Kelonia Service Ab Oy:n hallituksen puheenjohtajana Wallgren on toiminut vuosina 2006–2008 ja hallituksen jäsenenä 2008–2011. Hän on ollut Aktia Ab:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2010, hallituksen varapuheenjohtaja vuosina 2006–2009 ja hallituksen jäsen vuodesta 2003 sekä Schildts & Söderströms Ab:n hallituksen jäsen vuodesta 2012. Wallgren on ollut hallituksen jäsen Ab Unicus Oy:ssä vuosina 2005–2010, Amanda Capital Ab:ssä vuosina 2002–2006, Gyllenberg fondbolag Ab:ssa vuosina 1999–2002 ja Söderström & C:o Förlags Ab:ssä vuosina 2009–2012. Vuosina 1989–1997 Wallgren on työskennellyt Oy International Business Machines Ab:ssa ensin myynnin ja markkinoinnin tehtävissä ja sen jälkeen rahoituskonsulttina vuodesta 1990.

Wallgrenin palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2011 olivat yhteensä 41 000 euroa, josta osakepalkkiona maksettiin 707 kpl B-sarjan osakkeita, joiden arvo oli 15 178,87 euroa, ja rahapalkkiona 25 821,13 euroa.

Johtoryhmä

Hallitus nimittää konsernin johtoryhmän jäsenet. Konsernin johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtajat, liiketoimintayksiköiden johtajat, talousjohtaja, ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja sekä lakiasiaintoimintajohtaja, joka toimii johtoryhmän sihteerinä. Stockmannilla on yhteinen konsernihallinto. Kaupallinen toiminta on organisoitu kolmeksi liiketoimintayksiköksi, jotka ovat tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä. Liiketoimintayksiköiden johtajat raportoivat toimitusjohtajalle ja ovat Yhtiön johtoryhmän jäseniä. Johtoryhmä vastaa toimitusjohtajan johdolla liiketoiminnan ohjauksesta sekä strategisten ja taloudellisten suunnitelmien laadinnasta. Katso myös ”Hallitus, johto ja tilintarkastajat – Konsernin toiminnallinen rakenne”. Yhtiön johtoryhmään kuuluvat tämän Esitteen päivämääränä seuraavat henkilöt:

<u>Nimi</u>	<u>Syntymävuosi</u>	<u>Asema</u>
Hannu Penttilä	1953	Toimitusjohtaja
Maisa Romanainen	1967	Varatoimitusjohtaja, tavarataloryhmän johtaja
Pekka Vähähyyppä	1960	Varatoimitusjohtaja, talousjohtaja
Göran Bille	1955	Toimitusjohtaja, Lindex
Nina Laine-Haaja.....	1961	Toimitusjohtaja, Seppälä
Lauri Veijalainen	1968	Konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja
Jukka Naulapää.....	1966	Lakiasiaintoimintajohtaja

Hannu Penttilä on ollut Stockmannin toimitusjohtaja vuodesta 2001. Tätä ennen hän on ollut Stockmannin varatoimitusjohtaja vuosina 1994–2001, tavarataloryhmän johtaja vuosina 1992–2001, Helsingin tavaratalon johtaja vuosina 1986–1991, Tapiolan tavaratalon päällikkö vuosina 1985–1986 sekä yhtiön lakimies vuosina 1978–1984. Ennen Stockmannin palvelukseen siirtymistään Penttilä toimi Työvoimaministeriössä tarkastajana ja nuorempana hallitussihteerinä vuosina 1976–1978. Penttilä on ollut myös Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan hallintoneuvoston jäsen vuodesta 1995, Nokian Renkaat Oyj Ab:n hallituksen jäsen vuodesta 1999, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2001, Suomen Luotto-osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2001 ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja vuodesta 2007, East Office of Finnish Industries Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2008, HC Ässät Pori Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2009, Jääkiekon SM-liiga Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2012, Keskuskauppakamarin varapuheenjohtaja vuosina 2005–2007 ja hallituksen puheenjohtaja vuosina 2007–2011, Suomen Kaupan liiton hallituksen jäsen vuosina 2005–2010 ja hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2006, Elinkeinoelämän Keskusliiton (EK) edustajiston jäsen vuosina 2005–2010 sekä International Association of Department Stores IADS, Executive Committee, President vuosina 2006–2008. Penttilä on koulutukseltaan varatuomari.

Maisa Romanainen on ollut Stockmannin tavarataloryhmän johtaja ja konsernin varatoimitusjohtaja vuodesta 2008. Tätä ennen hän on ollut Stockmannin Suomen ja Baltian tavaratalojen johtaja vuonna 2008, ulkomaisten tavaratalojen johtaja vuosina 2005–2007, Tallinnan tavaratalon ja Stockmann AS:n (Viro) toimitusjohtaja vuosina 2000–2005, Smolenskajan tavaratalon (Moskova) johtaja vuosina 1998–2000, ostopäällikkö vuosina 1996–1997. Ennen siirtymistään Stockmannin palvelukseen Romanainen toimi BRIO Oy:ssä muun muassa tuotepäällikkönä ja ostojohtajana vuosina 1990–1996. Romanainen on ollut Atria Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2010. Romanainen on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.

Pekka Vähähyyppä on ollut Stockmann Oyj Abp:n varatoimitusjohtaja vuodesta 2008 ja talousjohtaja vuodesta 2000. Ennen siirtymistään Stockmannin palvelukseen Vähähyyppä on ollut Svenska Nestlé AB:ssa talousjohtaja vuosina 1997–2000, Nestlé Norden AB:ssa Head of Finance and control vuosina 1997–2000, Suomen Nestlé Oy:ssä talousjohtaja vuosina 1994–1997, OKO Venture Capital Oy:ssä johtaja vuosina 1990–1994, A-lehdet Oy:ssä laskentapäällikkö, controller ja talousjohtaja vuosina 1986–1990 sekä Soilax Oy Ecolab:ssa talouspäällikkö vuosina 1984–1986. Lisäksi Vähähyyppä on ollut hallituksen jäsen Lyy-Invest Oy:ssä vuodesta 2002 ja Leinovalu Oy:ssä vuodesta 2006. Vähähyyppä on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.

Göran Bille on ollut Stockmannin johtoryhmän jäsen vuodesta 2007 ja Lindexin toimitusjohtaja vuodesta 2004. Tätä aiemmin Bille on ollut H&M:n palveluksessa Rowellsin toimitusjohtaja vuosina 2003–2004, Ruotsin maapäällikkö vuosina 1998–2003, ostopäällikkö vuosina 1987–1998, Lontoon osto- ja hankintavastaava vuosina 1986–1987, Hongkongin vastaava vuosina 1982–1986. Bille on ollut myös hallituksen jäsen Gunnebo Ab:ssa vuodesta 2008, Synsam Nordic Ab:ssä ja Synsam Holding Ab:ssä vuodesta 2008. Bille on koulutukseltaan ekonomi.

Nina Laine-Haaja on ollut Seppälän toimitusjohtaja 1.1.2012 lukien ja Seppälän palveluksessa vuodesta 1986. Hän on toiminut Seppälässä useissa eri tehtävissä, johtoryhmässä vuodesta 2001 lukien ja viimeksi myymälätoimintojen johtajana. Laine-Haaja on koulutukseltaan EMBA

Lauri Veijalainen on ollut Stockmann-konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja vuodesta 2010. Tätä ennen hän on toiminut IKEA:n Venäjän ja IVY-maiden talousjohtajana vuosina 2003–2010 sekä Skanskan Moskovan hallinto- ja talousjohtajana vuosina 1998–2003. Veijalainen on Veikkaus Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2012

Jukka Naulapää on ollut Stockmann Oyj Abp:n lakiasianjohtaja vuodesta 2006 ja johtoryhmän sihteeri vuodesta 2001. Hän on ollut Stockmannin lakimiehenä vuosina 1998–2006. Ennen siirtymistään Stockmannin palvelukseen Naulapää on ollut Asianajotoimisto Hepo-oja & Lunnas Oy:ssä asianajaja vuosina 1991–1998. Naulapää on koulutukseltaan oikeustieteen kandidaatti.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Yhtiön nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä. Sen tehtävänä on toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmistelu, hallituksen jäsenten valinnan ja palkitsemisasioiden valmistelu yhtiökokoukselle tehtävää ehdotusta varten. Valiokunta kokoontuu tarvittaessa vähintään kerran vuodessa. Valiokunta kokoontui tilikauden 2011 aikana 6 kertaa. Hallitus valitsi kokouksessaan 15.3.2012 valiokunnan puheenjohtajaksi ministeri Christoffer Taxellin ja muiksi jäseniksi toimitusjohtaja Kari Niemistön, kauppatieteiden maisteri Charlotta Tallqvist-Cederbergin ja toimitusjohtaja Dag Wallgrenin. Toimitusjohtajalla on läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa.

Koska Yhtiön liiketoiminnan luonteen ja laajuuden ei ole katsottu edellyttävän erillisen tarkastusvaliokunnan perustamista, tarkastusvaliokunnan tehtävistä vastaa hallitus.

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää Yhtiön toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehdoista, jotka määritellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtaja johtaa Yhtiön operatiivista toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajana on 1.3.2001 lukien toiminut Hannu Penttilä.

Konsernin toiminnallinen rakenne

Toimitusjohtajan lisäksi hallitus nimittää varatoimitusjohtajan ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet. Talousjohtaja Pekka Vähähyyppä ja tavarataloryhmän johtaja Maisa Romanainen ovat 6.11.2008 lukien toimineet Yhtiön varatoimitusjohtajina. Stockmannilla on yhteinen konsernihallinto. Kaupallinen toiminta on organisoitu kolmeksi liiketoimintayksiköksi, jotka ovat tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä. Konsernissa on tehty vuoden 2010 alusta lukien rakennemuutos, jonka seurauksena Hobby Hall yhdistettiin tavarataloryhmään osana Stockmannin monikanavastrategiaa. Liiketoimintayksiköiden johtajat raportoivat toimitusjohtajalle ja ovat Yhtiön johtoryhmän jäseniä.

Valvonta ja riskienhallinta

Hallituksen ja operatiivisen johdon vastuulla olevan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet, joita tarkistetaan vuosittain.

Oleellinen osa sisäistä valvontaa on sisäinen tarkastus, joka toimii erillisenä yksikkönä toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi havainnoistaan hallitukselle. Sisäinen tarkastus on operatiivisesta toiminnasta riippumaton toiminto, joka tukee konsernin johtoa toiminnan ohjaamisessa ja riskienhallinnassa. Sisäinen tarkastus tutkii ja arvioi liiketoimintojen ja sisäisen valvonnan tehokkuutta sekä tuottaa johdolle informaatiota ja suosituksia niiden tehostamiseksi. Sisäisen tarkastuksen toimintaa ohjaavat riskilähtöisyys sekä painopistealueet liiketoiminnassa ja sen kehittämisessä.

Sisäpiiri

Stockmann noudattaa Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin ja Elinkeinoelämän keskusliiton valmistelemaa sisäpiiriohjetta. Yhtiön ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat arvopaperimarkkinalain (495/1989) 5. luvun 3 §:n perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtajat ja tilintarkastajat sekä henkilöt, jotka saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa ja joilla on oikeus tehdä Yhtiön tulevaa kehitystä ja liiketoiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä. Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä koskevan julkisen sisäpiirirekisterin lisäksi Stockmann ylläpitää yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä, johon on merkitty ne Yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Stockmannin hallitus on päättänyt, että sisäpiiriläisten kaupankäyntirajoitus yhtiön osakkeilla on 14 vuorokautta ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista. Sitä vastoin Stockmann on kokenut tarkoituksenmukaiseksi olla määrittelemättä sellaista tulostietojen julkistamista edeltävää ajanjaksoa, jonka aikana Yhtiö ei kommentoi myyntinsä tai tuloksensa kehitystä.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Stockmannin päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Yhtiön yhtiöjärjystä. Stockmann noudattaa myös Arvopaperimarkkinayhdistyksen sisäpiiriohjetta sekä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (corporate governance). Koodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilla www.cgfinland.fi. Se julkistettiin 15.6.2010 ja astui voimaan 1.10.2010. Stockmann noudattaa tätä koodia kokonaisuudessaan. Hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Stockmann on antanut tilikaudesta 2009 lukien.

Eräitä tietoja hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä

Tämän Esitteen päivämääränä yksikään hallituksen tai johtoryhmän jäsenistä taikka toimitusjohtaja ei ole viiden viime vuoden aikana

- saanut tuomioita liittyen petosrikoksiin tai -rikkomuksiin
- toiminut johtavassa asemassa, kuten hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä tai kuulunut johtoon sellaisessa yhtiössä, joka on haettu konkurssiin, selvitystilaan tai saneeraukseen tai
- ollut oikeus- tai valvontaviranomaisen (mukaan lukien ammattialajärjestöt) syytteen tai seuraamuksen kohteena tai saanut tuomioistuimelta tuomiota kelpaamattomuudesta toimimaan minkään yhtiön hallinto-, johto- tai valvontaelimissä tai hoitamaan minkään yhtiön liiketoimintaa.

Hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja johtoryhmän osoite on Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki.

Eturistiriidat

Suomalaisten yhtiöiden johtoa koskevista eturistiriidoista on säädetty osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiölain 6 luvun 4 §:n mukaan hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavissa olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Edellä mainittua säännöstä on vastaavasti sovellettava muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen. Toimitusjohtajaan sovelletaan samoja säännöksiä.

Yhtiön hallituksen jäsenillä, johtoryhmän jäsenillä tai Yhtiön toimitusjohtajalla ei ole eturistiriitoja heidän Yhtiöön liittyvien tehtäviensä ja heidän yksityisten etujensa tai muiden tehtäviensä välillä

Hallituksen jäsenten ja johtoryhmän palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Tilikauden 2011 aikana maksettiin 22.3.2011 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajalle kiinteänä palkkiona 76 000 euroa, varapuheenjohtajalle 49 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille kullekin 38 000 euroa. Noin 40 prosenttia vuosipalkkiosta maksettiin Yhtiön osakkeina ja loppuosa rahana. Kokouspalkkiona maksettiin kaikille hallituksen jäsenille 500 euroa hallituksen kokousta kohti. Tilikauden 2011 aikana maksettiin hallituksen jäsenille rahapalkkioina yhteensä 225 918,72 euroa ja osakepalkkioina 7 759 Yhtiön B-osaketta. Maksettujen palkkioiden arvo oli yhteensä 392 500,00 euroa. Kullekin hallituksen jäsenelle tilikauden 2011 aikana maksetut raha- ja osakepalkkiot on esitetty tämän Esitteen kohdassa ”Hallitus ja johtoryhmä – Hallitus”.

Hallituksen ja johtoryhmän palkat, palkkiot ja työsuhde-etuudet

milj. euroa	2011	2010	2009
Johtoryhmän palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet			
Toimitusjohtaja	0,7	0,6	0,6
Varatoimitusjohtaja*	-	-	-
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	1,9	2,1	2,0
Hallituksen jäsenten palkkiot	0,4	0,4	0,4
Yhteensä	3,0	3,1	3,0

*Yhtiöllä ei ole ollut enää vuonna 2009 osakeyhtiölain mukaista toimitusjohtajan varamiestä, joten varatoimitusjohtajien palkkiot on esitetty ”Muut konsernin johtoryhmän jäsenet” -kohdassa.

tuhat euroa	2011	2010	2009
Hallituksen jäsenille ja varajäsenille			
Bergh Kaj-Gustaf	42,0	41,0	45,0
Etola Erkki	55,0	54,5	56,5
Liljebloom Eva	42,0	43,5	46,0
Niemistö Kari	41,5	42,0	45,0
Tallqvist-Cederberg Charlotta	44,0	40,5	
Taxell Christoffer	82,0	81,5	84,0
Teir-Lehtinen Carola	42,0	42,0	45,0
Wallgren Dag	41,0		
Wiklund Henry	3,0	43,5	45,5
Yhteensä	392,5	388,5	367,0

Yhtiön 15.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: hallituksen puheenjohtajalle 76 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle 49 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille kullekin 38 000 euroa. Palkkioista noin 40 prosenttia maksetaan B-sarjan osakkeina. Vuosipalkkioiden lisäksi maksetaan hallituksen ja sen nimitys- ja palkitsemislautakunnan kokouksiin osallistumisesta kokouspalkkiota 500 euroa kokoukselta, sekä pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuville korvaus matkakustannuksista.

Konsernin johtoryhmän jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60–63 -vuotiaana. Näihin sitoumuksiin varaudutaan vuotuisin maksuin, joiden kustannukset vuonna 2011 olivat muiden kuin toimitusjohtajan osalta 244 271 euroa.

Toimitusjohtajalle maksettujen palkkojen ja myönnettyjen luontoisetujen yhteismäärä vuonna 2011 oli 659 689 euroa, mistä luontoisetujen osuus oli 19 100 euroa. Toimitusjohtajasopimuksen mukaan toimitusjohtaja Hannu Penttilällä on oikeus jäädä eläkkeelle huhtikuussa 2013, jolloin hän täyttää 60 vuotta. Penttilä ei käytä tätä oikeutta, vaan jatkaa toimitusjohtajana huhtikuun 2013 jälkeen. Toimitusjohtajan eläke määräytyy työntekijäin eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen vakuutuksen mukaisesti. Eläkekertymä on 60 prosenttia palkasta, joka määräytyy vuosien 2009–2012 ansioiden perusteella ja on niistä kahden keskimmäisen ansiovuoden keskiarvo. Lisäeläkevakuutuksen mukaisen eläkekertymän maksu alkaa toimitusjohtajan siirtyessä eläkkeelle. Vakuutusmaksu vuonna 2011 oli 160 135 euroa. Toimitusjohtajan irtisanomisajaksi on molemminpuolisesti määriteltä kuusi kuukautta. Yhtiön sanoessa sopimuksen irti on toimitusjohtajalla oikeus 12 kuukauden kiinteää palkkaa vastaavaan korvaukseen irtisanomisajan päätyttyä. Erillistä irtisanomiskorvausta ei makseta toimitusjohtajan täytettyä 60 vuotta.

Hallituksen jäsenten ja johdon omistus

Seuraavassa taulukossa esitetään Stockmannin hallituksen ja johtoryhmän jäsenten omistukset Yhtiössä 31.3.2012.

Hallituksen jäsenten omistus 31.3.2012

Hallitus	Osakkeet			Lähipiirin omistukset		Yhteensä
	Osake A	Osake B	Kanta-asiakas-optio 2008	Osake A	Osake B	
Taxell Christoffer	2 375	12 762			106	15 243
Bergh Kaj-Gustaf	1 077	4 984			1 689	7 750
Liljebloom Eva	257	6 898	80			7 235
Niemistö Kari	1 494 642	11 891		1 674 008	1 014 947	4 195 488
Sjödell Per						0
Tallqvist-Cederberg Charlotta		3 078				3 078
Teir-Lehtinen Carola		7 719			113	7 832
Wallgren Dag		1 762				1 762
YHTEENSÄ	1 498 351	49 094	80	1 674 008	1 016 855	4 238 388

Johtoryhmän jäsenten omistus 31.3.2012

Johtoryhmä	Osakkeet					Kanta-asiakas-optio 2008	Lähipiirin omistukset		Yhteensä
	Osake A	Osake B	2006 Optio C	2010 Optio A	2010 Optio B		Osake A	Osake B	
Penttilä Hannu	111	15 036	13 600	40 000	27 000				95 747
Romanainen Maisa		1 500	4 250	24 000	16 000	244			45 994
Vähähyyppä Pekka		5 813	6 800	24 000	16 000				52 613
Bille Göran		15 877	6 800	24 000	16 000				62 677
Laine-Haaja Nina		110	3 400	6 000	4 000	66	450		14 026
Naulapää Jukka		50	6 800	12 000	8 000	164			27 014
Veijalainen Lauri		1 125		18 000	12 000				31 125
YHTEENSÄ	111	39 511	41 650	148 000	99 000	474	450		329 196

Sisäpiirin omistus yhteensä 31.3.2012

						Lähipiirin omistukset		Yhteensä
Osake A	Osake B	2006 Optio C	2010 Optio A	2010 Optio B	Kanta-asiakas-optio 2008	Osake A	Osake B	
1 498 462	88 605	41 650	148 000	99 000	554	1 674 458	1 016 855	4 567 584

Kannustejärjestelmät

Konsernissa on käytössä lyhyen ajan tavoitteiden saavuttamista tukevia vuosittaiseen suoritukseen perustuvia palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä. Kannusteen määrään vaikuttavat yleensä sekä tilikauden liiketaloudellinen tulos että henkilökohtainen työpanos.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten kannustepalkkioiden määräytymisperusteet vahvistaa hallitus vuosittain nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan valmistelun perusteella. Palkkiot määräytyvät keskeisiltä osiltaan konsernin tulos- ja kannattavuuskehityksen perusteella siten, että vaikuttavat tekijät ovat konsernin voitto ennen veroja ilman liiketoiminnan muita tuottoja, konsernin sijoitetun

pääoman tuotto ja näistä johdetut liiketoimintayksiköiden omat tunnusluvut. Maksimikannuste on enintään 50 prosenttia vuosiansiosta.

Yhtiökokous päätti 21.3.2006 avainhenkilöille suunnatusta optio-ohjelmasta, joka on osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Lisäksi uudesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille suunnatusta optio-ohjelmasta päätettiin yhtiökokouksessa 16.3.2010. Lisätietoja optio-ohjelmista on tämän Esitteen kohdassa ”*Osakkeet ja osakepääoma – Optio-ohjelmat*”.

Tilintarkastajat

Yhtiökokouksen valitsevat tilintarkastajat tarkastavat Yhtiön kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon. Tarkastustyö toteutetaan tilikauden aikana liiketoimintayksiköihin ja hallintoon kohdistuvina tarkastuksina ja varsinaisena tilinpäätöstarkastuksena tilikauden päätyttyä. Yhtiöllä on vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa ja heillä vähintään yksi ja enintään kolme varamiestä. Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin vuoden 2012 varsinaisessa yhtiökokouksessa tilintarkastusyhteisö KPMG:tä edustavat tilintarkastajat Jari Härmälä (s. 1961), kauppatieteiden maisteri, KHT, Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2007, sekä Henrik Holmbom (s. 1970), kauppatieteiden maisteri, KHT, Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2003 sekä varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, Mannerheimintie 20 B, 00100 Helsinki. Yhtiön tytäryhtiöiden tilintarkastajina ovat toimineet KPMG-yhteisöön kuuluvat tilintarkastusyhteisöt kussakin maassa.

OMISTUSRAKENNE

Yhtiön osakepääoma on tämän Esitteen päivämääränä 143 681 658 euroa, ja se jakaantui 30 627 563 A-sarjan ja 41 213 266 B-sarjan Osakkeeseen.

Euroclear Finlandin ylläpitämän Yhtiön osakasluettelon mukaan Yhtiöllä oli 56 117 osakkeenomistajaa 31.3.2012. Olemassa olevista osakkeista 5,81 prosenttia oli hallintarekisteröityjä sisältäen ulkomaiset omistajat. Tämän Esitteen päivämääränä Stockmann ei omistanut omia osakkeitaan.

Alla olevassa taulukossa esitetään Yhtiön osakasluettelon mukaisia tietoja Yhtiön osakkeenomistajista 31.3.2012:

Osakkeenomistaja	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
1. HTT STC Holding Oy Ab	8 415 614	11,71	10,67
2. Föreningen Konstsamfundet-ryhmä	6 764 848	9,42	14,96
<i>Föreningen Konstsamfundet r.f.</i>	5 773 357	8,04	13,06
<i>KSF Media Holding AB</i>	991 491	1,38	1,90
3. Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	5 443 204	7,58	15,66
4. Niemistö-ryhmä	4 192 291	5,84	9,41
<i>Oy Selective Investor Ab</i>	2 685 758	3,74	5,11
<i>Niemistö Kari</i>	1 506 533	2,10	4,30
5. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 227 570	4,49	0,93
6. Stiftelsen för Åbo Akademi	3 085 669	4,30	6,61
7. Etola-yhtiöt	3 051 417	4,25	6,05
<i>Etra Oy</i>	2 071 911	2,88	3,97
<i>Etola Oy</i>	487 877	0,68	1,23
<i>Oy Maritim Ab</i>	476 760	0,66	0,84
<i>Etola Erkki</i>	14 869	0,02	0,01
8. Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f.	1 560 922	2,17	2,68
<i>Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f.</i>	796 036	1,11	1,50
<i>Folkhälsans forskningsstiftelse</i>	764 886	1,06	1,18
9. Jenny ja Antti Wihurin Rahasto	1 344 436	1,87	2,08
10. Inez och Julius Polins Fond	1 080 006	1,50	0,78
Yhteensä	38 165 977	53,13	69,83
Muut	33 674 852	46,87	30,17
Kaikki yhteensä	71 840 829	100	100
Hallintarekisteröityjä (sis. ulkomaiset omistajat)	4 174 760	5,81	1,68

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja, sekä heidän läheiset perheenjäsenensä sekä konsernin emoyritys ja tytär- ja yhteisyritykset.

Yhtiö ei ole vuosien 2009, 2010, 2011 tai 2012 aikana tehnyt liiketointa, joka olisi epätavanomainen luonteeltaan tai ehdoiltaan tai joka hyödyttäisi Yhtiön hallituksen tai johtoryhmän jäseniä, toimitusjohtajaa, osakeyhtiölain mukaista Yhtiön toista lähipiiriläistä tai lähipiiriyhtiötä.

Yhtiö on maksanut vuokraa hallituksen jäsenten määräämisvallassa oleville yhtiöille 876 506,16 euroa vuonna 2011, 866 014,98 euroa vuonna 2010, ja 826 502,40 euroa vuonna 2009. Maksetut vuokrat ovat markkinavuokria eikä vuokrasopimuksiin liity poikkeuksellisia ehtoja.

Yhtiön hallitukselle ja johdolle maksetut palkat ja palkkiot sekä johdon eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset on esitetty kohdassa ”*Hallitus, johto ja tilintarkastajat – Hallituksen jäsenten ja johtoryhmän palkkiot*”.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yleistä Yhtiöstä

Stockmann on perustettu 1.2.1862 ja siihen sovelletaan Suomen lakia. Yhtiön rekisteröity toiminimi on Stockmann Oyj Abp, ja sen kotipaikka on Helsinki. Yhtiö on rekisteröity kaupparekisteriin Y-tunnuksella 0114162-2, ja sen rekisteröity osoite on Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki ja puhelinnumero 09-1211.

Stockmannin yhtiöjärjestyksen 2 §:n mukaan Yhtiön toimialana on harjoittaa tavaratalotoimintaa, autokauppaa, postimyyntiä ja muuta kauppaa sekä näihin liittyviä liiketoimintoja ja palveluita. Yhtiö voi harjoittaa myös rahoitus- ja sijoitustoimintaa sekä ravintolatoimintaa.

Osakkeet ja osakepääoma

Yhtiön osakepääoma oli tämän Esitteen päivämääränä 143 681 658 euroa, ja sillä oli 71 840 829 osaketta, jakautuen 30 627 563 A-sarjan osakkeeseen ja 41 213 266 B-sarjan osakkeeseen. Yhtiön osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin siten, että A-osakkeita on vähintään 18 miljoonaa kappaletta ja enintään 80 miljoonaa kappaletta, ja B-osakkeita vähintään 18 miljoonaa kappaletta ja enintään 100 miljoonaa kappaletta. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa, ja molempien sarjojen osakkeet oikeuttavat yhtä suureen osinkoon.

Yhtiön vähimmäispääoma on 75 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 300 miljoonaa euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Osakkeenomistaja, jonka osuus Yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden Osakkeet yhtiöjärjestyksessä määritetillä tavalla. Lisätietoja lunastuslausekkeesta esitetään kohdassa ”Hallitus, johto ja tilintarkastajat – Yhtiökokous”. Yhtiöjärjestys esitetään kokonaisuudessaan tämän Esitteen liitteessä C.

Yhtiön Olemassa olevat osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, ja ne ovat julkisen kaupankäynnin kohteena Helsingin Pörssin pörssilistalla. A-sarjan osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-sarjan osakkeen STCBV. A-sarjan osakkeen vaihto Helsingin Pörssissä 1.1.–31.12.2011 välisenä aikana oli 0,5 miljoonaa kappaletta ja B-sarjan osakkeen 15,4 miljoonaa kappaletta. Vuonna 2011 Stockmannin A-sarjan osakkeen keskimääräinen kurssi oli 18,71 euroa ja B-sarjan osakkeen 18,68 euroa. Vuonna 2011 A-sarjan osakkeen ylin noteeraus oli 29,85 euroa ja alin 13,44 euroa. Vuonna 2011 B-sarjan osakkeen ylin noteeraus oli 28,48 euroa ja alin 11,60 euroa. Stockmannin markkina-arvo 31.12.2011 oli 911,8 miljoonaa euroa.

Osakepääoman historiallinen kehitys

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Stockmannin osakepääoman ja osakkeiden lukumäärän muutoksista kolmelta edelliseltä tilikaudelta ja kuluvalta tilikaudelta tämän Esitteen päivämäärään asti:

Merkityt		Merkitty kaupparekisteriin	Merkintähinta euroa	Uusia osakkeita, kpl	Uutta osakepääomaa milj. euroa	Uusi osakepääoma milj. euroa
2009	Suunnattu osakeanti	2009	17,00	2 433 537 A	4,9	128,3
2009	Suunnattu osakeanti	2009	17,00	3 215 293 B	6,4	134,7
2009	Merkintäetuoikeusanti	2009	12,00	1 611 977 A	3,2	137,9
2009	Merkintäetuoikeusanti	2009	12,00	2 129 810 B	4,3	142,2
2010	Merkinnät v. 2006 kanta-asiakasoptioilla	2010	27,93	52 047 B	0,1	142,3
2011	Merkinnät v. 2008 kanta-asiakasoptioilla	2011	8,79	694 829 B	1,4	143,7

Vaihtovelkakirja- ja pääomalainat sekä optio-oikeudet

Stockmannilla on voimassa kaksi kanta-asiakkaille suunnattua optio-ohjelmaa vuodelta 2008 ja vuodelta 2012 sekä vuodelta 2010 optio-ohjelma, joka on suunnattu johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille. Yhtiöllä ei tämän Esitteen päivämääränä ole vaihtovelkakirja- eikä pääomalainoja.

Optio-ohjelmat

Avainhenkilöoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmann-konsernin johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille sekä Stockmannin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 375 000 merkittiin tunnuksella 2006A, 375 000 tunnuksella 2006B, 375.000 tunnuksella 2006C ja 375.000 tunnuksella 2006D. Optio-oikeuksien 2006A, 2006B ja 2006C merkintäaika on päättynyt. Optio-oikeudet 2006D ovat rauenneet, sillä hallituksen ennen näiden optio-oikeuksien jakamista määrittämät konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit eivät täyttyneet.

Kanta-asiakasoptiot 2008

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2008–31.12.2009 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6.000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Kanta-asiakasostot oikeuttivat yhteensä 1 803 322 optio-oikeuteen, joista merkittiin 1 248 739 optiota.

Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on varsinaisen yhtiökokouksen 17.3.2009 päätöksen mukaisesti yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009 eli 11,28 euroa. Osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Osakkeiden merkintäajat ovat toukokuussa vuosina 2011 ja 2012. Vuoden 2011 merkintäaikana kanta-asiakasoptioilla merkittiin yhteensä 694 829 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta. Jäljellä olevien osakkeiden merkintähinta on tämän Esitteen päivämääränä 8,29 euroa.

Avainhenkilöoptiot 2010

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 16.3.2010 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmannin ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 500 000 kappaletta merkitään tunnuksella 2010A, 500 000 kappaletta tunnuksella 2010B ja 500 000 kappaletta tunnuksella 2010C. Osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2010A 1.3.2013–31.3.2015, optio-oikeudella 2010B 1.3.2014–31.3.2016 ja optio-oikeudella 2010C 1.3.2015–31.3.2017.

Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2010A on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä 1.2.–28.2.2010 lisätynä 20 prosentilla eli 26,41 euroa, optio-oikeuksilla 2010B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä 1.2.–28.2.2011 lisätynä 10 prosentilla eli 25,72 euroa ja optio-oikeuksilla 2010C yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä 1.2.–29.2.2012 lisätynä vähintään 10 prosentilla eli 18,00 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinta optio-oikeuksilla 2010A on tämän Esitteen päivämääränä 24,37 euroa, optio-oikeuksilla 2010 B 24,40 euroa ja optio-oikeuksilla 2010 C 17,50 euroa.

Kanta-asiakasoptiot 2012

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 15.3.2012 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta kanta-asiakkaille, joiden ostot Stockmann-konserniin kuuluvista yhtiöistä yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa ovat 1.1.2012–31.12.2013 välisenä aikana yhteensä vähintään 6 000 euroa. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optiota. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optiota lisää.

Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden yhtiön B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–29.2.2012 eli 16,36 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää mahdollisesti päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeiden merkintäajat ovat 2.5.2014–31.5.2014 ja 2.5.2015–31.5.2015.

Osakeantia koskeva valtuutus

Stockmannin hallituksella ei ole voimassaolevia valtuutuksia osakeantiin tai omien osakkeiden oston.

Osakkeenomistajien oikeudet

Osakkeenomistajien merkintätuoikeus

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on etuoikeus annettaviin uusiin osakkeisiin samassa suhteessa kuin heillä ennestään on yhtiön osakkeita yhtiön antaessa uusia osakkeita tai luovuttaessa hallussaan olevia omia osakkeitaan, ellei antia koskevassa yhtiökokouksen päätöksessä toisin määrätä. Osakeyhtiölain mukaan päätös, jolla poiketaan osakkeenomistajan merkintätuoikeudesta, on pätevä vain, mikäli osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa yhtiökokouksessa annetuista

äänistä ja edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet. Osakeannissa voidaan yhtiökokouksen päätöksellä poiketa merkintätuoikeudesta, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Yhtiön Osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakeyhtiölain mukaan oikeus saada osakkeita on sillä, jolle osake kuuluu osakeantipäätöksessä määrättyinä täsmäytyspäivinä. Osakkeen saajalla ei ole oikeutta käyttää osakkeenomistajalle yhtiössä kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty arvo-osuusjärjestelmässä ylläpidettävään osakasluetteloon. Hallintarekisteröityjen osakkeiden tuottamien oikeuksien käyttämisestä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä annetussa laissa (826/1991 muutoksineen), että hallintarekisteröityjen osakkeiden nojalla ei voida käyttää muita omistajalle liikkeeseenlaskijaa kohtaan arvo-osuuden omistajana kuuluvia oikeuksia kuin oikeutta nostaa varoja, muuntaa tai vaihtaa arvo-osuus ja osallistua osake- tai muuhun arvo-osuusantiin.

Tietyt osakkeenomistajat, jotka asuvat tai joiden rekisteröity osoite on Suomen ulkopuolella, eivät välttämättä voi käyttää osakeomistukseensa perustuvaa merkintätuoikeuttaan, ellei osakkeita ole rekisteröity kyseisen valtion arvopaperilainsäädännön mukaisesti tai ellei vapautusta rekisteröimisestä tai muista vastaavista vaatimuksista ole asianomaisen valtion lainsäädännössä.

Lunastusvelvollisuus

Arvopaperimarkkinalain mukaan osakkeenomistajan, jonka osuus kasvaa yli kolmen kymmenesosan tai yli puolen yhtiön osakkeiden äänimäärästä sen jälkeen, kun yhtiön osake on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi, on tarjouduttava lunastamaan loput yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja niihin oikeuttavista arvopapereista käypään hintaan. Lisätietoja on esitetty kohdassa ”*Suomen arvopaperimarkkinat – Arvopaperimarkkinoiden sääntely*”.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jonka omistusoikeus ylittää 90 % yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on oikeutettu lunastamaan yhtiön loput osakkeet niiden käyvästä hinnasta. Lisäksi osakkeenomistaja, jonka osakkeet voidaan edellä mainitulla tavalla lunastaa osakeyhtiölain nojalla, on oikeutettu vaatimaan lunastamiseen oikeutetulta osakkeenomistajalta osakkeidensa lunastamista.

Yhtiökokoukset

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksissa päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain ennen kesäkuun loppua. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on esitettävä osakkeenomistajien vahvistettavaksi tilinpäätös, konsernitilinpäätös ja toimintakertomus. Varsinaisessa yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät myös muiden asioiden lisäksi taseen mukaisen voiton tai tappion käyttämisestä, hallituksen jäsenistä ja hallituksen jäsenten palkkioista, vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille sekä tilintarkastajan valinnasta. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä tiettyjen asioiden käsittelyä varten silloin, kun yhtiön hallitus pitää sitä tarpeellisena tai kun yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka yhdessä edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista, sitä kirjallisesti vaativat.

Osakeyhtiölain ja Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava aikaisintaan kolme kuukautta ennen osakeyhtiölain 4 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhtiökokouksen täsmäytyspäivää ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, kuitenkin aina vähintään yhdeksän päivää ennen mainittua täsmäytyspäivää. Yhtiöjärjestyksen mukaan kokouskutsu julkaistaan jossakin Helsingin seudulla ilmestyvässä hallituksen määräämässä päivälehdessä tai Yhtiön internetsivuilla. Vaihtoehtoisesti kutsu voidaan toimittaa edellä mainittujen määräaikojen puitteissa tavallisena kirjeenä Yhtiön osakasluetteloon merkityille osakkeenomistajille. Arvopaperimarkkinalain mukaan kokouskutsu on julkistettava ja toimitettava Helsingin Pörssille sekä keskeisille tiedotusvälineille.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osakasluetteloon merkitty osakkeenomistaja on tehnyt yhtiölle osallistumisilmoituksen aikana ja paikassa, jotka on mainittu yhtiökokouskutsussa. Viimeinen ilmoittautumispäivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

Ollakseen oikeutettu osallistumaan yhtiökokoukseen ja käyttämään äänioikeuttaan osakkeenomistajan tulee osakeyhtiölain mukaan olla rekisteröitynä osakkeenomistajaksi vähintään kahdeksan (8) arkipäivää ennen yhtiökokousta Euroclear Finlandin pitämään omistajaluetteloon. Jos hallintarekisteröityjen osakkeiden omistaja haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää äänioikeuttaan, hänen osakkeensa on ilmoitettava tilapäisesti rekisteröitäväksi osakasluetteloon yhtiökokoukseen osallistumista varten, jos hänellä on osakkeiden perusteella oikeus olla merkittynä osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä. Ilmoitus on tehtävä kokouskutsussa ilmoitettavana ajankohtana täsmäytyspäivän jälkeen.

Yhtiökokouksen päätösvaltaisuuden edellytykseksi ei osakeyhtiölaissa tai Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ole asetettu tiettyä osallistujamäärää.

Osakkeiden tuottama äänioikeus

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan joko henkilökohtaisesti tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Yhtiökokouksessa jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä (1) äänellä.

Yhtiökokouksissa päätökset tehdään yleensä enemmistöpäätöksinä. Kuitenkin eräät päätökset, kuten yhtiöjärjestyksen muutokset, osakkeenomistajien merkintätuoikeudesta poikkeaminen osakeannin yhteydessä, päätös omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta ja eräissä tapauksissa päätökset yhtiön sulautumisesta tai purkamisesta, edellyttävät vähintään kahden kolmasosan

enemmistöä annetuista äänistä sekä kokouksessa edustetuista osakkeista. Lisäksi tietyt päätökset kuten yhtiöjärjestyksen muutokset, jotka muuttavat saman osakesarjan osakkeenomistajien oikeuksia tai kasvattavat yhtiön tai osakkeenomistajien oikeutta lunastukseen, edellyttävät kaikkien osakkeenomistajien suostumusta, tai jos muutos koskee vain tiettyjä osakkeenomistajia sovellettavan enemmistövaatimuksen lisäksi niiden osakkeenomistajien suostumusta, joita päätös koskee.

Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen

Suomessa vallitsevan käytännön mukaan suomalaisten yhtiöiden osakkeille on maksettu osinkoa pääsääntöisesti vain kerran vuodessa. Osinkoa voidaan maksaa yhtiökokouksen vahvistettua yhtiön tilintarkastetun tilinpäätöksen ja päätettyä osingonjaosta yhtiön hallituksen osingonjakoehdotuksen perusteella. Suomen osakeyhtiölain mukaan osingonmaksu voi perustua myös muuhun kuin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta tilintarkastettuun tilinpäätökseen, edellyttäen, että yhtiökokous on vahvistanut tämän tilinpäätöksen. Osingonjako edellyttää osakkeenomistajien enemmistön päätöstä yhtiön yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi myös valtuuttaa hallituksen päättämään osingonmaksusta. Osingon määrä ei saa ylittää yhtiökokouksen päättämää määrää.

Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiön oma pääoma jakautuu sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottu oma pääoma koostuu osakepääomasta, kirjanpitolain mukaisesta arvonorotusrahosta, käyvän arvon rahastosta ja uudelleenarvostusrahosta sekä aikaisemman osakeyhtiölain (734/1978 muutoksineen) mukaan perustetusta vararahastosta ja ylikurssirahastosta. Muut oman pääoman rahastot kuuluvat vapaaseen omaan pääomaan. Osinko voi olla enintään osingonjaon perusteena olevan tilinpäätöksen osoittamien jakokelpoisten varojen suuruinen ottaen huomioon tilinpäätöksen laatimisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa tapahtuneet epäedulliset muutokset. Varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää yhtiön olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden. Jakokelpoiset varat sisältävät tilikauden voiton, edellisten tilikausien kertyneet voittovarot ja yhtiön muun vapaan oman pääoman erät, joista on vähennetty taseen osoittama tappio sekä yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat. Jakokelpoisia varoja on soveltuvin osin korjattava taseeseen aktivoitujen perustamis-, tutkimus- ja tiettyjen kehityskulujen määrällä sen mukaisesti, mitä osakeyhtiölain voimaansaattamisesta annetussa laissa (625/2006) määrätään. Konsernin emoyhtiö ei voi jakaa osinkona enempää kuin emoyhtiön viimeisimmän vahvistetun ja tilintarkastetun tilinpäätöksen mukaisen jakokelpoisten varojen määrän.

Osingon määrä ei saa ylittää hallituksen osingonjakoehdotuksessa mainitsemää määrää, ellei niin ole vaadittu yhtiökokouksessa osakkeenomistajien toimesta, jotka omistavat vähintään kymmenen prosenttia osakkeista, jossa tapauksessa osingon, jos niin on vaadittu, tulee olla määrältään alhaisempi seuraavista:

- i) vähintään puolet edeltävän tilikauden voitosta, josta vähennetään yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät määrät, tai
- ii) enintään edellä määriteltyjen jakokelpoisten varojen määrä. Tällöin osingon määrä ei kuitenkaan saa ylittää kahdeksaa prosenttia yhtiön omasta pääomasta ja jaettavasta määrästä vähennetään tilikaudelta ennen varsinaista yhtiökokousta mahdollisesti jaetut osingot.

Osingot ja muut jako-osuudet maksetaan osakkeenomistajille tai heidän hallintarekisteröityjen osakkeidensa hoitajaksi osaksluetteloon asianomaisena täsmäytyspäivänä merkitylle henkilölle. Osaksluetteloä ylläpitää Euroclear Finland osana arvo-osuusjärjestelmää. Suomalaisessa arvo-osuusjärjestelmässä osingot maksetaan tilisiirtoina osakkeenomistajille arvo-osuusrekisteriin ilmoitetuille tileille. Kaikki Osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet Yhtiön osinkoihin ja muihin jaettaviin varoihin (mukaan lukien Yhtiön varojen jako purkautumistilanteessa).

Osakeyhtiölain mukaan osakkeeseen perustuva oikeus saada suoritus yhtiöstä varoja jaettaessa on sillä, jolle osake kuuluu varojenjakopäätöksessä määrättyä täsmäytyspäivänä. Jos yhtiö puretaan osakeyhtiölain mukaisen selvitysmenettelyn kautta, mahdollinen ylijäämä suoritetaan osakkeenomistajille tarpeellisen omaisuusmäärän rahaksimuuttamisen ja velkojen maksamisen jälkeen.

Tarjottavat osakkeet oikeuttavat osinkoon siitä lähtien, kun ne on rekisteröity kaupparekisteriin. Oikeus osinkoihin vanhenee kolmessa vuodessa osingonmaksun eräpäivästä. Lisätietoja osinkoon liittyvistä seikoista on tämän Esitteen kohdassa ”*Osingot ja osinkopolitiikka*” Osinkojen verotukseen liittyvistä kysymyksistä löytyy tietoja osiossa ”*Verotus*”.

Omat osakkeet

Osakeyhtiölain mukaan yhtiö voi hankkia omia osakkeitaan. Omien osakkeiden hankkimisesta päättää yhtiökokous, ellei yhtiökokous ole valtuuttanut yhtiön hallitusta päättämään omien osakkeiden hankinnasta vapaata omaa pääomaa käyttäen. Julkisessa osakeyhtiössä valtuutus voi olla voimassa enintään 18 kuukautta. Julkinen osakeyhtiö ei saa omistaa omia osakkeitaan suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta siten, että niiden määrä ylittää kymmentä prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Tämän Esitteen päivämääränä Yhtiön hallussa ei ole omia osakkeita eikä hallituksella ole valtuutusta omien osakkeiden oston.

Osakkeenomistajien oikeuksia koskevan direktiivin voimaansaattaminen

Osakkeenomistajien oikeuksia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/36/EY on saatettu voimaan osakeyhtiölain, arvopaperimarkkinalain ja vakuutusyhtiölain muutoksien. Direktiiviin perustuvat uudistukset koskevat pääasiassa yhtiökokousmenettelyä julkisen kaupankäynnin kohteena olevissa yhtiöissä. Direktiivi edellyttää muun muassa vähimmäiskutsuajan pidentämistä 17 päivästä kolmeen viikkoon, ja sen säännöksillä laajennetaan yhtiöiden velvollisuutta pitää yhtiökokousasiakirjat saatavilla ennen yhtiökokousta. Lisäksi direktiivin säännökset sisältävät muutoksia muun muassa hallintarekisterissä olevien

osakkeiden omistajien yhtiökokousosallistumiseen, teknisen apuvälineen käyttöön yhtiökokouksiin osallistuttaessa ja äänestyksiin liittyvien tietojen kirjaamiseen. Direktiivin mukaiset lainmuutokset ovat tulleet voimaan 3.8.2009.

Osakkeiden luovutus

Myytäessä osakkeita arvo-osuusjärjestelmän kautta kyseiset osakkeet siirretään tilisiirtona myyjän arvo-osuustililtä ostajan arvo-osuustilille. Myyntiä varten merkitään Euroclear Finland -selvitysjärjestelmään jakotieto, ja tarvittaessa arvo-osuustilille kirjataan arvo-osuuksia koskeva varaus siihen saakka kunnes se on selvitetty ja osakkeet maksettu. Tämän jälkeen ostaja merkitään automaattisesti yhtiön omistajaluetteloon. Mikäli osakkeet ovat hallintarekisteröityjä ja myyjän ja ostajan osakkeet säilytetään samalla omaisuudenhoitotilillä, osakkeiden myynti ei aiheuta merkintöjä arvo-osuusjärjestelmään, ellei osakkeiden hallintarekisteröinnin hoitaja vaihdu tai osakkeita siirretä omaisuudenhoitotililtä myynnin seurauksena.

Ulkomaalaisomistusta koskevat rajoitukset

Suomalaisten yhtiöiden ulkomaalaisomistusta koskevat rajoitukset poistettiin 1.1.1993. Ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta vuonna 1992 annetun lain (1612/1992) ("Seurantalaki") mukaan yritysosto vaatii kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriön vahvistuksen, mikäli muu kuin Euroopan talousalueelta (ETA) tai OECD-jäsenvaltiosta oleva ulkomaalainen henkilö, ulkomainen yhteisö tai suomalainen yhteisö, jossa määräysvalta on yhdellä tai useammalla edellä mainitulla ulkomaalaisella henkilöllä tai ulkomaisella yhteisöllä, hankkisi omistukseensa vähintään kolmasosan suomalaisen yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Seurantalaki soveltuu yhtiöihin (i) joilla on yli tuhat työntekijää kuluva tai edellisen tilikauden aikana, (ii) joiden liikevaihto ylittää 168,2 miljoonaa euroa viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaan tai (iii) joiden taseen loppusumma ylittää 168,2 miljoonaa euroa viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaan. Työ- ja elinkeinoministeriö voi kieltäytyä antamasta vahvistusta, mikäli yritysosto vaarantaa tärkeitä kansallisia etuja, jolloin asia siirretään valtioneuvoston käsiteltäväksi.

Valuuttakontrolli

Ulkomaalaiset voivat hankkia suomalaisen osakeyhtiön osakkeita ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myös vastaanottaa osinkoja ilman erityistä valuuttakontrollilupaa, mutta osinkoa jakava yhtiö joutuu pidättämään lähdeveron Suomesta siirrettävistä varoista, ellei soveltuvasta verosopimuksesta muuta johdu. Ulkomaalaiset, jotka ovat hankkineet suomalaisen osakeyhtiön osakkeita, voivat saada osakkeita rahastoannin yhteydessä tai osallistua uusmerkintään ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myydä suomalaisen yhtiön osakkeita Suomessa ja tällaisesta myynnistä saadut varat voidaan siirtää pois Suomesta missä tahansa vaihdettavassa valuutassa. Suomessa ei ole voimassa valuuttakontrollisäännöksiä, jotka rajoittaisivat suomalaisen yhtiön osakkeiden myymistä toiselle ulkomaalaiselle.

SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT

Kaupankäynti Helsingin Pörssissä

Kaupankäynti arvopapereilla Helsingin Pörssissä ja kauppojen selvitys Euroclear Finlandissa tapahtuvat euroissa, ja pienin mahdollinen hinnanmuutos (tikkiväli, tick size) noteerauksissa on 0,01 euroa, paitsi pörssin 25 vaihdetuimmalla osakkeella, joilla tikkiväli riippuu osakkeen hinnasta. Hintatiedot tuotetaan ja julkaistaan ainoastaan euroissa.

Helsingin Pörssi on pohjoismaisten ja baltialaisten pörssien yhteenliittymän NOREXin jäsen. NOREX on tarkoitettu luomaan yhteiset pohjoismaiset ja baltialaiset arvopaperimarkkinat. Helsingin Pörssi käyttää kaupankäyntiin osakemarkkinoilla INET Nordic -kaupankäyntijärjestelmää. Osakekauppaan sovelletaan yleensä kolmen päivän selvitysaikataulua.

Helsingin Pörssin kaupankäynti koostuu kaupankäyntiä edeltävästä vaiheesta, varsinaisesta kaupankäynnistä ja kaupankäynnin jälkeisestä vaiheesta. Kaupankäyntiä edeltävä vaihe alkaa kello 9.00 ja päättyy kello 9.45, jolloin kauppooja voidaan tehdä edellisen kaupankäyntipäivän hintoihin perustuen. Päivän avaushuutokauppa ja jatkuva kaupankäynti tapahtuvat klo 9.45 ja 18.30 välisenä aikana. Päivän avaus alkaa kello 9.45 ja päättyy kello 10.00. Päivän avaukseen siirretään automaattisesti kaupankäyntiä edeltävän vaiheen aikana tallennetut tarjoukset sekä järjestelmässä jo olevat useamman päivän voimassa olevat tarjoukset. Jatkuva kaupankäynti alkaa välittömästi päivän avauksen päätyttyä kello 10.00, jolloin ensimmäisen osakkeen avauskurssi määrätään, minkä jälkeen jatkuva kaupankäynti kyseisellä osakkeella alkaa. Noin kymmenen minuutin kuluttua kaikkien osakkeiden avauskurssit on määrätty, ja kaupankäynti jatkuu markkinoiden kysyntään ja tarjontaan perustuvien hinnoin noin kello 18.25 saakka, jolloin alkaa päivän päätöshuutokauppa. Päätöshuutokauppa loppuu noin kello 18.30, jolloin päätöskurssit määritetään. Kaupankäynnin jälkeinen vaihe on kello 18.31 ja 19.00 välisenä aikana. Kaupankäynnin jälkeisen vaiheen aikana osakkeiden sopimuskauppoja voidaan tallentaa jälkipörssikauppoina päivän kaupankäyntiin perustuvien hintarajojen puitteissa.

Osakkeilla tehdyt kaupat selvitetään yleensä Euroclear Finlandin automaattisessa selvitysjärjestelmässä (HEXClear-järjestelmä) kolmantena pankkipäivänä kaupantekopäivästä (T+3), elleivät osapuolet ole toisin sopineet.

Helsingin Pörssi on osa NASDAQ OMX -konsernia. NASDAQ OMX omistaa ja ylläpitää myös Tukholman, Kööpenhaminan, Riian, Reykjavikin, Tallinnan ja Vilnan pörssijä. NASDAQ OMX Nordic koostuu kolmesta paikallisesta arvopaperipörssistä Kööpenhaminassa, Helsingissä ja Tukholmassa. Pörssit ovat erillisiä oikeudellisia yhtiöitä omista maissaan, mistä johtuen jokaisella pörssillä on omat sääntönsä. Näihin kolmeen pörssiin listatut yhtiöt esitetään yhteisellä pohjoismaisella listalla, jonka listausvaatimukset on harmonisoitu. Yhtiöt esitetään markkina-arvon mukaisesti jaoteltuina segmentteinä sekä toimialan mukaisesti jaoteltuina sektoreina.

Arvopaperimarkkinoiden sääntely

Suomen arvopaperimarkkinoita valvova viranomaisena on Finanssivalvonta. Yksi keskeisimmistä arvopaperimarkkinoita koskevista laeista on arvopaperimarkkinalaki, joka sisältää määräyksiä muun muassa yhtiöiden ja osakkeenomistajien tiedonantovelvollisuudesta, pörssilistalle ottamisesta, noteerattujen arvopapereiden kaupasta, julkisista ostotarjouksista sekä sisäpiirikaupoista. Tarkempaa sääntelyä ovat antaneet Finanssivalvonta ja Helsingin Pörssi arvopaperimarkkinalain nojalla. Finanssivalvonta valvoo näiden määräysten noudattamista.

Arvopaperimarkkinalaissa määritetään tiedonantovelvollisuuden vähimmäisvaatimukset suomalaisille yhtiöille, jotka hakevat listautumista Helsingin Pörssiin tai jotka tarjoavat arvopapereita yleisölle Suomessa. Annettavien tietojen on oltava riittäviä perustellun arvion tekemiseksi arvopaperista, niiden liikkeeseenlaskijasta sekä seikoista, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa arvopaperin arvoon. Suomalaisella pörssiyhtiöllä on velvollisuus julkistaa säännöllisesti taloudellista tietoa yhtiöstä sekä jatkuvasti kaikki sellaiset seikat, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa sen arvopapereiden arvoon. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan liikkeeseenlaskijan säännöllistä tiedonantovelvollisuutta koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston avoimuusdirektiivi 2004/109/EY saatettiin Suomessa voimaan 15.2.2007.

Osakkeenomistajan on ilman aiheetonta viivytystä annettava ilmoitus pörssiyhtiölle ja Finanssivalvonnalle, kun hänen omistussuosutensa saavuttaa, ylittää tai vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 66,67 (2/3) prosentin kyseisen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan suomalaisen yhtiön äänimäärästä tai osakkeiden kokonaismäärästä arvopaperimarkkinalain mukaisesti laskettuna tai milloin osakkeenomistaja on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa sanottujen ääniosuus- tai omistusrajojen saavuttamiseen, ylittymiseen tai osuuden vähenemiseen niiden alle. Yhtiön saatua tiedon siitä, että osakkeenomistajan ääni- tai omistussuosus on saavuttanut, ylittänyt tai vähentynyt alle yhden tai useamman edellä mainitun rajan, yhtiön tulee ilman aiheetonta viivytystä julkistaa tätä koskeva tieto sekä toimittaa se keskeisille tiedotusvälineille ja Helsingin Pörssille.

Osakkeenomistajan, jonka omistusoikeus nousee arvopaperimarkkinalain määrittämällä tavalla yli kolmen kymmenesosan tai yli puolen yhtiön yhteenlasketusta, osakkeiden tuottamasta äänimäärästä sen jälkeen, kun yhtiön osake on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi, on arvopaperimarkkinalain mukaan tehtävä käypään hintaan pakollinen ostotarjous kaikista jäljellä olevista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja sen osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista. Jos edellä tarkoitettujen rajojen ylitykseen johtaneet

arvopaperit on hankittu vapaaehtoisella ostotarjouksella, joka on tehty kaikista kohdeyhtiön osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista, ei velvollisuutta tehdä ostotarjousta kuitenkaan synny. Jos kohdeyhtiössä on yksi osakkeenomistaja, jonka ääniosuus on korkeampi kuin edellä kuvattu ääniosuus, ei toiselle osakkeenomistajalle synny edellä kuvattujen ääniosuuksien ylittämisen seurauksena pakollista tarjousvelvollisuutta ennen kuin hänen ääniosuutensa ylittää ensimmäisen osakkeenomistajan ääniosuuden. Jos osakkeenomistajan edellä kuvattu ääniosuuden ylittyminen johtuu yksinomaan kohdeyhtiön tai toisen osakkeenomistajan toimenpiteistä, ei osakkeenomistajalle synny tarjousvelvollisuutta ennen kuin osakkeenomistaja hankkii tai merkitsee lisää kohdeyhtiön osakkeita tai muutoin kasvattaa ääniosuuttaan kohdeyhtiössä. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jonka omistusosuus ylittää 90 prosenttia yhtiön osakkeista ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on oikeutettu lunastamaan yhtiön loput osakkeet niiden käypään hintaan. Lisäksi osakkeenomistaja, jonka osakkeet voidaan edellä mainitulla tavalla lunastaa osakeyhtiölain nojalla, on oikeutettu vaatimaan lunastamiseen oikeutetulta osakkeenomistajalta osakkeidensa lunastamista. Edellä mainittujen osake- ja äänimäärien laskemista koskien on annettu yksityiskohtaisia säännöksiä.

Rikoslaisissa (39/1889, muutoksineen) on kriminalisoitu tiedottamisrikos, sisäpiiritiedon väärinkäyttö ja kurssien vääristäminen. Arvopaperimarkkina- ja laissa finanssivalvonnasta (878/2008, muutoksineen) on annettu Finanssivalvonnalle oikeus määrätä markkinoiden väärinkäyttöä koskevien säännösten rikkomisesta hallinnollisia sanktioita siltä osin kuin kyseessä oleva teko ei kuulu rikoslain soveltamisalaan. Finanssivalvonta voi esimerkiksi antaa julkisen huomautuksen tai varoituksen tai määrätä rahallisia sanktioita julkistamis- tai raportointivaatimusten, sisäpiirirekisterisäännösten tai sisäpiiritiedon väärinkäyttöä tai kurssin vääristämistä koskevien säännösten rikkomisesta.

Helmikuussa 2009 valtiovarainministeriö nimitti työryhmän uudistamaan Suomen arvopaperimarkkinalainsäädäntöä. Helmikuussa 2011 työryhmä julkisti ehdotuksensa, jotka tähtäävät arvopaperimarkkinalainsäädännön selkeyden parantamiseen, arvopaperimarkkinoiden kilpailukykyyn kasvattamiseen ja noteerattujen yhtiöiden hallinnollisen taakan keventämiseen. Merkittävin näistä ehdotuksista on uusi lainsäädäntörakenne, jonka mukaan nykyinen arvopaperimarkkinalaki erotettaisiin useiksi uusiksi laeiksi. Asiaa koskeva hallituksen esitys annettaneen vuoden 2012 aikana.

Arvo-osuusjärjestelmä

Yleistä

Arvo-osuusjärjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jossa fyysiset osakekirjat on vaihdettu arvo-osuuksiksi, jotka on kirjattu arvo-osuustileille. Arvo-osuusjärjestelmä on keskitetty Euroclear Finlandiin, joka tarjoaa arvopapereiden selvitys- ja rekisteröintipalveluja kansallisella tasolla. Euroclear Finland pitää keskitettyä arvo-osuusrekisteriä sekä oman pääoman että vieraan pääoman ehtoista arvopapereista. Euroclear Finlandin osoite on Urho Kekkosen katu 5C, 00100 Helsinki. Arvo-osuusjärjestelmän käyttäminen on pakollista niille yhtiöille, joiden osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä. Yhtiön Osakkeet liitettiin arvo-osuusjärjestelmään elokuussa 1994.

Euroclear Finland ylläpitää yhtiökohtaisia osakasluetteloita pörssi-yhtiöiden osakkeenomistajista sekä arvo-osuustilejä osakkeenomistajille, jotka eivät halua käyttää kaupallisten tilinhoitajayhteisöjen palveluita. Euroclear Finlandille arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaavat arvo-osuusjärjestelmään liittyneet liikkeeseenlaskijat ja tilinhoitajayhteisöt. Tilinhoitajayhteisöinä toimii muun muassa luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä sekä muita yhteisöjä, joille Euroclear Finland on antanut valtuudet toimia tilinhoitajayhteisönä, ja niillä on oikeus tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin ja hallinnoida arvo-osuustilejä.

Kirjaamismenettely

Arvo-osuusjärjestelmään tehtäviä merkintöjä varten on jokaisen osakkeenomistajan avattava arvo-osuustili joko Euroclear Finlandissa tai jossakin tilinhoitajayhteisössä. Myös ulkomaalainen yksityishenkilö, yhteisö tai omaisuudenhoitaja voi omistaa arvo-osuuksia. Tällöin arvo-osuudet voidaan kirjata omaisuudenhoitotilille, jolloin arvo-osuudet hallintarekisteröidään hallintarekisteröinnin hoitajan nimiin yhtiön osakasluetteloon. Omaisuudenhoitotilin tulee sisältää tiedot hallintarekisteröinnin hoitajasta osakkeen oikean omistajan sijaan sekä maininta siitä, että tili on omaisuudenhoitotili. Lisäksi ulkomaalaisen yksityishenkilön, yhteisön tai omaisuudenhoitajan omistamat osakkeet voidaan merkitä tämän nimiin avatulle arvo-osuustilille, mutta omistus voidaan hallintarekisteröidä yhtiön osakasluettelossa.

Osakkeenomistajille, jotka eivät ole vaihtaneet osakkeitaan arvo-osuuksiksi, avataan Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteriin yhteistili, jonka tilinhaltijaksi merkitään liikkeeseenlaskija. Kaikki arvo-osuusjärjestelmään rekisteröityjen arvopapereiden siirrot toteutetaan tilisiirtotietojärjestelmässä siinä määrin kuin ne toteutetaan arvo-osuusjärjestelmässä. Tilinhoitajayhteisö vahvistaa kirjaukset toimittamalla tilinhaltijalle tili-ilmoituksen arvo-osuustileille tehdyistä kirjauksista. Arvo-osuustilin haltijat saavat myös vuosi-ilmoituksen omistuksistaan jokaisen kalenterivuoden päätyttyä.

Jokaiselle arvo-osuustilille on merkittävä tiettyjä tietoja tilin omistajasta tai omaisuudenhoitajasta, joka hallinnoi omaisuudenhoitotilin varoja, sekä tilinhoitajayhteisöstä, jonka hoidossa arvo-osuustili on. Vaadittavat tiedot sisältävät tilille kirjattujen arvo-osuuksien lajin ja määrän sekä tiliin ja sille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset. Mahdollisesta hallintarekisteröinnistä tehdään kirjattaessa merkintä. Euroclear Finland ja tilinhoitajayhteisöt ovat velvollisia pitämään saamansa tiedot luottamuksellisina. Euroclear Finlandin ja Yhtiön on kuitenkin pidettävä yleisön saatavilla eräät Euroclear Finlandin ylläpitämään omistajaluetteloon liittyvät tiedot (esimerkiksi kunkin osakkaan nimi ja osoite) hallintarekisteröintitilanteita lukuun ottamatta. Finanssivalvonnalla on myös pyynnöstä oikeus saada määrättyjä hallintarekisteröityjen osakkeiden omistukseen liittyviä tietoja. Yhtiöllä on samat oikeudet suhteessa osakkeisiin ja arvopapereihin, jotka oikeuttavat niiden haltijan yhtiön liikkeeseen laskemisiin osakkeisiin.

Kukin tilinhoitajayhteisö on ankarassa vastuussa virheellisyyksistä ja puutteellisuuksista kirjaustoiminnassa sekä mahdollisesta salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Mikäli tilinomistajalle on aiheutunut vahinkoa väärästä kirjauksesta tai kirjattuihin arvopapereihin liittyvien oikeuksien muutoksesta tai niiden poistosta ja mikäli asianomainen tilinhoitajayhteisö ei pysty korvaamaan tällaista vahinkoa, tilinomistaja on oikeutettu saamaan korvauksen Euroclear Finlandin lakisääteistä kirjausrahastosta. Kirjausrahaston pääoman on oltava vähintään 0,000048 prosenttia arvo-osuusjärjestelmässä viiden viimeksi kuluneen kalenterivuoden vuoden aikana säilytettävänä olleiden arvo-osuuksien yhteenlasketun käyvän arvon keskiarvosta mutta kuitenkin vähintään 20 miljoonaa euroa. Samalle vahingonkärsijälle maksetaan kirjausrahaston varoista korvauksena vahingonkärsijän samalta tilinhoitajayhteisöltä olevan korvaussaatavan määrä mutta kuitenkin enintään 25 000 euroa. Kirjausrahaston korvausvelvollisuus on rajoitettu samaan vahinkotapaukseen liittyvissä vahingoissa 10 miljoonaa euroon.

Osakkeiden säilyttäminen ja hallintarekisteröinti

Muu kuin suomalainen osakkeenomistaja voi valtuuttaa tilinhoitajayhteisön (tai määrätyn muun Euroclear Finlandin hyväksymän suomalaisen tai ulkomaisen yhteisön) toimimaan puolestaan. Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajilla on oikeus osinkoihin sekä kaikkiin nimiinsä rekisteröityihin osakkeisiin liittyviin merkintäoikeuksiin, taloudellisiin oikeuksiin ja hallinnoimisoikeuksiin. Hallintarekisteröinnin hoitajalla on oikeus vastaanottaa osinkoja osakkeenomistajan puolesta. Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajan on yhtiökokouksiin osallistumista varten haettava osakkeiden merkitsemistä tilapäisesti osakasluetteloon, ja osakkeiden on oltava merkittynä osakasluetteloon viimeistään kahdeksan arkipäivää ennen sanottua yhtiökokousta. Hallintarekisteröinnin hoitaja on pyydettyä velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle sekä asianomaiselle yhtiölle todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyyden, mikäli se on tiedossa, sekä tämän omistamien osakkeiden määrän. Mikäli todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyys ei ole tiedossa, hallintarekisteröinnin hoitajan on ilmoitettava vastaavat tiedot todellisen osakkeenomistajan edustajana toimivasta tahosta ja toimitettava edustajan kirjallinen vakuutus siitä, ettei todellinen osakkeenomistaja ole suomalainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

Euroclear Finlandin välittäjänä toimivan Euroclear Bank, S.A./N.V.:n ja Clearstreamin lukuun toimivilla suomalaisilla omaisuudenhoitajilla on säilytystili arvo-osuusjärjestelmässä, ja ulkomaalaiset osakkeenomistajat voivat siten säilyttää Helsingin Pörsissä noteerattuja osakkeitaan Euroclear Finlandissa tai Clearstreamissä olevilla tileillään.

Osakkeenomistajan, joka haluaa pitää osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmässä omissa nimissään mutta jolla ei ole arvo-osuustiliä Suomessa, tulee avata arvo-osuustili jonkin tilinhoitajayhteisön kautta sekä euromääräinen pankkitili pankissa.

Sijoittajien korvausrahasto

Sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin (579/1996 muutoksineen) ja arvopaperimarkkinalakiin vuonna 1998 tehdyillä muutoksilla perustettiin Sijoittajien korvausrahasto ja sijoittajat jaettiin ammattimaisiin ja ei-ammattimaisiin sijoittajiin, sittemmin ammattimaisiin ja ei-ammattimaisiin asiakkaisiin. Ammattimaisten asiakkaiden määritelmään luetaan kuuluvaksi yritykset ja julkiset yhteisöt, joita voidaan pitää arvopaperimarkkinat ja niiden riskit tuntevina tahoina. Myös yksityinen sijoittaja voi kirjallisesti ilmoittautua arvopaperimarkkinoihin liittyvän ammattitaitonsa ja kokemuksensa johdosta ammattimaisiksi asiakkaisiksi. Yleensä luonnolliset henkilöt luokitellaan kuitenkin ei-ammattimaisiksi asiakkaisiksi.

Sijoituspalveluyritysten ja sijoituspalvelua tarjoavien luottolaitosten tulee kuulua Sijoittajien korvausrahastoon. Sijoittajien korvausrahasto turvaa selvien ja riidattomien saatavien maksun tapauksessa, jossa sijoituspalveluyritys tai luottolaitos on asetettu konkurssiin, yrityssaneeraukseen tai on muutoin kuin tilapäisesti kykenemätön vastaamaan maksuvelvollisuudestaan määrätyn ajanjakson aikana. Sijoittajien korvausrahastosta maksetaan korvauksia vain ei-ammattimaisille asiakkaille. Sijoittajalle maksetun korvauksen määrä on 90 prosenttia sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä tai luottolaitokselta olevasta saatavan määrästä. Korvauksen enimmäismäärä on kuitenkin 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastosta ei korvata osakkeen arvonalentumisesta johtuvia tappioita tai virheellisiksi osoittautuneista sijoituspäätöksistä syntyneitä tappioita. Siten sijoittajat ovat edelleen vastuussa omista sijoituspäätöksistään.

Talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon, jonka tarkoituksena on turvata talletuspankissa tilillä olevien tai tilille vielä kirjaamattomien maksuvälityksessä olevien saatavien maksu, jos pankki on muutoin kuin tilapäisesti maksukyvytön. Talletuspankin asiakkaille voidaan korvata saatavat talletussuojarahastosta 100 000 euroon asti. Sijoittajan varat voidaan turvata joko talletussuojarahastolla tai Sijoittajan korvausrahastolla. Sijoittajan varat eivät kuitenkaan ole korvattavissa kummastakin rahastosta yhtä aikaa.

VEROTUS

Alla esitetty yhteenveto perustuu tämän Esitteen päivämääränä Suomessa voimassa olevaan verolainsäädäntöön. Muutokset verolainsäädännössä saattavat vaikuttaa verotukseen myös takautuvasti. Yhteenveto on yleisluontoinen eikä se ole tyhjentävä eikä siinä ole huomioitu eikä selvitetty muiden maiden kuin Suomen verolainsäädäntöä. Sijoittamista harkitsevien tulisi kääntyä veroasiantuntijan puoleen saadakseen tietoja Osakeantia sekä Osakkeiden hankintaa, omistamista ja luovuttamista koskevista Suomen tai muiden maiden veroseuraamuksista.

Suomen verotus

Seuraavassa esitetään kuvaus niistä olennaisista tulo- ja varainsiirtoveroseuraamuksista, joilla saattaa olla merkitystä Osakeannin kannalta. Alla esitetty soveltuu Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisiin luonnollisiin henkilöihin ja osakeyhtiöihin, ja siinä käsitellään osingonjakoon ja Osakkeiden myynnistä saatavaan luovutusvoittoon sovellettavaa Suomen verolainsäädäntöä.

Seuraavassa ei käsitellä sellaisia Tarjottavien osakkeiden omistajien tai haltijoiden erityisiä veroseuraamuksia, jotka liittyvät muun muassa erilaisiin yhtiöiden uudelleenjärjestelyihin, ulkomaisiin välyhteisöihin, liiketoimintaa harjoittamattomiin yhteisöihin, tuloverovapaisiin yhteisöihin taikka avoimiin yhtiöihin tai kommandiittiyhtiöihin. Seuraavassa ei myöskään käsitellä Suomen perintö- tai lahjaveroseuraamuksia.

Kuvaus perustuu

- tuloverolakiin (1535/1992 muutoksineen),
- lakiin elinkeinotulon verottamisesta (360/1968 muutoksineen),
- lakiin rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta (627/1978 muutoksineen) ja
- varainsiirtoverolakiin (931/1996 muutoksineen).

Lisäksi kuvauksessa on otettu huomioon oikeuskäytäntö sekä veroviranomaisten päätökset ja lausunnot, jotka ovat voimassa ja saatavilla tämän Esitteen päivämääränä.

Verolainsäädännön, oikeuskäytännön ja veroviranomaisten kannanottojen muutokset voivat aiheuttaa muutoksia alla kuvattuihin veroseuraamuksiin myös takautuvasti.

Yleistä

Suomessa yleisesti verovelvollisia ja rajoitetusti verovelvollisia kohdellaan verotuksessa eri tavoin. Yleisesti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Rajoitetusti verovelvollisia verotetaan vain Suomesta saadusta tulosta. Lisäksi rajoitetusti verovelvollisen Suomessa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta saamaa tuloa verotetaan Suomessa. Suomea sitovat verosopimukset voivat rajoittaa Suomen sisäisen verolainsäädännön soveltamista ja estää rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman tulon verottamisen Suomessa.

Luonnollisen henkilön katsotaan yleensä olevan Suomessa yleisesti verovelvollinen silloin, kun hän jatkuvasti oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden ajan tai hänellä on Suomessa varsinainen asunto ja koti. Ulkomaille muuttanutta Suomen kansalaista pidetään kuitenkin Suomessa yleisesti verovelvollisena kunnes kolme vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jonka aikana hän on lähtenyt maasta, jollei hän näytä, että hänellä ei ole verovuonna ollut olennaisia siteitä Suomeen. Ansiotuloa, palkkatulo mukaan lukien, verotetaan progressiivisen veroasteikon mukaan. Tällä hetkellä pääomatuloverokanta on 30 prosenttia. Jos Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön pääomatulot ovat yli 50 000 euroa kalenterivuodessa, pääomatulon verokanta nousee 32 prosenttiin 50 000 euroa ylittävältä osalta. Suomen lain mukaisesti perustetut yhtiöt ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia ja siten Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Yhteisöverokanta on tällä hetkellä 24,5 prosenttia.

Seuraavassa on yhteenveto tietyistä Tarjottavien osakkeiden hankintaan, omistamiseen ja luovuttamiseen liittyvistä veroseuraamuksista Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisille osakkeenomistajille.

Osinkojen verotus

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Osakkeenomistajan elinkeinotoimintaan (elinkeinotulolähteeseen) kuulumattomien osakkeiden osalta luonnollisen henkilön tuloverolain 33a §:n 2 momentissa tarkoitettua julkisesti noteeratusta yhtiöstä ("Noteerattu yhtiö") saamista osingoista 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa, jota verotetaan 30 prosentin verokannan mukaan (32 prosenttia määrästä, joka ylittää 50 000 euroa kalenterivuodessa), ja loput 30 prosenttia on verovapaata tuloa. Osakkeenomistajan elinkeinotoimintaan kuuluvien osakkeiden osalta luonnollisen henkilön Noteeratusta yhtiöstä saamista osingoista 30 prosenttia on verovapaata tuloa ja loput 70 prosenttia on

veronalaista elinkeinotuloa, joka jaetaan verotettavaksi ansiotulona progressiivisen veroasteikon mukaan ja pääomatulona 30 prosentin verokannan mukaan (32 prosenttia määrästä, joka ylittää 50 000 euroa kalenterivuodessa).

Osinkoa jakavan Noteeratun yhtiön on toimitettava ennakonpidätys yleisesti verovelvollisille luonnollisille henkilöille maksettavista osingoista. Tällä hetkellä ennakonpidätyksen määrä on 21 prosenttia maksettavasta osingosta. Osinkoa jakavan yhtiön toimittama ennakonpidätys hyvitetään luonnollisen henkilön saaman osinkotulon lopullisessa verotuksessa.

Suomalaiset osakeyhtiöt

Noteeratun yhtiön jakamien osinkojen verotus riippuu muun muassa siitä, onko suomalainen osinkoa saava yhtiö Noteerattu yhtiö vai muu yhtiö.

Osingot, joita Noteerattu yhtiö saa toiselta Noteeratulta yhtiöltä ovat lähtökohtaisesti verovapaata tuloa. Jos osakkeet kuitenkin kuuluvat osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen, niistä saatavista osingoista on verotettavaa tuloa 75 prosenttia loppuosan ollessa verovapaata tuloa. Tällaista sijoitusomaisuutta voi olla ainoastaan raha-, vakuutus ja eläkelaitoksilla.

Osingot, joita suomalainen listaamaton yhtiö (yksityinen osakeyhtiö) saa Noteeratulta yhtiöltä ovat lähtökohtaisesti 75 prosenttisesti verotettavaa tuloa loppuosan ollessa verovapaata tuloa. Jos kuitenkin listaamaton yhtiö omistaa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan Noteeratun yhtiön osakepääomasta, on tällaisille osakkeille saatava osinko verovapaata edellyttäen, että osakkeet eivät kuulu osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen.

Rajoitetusti verovelvolliset

Lähtökohtaisesti suomalaisen yhtiön rajoitetusti verovelvolliselle osakkeenomistajalle maksamasta osingosta peritään lähdevero. Osinkoa jakava yhtiö on velvollinen pidättämään lähdeveron lopullisena verona osingon maksamisen yhteydessä. Lähdeveron määrä on 24,5 prosenttia, kun tulonsaaja on rajoitetusti verovelvollinen yhteisö, ja 30 prosenttia kaikille muille rajoitetusti verovelvollisille tulonsaajille, ellei soveltuvassa verosopimuksessa toisin määrätä.

Suomi on solminut useiden valtioiden kanssa verosopimuksia, joiden mukaan verosopimuksen soveltamisalaaan kuuluvilla tahoilla maksetuista osingoista pidettävä lähdeveroprosentti on alennettu. Verosopimusten mukainen lähdeveroprosentti on yleensä vielä alhaisempi, jos osakkeenomistaja on yhtiö, joka omistaa tietyn osuuden osinkoa jakavasta yhtiöstä (yleensä vähintään 10 tai 25 prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta tai äänistä). Soveltuvan verosopimuksen mukaista alennettua lähdeveroprosenttia voidaan soveltaa, jos osingonsaaja on toimittanut osinkoa maksavalle yhtiölle voimassaolevan lähdeverokortin tai osingonsaajan kansallisuutta ja henkilöllisyyttä koskevat vaadittavat tiedot.

Kun hallintarekisteröity osakkeenomistaja on oikeutettu osinkoon, osinkoja maksava suomalainen yhtiö maksaa osingon omaisuudenhoitajalle, joka välittää maksetut osingot osakkeenomistajille. Jos hallintarekisteröidyille osakkeille maksetun osingon saaja asuu verosopimusvaltiossa, osingosta peritään verosopimuksen mukainen lähdevero, kuitenkin aina vähintään 15 prosenttia (jos verosopimuksen mukainen lähdevero on alhaisempi kuin 15 prosenttia, liikaa peritty lähdevero voidaan hakea palautettavaksi samalla kun esitetään tarpeelliset tiedot osingon saajan kansalaisuudesta ja henkilöllisyydestä). Tämä merkitsee sitä, että hallintarekisteröidyille osakkeelle maksettavasta osingosta peritään verosopimuksen mukainen tai aina vähintään 15 prosentin lähdevero ilman perusteellista selvitystä lopullisesta osingonsaajasta. Tällainen menettely edellyttää kuitenkin, että ulkomainen omaisuudenhoitaja on merkitty verohallinnon pitämään rekisteriin ja että hänen kotipaikkansa on valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva verosopimus. Lisäksi edellytetään, että ulkomaisella omaisuudenhoitajalla on suomalaisen tilinhoitajayhteisön kanssa sopimus osakkeiden säilyttämisestä. Tässä sopimuksessa ulkomaisen omaisuudenhoitajan on muun muassa sitouduttava ilmoittamaan osingonsaajan asuinvaltio tilinhoitajayhteisölle ja antamaan tarvittaessa lisätietoja veroviranomaisille. Mikäli mainitut kriteerit eivät täyty, hallintarekisteröidyille osakkeille maksettavista osingoista peritään rajoitetusti verovelvolliselta yhteisöltä 24,5 prosentin lähdevero, ja kaikilta muilta rajoitetusti verovelvollisilta 30 prosentin lähdevero, ellei soveltuvassa verosopimuksessa toisin määrätä.

Euroopan unionin jäsenvaltioissa asuvat ulkomaiset yhteisöt

Suomen verolainsäädännön mukaan lähdeveroa ei peritä osingoista, jotka maksetaan EU:n jäsenvaltiossa asuvalle ja kotivaltiossaan tuloveronalaiselle emo-tytäryhtiödirektiivin (90/435/ETY) 2 artiklan mukaiselle ulkomaiselle yhteisölle, joka välittömästi omistaa vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön pääomasta.

Euroopan talousalueella asuvat ulkomaiset yhteisöt

Tietyille Euroopan talousalueella asuville ulkomaisille yhteisöille maksetut osingot ovat joko täysin verovapaita tai niihin sovelletaan alennettua lähdeveroprosenttia riippuen siitä, miten osinkoa verotettaisiin jos se maksettaisiin vastaavalle suomalaiselle yhteisölle.

Lähdeveroa ei peritä Suomessa suomalaisen yhtiön rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksamista osingoista, jos (i) osinkoa saavan yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella, (ii) jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen ja vakuutusmaksuista perittävien verojen alalla annettu neuvoston direktiivi 77/799/ETY tai jokin sopimus virkaavasta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota (tällä hetkellä Liechtenstein on ainoa ETA-valtio, joka ei täytä tätä edellytystä), (iii) osinkoa saava yhteisö vastaa tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua suomalaista yhteisöä, (iv) osinko olisi kokonaan verovapaa, jos se maksettaisiin vastaavalle suomalaiselle yhtiölle tai yhteisölle (katso edellä ”—Suomalaiset osakeyhtiöt”), ja (v) osinkoa saava yhtiö antaa selvityksen (asuinvaltion veroviranomaisten antaman todistuksen), että lähdeveroa ei tosiasiallisesti voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa soveltuvan kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Jos osinkoa maksetaan ulkomaiselle yhteisölle, jonka kotipaikka on edellä kohdissa (i) ja (ii) esitetyt vaatimukset täyttävässä valtiossa ja joka täyttää edellä kohdassa (iii) esitetyt edellytykset, mutta maksettava osinko olisi ainoastaan osittain verovapaata, jos se maksettaisiin vastaavalle suomalaiselle yhteisölle (katso edellä ”—*Suomalaiset osakeyhtiöt*”), maksettavasta osingosta peritään Suomessa lähdevero (katso edellä ”—*Rajoitetusti verovelvolliset*”), mutta lähdeveroprosentti on tällaisten osinkojen osalta alennettu 18,38 prosenttiin (24,5 prosentin sijaan). Siten lukuun ottamatta emo-tytäryhtiödirektiivissä tarkoitettuja yhteisöjä, jotka täyttävät verovapauden edellytykset omistamalla välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön pääomasta (katso edellä ”—*Euroopan unionin jäsenvaltioissa asuvat ulkomaiset yhteisöt*”), 18,38 prosentin lähdeverokantaa sovelletaan ulkomaiselle yhteisölle (jonka kotipaikka on edellä kohdissa (i) ja (ii) esitetyt vaatimukset täyttävässä valtiossa ja joka täyttää edellä kohdassa (iii) esitetyt edellytykset) maksettaviin osinkoihin, mikäli osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön osakkeet kuuluvat osinkoa saavan yhtiön sijoitusomaisuuteen tai mikäli osinkoa saava yhtiö ei ole Noteerattu yhtiö. Sovellettavasta kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevasta sopimuksesta riippuen sovellettava lähdevero voi olla myös alempi kuin 18,38 prosenttia (katso edellä ”—*Rajoitetusti verovelvolliset*”).

Euroopan talousalueella asuvat ulkomaiset luonnolliset henkilöt

Ulkomailla asuville rajoitetusti verovelvollisille luonnollisille henkilöille maksettavat osingot voidaan asianomaisen henkilön vaatimuksesta edellä kuvatun lähdeverotuksen (katso edellä ”—*Rajoitetusti verovelvolliset*”) sijaan verottaa verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995, muutoksineen) mukaisessa järjestyksessä eli vastaavasti kuin Suomessa yleisesti *verovelvollisia* verotetaan (katso edellä ”—*Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt*”), edellyttäen, että (i) osinkoa saavan luonnollisen henkilön kotipaikka on Euroopan talousalueella, (ii) jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen ja vakuutusmaksuista perittävien verojen alalla annettu neuvoston direktiivi 77/799/ETY tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota (tällä hetkellä Liechtenstein on ainoa ETA-valtio, joka ei täytä tätä edellytystä) ja (iii) osingon saaja antaa selvityksen (asuinvaltion veroviranomaisten antaman todistuksen), että lähdeveroa ei tosiasiallisesti voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa soveltuvan kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Luovutusvoitot

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Osakkeiden myynnistä muuten kuin elinkeinotoiminnan harjoittamisen yhteydessä syntynyt luovutusvoitto verotetaan Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön pääomatulona tai vastaavasti syntynyt luovutustappio vähennetään luovutusvoitosta. Luovutusvoittoa verotetaan tällä hetkellä 30 prosentin verokannan mukaan (32 prosenttia määrästä, joka ylittää 50 000 euroa kalenterivuodessa). Myyjän elinkeinotoimintaan (elinkeinoitulolähteeseen) kuuluvien osakkeiden myynnistä saatu voitto katsotaan myyjän elinkeinotuloksi, joka jaetaan tuloverolain mukaan verotettavaksi ansiotulona progressiivisen veroasteikon mukaan ja pääomatulona 30 prosentin verokannan mukaan (32 prosenttia määrästä, joka ylittää 50 000 euroa kalenterivuodessa).

Ennen verovuotta 2010 yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden elinkeinotoimintaan kuulumattomien osakkeiden myynnistä aiheutuvat luovutustappiot voidaan vähentää luovutusvoitosta samana ja kolmena luovutusta seuraavana verovuotena. Verovuonna 2010 tai sen jälkeen yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden elinkeinotoimintaan kuulumattomien osakkeiden myynnistä aiheutuvat luovutustappiot voidaan vähentää luovutusvoitosta samana ja viitenä luovutusta seuraavana verovuotena. Koska luovutustappiot eivät ole vähennyskelpoisia muista pääomatuloista kuin luovutusvoitosta, niitä ei huomioida vahvistettaessa pääomatulolain alijäämää verovuodelle. Tällaiset luovutustappiot eivät myöskään lisää alijäämähyvitystä, joka voidaan vähentää alijäämähyvityksen piiriin kuuluvan veron määrästä. Myyjän elinkeinotoimintaan kuuluvien osakkeiden osalta tappioiden vähentäminen tapahtuu kuten jäljempänä kohdassa ”—*Suomalaiset osakeyhtiöt*”.

Edellä esitetystä huolimatta yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön elinkeinotoimintaan kuulumattoman omaisuuden myynnistä saama luovutusvoitto, kuten Osakkeista saatu luovutusvoitto, on kuitenkin verovapaata tuloa, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa (lukuun ottamatta omaisuutta, jonka luovutus on Suomen verolainsäädännön nojalla verovapaata). Vastaavasti luovutustappio ei ole vähennyskelpoinen, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa (lukuun ottamatta omaisuutta, jonka luovutus on Suomen verolainsäädännön nojalla verovapaata) ja kaiken yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön kalenterivuonna luovuttaman omaisuuden luovutushinnat ovat samalla yhteensä enintään 1 000 euroa.

Luovutusvoitto ja -tappio lasketaan vähentämällä myyntihinnasta alkuperäinen hankintameno ja myynnistä aiheutuneet kulut. Vaihtoehtoisesti luonnolliset henkilöt voivat elinkeinotoimintaan kuulumattomien osakkeiden osalta todellisen hankintamenon sijasta käyttää niin sanottua hankintameno-olettamaa, jonka suuruus on 20 prosenttia myyntihinnasta tai, jos osakkeet on omistettu vähintään kymmenen vuotta, 40 prosenttia myyntihinnasta. Mikäli hankintameno-olettamaa käytetään todellisen hankintamenon sijasta, myyntikustannusten katsotaan sisältyvän hankintameno-olettamaan, eikä niitä voida enää vähentää erikseen myyntihinnasta.

Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden on lisättävä esitetyttyyn veroilmoitukseen tiedot kalenterivuonna tapahtuneista arvopapereiden (kuten Tarjottavien osakkeiden) luovutuksista.

Suomalaiset osakeyhtiöt

Seuraavassa esitetty koskee vain sellaisia suomalaisia osakeyhtiöitä, joita verotetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain nojalla. Osakkeista saatava luovutusvoitto on pääsääntöisesti osakeyhtiön verotettavaa tuloa.

Osakkeet voivat olla osakeyhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- tai rahoitusomaisuutta. Osakkeiden luovutusten ja arvonalentumisten verotuskohtelu vaihtelee osakkeiden omaisuuslajista riippuen. Osakkeet voivat olla myös osakeyhtiön muun toiminnan tulolähteen omaisuutta. Tuloverolain säännöksiä sovelletaan luovutusvoittoihin, jotka kertyvät muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvan omaisuuden luovutuksesta.

Osakkeiden myyntihinta lasketaan pääsääntöisesti osaksi suomalaisen yhtiön liiketoiminnan tuloa. Vastaavasti osakkeiden hankintameno on vähennyskelpoinen meno kyseisen yhtiön verotuksessa osakkeiden luovutuksen yhteydessä. Tiettyjen tiukasti määriteltyjen edellytysten täytyttyä suomalaisen osakeyhtiön saamat osakkeiden luovutusvoitot ovat kuitenkin verovapaita.

Osakkeiden myyntihinta lasketaan pääsääntöisesti osaksi suomalaisen yhtiön liiketoiminnan tuloa. Vastaavasti osakkeiden hankintahinta on vähennyskelpoinen meni kyseisen yhtiön verotuksessa luovutuksen yhteydessä. Kuitenkin tiettyjen tiukasti määriteltyjen edellytysten täytyttyä suomalaisen osakeyhtiön saamat osakkeiden luovutusvoitot ovat verovapaita. Osakkeiden luovutusvoiton verovapautta koskevien säännösten mukaan muun kuin sijoitustoimintaa harjoittavan yhtiön sama luovutusvoitto elinkeinotoiminnan käyttöomaisuusosakkeista ei pääsääntöisesti ole verotettavaa elinkeinotuloa eikä luovutuksessa syntynyt tappio ole vastaavissa oloissa vähennyskelpoinen, jos muun muassa (i) myyjä on omistanut välittömästi ja yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan ajanjaksona, joka on päättynyt enintään vuotta ennen luovutusta, vähintään 10 prosentin osuuden luovutettavan yhtiön osakepääomasta ja luovutettavat osakkeet kuuluvat näin omistettuihin osakkeisiin, (ii) osakeluovutuksen kohteena oleva yhtiö ei ole kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiö taikka osakeyhtiö, jonka toiminta tosiasiallisesti käsittää pääasiallisesti kiinteistöjen omistamista tai hallintaa, ja (iii) luovutuksen kohteena oleva yhtiö on yleisesti verovelvollinen Suomessa tai sellainen toisessa EU:n jäsenvaltiossa sijaitseva yhtiö, jota tarkoitetaan emotytäryhtiödirektiivin (90/435/ETY) 2 artiklassa tai yhtiö, jonka kotipaikka on sellaisessa valtiossa, jonka kanssa Suomi on solminut osinkoon soveltuvan kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan verosopimuksen.

Jos myyvän yhtiön käyttöomaisuuteen kuuluvien (muiden kuin verovapaasti luovutettavien) osakkeiden luovutuksesta syntyy verotuksessa vähennyskelpoinen luovutustappio, tällainen tappio voidaan vähentää vain osakkeiden luovutuksesta saaduista luovutusvoitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena. Muiden kuin käyttöomaisuusosakkeiden luovutuksesta syntynyt vähennyskelpoinen luovutustappio voidaan vähentää verotettavasta tulosta verovuonna sekä kymmenenä sitä seuraavana vuonna yleisten tappiointasasta koskevien säännösten mukaisesti.

Rajoitetusti verovelvolliset

Rajoitetusti verovelvolliset eivät pääsääntöisesti ole Suomessa verovelvollisia suomalaisen yhtiön osakkeiden myynnistä saamastaan luovutusvoitosta, paitsi jos rajoitetusti verovelvollisella katsotaan olevan tuloverolaissa tarkoitettu kiinteä toimipaikka Suomessa ja osakkeet katsotaan kyseisen kiinteän toimipaikan omaisuudeksi.

Varainsiirtovero

Helsingin Pörssissä noteerattujen Osakkeiden luovutuksesta ei peritä Suomessa varainsiirtoveroa, jos luovutus tapahtuu kiinteää rahavastiketta vastaan. Verovapauden edellytyksenä on, että luovutuksessa on välittäjänä tai osapuolena arvopaperimarkkina- tai arvopaperivälittäjä tai että luovutuksensaaja on hyväksytty kaupankäyntiosapuoleksi sillä markkinalla, jolla luovutus tapahtuu. Lisäksi jos välittäjä tai kaupan toinen osapuoli ei ole suomalainen sijoituspalveluyritys tai luottolaitos taikka ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa sijaitseva sivuliike tai -konttori, verovapauden edellytyksenä on, että luovutuksensaaja antaa luovutuksesta ilmoituksen Suomen veroviranomaisille kahden kuukauden kuluessa luovutuksesta tai että välittäjä antaa luovutuksesta verohallinnolle verotusmenettelystä annetun lain mukaisen vuosi-ilmoituksen. Verovapauden piirissä eivät ole tietyt erikseen määritellyt luovutukset, kuten pääomasijoitukset ja varojen jako. Verovapaus ei myöskään koske luovutusta, joka tapahtuu osakeyhtiölaissa säädetyn vähemmistöosakkeenomistajien lunastusvelvollisuuden täyttämiseksi.

Mikäli Osakkeiden luovutus ei täytä edellä esitettyjä verovapaudelle asetettuja vaatimuksia, ostajan on maksettava varainsiirtoveroa 1,6 prosenttia luovutushinnasta. Jos ostaja ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen eikä ulkomaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön suomalainen sivuliike tai -konttori, on myyjän perittävä vero ostajalta. Mikäli kaupan osapuolena tai välittäjänä on suomalainen sijoituspalveluyritys tai luottolaitos tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike tai -konttori, se on velvollinen perimään varainsiirtoveron ostajalta ja tilittämään sen valtiolle. Mikäli kumpikaan kaupan osapuolista ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen taikka ulkomaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön suomalainen sivuliike tai -konttori, ei osakeluovutuksesta peritä varainsiirtoveroa. Varainsiirtoveroa ei ole suoritettava, jos veron määrä on vähemmän kuin kymmenen euroa. Uusien osakkeiden liikkeeseen laskemisen ja merkinnän yhteydessä ei makseta varainsiirtoveroa.

NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Seuraavien asiakirjojen jäljennökset ovat nähtävillä tämän Esitteen voimassaoloaikana arkisin normaalin työajan puitteissa Stockmannin rekisteröidyssä toimipaikassa osoitteessa Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki:

- Yhtiöjärjestys, sellaisena kuin se on voimassa tämän Esitteen päivämääränä
- Stockmannin tilintarkastetut konsernitilinpäätökset 31.12.2011, 31.12.2010 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta
- Stockmannin tilintarkastamaton osavuositarkastus 31.3.2012 päättyneeltä kolmen kuukauden jaksolta
- Esite
- Finanssivalvonnan päätökset koskien tätä Esitettä

ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT ASIAKIRJAT

Seuraavat asiakirjat on liitetty tähän Esitteeseen viittaamalla Euroopan komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 artiklan 28 mukaisesti, ja ne muodostavat osan Stockmannin taloudellisista tiedoista. Viittaamalla liitetyt asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa www.stockmanngroup.fi ja arkisin normaalin työajan puitteissa Stockmannin liikkeenjohdosta osoitteessa Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki:

Asiakirjat

Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös vuodelta 2011
Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastuskertomus 2011
Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös vuodelta 2010
Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastuskertomus 2010
Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös vuodelta 2009
Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastuskertomus 2009

Viitattuihin asiakirjoihin sisältyvissä Yhtiön tilinpäätöksissä hallituksen toimintakertomusten yhteydessä esitetyt taulukot ja kuvat eivät ole tilintarkastettuja. Myöskään osakkeet ja osakepääoma -osion yhteydessä esitetyt graafit eivät ole tilintarkastettuja.

LIITE A: TILINTARKASTAJAN LAUSUNTO ESITTEESEEN SISÄLTyvÄSTÄ TULOSENNUSTEESTA

Stockmann Oyj Abp:n hallitukselle

Annamme komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 liitteen 1 kohdassa 13.2 tarkoitetun lausuntomme Stockmann Oyj Abp:n 30.4.2012 päivätyn esitteen vuotta 2012 koskevasta tuloseennusteesta, joka on esitetty esitteen kohdassa "Stockmannin liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuuden näkymät" otsikon "Tulevaisuuden näkymät ja tuloseennuste" alla. Esitteeseen sisältyy Stockmann Oyj Abp:n kokoama tuloseennuste, jonka mukaan: "Stockmann arvioi konsernin liikevaihdon ja liikevoiton olevan vuonna 2012 suurempia kuin vuonna 2011, jollei markkinatilanne heikkene merkittävästi."

Liikkeeseenlaskijan vastuu

Liikkeeseenlaskija vastaa tuloseennusteen kokoamisesta sekä niiden keskeisten oletusten määrittelemisestä, joihin tuloseennuste perustuu komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 mukaisesti.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee antaa lausuntonsa siitä, että tuloseennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella, ja että tuloseennusteen kokoamisessa on noudatettu liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen periaatteita.

Olemme suorittaneet työmme KHT-yhdistyksen ohjeen "Tuloseennuste ja -arvio -ohje tilintarkastajalle" mukaisesti. Emme ole suorittaneet esitteeseen sisältyvän tuloseennusteen tai sen kokoamisen yhteydessä käytettyjen tietojen ja oletusten tilintarkastusta tai yleisluonteista tarkastusta.

Olemme suunnitelleet ja suorittaneet työmme siten, että olemme saaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä saadaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, että tuloseennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella ja että kokoamisessa on noudatettu Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että käsityksemme mukaan tuloseennuste on asianmukaisesti koottu esitettyjen tietojen perusteella, ja että tuloseennusteen kokoamisessa on noudatettu liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Varaumat ja raportin luovuttamista koskeva rajoitus

Tulevaisuuden toteuma tulee todennäköisesti poikkeamaan tuloseennusteesta, koska tulevaisuutta koskevat oletukset eivät useinkaan toteudu odotetulla tavalla, ja poikkeamat saattavat olla olennaisia, erityisesti vallitsevassa markkinatilanteessa.

Tämä raportti on tarkoitettu ainoastaan liitettäväksi komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 mukaiseen esitteeseen.

Helsinki, 30. huhtikuuta 2012

Jari Härmälä
KHT

Henrik Holmbom
KHT

LIITE B: TILINTARKASTAMATON OSAVUOSIKATSAUS 31.3.2012 PÄÄTTYNEELTÄ TILIKAUDELTA

STOCKMANN Oyj Abp, Osavuositarkastus 27.4.2012 klo 8.00 EET

Liiketulos parani 14 miljoonaa euroa edellisvuodesta

Tammikuu–maaliskuu 2012:

Konsernin liikevaihto kasvoi 10,4 prosenttia ja oli 450,3 Me (407,7 Me). Liiketulos oli -16,2 Me (-29,9 Me).

Katsauskauden tulos oli -20,9 Me (-34,8 Me). Osakekohtainen tulos oli -0,29 e (-0,49 e).

Toimitusjohtaja Hannu Penttilä:

”Stockmann-konsernin liikevaihto kasvoi vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä kaikissa liiketoimintayksiköissä.

Pietarin tavaratalo vauhditti liikevaihdon kasvua Venäjällä, mutta olen erityisen iloinen, että myynti kasvoi kaikilla markkina-alueilla epävarmasta markkinaympäristöstä huolimatta.

Kohtuuhintaisen muodin markkinoiden parantumisesta on merkkejä vuoden 2011 heikon kehityksen jälkeen.

Ruotsin muotimarkkinat kasvoivat maaliskuussa vuoden ajan jatkuneen myynnin laskun jälkeen. Lindex on kasvattanut markkinaosuuttaan niin Ruotsissa kuin muillakin markkinoilla.

Stockmannin ensimmäisen vuosineljänneksen liiketulos on sesonkiluonteisuudesta johtuen tyypillisesti tappiollinen. Tänä vuonna hyvä myyntivolyymi vähensi kulujen suhteellista osuutta ja kasvatti liiketulosta lähes 14 miljoonalla eurolla. Lindexin tuloskehitys oli erittäin hyvää, erityisesti maaliskuussa. Onnistuimme parantamaan liiketulosta merkittävästi Venäjällä tavaratalojen kasvaneen liikevaihdon ansiosta. Tämä luo hyvät lähtökohdat saavuttaa Venäjällä positiivinen koko vuoden liikevoitto ilman Bestseller-toimintoja.

Katsauskauden jälkeen, huhtikuussa järjestetty Hullut Päivät -kampanja teki jälleen kerran liikevaihtoennätyksen 13 prosentin kasvulla. Tämä on erinomainen aloitus toiselle neljännekselle, ja meillä on hyvät asemat myönteiseen tuloskehitykseen loppuvuonna 2012. Epävarmat markkinat on kuitenkin otettava huomioon, sillä ne voivat aiheuttaa häiriöitä kuluttajien käyttäytymiseen. Arvioimme Stockmannin koko vuoden liikevoiton olevan suurempi kuin vuonna 2011, jollei markkinakehitys heikkene merkittävästi.”

AVAINLUKUJA

	1–3/2012	1–3/2011	1–12/2011
Liikevaihto, Me	450,3	407,7	2 005,3
Liikevaihdon kasvu, %	10,4	9,4	10,1
Suhteellinen myyntikate, %	48,0	47,4	48,7
Liikevoitto, Me	-16,2	-29,9	70,1
Nettorahoituskulut, Me	8,7	8,3	34,4
Tulos ennen veroja, Me	-24,9	-38,3	35,7
Katsauskauden tulos, Me	-20,9	-34,8	30,8
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	-0,29	-0,49	0,43
Oma pääoma/osake, e	11,30	11,13	12,11
Liiketoiminnan rahavirta, Me	-73,3	-145,4	66,2
Investoinnit, Me	10,3	23,8	66,0
Nettovelkaantumisaste, %	112,5	119,7	95,3
Omavaraisuusaste, %	38,5	36,8	42,2
Osakkeiden määrä, laimentamaton, painotettu keskiarvo, 1 000 kpl	71 841	71 146	71 496
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk	4,8	4,3	4,1
Henkilöstö, keskimäärin	15 057	15 552	15 964

LIKEVAIHTO JA TULOS

Epävarma markkinakehitys jatkui alkuvuonna 2012 pääosin ratkaisemattoman Euroopan velkakriisin takia. Tällä ei kuitenkaan ollut merkittävää vaikutusta kuluttajien käyttäytymiseen vuosineljänneksen aikana. Kohtuuhintaisen muodin markkinat parantuivat hiukan vuosineljänneksen loppua kohden. Venäjällä ja Baltian maissa yleinen markkinakehitys oli edelleen hyvää.

Stockmann-konsernin ensimmäisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 10,4 prosenttia ja oli 450,3 miljoonaa euroa (407,7 miljoonaa euroa). Kaikki liiketoimintayksiköt ja markkina-alueet paransivat liikevaihtoaan. Liikevaihto Suomessa kasvoi 5,6 prosenttia ja oli 224,0 miljoonaa euroa. Liikevaihto ulkomailla kasvoi 15,7 prosenttia ja oli 226,2 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto ulkomailla kasvu oli 14,7 prosenttia. Kasvu oli voimakkainta Venäjällä erityisesti Pietarin tavaratalon myynnin merkittävän kasvun ansiosta. Ulkomaisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 50,2 prosenttia (48,0 prosenttia).

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 22,7 miljoonalla eurolla ja oli 216,1 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 48,0 prosenttia (47,4 prosenttia). Kasvu johtui tavarataloryhmän ja Seppälän kasvaneesta suhteellisesta myyntikatteesta. Toiminnan kustannukset kasvoivat 4,7 prosenttia eli 9,7 miljoonaa euroa ja olivat 213,9 miljoonaa euroa. Poistot olivat 18,4 miljoonaa euroa (19,1 miljoonaa euroa).

Konsernin liiketulos kasvoi katsauskaudella 13,7 miljoonalla eurolla ja oli -16,2 miljoonaa euroa (-29,9 miljoonaa euroa). Kaikki liiketoimintayksiköt paransivat liiketulostaan.

Konsernin kannattamattomien Ukrainan toimintojen lopetuksesta tehtiin päätös katsauskaudella. Liiketulos sisältää 0,5 miljoonan euron kertaluontoisen kuluvarauksen lopetuksen johdosta. Liiketoiminta aloitettiin Ukrainassa vuonna 2008 ja kattaa tällä hetkellä kaksi Seppälän myymälää, jotka suljetaan vuoden 2012 loppuun mennessä. Seppälän liiketoiminnalla on testattu Ukrainan markkinoita ja liiketoimintaympäristöä konsernin muiden yksiköiden mahdollista laajentumista varten. Stockmannin arvion mukaan laajentumiselle ei ole lähitulevaisuudessa mahdollisuuksia.

Nettorahoituskulut kasvoivat katsauskaudella 0,4 miljoonaa euroa ja olivat 8,7 miljoonaa euroa (8,3 miljoonaa euroa). Kasvu johtui pääosin Ruotsin kruunumääräisten lainojen korkojen noususta. Kertaluontoiset valuuttakurssitappiot olivat 0,1 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa).

Katsauskauden tulos ennen veroja oli -24,9 miljoonaa euroa eli 13,3 miljoonaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Katsauskauden tappiollisesta tuloksesta kirjattiin 4,0 miljoonan euron verohyvitys (3,5 miljoonaa euroa). Katsauskauden tulos oli -20,9 miljoonaa euroa (-34,8 miljoonaa euroa).

Tammi-maaliskuun osakekohtainen tulos oli -0,29 euroa (-0,49 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna -0,29 euroa (-0,48 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 11,30 euroa (11,13 euroa).

LIKEVAIHTO JA TULOS LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi 9,4 prosenttia ja oli 280,5 miljoonaa euroa (256,4 miljoonaa euroa). Liikevaihto Suomessa kasvoi 4,2 prosenttia ja oli 188,3 miljoonaa euroa (180,8 miljoonaa euroa). Vuoden alun suhteellisen pienistä varastoista johtuen tavarataloilla ei ollut vuosineljänneksen alussa suuria alennusmyyntejä. Kasvu kiihtyi vuosineljänneksen loppua kohden.

Ulkomaantoimintojen euromääräinen liikevaihto kasvoi 22,2 prosenttia ja 92,2 miljoonaa euroa (75,4 miljoonaa euroa). Ulkomaisen liikevaihdon osuus ryhmän liikevaihdosta oli 32,9 prosenttia (29,4 prosenttia). Venäjän liikevaihdon kasvua kiihdytti Pietarin tavaratalon vahvasti kasvanut myynti. Myös muut Venäjän tavaratalot ja Baltian maiden tavaratalot kehittyivät hyvin.

Katsauskauden suhteellinen myyntikate kasvoi 40,4 prosenttiin (39,7 prosenttia). Tavarataloryhmän liiketulos kasvoi 8,3 miljoonalla eurolla ja oli -6,5 miljoonaa euroa (-14,8 miljoonaa euroa). Toiminnan kustannukset kasvoivat liikevaihdon kasvua hitaammin. Vuoden 2012 loppuun mennessä lopetettavien Bestsellerin franchising-toimintojen liiketulos oli -1,5 miljoonaa euroa (-1,6 miljoonaa euroa).

Katsauskauden jälkeen, huhtikuussa, järjestetty Hullut Päivät -kampanja teki jälleen kerran liikevaihtoennätyksen 13 prosentin kasvulla. Suomessa kampanjan liikevaihto kasvoi 5 prosenttia, Baltian maissa 4 prosenttia ja Venäjällä 38 prosenttia.

Lindex

Lindexin liikevaihto oli katsauskaudella 138,2 miljoonaa euroa, joka oli 12,1 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna (123,3 miljoonaa euroa). Paikallisvaluutoissa liikevaihto kasvoi 10,2 prosenttia. Liikevaihto kasvoi erittäin hyvin kaikilla markkinoilla paitsi Ruotsissa, jossa kasvu oli kohtuullista. Liikevaihto kasvoi Suomessa 16,4 prosenttia ja muissa maissa 11,6 prosenttia.

Katsauskauden suhteellinen myyntikate oli edellisvuoden tasolla, 61,9 prosenttia (62,1 prosenttia). Toiminnan kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatetta hitaammin erityisesti Ruotsissa. Lindexin katsauskauden liiketulos kasvoi 5,3 miljoonaa euroa ja oli -2,5 miljoonaa euroa (-7,9 miljoonaa euroa), erityisesti erittäin hyvän maaliskuun kehityksen ansiosta.

Seppälä

Seppälän liikevaihto kasvoi 12,3 prosenttia katsauskaudella ja oli 31,3 miljoonaa euroa (27,9 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi Suomessa 12,1 prosenttia ja ulkomailla 12,7 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus oli 36,3 prosenttia (36,2 prosenttia) Seppälän liikevaihdosta.

Suhteellinen myyntikate nousi 54,2 prosenttiin (53,8 prosenttia). Seppälän liiketulos oli -4,7 miljoonaa euroa (-4,9 miljoonaa euroa). Liiketulos sisältää 0,5 miljoonan kertaluonteisen kuluvarauksen, joka on kirjattu Ukrainan liiketoiminnan lopettamisen takia. Ukrainan kaksi myymälää suljetaan vuoden loppuun mennessä

RAHOITUS JA SITOUTUNUT PÄÄOMA

Rahavarat olivat maaliskuun 2012 lopussa 28,2 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 31,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2011 lopussa 33,2 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli -73,3 miljoonaa euroa (-145,4 miljoonaa euroa).

Nettokäyttöpääoma ilman rahavaroja oli maaliskuun lopussa 164,5 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 151,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2011 lopussa 137,9 miljoonaa euroa. Tavarataloryhmän ja Lindexin varastojen määrät olivat ennusteiden mukaiset, kun taas Seppälän varastot olivat jonkin verran suunniteltua suuremmat.

Varsinaisen yhtiökokouksen 15.3.2012 päättämä osinko vuodelta 2011 oli 35,9 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin huhtikuussa edellisen vuoden tavoin.

Korollisen vieraan pääoman määrä oli maaliskuun lopussa 941,7 miljoonaa euroa (979,5 miljoonaa euroa), josta pitkäaikais- ta velkaa oli 542,3 miljoonaa euroa (520,1 miljoonaa euroa). Lisäksi konsernilla on 305,2 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komitoituja lainalimiittejä ja 310,2 miljoonaa euroa ei-komitoituja lainalimiittejä. Vuoden 2011 lopussa korollisen vieraan pääoman määrä oli 862,5 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaista oli 533,9 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli maaliskuun lopussa 38,5 prosenttia (36,8 prosenttia). Vuoden 2011 lopussa omavaraisuusaste oli 43,1 prosenttia. Nettovelkaantumisaste (net gearing) oli maaliskuun lopussa 112,5 prosenttia (119,7 prosenttia). Vuoden 2011 lopussa nettovelkaantumisaste oli 95,3 prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto oli viimeisen 12 kuukauden ajalta 4,8 prosenttia (4,1 prosenttia vuonna 2011). Konsernin sijoitettu pääoma laski 18,1 miljoonaa euroa edellisen vuoden maaliskuusta ja oli katsauskauden lopussa 1 753,4 miljoonaa euroa (1 771,6 miljoonaa euroa).

INVESTOINNIT

Investoinnit olivat katsauskaudella yhteensä 10,3 miljoonaa euroa (23,8 miljoonaa euroa). Poistot olivat 18,4 miljoonaa euroa (19,1 miljoonaa euroa).

Tavarataloryhmässä jatkuu vuonna 2012 uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojekti. Hankkeeseen investoitiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,5 miljoonaa euroa. Tavarataloryhmä sulki yhden Stockmann Beauty -myymälän ja 4 Bestseller-franchising-myyvälää vuosineljänneksen aikana. Tavarataloryhmän investoinnit olivat katsauskaudella yhteensä 4,1 miljoonaa euroa (15,5 miljoonaa euroa).

Lindex avasi vuosineljänneksellä seitsemän myymälää: yhden Ruotsissa, yhden Venäjällä, yhden Tšekin tasavallassa, yhden franchising-myyvälän Saudi-Arabiassa ja kolme franchising-myyvälää Arabiemiirikunnissa. Katsauskaudella suljettiin yksi myymälä Suomessa ja yksi Norjassa. Lindexin investoinnit olivat yhteensä 4,8 miljoonaa euroa (6,6 miljoonaa euroa).

Seppälä avasi vuosineljänneksellä yhden myymälän Venäjällä ja sulki kolme: yhden Suomessa ja kaksi Venäjällä. Seppälän investoinnit olivat yhteensä 0,4 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa).

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 1,0 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa). Konsernin taloushallinnon järjestelmät vaihdetaan vaiheittain tavarataloryhmän toiminnanohjausjärjestelmän uusimisen yhteydessä.

MYYMÄLÄVERKOSTO 31.3.2012

Stockmann-konserni	Yhteensä 31.12.2011	Uudet myymälät	Suljetut myymälät	Yhteensä 31.3.2012
Tavaratalot*	16			16
Bestseller-myymälät	18		4	14
Stockmann Beauty -myymälät	13		1	12
Tavarataloryhmän muut myymälät**	9			9
Lindex-myymälät	446	7	2	451
joista franchising-myymlöitä	23	4		27
joista omia myymälöitä	423	3	2	424
Seppälä-myymlät	229	1	3	227

* Akateemiset Kirjakaupat ovat osa Suomen tavarataloja

** 4 Zara-franchising-myymlää, 1 Hobby Hall -myymälä, 3 outlet-myymlää, 1 konseptimyymlä

UUDET HANKKEET

Tilikauden 2012 investointien arvioidaan olevan yhteensä noin 50 miljoonaa euroa ja jäävän selvästi koko vuoden poistoja pienemmiksi, joiden arvioidaan olevan noin 75 miljoonaa euroa.

Lindexin myymäläverkosto kasvaa noin 20 uudella myymälällä vuonna 2012, kun mukaan ei lasketa franchising-myymlöitä. Seppälä avaa ja sulkee muutamia myymälöitä vuonna 2012. Seppälä-myymlöiden määrä pysyy arviolta samana kuin vuonna 2011. Stockmann sulkee Bestseller-franchising-myymlät Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä. Joitakin Bestseller-myymlöitä muutetaan Lindex-myymlöiksi.

Akateemisen Kirjakaupan verkkokauppa uudistetaan vuoden 2012 aikana. Uudistuksessa hyödynnetään samaa teknistä alustaa kuin tavarataloryhmän muissa verkkokaupoissa. Uusi verkkokauppa avautuu kesällä 2012. Samassa yhteydessä tuodaan uusi ilme verkkokauppaan ja sen markkinointiin.

Stockmann-tavaratalo Itäkeskuksessa, Helsingissä, muuttaa uusiin tiloihin Itäkeskuksen kauppakeskuksessa loppuvuonna 2013. Tavaratalon myyntipinta-ala säilyy entisellään, noin 11 000 neliömetrissä, mutta tilat ja myymäläkonsepti uusiutuvat täydellisesti. Investoinnin rahoittaa pääosin tilojen vuokranantaja.

Stockmann allekirjoitti vuonna 2010 sopimuksen vuokratiloissa toimivan Tampereen tavaratalon laajentamisesta. Tavaratalon myyntipinta-ala kasvaa laajennuksen myötä noin 4 000 neliömetrillä 15 000 neliömetriin. Kaupungin kaavoitusprosessin uusien viivästysten takia laajennushankkeen valmistumistavoitetta on lykätty vuodelle 2014. Stockmannin investointi hankkeeseen on noin 6 miljoonaa euroa.

Stockmann allekirjoitti kesäkuussa 2011 Tapiolan tavarataloa koskevan esisopimuksen Tapiola-yhtymän kanssa. Sopimuksen tavoitteena on avata laajennettu ja täysin uudistettu tavaratalo vuonna 2016 Tapiola-yhtymän uudisrakennuksessa, nykyisen tavaratalokiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hanke on osa laajempaa Tapiolan uudistamissuunnitelmaa ja edistyy yhteistyössä kiinteistön omistajan kanssa. Suunnitelmat tarkentuvat kaupungin kaava- ja lupamenettelyn edetessä.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Stockmann Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 15.3.2012. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2011, myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille ja päätti jakaa tilikaudelta 2011 osinkoa 0,50 euroa osakkeelta eli yhteensä 35,9 miljoonaa euroa. Osinko on 116,2 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Yhtiökokous valitsi hallitukseen kahdeksan jäsentä. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen toimitusjohtaja Kaj-Gustaf Bergh, rehtori Eva Liljebom, toimitusjohtaja Kari Niemistö, kauppatieteiden maisteri Charlotta Tallqvist-Cederberg, ministeri Christoffer Taxell, filosofian maisteri Carola Teir-Lehtinen ja toimitusjohtaja Dag Wallgren sekä uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin toimitusjohtaja Per Sjödel. Hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu seuraavan yhtiökokouksen loppuun saakka. Hallituksen jäsenten palkkiot päätettiin pitää ennallaan ja ne maksetaan edelleen pääosin osakepalkkioina.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin edelleen KHT-tilintarkastaja Jari Härmälä ja KHT-tilintarkastaja Henrik Holmbom. Varatilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Yhtiökokous päätti uudesta optio-ohjelmasta Stockmannin kanta-asiakkaille. Osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta poiketen kanta-asiakkaille annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optioita annetaan kanta-asiakkaille, joiden ostot Stockmann-konserniin kuuluvista yhtiöistä yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa ovat 1.1.2012–31.12.2013 välisenä aikana yhteensä vähintään 6 000 euroa. Osakkeen merkintähinta on B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–29.2.2012 eli 16,36 euroa.

Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeiden merkintäaika on toukokuussa vuosina 2014 ja 2015.

Yhtiökokous päätti myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta vastaamaan osakeyhtiölain terminologiaa ja säännöksiä pykälien 4, 7, 11 ja 14 osalta. Pykälää 11 muutettiin myös siten, että yhtiökokouskutsu julkaistaan jossakin Helsingin seudulla ilmestyvässä hallituksen määräämässä päivälehdessä tai yhtiön internetsivuilla.

Järjestäytymiskokouksessaan yhtiökokouksen jälkeen 15.3.2012 hallitus valitsi puheenjohtajakseen Christoffer Taxellin ja varapuheenjohtajaksi Kari Niemistön. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi Christoffer Taxellin ja muiksi jäseniksi Kari Niemistön, Charlotta Tallqvist-Cederbergin ja Dag Wallgrenin.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa osakkeelta. Maaliskuun 2012 lopussa Stockmannilla oli 30 627 563 A-sarjan osaketta ja 41 213 266 B-sarjan osaketta eli yhteensä 71 840 829 osaketta. Osakepääoma katsauskauden lopussa oli 143,7 miljoonaa euroa (142,3 miljoonaa euroa).

Yhtiön osakekannan markkina-arvo maaliskuun 2012 lopussa oli 1 186,7 miljoonaa euroa (1 636,6 miljoonaa euroa). Vuoden 2011 lopussa osakekannan markkina-arvo oli 911,8 miljoonaa euroa.

Katsauskauden lopussa Stockmannin A-osakkeen kurssi oli 17,00 euroa, kun se vuoden 2011 lopussa oli 13,65 euroa, ja B-osakkeen kurssi 16,16 euroa, kun se vuoden 2011 lopussa oli 11,98 euroa. Katsauskauden aikana vaihdettiin 0,1 miljoonaa A-osaketta (0,1 miljoonaa) ja 4,5 miljoonaa B-osaketta (4,9 miljoonaa). Tämä vastaa 0,4 prosenttia keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 10,8 prosenttia keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen tai osakeanteihin.

Stockmannilla oli 56 117 osakkeenomistajaa maaliskuun 2012 lopussa, kun vuotta aiemmin osakkeenomistajia oli 45 760. Stockmann ei saanut katsauskaudella liputusilmoituksia suurimpien osakkeenomistajien omistusmuutoksista.

HENKILÖSTÖ

Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä 15 057, mikä on 495 henkilöä vähemmän kuin vertailujaksolla 2011. Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä laski 179 henkilöllä ja oli 11 664 (11 843) henkilöä.

Maaliskuun 2012 lopussa konsernin palveluksessa oli 15 009 henkilöä (16 224). Lasku johtuu pääosin Hullut Päivät -kampanjan ajoituksesta, mikä vaikuttaa määräaikaisten kausityöntekijöiden määrään. Ulkomailla työskenteli 8 596 (9 039) henkilöä ja heidän osuus koko henkilöstöstä oli 57 prosenttia (56 prosenttia).

Konsernin palkkakulut olivat 77,0 miljoonaa euroa (76,8 miljoonaa euroa). Kaikki työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 98,6 miljoonaa euroa (98,0 miljoonaa euroa) eli 22 prosenttia (24 prosenttia) liikevaihdesta.

RISKITEKIJÖITÄ

Stockmann-konserni harjoittaa omaa liiketoimintaa Pohjoismaissa, Venäjällä, Baltian maissa ja itäisessä Keski-Euroopassa. Yleinen talouskehitys vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Nopeat ja odottamattomat käänneet markkinoilla sekä tulo- ja arvonlisäverotuksen korotukset voivat vaikuttaa niin rahoitusmarkkinoiden kuin kuluttajienkin käyttäytymiseen.

Liiketoiminnan riskit Venäjällä ovat Pohjoismaita ja Baltiaa suurempia, ja toimintaympäristö on muun muassa liiketoimintakulttuurin ja maan infrastruktuurin kehittymättömyyden vuoksi epävakampi. Harmaan talouden osuus on edelleen suuri ja vääristää osaltaan kilpailua. Venäjän jäsenyys Maailman kauppajärjestö WTO:ssa, jonka arvioidaan toteutuvan vuonna 2012, selkeyttäisi todennäköisesti kilpailutilannetta esimerkiksi tullimaksujen vähentymisen seurauksena. Energian, erityisesti öljyn, hinnalla on merkittävä vaikutus Venäjän yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja kuluttajien ostokäyttäytymiseen.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli kaksi kolmasosaa. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenteriin sidottu myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista. Merkittäviä poikkeustilanteita lukuun ottamatta näiden tekijöiden ei arvioida vaikuttavan olennaisesti konsernin liikevaihtoon tai tulokseen.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisiin tavaravirtoihin. Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt voivat vaikuttaa liiketoimintaan hetkellisesti haitallisesti. Näihin liittyviä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla. Operatiivisten riskien ei arvioida vaikuttavan olennaisella tavalla Stockmannin liiketoimintaan.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron, Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Venäjän ruplan, Yhdysvaltojen dollarin sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Rahoitusriskejä, korkotason vaihtelusta johtuvat riskit mukaan lukien, hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti, eikä niiden arvioida vaikuttavan olennaisella tavalla konsernin liiketoimintaan.

VUODEN 2012 NÄKYMÄT

Maailmantalouden vakiintumaton tila ja ratkaisematon Euroopan velkakiiri luovat haastavat lähtökohdat tulevaisuuden arvioinnille, erityisesti vähittäismarkkinoiden pitkän aikavälin kehityksen osalta. Tällä hetkellä markkinoiden tunnelma on positiivisempi kuin aiemmin tänä vuonna.

Venäjän markkinat jatkanevat Pohjoismaita parempaa kehitystä, jollei raakaöljyn hinta merkittävästi laske nykyiseltä tasoltaan. Baltian maiden kuluttajamarkkinoiden positiivisen kehityksen arvioidaan jatkuvan. Toisaalta korkea epävarmuus ja kuluttajien alhainen luottamus voivat edelleen heikentää kuluttajien ostohalukkuutta kaikilla markkinoilla.

Kohtuuhintaisten muotivaatteiden markkinat kehittyivät heikosti vuonna 2011 erityisesti Ruotsissa. On merkkejä, että markkinatilanne on parantumassa vuoden 2012 aikana.

Stockmannin päätös lopettaa tappiollinen Bestseller-franchising-toiminta vuonna 2012 vähentää hieman Venäjän liikevaihtoa mutta parantaa liikevoittoa vuodesta 2013 alkaen. Stockmann tavoittelee Venäjällä positiivista liikevoittoa vuonna 2012 ilman Bestseller-toimintoja.

Vuonna 2012 Stockmann keskittyy hyödyntämään täydellä teholla aiemmin tehtyjä investointeja ja pyrkii pääomien tehokkaaseen käyttöön. Lisäksi kaikissa yksiköissä keskitytään kustannustehokkaaseen toimintaan. Konsernin investointien arvioidaan jäävän selvästi poistojen alle ja olevan yhteensä noin 50 miljoonaa euroa vuonna 2012.

Stockmann arvioi konsernin liikevaihdon ja liikevoiton olevan suurempia kuin vuonna 2011, jollei markkinatilanne heikkene merkittävästi.

LAATIMISPERIAATTEET

Osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Kanta-asiakaskortteihin liittyvät rahoitustuotot on raportoitu liikevaihtona vuoden 2012 alusta alkaen. Aiemmin tuotot kirjattiin liiketoiminnan muiden kulujen vähennykseksi. Vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä tuotot olivat 2,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2011 vertailukaudella 2,5 miljoonaa euroa. Raportointimuutosta ei ole sovellettu vuoden 2011 vertailulukuihin. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta vertailtavuuteen. Osavuosikatsauksessa käytetyt laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat samat kuin vuoden 2011 tilinpäätöksessä. Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Helsingissä 26.4.2012

STOCKMANN Oyj Abp
Hallitus

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
LIIKEVAIHTO	450,3	407,7	2 005,3
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	-0,0	0,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-234,2	-214,3	-1 028,4
Palkat ja työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-98,6	-98,0	-390,0
Poistot ja arvonalentumiset	-18,4	-19,1	-77,7
Liiketoiminnan muut kulut	-115,3	-106,2	-439,4
Kulut yhteensä	-466,5	-437,6	-1 935,5
LIIKEVOITTO	-16,2	-29,9	70,1
Rahoitustuotot	0,4	-0,7	0,5
Rahoituskulut	-9,1	-7,7	-34,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8,7	-8,3	-34,4
VOITTO ENNEN VEROJA	-24,9	-38,3	35,7
Tuloverot	4,0	3,5	-4,9
TILIKAUDEN VOITTO	-20,9	-34,8	30,8
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-20,9	-34,8	30,8
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0
Tulos/osake, osakeantikorjattu, euroa	-0,29	-0,49	0,43
Tulos/osake, laimennettu, osakeantikorjattu, euroa	-0,29	-0,48	0,43
Milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
TILIKAUDEN VOITTO	-20,9	-34,8	30,8
Muut laajan tuloksen erät			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	0,7	0,2	2,1
Rahavirran suojaus	-2,3	-1,1	2,4
Muut laajan tuloksen erät, netto	-1,7	-0,9	4,4
TILIKAUDEN KOKONAISTULOS YHTEENSÄ	-22,6	-35,7	35,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-22,6	-35,7	35,2
Määräysvallattomille osakkeenomistajille	0,0	0,0	0,0

KONSERNITASE

Milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT Aineettomat hyödykkeet			
Tavaramerkki	103,0	102,0	102,3
Aineettomat oikeudet	19,7	19,2	19,9
Muut aineettomat hyödykkeet	0,3	0,9	0,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	14,0		10,5
Liikearvo	794,4	786,6	788,5
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	931,4	908,7	921,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	42,2	43,8	42,2
Rakennukset ja rakennelmat	467,8	485,7	470,3
Koneet ja kalusto	120,3	130,8	125,0
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot	43,8	53,9	45,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6,6	17,3	8,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	680,8	731,4	691,2
Pitkäaikaiset saamiset	0,5	0,7	0,5
Myytavissä olevat sijoitukset	5,0	5,0	5,0
Laskennalliset verosaamiset	11,8	9,0	11,6
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 629,6	1 654,9	1 629,9
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	311,4	305,4	264,7
Lyhytaikaiset saamiset			
Korolliset saamiset	43,2	70,8	45,6
Tuloverosaamiset	25,8	19,1	13,6
Korottomat saamiset	69,9	72,4	75,6
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	138,9	162,3	134,8
Rahavarat	28,2	31,6	33,2
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	478,5	499,3	432,8
VARAT YHTEENSÄ	2 108,1	2 154,2	2 062,7
Milj. euroa			
	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	143,7	142,3	143,7
Ylikurssirahasto	186,1	186,1	186,1
Muut rahastot	294,9	286,8	294,9
Muuntoerot	6,2	3,7	5,6
Kertyneet voittovarot	180,8	173,1	239,7
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	811,7	792,0	869,9
Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	0,0	-0,0	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	811,7	792,0	869,9
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	68,2	66,2	68,1
Pitkäaikaiset korolliset velat	542,3	520,1	533,9
Eläkevelvoitteet	0,4	0,3	0,4
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma ja pitkäaikaiset varaukset	0,2	0,1	0,1
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	611,1	586,6	602,5
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	399,5	459,5	328,6
Lyhytaikaiset korottomat velat			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	280,9	314,3	259,5
Tuloverovelat	4,4	1,9	2,2
Lyhytaikaiset varaukset	0,5		
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	285,8	316,1	261,7
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	685,3	775,6	590,3
VELAT YHTEENSÄ	1 296,4	1 362,2	1 192,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 108,1	2 154,2	2 062,7

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tilikauden voitto	-20,9	-34,8	30,8
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	18,4	19,1	77,7
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,0	0,0	0,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut	9,1	7,7	34,9
Korkotuotot	-0,4	0,7	-0,5
Tuloverot	-4,0	-3,5	4,9
Muut oikaisut	0,8	0,4	1,5
Käyttöpääoman muutokset:			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-45,2	-64,8	-23,8
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	3,2	-28,5	1,6
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-20,6	-38,9	-27,1
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-8,5	-5,3	-32,5
Saadut korot liiketoiminnasta	0,1	0,1	0,3
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	-0,1	0,0
Maksetut verot liiketoiminnasta	-5,3	2,5	-2,0
Liiketoiminnan nettorahavirta	-73,3	-145,4	66,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-9,4	-21,3	-63,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1	5,2
Luovutustulot muista sijoituksista	0,0	-0,1	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,0	0,0
Saadut osingot investoinneista	0,0	0,0	0,1
Investointien nettorahavirta	-9,3	-21,3	-58,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Maksullinen osakeanti	0,0	0,0	6,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	334,6	160,5	263,7
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-263,8	0,0	-284,7
Pitkäaikaisten lainojen nostot	10,0	0,0	90,4
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4,5	-0,1	-25,5
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-2,6	-0,5	-2,5
Maksetut osingot	0,0	0,0	-58,3
Rahoituksen nettorahavirta	73,7	160,0	-10,9
RAHAVAROJEN MUUTOS	-8,8	-6,8	-3,4
Rahavarat tilikauden alussa	33,2	36,7	36,7
Luotollinen shekkitili	-0,1	-0,3	-0,3
Rahavarat tilikauden alussa	33,2	36,4	36,4
Rahavarojen muutos	-8,8	-6,8	-3,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,1	0,1	0,1
Rahavarat tilikauden lopussa	28,2	31,6	33,2
Luotollinen shekkitili	-3,8	-1,9	-0,1
Rahavarat tilikauden lopussa	24,4	29,7	33,2

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osakepääoma*	Ylikurssirahasto	Suojausinstrumenttien rahasto**	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2011	142,3	186,1	-0,6	244,6	43,8	3,5	266,0	885,7	-0,0	885,7
Osingonjako							-58,3	-58,3		-58,3
Käytetyt osakeoptiot							0,3	0,3		0,3
Kokonaistulos yhteensä**			-1,1			0,2	-34,8	-35,7		-35,7
Muut muutokset					0,1		-0,0	0,1		0,1
OMA PÄÄOMA 31.3.2011	142,3	186,1	-1,7	244,6	43,9	3,7	173,1	792,0	-0,0	792,0

Milj. euroa	Osakepääoma*	Ylikurssirahasto	Suojausinstrumenttien rahasto**	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2011	142,3	186,1	-0,6	244,6	43,8	3,5	266,0	885,7	-0,0	885,7
Osingonjako							-58,3	-58,3		-58,3
Uusmerkintä	1,4							1,4		1,4
Käytetyt osakeoptiot							1,2	1,2		1,2
Emissiovoitto				4,6				4,6		4,6
Kokonaistulos yhteensä**			2,4			2,1	30,8	35,2		35,2
Muut muutokset					0,1		0,1	0,1		0,1
OMA PÄÄOMA 31.12.2011	143,7	186,1	1,7	249,2	43,9	5,6	239,7	869,9	-0,0	869,9

Milj. euroa	Osakepääoma*	Ylikurssirahasto	Suojausinstrumenttien rahasto**	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2012	143,7	186,1	1,7	249,2	43,9	5,6	239,7	869,9	0,0	869,9
Osingonjako							-35,9	-35,9		-35,9
Käytetyt osakeoptiot							0,3	0,3		0,3
Kokonaistulos yhteensä**			-2,3	0,0		0,7	-20,9	-22,6		-22,6
Muut muutokset							-0,0	-0,0		-0,0
OMA PÄÄOMA 31.3.2012	143,7	186,1	-0,6	249,2	43,9	6,2	183,2	811,7	0,0	811,7

* Sisältää osakeannin

** Laskennallisilla veroilla vähennettynä

KONSERNIN TOIMINTASEGMENTIT

Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Tavarataloryhmä	280,5	256,4	1 236,9
Lindex	138,2	123,3	624,1
Seppälä	31,3	27,9	143,8
Segmentit yhteensä	450,1	407,6	2 004,8
Jakamaton	0,1	0,1	0,5
Konserni yhteensä	450,3	407,7	2 005,3
Liikevoitto, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Tavarataloryhmä	-6,5	-14,8	35,2
Lindex	-2,5	-7,9	41,2
Seppälä	-4,7	-4,9	1,4
Segmentit yhteensä	-13,7	-27,6	77,9
Jakamaton	-2,5	-2,3	-7,8
Konserni yhteensä	-16,2	-29,9	70,1
Täsmäytys erään voitto ennen veroja: Rahoitustuotot	0,4	-0,7	0,5
Rahoituskulut	-9,1	-7,7	-34,9
Voitto ennen veroja, konserni yhteensä	-24,9	-38,3	35,7
Poistot, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Tavarataloryhmä	10,2	10,9	44,5
Lindex	6,5	6,3	25,9
Seppälä	1,4	1,6	6,2
Segmentit yhteensä	18,1	18,8	76,6
Jakamaton	0,3	0,2	1,1
Konserni yhteensä	18,4	19,1	77,7
Investoinnit, brutto, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Tavarataloryhmä	4,1	15,5	35,4
Lindex	4,8	6,6	23,7
Seppälä	0,4	1,1	4,3
Segmentit yhteensä	9,3	23,3	63,4
Jakamaton	1,0	0,5	2,6
Konserni yhteensä	10,3	23,8	66,0
Varat, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Tavarataloryhmä	913,9	979,6	892,6
Lindex	1 044,4	1 035,9	1 027,9
Seppälä	106,8	107,7	111,7
Segmentit yhteensä	2 065,0	2 123,2	2 032,2
Jakamaton	43,1	31,0	30,5
Konserni yhteensä	2 108,1	2 154,2	2 062,7

TIETOA MARKKINA-ALUEISTA

Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Suomi 1)	224,0	212,2	1 026,2
Ruotsi ja Norja 2)	111,6	102,5	509,3
Baltia ja Keski-Eurooppa 1)*	33,0	28,5	141,3
Venäjä ja Ukraina 1)	81,6	64,5	328,5
Konserni yhteensä	450,3	407,7	2 005,3
Suomi %	49,8 %	52,0 %	51,2 %
Ulkomaat %	50,2 %	48,0 %	48,8 %
Liikevoitto, milj. euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Suomi 1)	-8,8	-10,7	37,8
Ruotsi ja Norja 2)	1,9	-3,1	47,9
Baltia ja Keski-Eurooppa 1)*	-2,0	-2,5	3,3
Venäjä ja Ukraina 1)	-7,3	-13,6	-19,0
Konserni yhteensä	-16,2	-29,9	70,1
Suomi %	54,0 %	35,7 %	53,9 %
Ulkomaat %	46,0 %	64,3 %	46,1 %
Pitkäaikaiset varat, milj. Euroa	1.1.–31.3.2012	1.1.–31.3.2011	1.1.–31.12.2011
Suomi 1)	463,0	469,7	463,8
Ruotsi ja Norja 2)	857,3	852,3	851,8
Baltia ja Keski-Eurooppa 1)*	46,0	47,8	46,8
Venäjä ja Ukraina 1)	251,4	276,1	256,1
Konserni yhteensä	1 617,7	1 645,9	1 618,3
Suomi %	28,6 %	28,5 %	28,7 %
Ulkomaat %	71,4 %	71,5 %	71,3 %

1) Tavarataloryhmä, Lindex, Seppälä   2) Lindex   * Viro, Latvia, Liettua, Tšekki, Slovakia, Puola

KONSERNIN TUNNUSLUKUJA

	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Omavaraisuusaste, prosenttia	38,5	36,8	42,2
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	112,5	119,7	95,3
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	-1,02	-2,04	0,93
Korollinen nettovelka, milj. euroa	870,3	877,2	783,7
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1 000 kpl	71 841	71 146	71 841
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, 1 000 kpl	71 841	71 146	71 496
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu, 1 000 kpl	72 108	71 936	71 789
Osakkeiden markkina-arvo, milj. euroa	1 186,7	1 636,6	911,8
Liikevoitto, prosenttia liikevaihdosta	-3,6	-7,3	3,5
Oma pääoma/osake, euroa	11,30	11,13	12,11
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	5,6	5,2	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	4,8	4,3	4,1
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna	11 664	11 843	12 172
Investoinnit, milj. euroa	10,3	23,8	66,0

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET:

Omavaraisuusaste, prosenttia	=	100 x $\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	=	100 x $\frac{\text{korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma – rahavarat – korolliset saamiset
Osakkeiden markkina-arvo	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikursilla osakelajeittain
Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	voitto ennen veroja – vähemmistöosuus – tuloverot osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	=	$\frac{100 \times \text{kauden voitto (12 kk)}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin 12 kk:n aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	=	$\frac{100 \times \text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut (12 kk)}}{\text{sijoitettu pääoma (keskimäärin 12 kk:n aikana)}}$

KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	Q1 2012	Q4 2011	Q3 2011	Q2 2011	Q1 2011	Q4 2010	Q3 2010	Q2 2010
Liikevaihto	450,3	626,1	461,3	510,2	407,7	576,9	420,7	451,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-234,2	-321,9	-234,6	-257,5	-214,3	-291,7	-210,2	-220,2
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-98,6	-104,4	-88,7	-98,9	-98,0	-102,9	-82,7	-90,4
Poistot ja arvonalentumiset	-18,4	-20,8	-18,9	-18,9	-19,1	-17,1	-15,3	-15,2
Liiketoiminnan muut kulut	-115,3	-119,7	-104,1	-109,4	-106,2	-116,6	-94,0	-95,0
Liikevoitto	-16,2	59,3	15,2	25,6	-29,9	48,5	18,4	30,9
Rahoitustuotot	0,4	0,3	0,0	0,9	-0,7	2,9	0,3	1,3
Rahoituskulut	-9,1	-8,5	-8,8	-10,0	-7,7	-7,1	-6,9	-4,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8,7	-8,1	-8,8	-9,2	-8,3	-4,2	-6,6	-3,2
Voitto ennen veroja	-24,9	51,1	6,4	16,4	-38,3	44,3	11,9	27,8
Tuloverot	4,0	-5,9	-0,7	-1,7	3,5	-7,3	1,5	-2,1
Tilikauden voitto	-20,9	45,2	5,7	14,7	-34,8	37,1	13,4	25,7
Osakekohtainen tulos vuosineljänneksittäin								
Euroa	Q1 2012	Q4 2011	Q3 2011	Q2 2011	Q1 2011	Q4 2010	Q3 2010	Q2 2010
Laimentamaton	-0,29	0,63	0,08	0,21	-0,49	0,52	0,19	0,36
Laimennettu	-0,29	0,63	0,08	0,20	-0,48	0,51	0,19	0,36
Toimintasegmentit vuosineljänneksittäin								
Milj. euroa	Q1 2012	Q4 2011	Q3 2011	Q2 2011	Q1 2011	Q4 2010	Q3 2010	Q2 2010
Liikevaihto								
Tavarataloryhmä	280,5	408,5	266,0	306,0	256,4	373,4	235,0	265,5
Lindex	138,2	177,4	157,8	165,6	123,3	165,6	149,4	148,1
Seppälä	31,3	40,0	37,6	38,3	27,9	37,9	36,8	37,7
Jakamaton	0,1	0,3	-0,2	0,3	0,1	0,0	-0,5	0,5
Konserni yhteensä	450,3	626,1	461,3	510,2	407,7	576,9	420,7	451,7
Liikevoitto								
Tavarataloryhmä	-6,5	39,6	2,9	7,6	-14,8	30,9	1,4	8,8
Lindex	-2,5	20,4	11,4	17,3	-7,9	17,1	16,2	19,5
Seppälä	-4,7	2,2	1,5	2,6	-4,9	2,8	2,2	4,8
Jakamaton	-2,5	-2,9	-0,6	-1,9	-2,3	-2,3	-1,4	-2,2
Konserni yhteensä	-16,2	59,3	15,2	25,6	-29,9	48,5	18,4	30,9

KONSERNIN VARAT JA LIIKEARVO

Varat, milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Hankintameno kauden alussa	1 953,2	1 909,3	1 909,3
Muuntoero +/-	7,5	3,2	6,3
Lisäykset kauden aikana	10,3	23,8	66,0
Vähennykset kauden aikana	-0,1	-0,5	-17,9
Siirrot erien välillä kauden aikana		-0,0	0,0
Hankintameno kauden lopussa	1 967,4	1 935,8	1 953,2
Kertyneet poistot kauden alussa	-350,9	-277,2	-277,2
Muuntoero +/-	0,0	0,2	-0,6
Vähennysten poistot kauden aikana		0,4	4,6
Poistot kauden aikana	-18,4	-19,1	-77,7
Kertyneet poistot kauden lopussa	-369,2	-295,6	-350,9
Kirjanpitoarvo kauden alussa	1 602,3	1 632,1	1 632,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 598,2	1 640,1	1 602,3
Laskelma konsernin varojen muutoksesta sisältää seuraavan liikearvon muutoksen:			
Liikearvo, milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Hankintameno kauden alussa	788,5	783,8	783,8
Muuntoero +/-	5,9	2,9	4,7
Hankintameno kauden lopussa	794,4	786,6	788,5
Kirjanpitoarvo kauden alussa	788,5	783,8	783,8
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	794,4	786,6	788,5

KONSERNITASEEN ULKOPUOLISET VASTUUT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernitaseen ulkopuoliset vastuut, milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	201,7	201,7	201,7
Pantit	0,5	0,5	0,4
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	28,0	34,5	35,0
Yhteensä	230,2	236,6	237,0
Konsernin liiketilojen vuokrasopimukset, milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Sitovien liiketilojen vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat			
Yhden vuoden kuluessa	161,5	156,0	180,1
Yli vuoden kuluessa	682,4	670,0	669,2
Yhteensä	843,9	826,1	849,3
Konsernin leasingsopimusten maksut, milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Yhden vuoden kuluessa	7,3	7,3	7,3
Yli vuoden kuluessa	4,8	11,2	6,4
Yhteensä	12,1	18,5	13,7
Konsernin johdannaissopimukset, milj. euroa	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
Nimellisarvo			
Valuuttajohdannaiset	517,5	625,3	495,9
Sähköjohdannaiset	1,9	3,0	2,2
Yhteensä	519,4	628,3	498,0

OIKEUDENKÄYNNIT

AB Lindex on vaatinut oikeusteitse Lindex-konsernin Saksan-yhtiön noin 70 miljoonan euron suuristen tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa. Göteborgin kamarioikeus kumosi vuonna 2008 AB Lindexin lääninoikeudessa saamat myönteiset päätökset, minkä seurauksena Lindex joutui palauttamaan veronsaajalle noin 23,8 miljoonaa euroa veroja ja korkoja. Yhtiön jatkotoimet tässä asiassa riippuvat jäljempänä kerrottavan AB Lindexin ja Lindex GmbH:n kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevan prosessin lopputuloksesta.

AB Lindex ja tämän saksalainen tytäryhtiö Lindex GmbH ovat pyytäneet EU:n arbitraatiosopimuksen sekä Saksan ja Ruotsin välisen verosopimuksen nojalla näiden maiden toimivaltaisia viranomaisia poistamaan konsernin sisäisen kaksinkertaisen verotuksen, joka koskee verovuosia 1997–2004. Kaksinkertainen verotus on seurausta Lindex GmbH:n harkintaverotuksesta, jolla Lindex GmbH:n verotettavaan tuloon lisättiin yhteensä 94 miljoonaa euroa. Prosessi eteni vuonna 2011 ja voi olla mahdollista, että asiaan saadaan ratkaisu vuoden 2012 aikana. Viranomaisten päätöksestä riippuen AB Lindex voi saada palautuksena mainitun summan perusteella maksamansa verot eli noin 26 miljoonaa euroa tai osan niistä. Vaatimuksen vero-vaikutusta ei ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

EURON VAIHTOKURSSIT

	31.3.2012	31.3.2011	31.12.2011
RUB	39,2950	40,2850	41,7650
LVL	0,7003	0,7095	0,6995
LTL	3,4528	3,4528	3,4528
NOK	7,6040	7,8330	7,7540
SEK	8,8455	8,9329	8,9120

LIITE C: STOCKMANN OYJ ABP:N YHTIÖJÄRJESTYS

1 §

Toiminimi ja kotipaikka

Yhtiön toiminimi on Stockmann Oyj Abp, englanniksi Stockmann plc ja kotipaikka Helsinki.

2 §

Toimiala

Yhtiön toimialana on harjoittaa tavaratalotoimintaa, autokauppaa, postimyyntiä ja muuta kauppaa sekä näihin liittyviä liiketoimintoja ja palveluita. Yhtiö voi harjoittaa rahoitus- ja sijoitustoimintaa sekä ravintolatoimintaa.

3 §

Vähimmäis- ja enimmäispääoma

Yhtiön vähimmäispääoma on seitsemänkymmentäviisimiljoonaa (75 000 000) euroa ja enimmäispääoma kolmesataamiljoonaa (300 000 000) euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

Osakkeiden nimellisarvo

Osakkeen nimellisarvo on kaksi (2) euroa.

Osakelajit

Osakkeet jakautuvat A-osakkeisiin ja B-osakkeisiin siten, että A-osakkeita on vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 80 000 000 kappaletta ja B-osakkeita vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 100 000 000 kappaletta.

Osakkeisiin liittyvä äänioikeus

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön hallitukselle osoitettavassa muuntamista koskevassa kirjallisessa vaatimuksessa on ilmoitettava, montako osaketta halutaan muunnettaviksi ja, mikäli muuntaminen ei koske asianomaisten kaikkia osakkeita, mitkä niistä halutaan muunnettaviksi sekä muunnettaviksi tulevien osakkeiden arvo-osuustili, jolle osakkeita vastaavat arvo-osuudet on kirjattu. Yhtiö voi pyytää osakkeenomistajan arvo-osuustilille tehtäväksi omistajan luovutusosoikeutta rajoittavan merkinnän muuntamisen menettelyn ajaksi. Yhtiön hallituksen on kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen saatuaan käsiteltävä esitetyt muuntamispyynnöt. A-osake muuntuu B-osakkeeksi kaupparekisterimerkinnän tapahduttua. Muuntovaatimuksen tekijälle ja arvo-osuusrekisterin pitäjälle ilmoitetaan muuntamisen toteuttamisesta.

Muuntamisesta peritään osakkeenomistajalta hallituksen päättämä maksu. Hallitus antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet muuntamisen toteuttamisesta.

Kuuluminen arvo-osuusjärjestelmään

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

4 §

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa siitä yhtiökokouksesta, jossa hänet on valittu, ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Jos hallituksen jäsenen jäsenyys päättyy kesken toimikauden, voidaan uusi jäsen valita seuraavassa yhtiökokouksessa.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Päätökset tehdään enemmistöpäätöksin. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, johon puheenjohtaja yhtyy. Kuitenkin, jos hallituksen puheenjohtajaa valittaessa äänet menevät tasan, vaalin ratkaisee arpa.

5 §

Toimitusjohtaja

Yhtiöllä on hallituksen nimittämä toimitusjohtaja, jonka tulee hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaan hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa.

6 §

Yhtiön edustaminen

Yhtiötä edustavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin erikseen yksin sekä hallituksen jäsenet kaksi yhdessä. Hallitus voi antaa oikeuden edustaa yhtiötä nimeltä mainituille henkilöille siten, että he edustavat yhtiötä yksin tai kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä hallituksen jonkun jäsenen kanssa.

Yhtiön prokuroista päättää hallitus. Prokura voidaan antaa vain siten, että prokuristit edustavat yhtiötä yhdessä toisen prokuristin, hallituksen jonkun jäsenen tai henkilön kanssa, jolle hallitus on antanut oikeuden edustaa yhtiötä yhdessä jonkun toisen kanssa.

7 §

Tilintarkastajat

Yhtiöllä on vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa ja heillä vähintään yksi ja enintään kolme varamiestä. Mikäli varsinaiseksi tilintarkastajaksi valitaan KHT-yhteisö, ei varatilintarkastajaa tarvitse valita.

Tilintarkastajien toimikausi alkaa siitä yhtiökokouksesta, jossa heidät on valittu ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

8 §

Tilikausi

Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

9 §

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua.

10 §

Kutsu yhtiökokoukseen

Kutsu yhtiökokoukseen on julkaistava jossakin Helsingin seudulla ilmestyvässä hallituksen määräämässä päivälehdessä tai yhtiön internetsivuilla aikaisintaan kolme kuukautta ennen osakeyhtiölain 4 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhtiökokouksen täsmäytyspäivää ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, kuitenkin aina vähintään yhdeksän päivää ennen mainittua täsmäytyspäivää. Vaihtoehtoisesti kutsu voidaan toimittaa edellä mainittujen määräaikaisten puitteissa tavallisena kirjeenä yhtiön osaksluetteloon merkityille osakkeenomistajille.

11 §

Äänioikeus ja ilmoittautuminen yhtiökokoukseen

Osakkeenomistaja käyttää äänioikeuttaan yhtiökokouksessa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osaksluetteloon merkitty osakkeenomistaja on tehnyt yhtiölle osallistumisilmoituksen aikana ja paikassa, jotka on mainittu yhtiökokouskutsussa. Ilmoittautumispäivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

12 §

Päätöksenteko yhtiökokouksessa

Yhtiökokouksen avaa hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja tai heidän estyneenä ollessaan toimitusjohtaja. Yhtiökokouksen puheenjohtajan valitsee yhtiökokous. Ellei osakeyhtiölaissa toisin määrätä, ratkaisee asian yhtiökokouksessa yksinkertainen äänten enemmistö. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide, paitsi vaaleissa arpa.

Äänestyksen suorittamistavan määrää kokouksen puheenjohtaja.

13 §

Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on

esitettävä

- 1 tilinpäätös ja toimintakertomus;
- 2 tilintarkastuskertomus;

päätettävä

- 3 tilinpäätöksen vahvistamisesta;
- 4 taseen osoittaman voiton käyttämisestä;
- 5 vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
- 6 hallituksen jäsenten palkkioista;
- 7 tilintarkastajien palkkioista;
- 8 hallituksen jäsenten lukumäärästä;
- 9 tilintarkastajien ja heidän varamiestensä lukumäärästä;
- 10 muista kokouksutsussa mainituista asioista;

valittava

- 11 hallituksen jäsenet;
- 12 tilintarkastajat ja heidän varamiehensä.

14 §

Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä - joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa siten kuin jäljempänä määritellään - saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia (lunastusvelvollinen osakkeenomistaja), on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien (lunastukseen oikeutetut osakkeenomistajat) vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit siten kuin tässä pykälässä määrätään.

Laskettaessa osakkeenomistajan osuutta yhtiön osakkeista ja niiden tuottamista äänistä luetaan mukaan myös ne osakkeet, jotka kuuluvat

- yhteisölle, joka osakeyhtiölain mukaan kuuluu samaan konserniin kuin osakkeenomistaja,
- yritykselle, joka kirjanpitolain mukaista konsernitalinpäätöstä laadittaessa luetaan kuuluvaksi samaan konserniin kuin osakkeenomistaja,
- edellä tarkoitettujen yhteisöjen tai yritysten eläkesäätiölle tai eläkekassalle, ja
- sellaiselle muulle kuin suomalaiselle yhteisölle tai yritykselle, joka - jos se olisi suomalainen - kuuluisi edellä tarkoitettuun tavoin samaan konserniin kuin osakkeenomistaja.

Mikäli lunastusvelvollisuus syntyy yhteenlaskettavien omistusten tai äänimäärien perusteella, lunastusvelvolliset osakkeenomistajat vastaavat lunastuksen toteuttamisesta yhteisvastuullisesti lunastukseen oikeutettuihin osakkeenomistajiin nähden. Lunastusvaatimus katsotaan tällaisessa tilanteessa kohdistetuksi ilman eri vaatimustakin kaikkiin lunastusvelvollisiin osakkeenomistajiin.

Mikäli kaksi osakkeenomistajaa saavuttaa tai ylittää lunastusvelvollisuuden aikaansaavan omistus- tai äänirajan siten, että molemmat ovat lunastusvelvollisia samanaikaisesti, voi lunastukseen oikeutettu osakkeenomistaja vaatia lunastusta kummaltakin erikseen.

Lunastusvelvollisuus ei koske osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, jotka lunastusta vaativa osakkeenomistaja on hankkinut lunastusvelvollisuuden syntymisen jälkeen.

Lunastushinta

Osakkeiden lunastushinta on korkeampi seuraavista:

a) osakkeen kaupankäyntikurssien painotettu keskikurssi viimeisen kymmenen (10) pörssipäivän aikana Helsingin Pörssissä ennen sitä päivää, jolloin yhtiö sai lunastusvelvolliselta osakkeenomistajalla ilmoituksen edellä tarkoitetun omistus- tai äänirajan saavuttamisesta tai ylittymisestä tai, sanotun ilmoituksen puuttuessa tai jäädessä määräajassa saapumatta, yhtiön hallitus sai siitä muutoin tiedon;

b) se osakkeiden lukumäärällä painotettu keskihinta, jonka lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on maksanut hankkimistaan tai muutoin saamistaan osakkeista viimeisten kahdentoista (12) kuukauden aikana ennen edellä a-kohdassa tarkoitettua päivää.

Jos jokin keskihintaan vaikuttava saanto on valuuttamääräinen, lasketaan sen vasta-arvo euroina noudattaen Euroopan keskuspankin asianomaiselle valuutalle vahvistamaa kurssia seitsemän (7) päivää ennen sitä päivää, jona hallitus ilmoittaa osakkeenomistajille osakkeiden lunastusmahdollisuudesta. Mitä edellä on sanottu lunastushinnan määrittämisestä osakkeille, sovelletaan myös muihin lunastettaviksi tuleviin arvopapereihin.

Lunastusmenettely

Lunastusvelvollisen osakkeenomistajan tulee seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun lunastusvelvollisuus on syntynyt, kirjallisesti ilmoittaa tästä yhtiön hallitukselle yhtiön osoitteella. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot lunastusvelvollisen osakkeenomistajan omistamien osakkeiden määrästä lajeittain sekä lunastusvelvollisen viimeisten kahdentoista (12) kuukauden aikana hankkimien tai muutoin saamien osakkeiden määrästä ja hinnoista lajeittain. Ilmoitukseen tulee liittää osoite, josta lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on tavoitettavissa.

Hallituksen tulee antaa osakkeenomistajille tieto lunastusvelvollisuuden syntymisestä 45 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut edellä tarkoitetun ilmoituksen, tai sanotun ilmoituksen puuttuessa tai jäädessä määräajassa saapumatta, se on muutoin saanut tiedon lunastusvelvollisuuden syntymisestä. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot lunastusvelvollisuuden syntymisen ajankohdasta ja lunastushinnan määräytymisen perusteista, siltä osin kuin ne ovat hallituksen tiedossa, sekä päivämäärä, jolloin lunastusvaatimus viimeistään on tehtävä. Ilmoitus osakkeenomistajille on annettava noudattaen mitä kokouskutsun toimittamisesta on yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä määrätty.

Lunastukseen oikeutetun osakkeenomistajan tulee kirjallisesti vaatia lunastusta 30 päivän kuluessa lunastusvelvollisuutta koskevan hallituksen ilmoituksen julkaisemisesta. Lunastusvaatimuksesta, joka toimitetaan yhtiölle, tulee ilmetä niiden osakkeiden ja muiden arvopapereiden lukumäärä, joita vaatimus koskee. Lunastusta vaativan osakkeenomistajan on samalla toimitettava yhtiölle mahdolliset osakekirjat tai muut osakkeiden saamiseen oikeuttavat asiakirjat luovutettaviksi lunastusvelvolliselle lunastushintaa vastaan.

Mikäli vaatimusta ei ole esitetty määräajassa edellä mainituin tavoin, raukeaa osakkeenomistajan oikeus vaatia lunastusta kyseisen lunastustilanteen osalta. Lunastukseen oikeutetulla osakkeenomistajalla on oikeus peruuttaa vaatimuksensa niin kauan kuin lunastusta ei ole tapahtunut.

Hallituksen tulee lunastukseen oikeutetuille osakkeenomistajille varatun määräajan umpeuduttua antaa lunastusvelvolliselle osakkeenomistajalle tieto esitetyistä lunastusvaatimuksista. Lunastusvelvollisen osakkeenomistajan on 14 päivän kuluessa lunastusvaatimuksista tiedon saatuaan suoritettava lunastushinta yhtiön määräämin tavoin osakkeiden ja niihin oikeuttavien arvopapereiden luovutusta vastaan tai, mikäli lunastettavat osakkeet on merkitty asianomaisten osakkeenomistajien arvo-osuustileille, yhtiön antamaa kuittia vastaan. Yhtiön on tässä tapauksessa huolehdittava siitä, että lunastaja välittömästi kirjataan lunastettujen osakkeiden omistajaksi arvo-osuustilille. Lunastushinnalle, jota ei ole suoritettu määräajassa, lasketaan viivästyskorkoa 16 prosenttia vuodessa siitä päivästä, jolloin lunastus olisi viimeistään tullut suorittaa. Mikäli lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on lisäksi laiminlyönyt noudattaa mitä edellä on ilmoitusvelvollisuudesta säädetty, lasketaan viivästyskorko siitä päivästä, jolloin ilmoitusvelvollisuus olisi viimeistään tullut täyttää.

Mikäli lunastusvelvollinen laiminlyö noudattaa tämän pykälän määräyksiä, lunastusvelvollisen omistamilla osakkeilla ja niillä osakkeilla, jotka edellä tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla otetaan huomioon laskettaessa lunastusvelvollisuuden perustavaa osuutta, saa, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu, yhtiön yhtiökokouksissa äänestää vain siltä osin kuin osakkeiden tuottama äänimäärä on vähemmän kuin yksi kolmasosa (1/3) tai vastaavasti vähemmän kuin 50 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Muut määräykset

Tässä pykälässä tarkoitettu lunastusvelvollisuus ei koske osakkeenomistajaa, joka osoittaa, että lunastusvelvollisuuden aikaansaava omistus- tai ääniraja on saavutettu tai ylitetty ennen kuin tämä yhtiöjärjestyksen määräys on rekisteröity kaupparekisterissä.

Edellä olevaa lunastusvelvollisuutta, siihen liittyvää oikeutta vaatia lunastusta sekä lunastushinnan määrää koskevat erimielisyydet ratkaistaan väliesmenettelyssä yhtiön kotipaikkakunnalla väliesmenettelystä annetun lain (967/92) säännöksiä noudattaen. Väliesmenettelyssä noudatetaan Suomen lakia.

15 §**Välimieslauseke**

Riita toisaalta yhtiön ja toisaalta hallituksen, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan välillä on ratkaistava välimiesmenettelyssä välimiesmenettelystä annetun lain mukaan.

Hyväksytty varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.3.2012

